


„Sidni Šeldon je
pripovedački genije.
Uživajte u ovoj knjizi
punoj uzbudljivih obeta.“

— *People*

ISPRIČAJ MI SNOVE

Sidni Šeldon

bestseler *Njujork tajmsa*



„Sidni Šeldon je
pripovedački genije.
Uživate u ovoj knjizi
punoj uzbudljivih obrta.“

- *People*

ISPRIČAJ MI SNOVE

Sidni Šeldon

bestseler *Njujork tajmsa*

Sidney Sheldon

ISPRIČAJ MI SNOVE

KNJIGA PRVA

Prvo poglavlje

Netko ju je slijedio. Čitala je o osobama koje vrebaju na druge, ali oni pripadaju drukčijem, nasilnom svijetu. Nije imala pojma tko bi to mogao biti, tko bi joj želio nauditi. Očajnički se borila protiv panike, ali u posljednje su joj vrijeme san remetile nepodnošljive noćne more, a svakog se jutro budila s osjećajem da joj se približava propast.

Možda je sve to plod moje mašte, pomisli Ashley Patterson. Previše radim. Potreban mi je odmor.

Okrene se i promotri svoj odraz u zrcalu u spavaćoj sobi. Vidjela je sliku žene kasnih dvadesetih godina, uredno odjevene, patricijskih crta lica, vitka tijela i inteligentnih, tjeskobnih smeđih očiju. Iz nje je zračila diskretna elegancija, suptilna privlačnost. Tamna joj je kosa mekano padala na ramena.

Mrzim svoj izgled, pomisli Ashley. Previše sam mršava. Moram više jesti. Pođe u kuhinju i počne pripremati doručak, prisiljavajući svoj um da zaboravi na zastrašujuću stvar koja se događa i koncentrira se na spravljanje mekanog omleta. Uključi aparat za kavu i stavi krišku kruha u toster. Deset minuta kasnije sve je bilo spremno. Ashley stavi posuđe na stol i sjedne. Podigne vilicu, na trenutak se zagleda u hranu, a potom u očajanju odmahne glavom. Strah joj je oduzeo tek.

Ovo se ne može nastaviti, ljutito pomisli. Bez obzira o kome je riječ, neću mu dopustiti da mi to čini. Neću.

Ashley pogleda na sat. Vrijeme je za odlazak na posao. Oглеda se po poznatom stanu, kao da traži neku vrstu ohrabrenja. Bio je to lijepo namješten stan na drugom katu zgrade u Via Camino Court, a sastojao se od dnevnog boravka, spavaće i radne sobe, kupaoalice, kuhinje i toaletne prostorije za goste. Živi u Cupertinu, Kalifornija, već tri godine. Do prije dva tjedna, Ashley ga je držala udobnim gnijezdom, utočištem. Sad se pretvorio u tvrđavu, mjesto do kojeg nitko ne može doprijeti i nauditi joj. Ashley pođe do ulaznih vrata i pregleda bravu. *Dat ću da se stavi zasun,* pomisli. Sutra. Ugasi sva svjetla, provjeri jesu li vrata dobro zaključana i dizalom se spusti do garaže u suterenu.

Garaža je bila pusta. Njezin se automobil nalazio oko sedam metara od dizala. Ashley se oprezno osvrne oko sebe, potrči do automobila, klizne unutra i zaključa vrata, a srce joj je cijelo vrijeme divlje lupalo.

Krene prema središtu grada. Nebo je bilo boje pakosti, tamno i zloslutno. Na vremenskoj prognozi najavili su kišu.

Ali neće padati kiša, mislila je Ashley. Pojavit će se sunce. Sklopit ću dogovor s tobom, Bože. Ako ne bude padala kiša, znači da je sve u redu, da sam sve to umislila.

Deset minuta kasnije Ashley Patterson je vozila kroz poslovno središte Cupertino. Još uvijek se divila čudu koje je preobrazilo ovaj nekoć uspavam kutak Santa Clara Valleya. Dolina u kojoj je otpočela kompjutorska revolucija smjestila se osamdesetak kilometara južno od San Francisca, a dobila je odgovarajući nadimak, Silicijska dolina.

Ashley je radila u korporaciji Global Computer Graphics, uspješnoj, mladoj kompaniji s dvjesto zaposlenih koja se vrlo brzo razvijala.

Kad je Ashley skrenula u Silverado Street, imala je nelagodan osjećaj da je on iza nje, da je slijedi. Ali tko? I zašto? Pogledala je u retrovizor. Sve se činilo normalnim.

Svi su joj instinkti govorili da nije tako.

Ispred Ashley pojavi se dugačka i niska zgrada moderna izgleda u kojoj je bila smještena kompanija Global Computer Graphics. Skrene na parkiralište, pokaže čuvaru iskaznicu i zaustavi automobil na svome mjestu. Tu se osjećala sigurnom. Kad je izišla iz automobila, počela je padati kiša.

U devet sati ujutro u Global Computer Graphicsu već je sve vrvjelo aktivnošću. Bilo je osamdeset jednakih pregradaka u kojima su radili kompjutorski čudotvorci, svi mladi, i marljivo izrađivali Web stranice, stvarali logotipe za nove kompanije, osmišljavali ovitke za izdavače knjiga i ploča, sastavljali ilustracije za časopise. Radni je prostor bio podijeljen na nekoliko odjela: administracija, prodaja, marketing i tehnička služba. Vladao je ležerni ugođaj. Djelatnici su šetali naokolo u trapericama, kratkim majicama i džemperima.

Dok je Ashley hodala prema svom pisaćem stolu, prišao joj je njezin nadzornik, Shane Miller.

"Dobro jutro, Ashley."

Shane Miller je krupan, ozbiljan muškarac tridesetih godina i ugodne osobnosti. U početku je pokušavao nagovoriti Ashley da pođe s njim u krevet, ali je na koncu odustao pa su postali dobri prijatelji.

Pruži Ashley najnoviji broj časopisa Time.

"Jesi li vidjela ovo?"

Ashley pogleda naslovnici. Prikazivala je dostojanstvena muškarca pedesetih godina i srebrne kose. U potpisu je stajalo: »Dr. Steven Patterson, otac mini kirurgije srca«.

"Vidjela sam."

"Kakav je osjećaj imati slavna oca?" Ashley se osmijehne.

"Divan."

"On je velik čovjek."

"Reći ću mu da si to rekao. Zajedno ćemo ručati."

"Dobro. Usput... " Shane Miller pokaže Ashley fotografiju filmske zvijezde što će je upotrijebiti u reklami za jednog klijenta. "Ovdje imamo mali problem. Desiree je dobila oko pet kilograma, a to se vidi. Pogledaj te tamne podočnjake. Čak i uz šminku, na njezinoj se koži vide mrlje. Misliš li da to možeš nekako popraviti?"

Ashley se zagleda u fotografiju.

"Mogu joj srediti oči stavljanjem mutnog filtera. Mogla bih pokušati suziti njezino lice uporabom sredstva za uvinuće, ali... Ne. Vjerojatno bi čudno izgledala." Ponovno se zagleda u fotografiju. "Morat ću na nekim mjestima koristiti funkciju airbrush ili funkciju done."

"Hvala. Vrijedi li dogovor za subotu uvečer?"

"Da."

Shane Miller glavom pokaže fotografiju.

"Za ovo nema žurbe. Trebalo je biti gotovo prošli mjesec."

Ashley se nasmiješi.

"Što je još novo?"

Ashley počne raditi. Postala je stručnjak za reklamni i grafički dizajn, a stvarala je planove za reklame s tekstom i slikama.

Dok je pola sata kasnije radila na fotografiji, Ashley je osjetila da je netko promatra. Podigne pogled. Promatrao ju je Dennis Tibble.

"Dobro jutro, dušo."

Njegov je glas vrijeđao njezine živce. Tibble je bio kompanijski kompjutorski genij. Bio je poznat pod nadimkom »Sređivač«. Kad god bi neki kompjutor zatajio, slali su po Tibblea. Imao je oko trideset godina, mršav i ćelav s neugodnim, arogantnim držanjem. Imao je opsesivnu osobnost, a u kompaniji je vladalo mišljenje da je opsjednut s Ashley.

"Trebaš li pomoć?"

"Ne, hvala."

"Hej, kako bi bilo da u subotu pođemo zajedno na večeru?"

"Hvala. Zauzeta sam."

"Opet izlaziš sa šefom?"

Ashley se okrene i ljutite ga pogleda.

"Gledaj, to se tebe ne..."

"Ionako ne znam što vidiš u njemu. On je čudak, na treću. Bolje bi se zabavila sa mnom." On namigne. "Znaš na što mislim?"

Ashley je nastojala obuzdati svoju ljutnju.

"Imam posla, Dennis."

Tibble se nagne prema njoj i šapne:

"Nešto ćeš naučiti o meni, dušo. Ja ne odustajem. Nikad."

Gledala je kako odlazi i pitala se: *Može li on biti taj?*

U 12:30 Ashley stavi kompjutor u suspend mode i pođe u restoran Margherita di Roma gdje se trebala pridružiti ocu na ručku.

Sjedila je za stolom u kutu i gledala kako joj se otac približava. Morala je priznati da je privlačan. Ljudi su se okretali i zurili u njega dok je hodao prema Ashleyinu stolu. »Kakav je osjećaj imati slavna oca?«

Prije mnogo godina dr. Steven Patterson je uspješno počeo primjenjivati minimalno invazivnu kirurgiju srca. Stalno su ga pozivali da drži predavanja u velikim bolnicama diljem svijeta. Ashley na je majka umrla kad je Ashley bilo dvanaest godina tako da nije imala nikog osim oca.

"Oprosti što kasnim, Ashley." Sagne se i poljubi je u obraz.

"U redu je. Tek sam stigla." Sjeo je.

"Jesi li vidjela časopis Time?"

"Jesam. Shane mi ga je pokazao." On se namršti.

"Shane? Tvoj šef?"

"On nije moj šef. On je... on je jedan od nadzornika."

"Nikad nije dobro miješati posao i zadovoljstvo, Ashley. Viđaš se s njim i na društvenom planu, zar ne? To je pogrešno."

"Oče, mi smo samo dobri..."

Konobar priđe stolu.

"Želite li pogledati jelovnik?"

Dr. Patterson se okrene prema njemu i prasne:

"Zar ne vidite da smo usred razgovora? Otiđite dok vas ne pozovemo."

"Ja... oprostite." Konobar se okrene i žurno udalji.

Ashley se zgrbi od nelagode. Već je zaboravila kako njezin otac ima divlju ćud. Jednom je tijekom operacije udario stažista jer je donio pogrešnu procjenu. Ashley se sjećala bučnih svađa između majke i oca iz doba svoga djetinjstva. Užasavale su je. Njezini su se roditelji uvijek svađali oko iste stvari, ali koliko god se trudila, Ashley se nije mogla sjetiti što je to bilo. Izbrisala je to iz sjećanja.

Njezin otac nastavi, kao da nije bilo nikakvog prekida.

"Gdje smo stali? O, da. Izlaženje sa Shaneom Millerom je pogreška. Velika pogreška."

Njegove su riječi dozvale u sjećanje još jednu užasnu uspomenu.

Mogla je čuti očev glas kako govori:

Izlaženje s Jimom Clearyem je pogreška. Velika pogreška...

Ashley je baš navršila osamnaest godijna i živjela je u Bedfordu, Pennsylvania, gdje se i rodila. Jim Cleary bio je najpopularniji mladić u bedfordskoj srednjoj školi. Bio je član ragbijaške momčadi, privlačan i zabavan, s očaravajućim osmijehom. Ashley se činilo da je svaka djevojka u školi željela s njim spavati.

Većina zacijelo već jest, kiselo je mislila. Kad je Jim Cleary počeo pozivati Ashley da s njim iziđe, ona je čvrsto odlučila da neće s njim spavati. Bila je sigurna da ga ona zanima samo radi seksa, ali kako je vrijeme prolazilo, Ashley je promijenila mišljenje. Voljela je s njim provoditi vrijeme, a činilo se da on istinski uživa u njezinu društvu.

Jednog vikenda te zime četvrti je razred pošao na skijaški izlet u planine. Jim Cleary je obožavao skijanje.

"Sjajno ćemo se provesti" uvjeravao je Ashley.

"Ja ne idem."

Zapanjeno ju je pogledao.

"Zašto?"

"Mrzim hladnoću. Prsti mi obamru čak i kad imam rukavice."

"Ali bit će zabavno..."

"Ja ne idem."

I on je ostao u Bedfordu da bi bio s njom.

Dijelili su zajedničke interese i imali iste ideale, i uvijek im je bilo lijepo kad su bili zajedno. Kad je Jim Clearv rekao Ashley:

"Netko me je jutros pitao jesi li ti moja djevojka. Što ću mu reći?" Ashley se nasmiješila i rekla:

"Reci mu da jesam."

Dr. Patterson se zabrinuo.

"Previše se često viđaš s onim Clearyjevim malim."

"Oče, on je vrlo pristojan, a ja ga volim."

"Kako ga možeš voljeti? On je prokleti ragbijaš. Neću ti dopustiti da se udaš za ragbijaša. Nije dovoljno dobar za tebe, Ashley."

To je rekao za svakog momka s kojim je izlazila.

Njezin je otac nastavio nizati uvredljive primjedbe o Jimu Clearyu, ali do eksplozije je došlo onog dana kad su maturirali. Jim Cleary je vodio Ashley na maturalnu zabavu. Kad je došao po nju, ona je jecala.

"Što je bilo? Što se dogodilo?"

"Moj... otac mi je rekao da će me odvesti u London. Upisao me je tamo... tamo na fakultet." Jim Cleary ju je zaprepasteno gledao.

"On to čini zbog nas, zar ne?" Ashley nesretno kimne. "Kad odlaziš?"

"Sutra."

"Ne! Ashley, za Boga miloga, nemoj mu dopustiti da nam to radi. Poslušaj me. Želim te oženiti. Ujak mi je ponudio doista dobar posao u svojoj reklamnoj agenciji, u Chicagu. Pobjeći ćemo. Nađimo se sutra ujutro na željezničkom kolodvoru. U sedam polazi vlak za Chicago. Hoćeš li poći sa mnom?"

Dugim se pogledom zagledala u njega i tiho rekla:

"Da."

Kad je kasnije o tome razmišljala, Ashley se nije mogla sjetiti kakva je bila maturalna zabava. Ona i Jim su cijelu večer proveli uzbuđeno razgovarajući o svojim planovima.

"Zašto ne bismo odletjeli u Chicago?" pitala je Ashley.

"Jer bismo morali dati svoja imena zrakoplovnoj tvrtki. Ako pođemo vlakom, nitko neće znati kamo smo otišli."

Kad su odlazili sa zabave, Jim Cleary je blago pitao:

"Želiš li malo svratiti k meni? Moji su starci za vikend otišli iz grada."

Ashley je oklijevala, rastrzana.

"Jime... već smo tako dugo čekali. Još nekoliko dana ništa ne znači."

"Imaš pravo." Nasmijao se. "Možda ću ja biti jedini muškarac na ovom kontinentu koji se ženi djevicom."

Kad je Jim Cleary doveo Ashley kući nakon zabave, dr. Patterson ih je čekao, obuzet bijesom.

"Imaš li ti pojma koliko je kasno?"

"Oprostite, gospodine. Zabava..."

"Nemoj davati nikakve proklete isprike, Cleary. Što misliš, dovraga, koga zavaravaš?"

"Ja ne..."

"Odsad nadalje, miči svoje proklete ruke s moje kćeri, razumiješ li me?"

"Oče..."

"Ti se ne miješaj!" Tada se već počeo derati. "Cleary, gubi se odavde i više se ne pojavljuj!"

"Gospodine, vaša kći i ja..."

"Jime..."

"Pođi u svoju sobu."

"Gospodine..."

"Ako te još jednom vidim da se ovuda motaš, polomit ću ti sve kosti."

Ashley ga nikad nije vidjela tako bijesna. Na kraju su svi vikali. Kad je to završilo, Jim je nestao, a Ashley je bila oblivena suzama.

Neću dopustiti da mi otac to čini, odlučno je mislila Ashley. Pokušava mi uništiti život. Dugo je sjedila na krevetu. Jim je moja budućnost. Želim biti s njim. Više ne pripadam ovamo. Ustala je i počela pakirati putnu torbu. Ashley je trideset minuta kasnije kliznula kroz stražnja vrata i zaputila se prema kući Jima Clearvja, dvanaest blokova dalje. Noćas ću ostati s njim, a ujutro ćemo vlakom otputovati u Chicago. No što se više približavala Jimovoj kući, Ashley se počela kolebati. Ne. Ovo nije u redu. Ne želim sve pokvariti. Naći ću se s njim na kolodvoru. Okrenula se i vratila kući.

Ashley je probdjela ostatak noći i razmišljala o svom životu s Jimom i kako će sve biti predivno. U 5:30 uzela je kovčeg i tiho prošla kraj zatvorenih vrata očeve spavaće sobe. Iskrala se iz kuće i autobusom pošla na željeznički kolodvor. Kad je onamo stigla, vidjela je da Jima još nema. Uranila je. Vlak je trebao stići tek za sat vremena. Ashley je sjedila na klupi i željno čekala. Mislila je na oca kako će se probuditi i otkriti da je nema. Pobjesnjat će.

Ali ne mogu mu dopustiti da upravlja mojim životom. Jednog će dana doista upoznati Jima i shvatit će kako sam sretna. 6:30... 6:40... 6:45... 6:50... Još uvijek nije bilo ni traga Jimu. Ashley je počela obuzimati panika. Što li se moglo dogoditi? Odlučila mu je telefonirati. Nitko se nije javljao. 6:55... Svakog će se trenutka pojaviti. Čula je zvižduk vlaka iz daljine i pogledala na sat. 6:59. Vlak se zaustavljao na peronu. Ustala je i mahnito se osvrnula oko sebe. Nešto mu se strašno dogodilo. Doživio je nesreću. U bolnici je. Ashley je nekoliko minuta kasnije stajala na peronu i gledala kako se vlak za Chicago udaljava i sa sobom odnosi sve njezine snove. Čekala je još pola sata i ponovno pokušala telefonirati Jimu. Još uvijek se nitko nije javljao pa se polako zaputila kući, očajna.

U podne su Ashley i njezin otac već bili u zrakoplovu za London...

Dvije je godine studirala na fakultetu u Londonu, a tada je zaključila da želi raditi na kompjutorima. Natjecala se za prestižnu stipendiju MEI Wang za žene na Kalifornijskom sveučilištu u Santa Cruzu. Dobila ju je, završila fakultet i, tri godine kasnije, zaposlila se u korporaciji Global Computer Graphics.

U početku je Ashley napisala nekoliko pisama Jimu Clearvju, ali ih je sve poderala. Njegovo ponašanje i njegova šutnja jasno su joj stavili do znanja što prema njoj osjeća. Očev glas vrati Ashley u sadašnjost.

"Jako si daleko. O čemu razmišljaš?"

Ashley se zagleda u oca s druge strane stola.

"Ni o čemu."

Dr. Patterson kretnjom ruke pozove konobara, prijazno mu se nasmiješi i reče:

"Sad možemo pogledati jelovnike."

Tek na povratku u ured Ashley se sjetila da je ocu zaboravila čestitati zbog naslovnice časopisa Time.

Kad je Ashley prišla svom stolu, Dennis Tibble ju je ondje čekao.

"Čujem da si bila na ručku s ocem."

On je mali ljigavac koji prisluškuje. Pobrine se da sazna sve što se ovdje događa.

"Da, jesam."

"To nije moglo biti naročito zabavno." Počne govoriti tiše. "Zašto nikad ne pođeš sa mnom na ručak?"

"Dennis... Već sam ti rekla. Nisam zainteresirana." On se naceri.

"Bit ćeš. Samo čekaj."

Iz njega je zračilo nešto sablasno, nešto zastrašujuće. Ponovno se zapita je li on taj koji... Odmahne glavom. Ne. Mora zaboraviti na to, poći dalje.

Na putu kući Ashley je zaustavila automobil i parkirala ga ispred knjižare Apple Tree. Prije nego je ušla, proučavala je odraz u izlogu kako bi vidjela je li iza nje netko poznat. Nije bilo nikoga. Ušla je u prodavaonicu. Priđe joj mladi prodavač.

"Mogu li vam pomoći?"

"Da. Ja... imate li knjigu o osobama koje vrebaju na druge?"

Mladić je neobično pogleda.

"Koje vrebaju?"

Ashley se osjeti poput idiota. Brzo reče:

"Da. Također želim knjigu o... ovaj... vrtlarstvu i... i životinjskom svijetu Afrike."

"Oni koji vrebaju, i vrtlarstvo, i životinjski svijet Afrike?"

"Tako je" odlučno će Ashley.

Tko zna? Možda ću jednoga dana imati vrt i putovati u Afriku.

Kad se Ashley vratila do automobila, ponovno je počela padati kiša. Dok je vozila, kiša je udarala po vjetrobranu, razbijajući prostor i pretvarajući ulice pred njom u nadrealistične poentilističke slike. Uključila je brisače. Počeli su letjeti preko vjetrobrana i siktati:

Sredit će te... sredit će te... sredit će te... Ashley ih je žurno isključila. Ne, pomisli. Govore: *Nema nikoga, nema nikoga, nema nikoga.* Ponovno je uključila brisače. *Sredit će te... sredit će te... sredit će te...*

Ashley je parkirala automobil u garaži i pritisnula puce dizala. Dvije minute kasnije već je bila nadomak svog stana. Ispružila je ruku, stavila ključ u bravu, otvorila vrata i ukočila se.

Sva su svjetla u stanu bila upaljena.

Drugo poglavlje

Majmun je lovio lasicu

Okolo naokolo duda.

Majmun je mislio na zabavu,

Uh! Tako je to svuda.

Toni Prescott je točno znala zašto je voljela pjevušiti tu glupavu pjesmicu. Njezina ju je mama mrzila. »*Prestani pjevati tu glupu pjesmicu. Čuješ li me? Ionako nemaš glasa.*«

»*Da, majko.*« I Toni bi je pjevala opet i opet, ispod glasa. To je bilo jako davno, ali je još uvijek osjećala zadovoljstvo sjećajući se kako je prkosila majci.

Toni Prescott mrzi raditi u kompaniji Global Computer Graphics. Dvadeset dvije su joj godine, vragolasta je, živahna i smiona. Napola tinja, a napola praska. Lice joj ima srololik oblik, oči su joj nestašne i smeđe, a tijelo zamamno. Rodila se u Londonu pa govori očaravajućim britanskim naglaskom. Atletski je građena i voli sportove, pogotovo zimske: skijanje, bob i klizanje.

Dok je studirala u Londonu, Toni se tijekom dana odijevala konzervativno, ali je noću nosila mini suknje i disco odjeću, i ludo se zabavljala. Večeri i noći provodila je u Electric Ballroomu u Camden High Streetu, te u Subteraniji i Leopard Loungeu, krećući se u mondenom mnoštvu West Enda. Imala je krasan glas, topao i senzualan, pa bi u nekim klubovima pošla do glasovira, svirala i pjevala, a gosti bi joj klicali. Tada je osjećala da doista živi.

Rutina u klubovima uvijek je bila ista:

"Znaš da fantastično pjevaš, Toni?"

"Hvala."

"Smijem li te počastiti pićem?" Nasmiješila se.

"Prijao bi mi Pimm's."

"Sa zadovoljstvom."

Uvijek bi isto završavalo. Čovjek bi se sagnuo i šapnuo joj u uho:

"Zašto ne bismo pošli u moj stan i malo se zabavili?"

"Zaboravi."

I Toni bi otišla. Te bi noći ležala u krevetu i razmišljala o tome kako su muškarci glupi i kako ih je vraški lako kontrolirati. Jadni šmokljani to nisu znali, ali su željeli da ih netko kontrolira. To im je potrebno.

Tada je došlo do preseljenja iz Londona u Cupertino. U početku je to bila prava katastrofa. Toni je mrzila Cupertino i bilo joj je odvratno raditi u Global Computer Graphicsu. Dosađivala se slušajući o utikačima, točkama po palcu, autotipijama i matricama. Očajnički joj je nedostajao noćni život Londona. U području Cupertina nalazilo se nekoliko noćnih klubova, a Toni ih je sve upoznala: San Jose Live, P. J. Mulligan's i Hollywood Junction. Odijevala se u tijesne mini suknje i majice bez rukava uz sandale s potpeticama od deset centimetara ili cipele s debelim đonovima od pluta. Koristila je mnogo šminke; debeli, tanini tuš, lažne trepavice, sjenilo za oči i jarki ruž za usne. Činilo se da pokušava sakriti svoju ljepotu.

Toni bi se katkad vikendom odvezla u San Francisco gdje je bilo prave akcije. Obilazila je restorane i klubove u kojima su postojali barovi s glazbom. Odlazila bi u restorane Harry Denton's i One Market te u California Cafe, a tijekom večeri, kad bi glazbenici imali stanku, Toni bi prišla glasoviru, svirala i pjevala. Gosti su to voljeli. Kad bi Toni pokušala platiti svoju večeru, vlasnici bi govorili:

"Ne, kuća časti. Sjajni ste. Molim vas, dođite opet."

Jesi li čula, Majko? »Sjajni ste. Molim vas, dođite opet.«

Jedne subotnje večeri Toni je večerala u Francuskoj sobi Hotela Cliff. Glazbenici su završili svoj set i otišli s podija. Šef sale je pogledao Toni i kimnuo joj glavom. Toni je ustala i prešla prostoriju do glasovira. Sjela je i počela svirati i pjevati staru skladbu Colea Portera. Kad je završila, odjeknuo je pljesak. Otpjevala je još dvije pjesme i vratila se za svoj stol.

Prišao joj je ćelavi muškarac srednjih godina.

"Oprostite. Smijem li vam se na trenutak pridružiti?"

Toni je zaustila da će odbiti, ali je on dodao:

"Ja sam Norman Zimmermann. Producent sam putujuće kazališne družine The King and I. Želio bih s vama o tome razgovarati."

Toni je nedavno pročitala blistavi članak o njemu. Bio je kazališni genij. Sjeo je.

"Imate iznimno vrijedan dar, mlada damo. Tratite vrijeme na ovakvim mjestima. Trebali biste nastupati na Broadwayu."

Broadway. Jesi li čula, Majko?

"Volio bih vas vidjeti na audiciji za..."

"Žao mi je. Ne mogu."

Iznenadeno ju je pogledao.

"To bi vam moglo otvoriti mnoga vrata. Mislim ozbiljno. Čini mi se da niste svjesni svoje nadarenosti."

"Imam posao."

"Kakav posao, ako smijem pitati?"

"Radim u kompjutorskoj kompaniji."

"Znate kako ćemo. Počet ćemo tako da ću vam plaćati dvostruko od onoga što sada dobivate i..."

Toni ga je prekinula:

"Zahvalna sam vam, ali ja... ja ne mogu."

Zimmerman se nagne na stolici.

"Ne zanima vas estrada?"

"Jako me zanima."

"Onda u čemu je problem?"

Toni je oklijevala, a potom je oprezno rekla:

"Vjerojatno bih trebala otići usred turneje."

"Zbog vašeg muža ili...?"

"Nisam udata."

"Ne razumijem. Rekli ste da vas zanima estrada. Ovo je savršena prilika za..."

"Žao mi je. Ne mogu objasniti."

Kad bih mu objasnila, ne bi razumio, žalosno je mislila Toni. Nitko ne bi. To je strašno prokletstvo s kojim moram živjeti. Zauvijek.

Nekoliko mjeseci nakon što je počela raditi u Global Computer Graphicsu, Toni je otkrila Internet, vrata za upoznavanje muškaraca, otvorena prema cijelom svijetu.

Bila je na večeri u restoranu Duke of Edinburgh s Kathy Healy, prijateljicom koja je radila za konkurentsku kompjutorsku kompaniju. Restoran je bio autentični pub iz Engleske koji su rastavili, spakirali u kontejnere i prenijeli u Kaliforniju. Toni je onamo odlazila na tipičnu londonsku ribu i čips, rebarca i vorkshirski puding, kobasice i pire te engleski biskvit sa šerijem. Jednom nogom na tlu, govorila bi.

Moram se sjećati svojih korijena.

Toni je pogledala Kathy.

"Željela bih da mi učiniš jednu uslugu."

"Reci."

"Želim da mi pomogneš s Internetom, draga. Reci mi kako se upotrebljava."

"Toni, jedini kompjutor kojemu imam pristup je na poslu, a kompanija ne dopušta..."

"Fućkaš kompaniju. Znaš kako se koristi Internet, zar ne?"

"Da."

Toni je potapšala Kathy Healy po ruci i nasmiješila se.

"Sjajno."

Iduće je večeri Toni pošla u Kathryn ured, a ona ju je upoznala sa svijetom Interneta. Nakon što je kliknula na ikonu Interneta, Kathy je unijela lozinku i trenutak pričekala vezu, a potom je dvaput kliknula na drugu ikonu i ušla u chat room. Toni je zapanjeno sjedila i gledala kako ljudi iz svih krajeva zemaljske kugle komuniciraju uz pomoć brzih, tipkanih poruka.

"To moram imati!" rekla je Toni. "Nabavit ću kompjutor za svoj stan. Hoćeš li biti srce i ubaciti me na Internet?"

"Svakako. To je lako. Moraš samo kliknuti mišem na URL polje i..."

"Kao što pjesma kaže: »Nemoj mi pričati, pokaži mi.«"

Iduće se večeri Toni već priključila na Internet i otad se njezin život promijenio. Više se nije dosađivala. Internet je postao čarobni sag kojim je putovala diljem svijeta. Kad bi Toni stigla kući s posla, odmah bi uključila svoj kompjutor i počela istraživati razne chat rooms koje su joj stajale na raspolaganju.

Bilo je tako jednostavno. Pristupila bi Internetu, pritisnula tipku, a na ekranu bi se otvorio prozor i podijelio se u gornji i donji dio. Toni bi utipkala:

"Zdravo. Ima li koga?"

Na donjem dijelu ekrana bljesnule su riječi:

"Bob. Ovdje sam. Čekam te."

Bila je spremna za susret sa svijetom. U Nizozemskoj je bio Hans.

"Pričaj mi o sebi, Hans."

"Ja sam DJ u Amsterdamu, u jednom sjajnom klubu. Volim hip-hop, rave, beat. Biraj."

Toni je utipkala svoj odgovor.

"Zvuči sjajno. Volim plesati. Mogu izdržati cijelu noć. Živim u užasnom gradiću koji nema što ponuditi osim nekoliko disko zabava."

"Zvuči žalosno."

"Jako je žalosno."

"Zašto ne dopustiš da te malo razvedrim? Kakvi su izgledi da se nađemo?"

"Pa pa." Izišla je iz chat rooma. U Južnoj Africi je bio Paul.

"Čekao sam da se ponovno javiš, Toni."

"Ovdje sam. Jedva čekam da saznam sve o tebi, Paul."

"Imam trideset dvije godine. Liječnik sam u bolnici u Johannesburgu. Ja..."

Toni je ljutito prekinula vezu. Liječnik! Preplavila su je užasna sjećanja. Na trenutak je zatvorila oči, a srce joj je divlje lupalo. Nekoliko je puta duboko udahнула. *Dosta je za večeras*, uzrujano je pomislila. Pošla je u krevet.

Iduće je večeri Toni ponovno pristupila Internetu. Na liniji je bio Sean iz Dublina.

"Toni... To je lijepo ime."

"Hvala, Sean."

"Jesi li ikad bila u Irskoj?"

"Nisam."

"Svidjela bi ti se. To je zemlja vila. Reci mi kako izgledaš, Toni. Kladam se da si lijepa."

"Imaš pravo. Lijepa sam, uzbudljiva i sama. Čime se baviš, Sean?"

"Radim kao barmen. Ja..." Toni je prekinula razgovor.

Svake je večeri bilo drukčije. U Argentini je bio polo igrač, u Japanu trgovac automobilima, u Chicagu prodavač u robnoj kući, u New Yorku televizijski tehničar. Internet je bio očaravajuća igra, a Toni je uživala u svakom trenutku. Mogla je ići daleko koliko god je htjela, a ipak je znala da je sigurna jer je anonimna.

Tada je, jedne večeri, upoznala Jean Claudea Parenta.

"Bon soir. Drago mi je što smo se upoznali, Toni."

"I meni je drago, Jean Claude. Gdje si?"

"U Quebecu."

"Nikad nisam bila u Quebecu. Bi li mi se svidio?" Toni je očekivala da će na ekranu vidjeti riječ da.

Međutim, Jean Claude je utipkao:

"Ne znam. Ovisi o tome kakva si osoba."

Toni je zaintrigirao njegov odgovor.

"Doista? Kakva bih osoba trebala biti da bi mi se Quebec svidio?"

"Quebec je poput davne sjevernoameričke granice. Vrlo je francuski. Njegovi su žitelji neovisni. Ne volimo ni od koga primati naređenja."

Toni je utipkala:

"Ni ja."

"Onda bi ti se, svidjelo u Quebecu. To je prelijep grad, okružen planinama i ljupkim jezerima, raj za ljubitelje lova i ribolova."

Dok je gledala riječi što su se pojavljivale na ekranu, Toni je gotovo mogla osjetiti Jean Claudeovo oduševljenje.

"Zvuči krasno. Pričaj mi o sebi."

"Moi? Nema se što pričati. Imam trideset osam godina, neoženjen. Upravo sam prekinuo jednu vezu i želio bih se smiriti uz pravu ženu. Et toi? Jesi li udata?"

Toni je odgovorila:

"Ne. I ja tražim pravog muškarca. Čime se baviš?"

"Vlasnik sam malene draguljarnice. Nadam se da ćeš jednoga dana doći i posjetiti je."

"Je li to poziv?"

"Mais oui. Da."

Toni je utipkala:

"Zvuči zanimljivo." Tako je i mislila. *Možda ću naći neki način da pođem onamo*, mislila je Toni. *Možda je on osoba koja me može spasiti.*

Toni je gotovo svake večeri kontaktirala sa Jean Claudeom. Skenirao je svoju fotografiju, a Toni je vidjela da je riječ o privlačnom muškarcu inteligentna izgleda. Kad je Jean Claude vidio Toninu fotografiju, također skeniranu, napisao je:

"Prelijepa si, ma chérie. Znao sam da je tako. Molim te, dođi me posjetiti."

"Hoću."

"Uskoro."

"Pa pa." Toni je prekinula vezu.

Idućeg jutra na poslu Toni je čula kako Shane Miller razgovara s Ashley i pomislila: *Kojeg vruga vidi u njoj? Sva je bezvezna.* Toni je Ashley držala frustriranom, uštogljenom usidjelicom. *Ona pojma nema kako se treba zabavljati*, mislila je Toni. Ništa joj se na Ashley nije sviđalo. Ona je staromodna žena koja uvečer voli ostajati kod kuće i čitati knjigu ili gledati Povijesni kanal na CNN-u. Uopće je ne

zanima sport. Dosadno! Nikad nije ušla u chat room. Upoznavanje stranaca putem kompjutera je nešto u što se Ashley nikad ne bi upustila. *Ne zna što propušta*, mislila je Toni. *Bez Interneta, nikad ne bih upoznala Jean Claudea.*

Toni je razmišljala o tome koliko bi njezina majka mrzila Internet. No njezina je majka sve mrzila. Znala je komunicirati samo na dva načina: vrišteći ili cvileći. Toni joj nikad nije mogla udovoljiti. »*Zar nikad ništa ne možeš napraviti kako treba, glupo dijete?*« Pa, vika njezine majke jednom je prelila čašu. Toni je pomislila na užasnu nesreću u kojoj je majka poginula. Još uvijek je mogla čuti njezine vriskove kojima je dozivala pomoć. Sjećanje na to izmamilo je smiješak na Tonine usne.

Novčić za mali konac,
Otkud toliko škuda.
Pa još treba i lonac,
Uh! Tako je to svuda.

Treće poglavlje

Na nekom drugom mjestu, u neko drugo vrijeme, Alette Peters je mogla biti uspješna umjetnica. Otkako je znala za sebe, njezina su osjetila bila usmjerena na nijanse boja. Mogla je vidjeti boje, mirisati boje i čuti boje.

Glas njezina oca bio je plav i katkad crven.

Glas njezine majke bio je tamnosmeđ. Glas njezine učiteljice bio je žut. Trgovčev je glas bio grimizan.

Zvuk vjetrova u krošnjama bio je zelen. Žubor vode bio je siv.

Alette Peters je imala dvadeset godina. Mogla je izgledati obično, privlačno ili prekrasno, ovisno o njezinu raspoloženju i o tome što je osjećala prema sebi. No nikad nije bila jednostavno zgodna. Dio njezina šarma bio je upravo u tome što nije bila svjesna svog izgleda. Bila je sramežljiva i ljubazna, tako nježna da je to djelovalo gotovo zastarjelo.

Alette se rodila u Rimu pa je govorila muzikalnim talijanskim naglaskom. Voljela je sve u vezi Rima. Stajala je na vrhu Španjolskih stuba i promatrala grad osjećajući ga kao svoj. Dok je gledala drevne hramove i golemi Koloseum, znala je da pripada toj eri. Šetala je duž Piazze Navona, slušala glazbu žubora Fontane četiri rijeke i prolazila Piazzom Venezia na kojoj se kočio spomenik Victoru Emanuelu II. Beskrajne je sate provela u Bazilici sv. Petra, Vatikanskom muzeju i Galeriji Borghese, uživajući u bezvremenim djelima Rafaela, fra Bartolomea, Andree del Sarta i Pontorma. Njihova darovitost istodobno ju je ushićivala i frustrirala. Voljela bi da se rodila u šesnaestom stoljeću i da ih je poznavala. Oni su za Alette bili stvarniji nego prolaznici na ulicama. Očajnički je željela biti umjetnica.

Mogla je čuti majčin tamnosmeđi glas:

»Uludo trošiš papir i boju. Nemaš dara.«

Preseljenje u Kaliforniju u početku ju je uznemirilo. Alette se bojala da se neće uspjeti prilagoditi, ali Cupertino se pokazao ugodnim iznenađenjem. Voljela je osamu što ju je pružao maleni gradić i sviđao joj se posao u Global Computer Graphicsu. U Cupertino nije bilo velikih umjetničkih galerija, ali se Alette vikendom znala odvesti u San Francisco i obići tamošnje galerije.

"Zašto te zanimaju te stvari?" pitala bi je Toni Prescott. "Dođi sa mnom u P. J. Mulligans i malo se zabavi."

"Zar ti nije stalo do umjetnosti?"

Toni se nasmijala.

"Svakako. Rado bih imala posla s umjetnicima od krvi i mesa."

Samo je jedan oblak visio nad životom Alette Peters. Patila je od manične depresije. Bolovala je od anemije, osjećaja posvemašnje otuđenosti. Promjene raspoloženja uvijek su nastupale iznenada, te bi u trenutku prešla iz blažene euforije u stanje očajnog jada. Nije mogla kontrolirati svoje emocije.

Toni je bila jedina s kojom je Alette bila voljna razgovarati o svojim problemima. Toni je imala rješenje za sve, a obično je njezin odgovor bio:

"Idemo se malo zabaviti!"

Tonina omiljena tema bila je Ashley Patterson. Gledala je kako Shane Miller razgovara s Ashley.

"Vidi onu umišljenu kuju" prezirno će Toni. "Ona je ledena kraljica." Alette kimne.

"Vrlo je ozbiljna. Netko bi je trebao naučiti kako se smije."

Toni puhne kroz nos.

"Netko bi je trebao naučiti kako se jebe."

Jednom tjedno Alette je navečer odlazila u prihvatilište za beskućnike u San Franciscu i pomagala pri posluživanju večere. Jedna se sitna starica posebno radovala Aletteinim dolascima. Nalazila se u invalidskim kolicima, a Alette bi joj pomogla do stola i donijela joj toplu hranu. Žena joj je zahvalno govorila:

"Draga, kad bih imala kćer, željela bih da bude kao ti."

Alette joj je stisnula ruku.

"To je krasan kompliment. Hvala vam." A njezin unutrašnji glas je rekao: *Da imaš kćer, bila bi svinja poput tebe.* Alette su užasavale takve misli. Kao da je netko drugi u njoj izgovarao te riječi. To se stalno događalo.

Bila je u kupovini s Betty Hardy, ženom koja je bila članica Aletteine crkve. Zaustavile su se ispred robne kuće. Betty se divila haljini u izlogu.

"Nije li prelijepa?"

"Krasna je" rekla je Alette. *To je najružnija haljina što sam je ikad vidjela. Savršena za tebe.*

Jedne je večeri Alette večerala s Ronaldom, zvonarom u crkvi.

"Doista uživam u tvom društvu, Alette. Morali bismo češće izlaziti."
Alette se sramežljivo nasmiješila.

"Bilo bi mi drago." Istodobno je pomislila: *Non faccia lo stupido. Možda u nekom drugom životu, ljigavče.* Ponovno se užasnula nad sobom. *Što nije u redu sa mnom?* Nije znala odgovor na to pitanje.

Najmanja uvreda ili nepažnja, namjerna ili nenamjerna, dovodila bi Alette do bijesa. Dok se jednog jutra vozila na posao, put joj je presjekao neki automobil. Zaškrgutala je zubima i pomislila:

Ubit ću te, gade. Čovjek joj je domahnuo u znak isprike, a Alette se slatko osmjehnula. No u njoj je i dalje ključao bijes.

Kad bi je zastro crni oblak, Alette bi zamišljala kako ljudi na ulici dobivaju srčane napade, ili ih udaraju automobili, ili ih netko opljačka ili ubije. U mislima bi promatrala prizore koji su bili nevjerojatno stvarni. Nekoliko trenutaka kasnije preplavio bi je osjećaj srama.

Za dobrih je dana Alette bila posve drukčija osoba. Bila je istinski ljubazna i suosjećajna, i doista je voljela pomagati ljudima. Jedino što je kvarilo njezino zadovoljstvo bila je spoznaja da će je tmina ponovno zastrti, a ona će se u njoj izgubiti.

Alette je svake nedjelje ujutro išla u crkvu. Crkva je imala volonterske programe za prehranu beskućnika, izvanškolski tečaj umjetnosti i podučavanje učenika. Alette je vodila nedjeljnu školu za djecu i pomagala u vrtiću. Dobrovoljno se javljala za sve dobrotvorne aktivnosti i posvećivala im što je mogla više vremena. Posebno je voljela mlade podučavati slikanju.

Jedne je nedjelje crkva održavala sajam radi prikupljanja sredstava, a Alette je donijela neka svoja djela da bi ih crkva mogla prodati. Pastor Frank Selvaggio zapanjeno ih je pogledao.

"Ovo je... ovo su fantastične slike! Trebala bi ih prodavati u galeriji."
Alette se zarumenjela.

"Ne, zapravo ne. Slikam samo iz užitka."

Na sajmu je vladala velika gužva. Članovi crkve doveli su svoje prijatelje i obitelji, a za njihovu su zabavu postavljeni štandovi s igrama, kao i štandovi s raznim rukotvorinama. Bilo je prekrasno ukrašenih kolača, nevjerojatnih ručno izrađenih pokrivača, domaćih džemova u lijepim staklenkama, izrezbarenih drvenih igračkaka. Ljudi su šetali od štanda do štanda, kušali slatkiše i kupovali stvari koje im idućega dana ničemu neće služiti.

"Ali to je u dobrotvorne svrhe" Alette je čula kako jedna žena objašnjava mužu.

Alette je pogledala slike što ih je složila po štandu, većinom pejzaže jarkih, živih boja koje su se širile s platna. Bila je ispunjena sumnjama. »*Uludo bacaš novac na boju, dijete.*«

Jedan je muškarac prišao štandu.

"Zdravo. Jeste li vi ovo naslikali?"

Ne, budalo. Michelangelo je pao s neba i naslikao.

"Njegov je glas bio duboke plave boje."

"Vrlo ste daroviti."

"Hvala vam."

Što ti znaš o darovitosti?

Mladi se par zaustavio pred Aletteinim štandom.

"Pogledaj te boje! Moram to imati. Doista ste dobri."

Cijelog su poslijepodneva ljudi dolazili do njezina štanda, kupovali njezine slike i govorili joj kako je nadarena. Alette im je željela vjerovati, ali se svaki put spuštala crna zavjesa i ona bi pomislila:

Svi su oni prevareni.

Došao je i jedan trgovac umjetninama.

"Vaši su radovi doista lijepi. Trebali biste unovčiti svoj dar."

"Ja sam samo amater" uporno je tvrdila Alette. Više nije željela o tome razgovarati.

Do kraja dana Alette je prodala sve svoje slike. Skupila je novac što su joj ga ljudi platili, stavila ga u kuvertu i dala pastoru Franku Selvaggiu.

Uzeo ga je i rekao:

"Hvala ti, Alette. To je krasan dar, unositi toliko ljepote u ljudske živote."

Jesi li to čula, Majko?

Kad se Alette nalazila u San Franciscu, satima je obilazila Muzej moderne umjetnosti i opsjedala Muzej De Young proučavajući tamošnju zbirku američke umjetnosti. Nekoliko mladih umjetnika kopiralo je neke slike na zidovima muzeja. Jedan je mladić posebno zapeo Alette za oko. Bio je kasnih dvadesetih godina, vitak i plavokos, snažna, inteligentna lica. Kopirao je Petunije Georgije O'Keeffe, i to je činio izuzetno dobro. Umjetnik je opazio da ga Alette promatra.

"Zdravo." Imao je glas tople žute boje.

"Zdravo" sramežljivo je rekla Alette.

Umjetnik glavom pokaže prema slici na kojoj je radio.

"Što mislite?"

"Bellissimo. Mislim da je izvrsno." Čekala je da njezin unutrašnji glas kaže: Za glupavog amatera. No to se nije dogodilo. Iznenadila se.

"Doista je izvrsno."

Nasmiješio se.

"Hvala. Zovem se Richard, Richard Melton."

"Alette Peters."

"Dolazite li često ovamo?" pitao je Richard.

"Si. Što češće mogu. Ne živim u San Franciscu."

"Gdje živite?"

"U Cupertinu." *Ne, »To se tebe ne tiče« ili »Ne bi li htio znati?«, već »U Cupertinu.« Što se događa sa mnom?*

"To je lijep mali gradić."

"Sviđa mi se." *Ne, »Zašto, dovraga, misliš da je to lijep mali gradić?« ili »Što ti znaš o lijepim malenim gradićima?«, već »Sviđa mi se.«*

Završio je sa slikanjem.

"Gladan sam. Mogu li vas počastiti ručkom? Cafe De Young ima prilično dobru hranu." Alette je samo trenutak oklijevala.

"Va bene. To bi bilo lijepo." *Ne, »Izgledaš glupavo« ili »Ne idem na ručak s neznancima«, već »To bi bilo lijepo.«* To je bilo novo, očaravajuće iskustvo za Alette.

Ručak je bio vrlo ugodan, a Alette nije niti jednom imala negativnih misli. Razgovarali su o nekima od velikih umjetnika, a Alette je pričala Richardu o svom odrastanju u Rimu.

"Nikad nisam bio u Rimu" rekao je. "Možda jednoga dana."

A Alette je pomislila: *Bilo bi zabavno poći u Rim s tobom.*

Kad su dovršavali ručak, Richard je na drugom kraju prostorije ugledao svog cimera i pozvao ga za njihov stol.

"Gary, nisam znao da ćeš biti ovdje. Želio bih te s nekim upoznati. Ovo je Alette Peters. Gary King."

Gary je bio kasnih dvadesetih godina, sjajnih plavih očiju i kose do ramena.

"Drago mi je, Gary."

"Gary je moj najbolji prijatelj još iz srednje škole, Alette."

"Tako je. Imam deset godina prljavština o Richardu, pa ako tražite poneku dobru priču..."

"Gary, zar ne moraš nekamo poći?"

"Točno." Okrenuo se prema Alette. "Ali nemojte zaboraviti moju ponudu. Vidjet ćemo se."

Gledali su kako se Gary udaljava. Richard je rekao:

"Alette..."

"Da?"

"Smijem li te ponovno vidjeti?"

"To bi mi se sviđalo. Jako."

U ponedjeljak ujutro Alette je ispričala Toni o svom doživljaju.

"Nemoj se petljati s umjetnikom" upozorila ju je Toni. "Živjet ćeš od voća što ga on naslika. Hoćeš li ga ponovno vidjeti?"

Alette se osmjehnula.

"Da. Mislim da mu se sviđam. I on se meni sviđa. Doista mi se sviđa." Počelo je kao manja prepirka, a završilo kao žestoka svađa. Pastor Frank se povlačio u mirovinu nakon četrdeset godina službe. Bio je jako dobar i brižan pastor, a kongregaciji je bilo žao što odlazi. Održavali su se tajni sastanci na kojima je trebalo odlučiti što će mu dati kao dar na oproštaju. Ručni sat... novac... ljetovanje... umjetničku sliku... Jako je volio umjetnost.

"Zašto netko ne bi napravio njegov portret, s crkvom u pozadini?" Okrenuli su se prema Alette. "Hoćeš li ti to napraviti?"

"Naravno" radosno je rekla.

Walter Manning bio je jedan od starijih članova crkve i jedan od najvelikodušnijih darivalaca. Bio je vrlo uspješan poslovni čovjek, ali se činilo da mrzi kad netko drugi postigne uspjeh. On je rekao:

"Moja je kći dobra slikarica. Možda bi ona trebala napraviti portret."

Netko je predložio:

"Zašto ga ne bi obje napravile, a tada ćemo glasanjem izabrati portret što ćemo ga darovati pastoru Franku?"

Alette se dala na posao. Trebalo joj je pet dana da dovrši sliku, a bila je pravo remek-djelo. Zračila je milosrđem i dobrotom čovjeka na slici. Iduće se nedjelje grupa sastala da bi pogledala slike. Čuli su se uzvici divljenja pred Aletteinom slikom.

"Tako je stvarna, gotovo kao da će sići s platna..."

"O, bit će oduševljen..."

"To bi trebalo biti u muzeju, Alette..."

Walter Manning je odmotao platno što ga je naslikala njegova kći. Slika je bila prilično dobra, ali joj je nedostajala vatra Aletteina portreta.

"To je vrlo lijepo" taktično je rekao jedan od članova kongregacije "ali mislim da je Alettein..."

"Slažem se..."

"Alettein portret je taj..."

Tada se javio Walter Manning.

"Ovo mora biti jednoglasna odluka. Moja je kći profesionalna umjetnica" pogledao je Alette "a ne diletantica. Ovo je učinila kao uslugu. Ne možemo je odbiti."

"Ali, Walter..."

"Ne, gospodine. Ovo mora biti jednoglasno. Ili ćemo mu dati sliku moje kćeri, ili mu uopće nećemo dati sliku."

Alette je rekla:

"Meni se jako sviđa njezina slika. Dajmo je pastoru."

Walter Manning se samodopadno nasmiješio i rekao:

"Bit će jako zadovoljan takvim darom."

Kad se te večeri Walter Manning vraćao kući, poginuo je u prometnoj nesreći, a vozač je pobjegao. Alette se zaprepastila kad je čula tu vijest.

Četvrto poglavlje

Ashley Patterson se užurbano tuširala, jer je kasnila na posao, kad je čula zvuk. Otvaranje vrata? Zatvaranje? Zatvori vodu i oslušne, a srce joj je mahnito tuklo. Tišina. Na trenutak se ukoči, tijela blistava od kapljica vode, a tada se hitro obriše i oprezno prijeđe u spavaću sobu. Sve je djelovalo normalno. To je opet moja glupa mašta. Moram se odjenuti. Priđe ladici s donjim rubljem, otvori je i s nevjericom se zagleda u nju. Netko je prekopavao po njezinu rublju. Grudnjaci i gaćice bili su na hrpi. Uvijek ih je držala uredno odvojene.

Ashley odjednom osjeti mučninu. Je li otkopčao hlače, uzeo njezine gaćice i njima se trljao? Je li ju u svojim fantazijama silovao? Silovao i ubio? Osjeti da ne može disati. Trebala bih poći na policiju, ali oni bi me ismijali.

Želite da istražimo ovo jer mislite da je netko provalio u vašu ladicu s donjim rubljem?

Netko me je slijedio.

Jeste li vidjeli tko je to?

Ne.

Je li vam netko prijetio?

Nije.

Znate li zašto bi vam netko želio nauditi?

Ne.

Nema smisla, u očajanju je mislila Ashley. Ne mogu poći na policiju. To su pitanja koja bi mi postavili, a ja bih ispala poput budale.

Odjenula se što je brže mogla, odjednom žarko poželjevši pobjeći iz stana. *Morat ću se preseliti. Poći ću nekamo gdje me neće moći naći.* No čak i dok je razmišljala o tome, imala je osjećaj da to neće biti moguće. *Zna gdje živim, zna gdje radim. A što ja znam o njemu? Ništa.*

Nije željela u stanu držati pištolj jer je mrzila nasilje. *No sad mi je potrebna nekakva zaštita,* pomisli Ashley. Pođe u kuhinju, uzme nož za odreske, odnese ga u spavaću sobu i stavi ga u ladicu noćnog ormarića.

Moguće je da sam sama pomiješala donje rublje. Zacijelo se tako dogodilo. Ili bih ja samo željela da je tako?

U poštanskom sandučiću u predvorju zgrade našla je kuvertu. Povratna adresa je glasila: »Srednja škola, Bedford, Pennsvlvania.«

Ashley je dvaput pročitala pozivnicu.

Deseta godišnjica mature!

Bogataš, siromah, prosjak, lopov. Jesi li se ikad pitala kako su se tvoji suučenicima snašli tijekom proteklih deset godina? Evo prilike da saznaš. Za vikend 15. lipnja imat ćemo spektakularnu proslavu. Hrana, piće, izvrsna glazba i ples. Pridruži se zabavi. Samo poštom pošalji priloženu kartu kojom potvrđuješ dolazak kako bismo znali da ćeš biti nazočna. Svi se raduju susretu s tobom.

Dok se vozila na posao, Ashley je razmišljala o pozivu. »Svi se raduju susretu s tobom.« *Svi osim Jima Clearyja*, gorko je pomislila.

»Želim se oženiti tobom. Ujak mi je ponudio doista dobar posao u Chicagu, u svojoj reklamnoj agenciji... Vlak polazi za Chicago u sedam ujutro. Hoćeš li poći sa mnom?«

Sjetila se bola dok je očajnički čekala Jima na željezničkom kolodvoru, vjerujući u njega, puna povjerenja. On se predomislio, a nije imao odvažnosti doći i osobno joj to reći. Ostavio ju je da sjedi na željezničkom kolodvoru, sama.

Zaboravi pozivnicu. Ja ne idem.

Ashley je ručala sa Shaneom Millerom u TGI Friday's. Sjedili su u separeu i šutke jeli.

"Čini se da si nečim zaokupljena" primijeti Shane.

"Oprosti." Ashley je na trenutak oklijevala. Došla je u iskušenje da mu kaže za donje rublje, ali to bi glupo zvučilo. Netko je prčkao po tvojim ladicama? Umjesto toga, reče: "Dobila sam pozivnicu za proslavu desete godišnjice mature."

"Hoćeš li poći?"

"Ni slučajno." Zvučilo je odlučnije no što je Ashley kanila.

Shane Miller je znatiželjno pogleda.

"Zašto ne? Te stvari mogu biti zabavne."

Hoće li Jim Cleary biti tamo? Ima li ženu i djecu? Što bi joj rekao?
»Oprosti što nisam došao na željeznički kolodvor. Oprosti što sam lagao kad sam govorio o braku?«

"Neću poći."

No Ashley nije mogla izbaciti iz misli pozivnicu. *Bilo bi lijepo vidjeti neke od mojih starih prijatelja*, mislila je. S nekolicinom je bila bliska. Jedna od njih bila je Florence Schiffer. Pitam se što je s njom? Pitala se također je li se gradić Bedford promijenio.

Ashley Patterson je odrasla u Bedfordu, Pennsylvania, malenom gradiću dva sata istočno od Pittsburgha, duboko u planinama Allegheny. Njezin je otac bio šef Memorijalne bolnice okruga Bedford, jedne od stotine najboljih bolnica u zemlji.

Bedford je bio krasan gradić za odrastanje. Bilo je parkova za piknike, rijeka za ribolov i društvenih događanja tijekom cijele godine. Ashley je voljela posjećivati Big Valley gdje se nalazila kolonija Amiša. Često se moglo vidjeti konje kako vuku lake amiške kočije na dva kotača s raznobojnim tendama, a boja je ovisila o stupnju ortodoksije vlasnika. Bilo je večeri zagonetki, kazališnih predstava i veliki festival bundeva. Ashley se nasmiješila pri pomisli na lijepe trenutke što ih je ondje provela.

Možda ću se ipak vratiti, pomislila je. Jim Cleary neće imati hrabrosti da se pojavi.

Ashley je obavijestila Shanea Millera o svojoj odluci.

"To je tjedan dana od petka" rekla je. "Vratit ću se u nedjelju uvečer."

"Sjajno. Javi mi u koje vrijeme stižeš. Doći ću po tebe na aerodrom."

"Hvala, Shane."

Kad se Ashley vratila s ručka, ušla je u svoj pregradak i uključila svoj kompjutor. Na njezino iznenađenje odjednom se na ekranu pojavilo mnoštvo piksela i počelo stvarati sliku. Zurila je u to kao opčinjena. Točkice su oblikovale njezinu sliku. Dok je Ashley užasnuto gledala, u gornjem dijelu ekrana pojavila se ruka koja je držala mesarski nož. Ruka se zaletjela prema njezinoj slici, spremna zabiti joj nož u prsa.

Ashley vrisne:

"Ne!"

Naglo ugasi monitor i skoči na noge.

Shane Miller joj žurno priđe.

"Ashley! Što je bilo?" Drhtala je.

"Na ekranu... ekran..."

Shane uključi kompjutor. Pojavi se slika mačića koji trči za klupkom konca preko zelene tratine.

Shane se okrene i zbunjeno pogleda Ashley.

"Što...?"

"Nes... nestala je" šapne ona.

"Što je nestalo?"

Ashley odmahne glavom.

"Ništa. Ja... bila sam pod velikim pritiskom u posljednje vrijeme, Shane. Žao mi je."

"Zašto ne možeš popričati s dr. Speakmanom?"

Ashley je već ranije razgovarala s dr. Speakmanom. On je psiholog kompanije, a posao mu je savjetima pomagati kompjutorskim genijima pod stresom. Nije doktor medicine, ali je inteligentan i pun razumijevanja, a pomaže kad čovjek može s nekim razgovarati.

"Poći ću" reče Ashley.

Dr. Ben Speakman je bio pedesetih godina, patrijarh na vrelu mladosti. Njegov je ured mirna oaza na udaljenom kraju zgrade, ugodan i udoban.

"Sinoć sam imala užasan san" reče Ashley. Zatvori oči iznova ga proživljavajući. "Trčala sam. Bila sam u golemom vrtu punom cvjetova... Imali su čudna, ružna lica... Deralisu se na mene... Nisam mogla čuti što govore. Samo sam nastavila trčati prema nečemu... Ne znam čemu ..." Ashley ušuti i otvori oči.

"Jeste li možda bježali od nečega? Je li vas nešto lovilo?"

"Ne znam. Ja... mislim da me netko slijedi, dr. Speakman. Zvuči ludo, ali... mislim da me netko želi ubiti."

Na trenutak ju je proučavao.

"Tko bi vas želio ubiti?"

"Ne... nemam pojma."

"Jeste li vidjeli da vas netko slijedi?"

"Nisam."

"Živite sami, zar ne?"

"Da."

"Viđate li se s nekim? Mislim romantično?"

"Ne. Trenutno ne."

"Znači da je prošlo neko vrijeme otkako ste... Želim reći, ako žena neko vrijeme nema muškarca u životu... pa, katkad može doći do nakupljanja fizičke napetosti..."

Zapravo mi pokušava reći da mi je potrebno dobro... Nije se mogla natjerati na izgovaranje te riječi, čak ni u mislima. Mogla je čuti kako njezin otac viče: »Da više nikad nisi rekla tu riječ. Ljudi će misliti da si mala drolja. Pristojni ljudi ne spominju jebanje. Gdje si pokupila takav način izražavanja?«

"Mislim da ste samo premoreni, Ashley. Ne vjerujem da imate razloga za zabrinutost. Zacijelo je riječ samo o napetosti. Usporite malo na neko vrijeme. Više se odmarajte."

"Pokušat ću."

Shane Miller ju je čekao.

"Što ti je rekao dr. Speakman?"

Ashley se uspije osmjehnuti.

"Kaže da je sa mnom sve u redu. Samo sam previše naporno radila."

"Pa, morat ćemo nešto poduzeti u vezi s tim" reče Shane. "Za početak, zašto ne uzmeš slobodno ostatak dana?" U glasu mu se osjećala briga.

"Hvala." Ashley ga pogleda i nasmiješi se.

On je drag čovjek. Dobar prijatelj. On ne može biti taj, pomisli Ashlev. Ne može.

Tijekom idućeg tjedna Ashley je mogla misliti samo na proslavu godišnjice mature. *Pitam se griješim li što idem? Što ako se Jim Cleary pojavi? Ima li on pojma koliko me je povrijedio? Je li mu stalo? Hoće li me se uopće sjetiti?*

Ashley nije mogla spavati noć prije odlaska u Bedford. Došla je u iskušenje da otkáže let.

Ponašam se budalasto, mislila je. Prošlost je prošlost.

Kad je Ashley uzela svoju kartu na aerodromu, pogledala ju je i rekla:

"Bojim se da je došlo do greške. Ja letim ekonomskom klasom. Ovo je karta za prvu klasu."

"Da. Promijenili ste je."

Zurila je u službenika.

"Što sam?"

"Telefonirali ste i rekli da vam je zamijenimo za kartu prvog razreda." Pokaže joj komadić papira. "Je li to broj vaše kreditne kartice?"

Pogleda broj i polako reče:

"Da..." Ona nije nazvala.

Ashley je rano stigla u Bedford i prijavila se u Bedford Springs Resort. Proslava je trebala početi tek u šest navečer pa je odlučila obići grad. Pred hotelom je zaustavila taksi.

"Kamo, gospođice?"

"Samo vozite naokolo."

Rodni gradići trebali bi izgledati manji kad se čovjek nakon deset godina vrati onamo, ali Ashley se činilo da je Bedford veći sada nego u njezinu sjećanju. Taksi je vozio poznatim ulicama, prošao je kraj ureda novina Bedford Gazette i televizijske postaje WKYE, te kraj desetak poznatih restorana i umjetničkih galerija. Još uvijek postoje Baker's Loaf Bedforda, Clara's Place, Muzej Fort Bedford i Old Bedford Village. Prošli su kraj Memorijalne bolnice, otmjene dvokatnice od cigle s trijemom. Ovdje se njezin otac proslavio.

Ponovno se sjetila užasnih, bučnih svađa između svoje majke i oca. Uvijek su se svađali oko iste stvari. Oko čega? Nije se mogla sjetiti.

Ashley se u pet poslije podne vratila u svoju hotelsku sobu. Tri se puta preodjenula prije nego je konačno odlučila u čemu će poći na proslavu. Na kraju je izabrala jednostavnu crnu haljinu koja joj je dobro pristajala.

Kad je Ashley ušla u svečano ukrašenu sportsku dvoranu srednje škole, našla se među 120 neodređeno poznatih neznanaca. Neki njezini bivši suučenicima bili su posve neprepoznatljivi, dok su se drugi tek neznatno promijenili. Ashley je tražila jednu osobu: Jima Clearya. Je li se on jako promijenio? Hoće li s njim biti njegova Žena? Ljudi su joj stali prilaziti.

"Ashley, ja sam Trent Waterson. Sjajno izgledaš!"

"Hvala. Ti također, Trent."

"Želio bih te upoznati sa svojom ženom..."

"Ashley, to jesi ti, zar ne?"

"Da. Ovaj..."

"Art. Art Davies. Sjećaš li me se?"

"Naravno." Bio je loše odjeven i činilo se da se osjeća nelagodno.

"Kako ide, Art?"

"Pa, znaš da sam želio postati inženjer, ali nije mi uspjelo."

"Žao mi je."

"Da. U svakom slučaju, postao sam mehaničar."

"Ashley! Ja sam Lenny Holland. Za Boga miloga, prekrasno izgledaš!"

"Hvala ti, Lenny." On se udebljao, a na malom je prstu nosio veliki dijamantni prsten.

"Sad se bavim nekretninama. Sjajno mi ide. Jesi li se ikad udavala?"
Ashley je oklijevala.

"Nisam."

"Sjećaš li se Nicki Brandt? Vjenčali smo se. Imamo blizance."

"Čestitam."

Čudesno je koliko se ljudi mogu promijeniti za deset godina. Ima ih debljih i mršavijih... uspješnih i neuspješnih. Ima ih oženjenih i razvedenih... onih koji su postali roditelji i onih koji su izgubili roditelje...

Kako je večer prolazila, bilo je jela, glazbe i plesa. Ashley je razgovarala sa svojim bivšim suučenicima i saznala što su preživjeli tijekom proteklih deset godina, ali mislila je na Jima Clearvja. Još uvijek se nije pojavio.

Neće doći, zaključila je. Zna da bih ja mogla biti ovdje pa se boji suočiti sa mnom.

Približavala joj se žena privlačna izgleda.

"Ashley! Nadala sam se da ću te vidjeti." Bila je to Florence Schiffer. Ashley se iskreno obradovala kad ju je ugledala. Florence je bila jedna od njezinih najboljih prijateljica. Potražile su stol u kutu gdje su mogle razgovarati.

"Sjajno izgledaš, Florence" reče Ashley.

"I ti. Žao mi je što toliko kasnim. Dijete se nije dobro osjećalo. Otkako smo se zadnji put vidjele, ja sam se udala i razvela. Sad izlazim s g. Divnim. Što je s tobom? Nestala si nakon maturalne zabave. Pokušala sam te naći, ali ti si otišla iz gradića.

"Otišla sam u London" reče Ashley. "Otac me je ondje upisao na fakultet. Otišli smo jutro nakon maturalne zabave."

"Pokušala sam doprijeti do tebe na sve moguće načine. Detektivi su mislili da bih ja mogla znati gdje si. Tražili su te jer ste ti i Jim Cleary zajedno izlazili."

Ashley polako izusti:

"Detektivi?"

"Da. Oni koji su istraživali umorstvo."

Ashley osjeti kako joj lice ostaje bez kapi krvi.

"Što... umorstvo?"

Florence se zagleda u nju.

"Moj Bože! Ti ne znaš?"

"Što ne znam?" žestoko će Ashley. "O čemu to govoriš?"

"Dan nakon maturalne zabave, Jimovi su se roditelji vratili i našli njegovo tijelo. Netko ga je ubio i... kastrirao."

Prostorija se počela vrtjeti. Ashley se uhvatila za rub stola. Florence ju je zgrabila za ruku.

"Meni je... žao mi je, Ashley. Mislila sam da si čitala o tome, ali naravno... ti si otišla u London."

Ashley čvrsto stisne oči. Vidjela je sebe kako se te noći iskrada iz kuće i ide prema domu Jima Clearyja. No okrenula se i vratila kući kako bi se s njim sastala ujutro.

Da sam barem otišla k njemu, nesretno pomisli Ashley, još bi bio živ. A ja sam ga sve te godine mrzila. O, moj Bože. Tko ga je mogao ubiti? Tko...?

Mogla je čuti očev glas: *»Miči svoje proklete ruke s moje kćeri, razumiješ li me?... Ako te još jednom vidim da se ovuda motaš, polomit ću ti sve kosti.«*

Ashley ustane.

"Morat ćeš me ispričati, Florence. Ja... ne osjećam se baš dobro."

I Ashley pobjegne.

Detektivi. Zasigurno su stupili u kontakt s njezinim ocem. *Zašto mi nije rekao?*

Prvim se zrakoplovom vratila u Kaliforniju. Tek je pred jutro uspjela usnuti. Imala je noćnu moru. Neki je lik stajao u mraku, nožem probadao Jima i derao se na njega. Lik je tada koraknuo na svjetlo.

To je bio njezin otac.

Peto poglavlje

Idućih nekoliko mjeseci bili su prava muka za Ashley. Prizor okrvavljenog, unakaženog tijela Jima Clearvja stalno joj je prolazio glavom. Razmišljala je o još jednom posjetu dr. Speakmanu, ali je znala da o tome ne smije ni s kim razgovarati. Osjećala se krivom samo zato što je pomislila da je njezin otac mogao učiniti nešto tako užasno. Odgurnula je misao iz svijesti i pokušala se koncentrirati na posao. To joj nikako nije uspijevalo. Ojađeno se zagledala u logotip što ga je upravo uprskala.

Shane Miller ju je zabrinuto promatrao.

"Je li ti dobro, Ashley?"

Ashley se prisili na smiješak.

"Dobro mi je."

"Doista mi je žao zbog tvog prijatelja." Ispričala mu je o Jimu.

"Ja... preboljet ću to."

"Kako bi bilo da večeras pođemo na večeru?"

"Hvala, Shane. Jednostavno... još nisam spremna za to. Sljedećeg tjedna."

"Dobro. Ako bilo što mogu učiniti..."

"Zahvalna sam ti. Nitko ništa ne može učiniti."

Toni reče Alette:

"Gospođica Uštogljena ima problem. Pa, neka se nosi."

"Meni je dispiace... žalim je. Nešto je muči."

"Fućkaš nju. Svi imamo svoje probleme, zar ne, zlato?"

Kad je Ashley odlazila jednog petka poslijepodne, prije blagdanskog vikenda, zaustavio ju je Dennis Tibble.

"Hej, dušo. Treba mi jedna usluga."

"Žao mi je, Dennis, ja..."

"Ma hajde. Razvedri se!" Uhvatio je Ashley za ruku. "Treba mi savjet sa ženskog stanovišta."

"Dennis, nisam raspoložena..."

"Zaljubio sam se u jednu ženu i želim je oženiti, ali postoje problemi. Hoćeš li mi pomoći?"

Ashley je oklijevala. Nije joj se sviđao Dennis Tibble, ali nije vidjela što je loše u tome da mu pokuša pomoći.

"Može li to pričekati do sutra?"

"Želio bih sada s tobom razgovarati. Doista je hitno."

Ashley duboko uzdahne.

"U redu."

"Možemo li poći u tvoj stan?"

Ashley odmahne glavom.

"Ne." Nikad ga ne bi uspjela natjerati da ode.

"Hoćeš li svratiti k meni?"

Ashley je oklijevala.

"Neka bude." *Tako ću moći otići kad budem željela. Ako mu pomognem da se domogne žene u koju se zaljubio, možda će me ostaviti na miru.*

Toni reče Alette:

"Bože! Gospođica Uštogljenica ide u bezveznjakov stan. Možeš li vjerovati da je tako glupa? Gdje joj je jadni mozak?"

"Samo mu pokušava pomoći. U tome nema ničeg..."

"O, ma daj, Alette. Kad ćeš odrasti? Tip je želi povaliti."

"Non va. Non si fa cosi."

"Ni sama to ne bih bolje rekla."

Stan Dennisa Tibblea bio je namješten u stilu noćne more. Na zidovima su visjeli poster iz starih horor filmova, a uz njih su se nalazile slike privlačnih nagih djevojaka i zvijeri tijekom hranjenja. Po stolovima je raširio sićušne drvene erotske skulpture.

Ovo je stan luđaka, pomisli Ashley. Jedva je čekala da izađe.

"Hej, drago mi je da si došla, dušo. Doista sam ti zahvalan. Ako..."

"Ne mogu se dugo zadržati, Dennis" upozori ga Ashley. "Pričaj mi o toj ženi u koju si se zaljubio."

"Ona je doista prava." Ponudi joj cigaretu.

"Cigaretu?"

"Ne pušim." Gledala je kako pripaljuje.

"Jesi li za piće?"

"Ne pijem."

On se naceri.

"Ne pušiš, ne piješ. Tako ostaje zanimljiva aktivnost, zar ne?"

Ashley mu oštro reče:

"Dennis, ako ne..."

"Samo se šalim." Pošao je do bara i natočio malo vina u čaše. "Popij malo vina. To ti ne može naškoditi." Pružio joj je čašu.

Ashley otpije gutljaj vina.

"Pričaj mi o gospođici Pravoj."

Dennis Tibble sjedne na kauč kraj Ashley.

"Nikad nisam upoznao osobu poput nje. Seksepilna je poput tebe i..."

"Prestani ili ću otići."

"Hej, to je trebao biti kompliment. U svakom slučaju, ona je luda za mnom, ali njezini su roditelji jako društveno aktivni, a mene mrže." Ashley ništa ne reče.

"Dakle, riječ je o tome, ako budem navaljivao, udat će se za mene, ali će se otuđiti od svoje obitelji. Doista je bliska s njima, a ako se uda za mene, vraški je sigurno da će je razbaštiniti. Vjerojatno će jednoga dana mene zbog toga okrivljivati. Vidiš li u čemu je problem?"

Ashley otpije još gutljaj vina.

"Da. Ja..."

Nakon toga, čini se da je vrijeme nestalo u izmaglici.

Polako se budila, svjesna da je nešto pošlo po zlu. Osjećala se kao da ju je netko drogirao. Trebalo je uložiti golemi napor samo za otvaranje očiju. Ashley se osvrnula po prostoriji i odmah ju je počela hvatati panika. Ležala je u krevetu, naga, u jeftinoj hotelskoj sobi. Nekako je uspjela sjesti, a u glavi joj je počelo nabijati. Nije imala pojma gdje se nalazi ili kako je ovamo dospjela. Na noćnom se ormariću nalazio jelovnik za posluživanje u sobu, a ona je ispružila ruku i uzela ga. Chicago Loop Hotel. Ponovno je zapanjeno pročitala ime hotela. Što radim u Chicagu? Koliko sam već ovdje? U stan Dennisa Tibblea otišla sam u petak. Koji je danas dan? Obuzeta sve većom panikom, podigla je telefonsku slušalicu.

"Izvolite?"

Ashley je s mukom pronašla svoj glas.

"Koji... koji je danas dan?"

"Danas je sedamnaesti..."

"Ne. Želim znati koji dan u tjednu je ovo?"

"O, danas je ponedjeljak. Mogu li..."

Ashley omamljeno spusti slušalicu. Ponedjeljak. Izgubila je dva dana i dvije noći. Sjedne na rub kreveta, pokušavajući se sjetiti.

Otišla je u stan Dennisa Tibblea... Popila je čašu vina... Nakon toga, praznina.

Stavio joj je nešto u vino od čega je privremeno izgubila pamćenje. Čitala je o slučajevima u kojima je upotrijebljena takva droga. Zvali su je »droga za silovanje«. To joj je dao. Priča o tome da želi njezin savjet bila je smicalica. Nasjelo, sam poput budale. Nije se sjećala da je otišla na aerodrom, letjela do Chicaga ili stigla u ovu otrcanu hotelsku sobu s Tibbleom. I još gore, nije se sjećala ničega što se događalo u ovoj sobi.

Moram izići odavde, očajnički je mislila Ashley. Osjećala se prljavom, kao da je oskrvnut svaki djelić njezina tijela. Što joj je učinio? Pokušavajući ne misliti na to, sišla je s kreveta, pošla u sćušnu kupaonicu i stupila pod tuš. Pustila je da joj mlaz tople vode udara po tijelu nastojeći isprati sve užasne, prijave stvari koje su joj se dogodile. Što ako je zatrudnjela? Pozlilo joj je od pomisli da bi mogla imati njegovo dijete. Ashley je izišla iz .tuš-kabine, obrisala se i pošla do ormara. Nije bilo njezine odjeće. Jedino što je našla u ormaru bila je crna kožnata suknja, uska majica jeftina izgleda i par cipela s uskim, visokim potpeticama. Gadila joj se pomisao da bi trebala to staviti na sebe, ali nije imala drugog izbora. Brzo se odjenula i pogledala se u zrcalo. Izgledala je poput prostitutke.

Ashley je pregledala svoju torbicu. Samo Četrdeset dolara. Čekovna knjižica i kreditna kartica bile su još uvijek tu. Hvala Bogu!

Izišla je na hodnik. Bio je prazan. Spustila se dizalom do otrcanog predvorja i prišla recepciji gdje je postarijem službeniku pružila svoju kreditnu karticu.

"Već nas napuštate?" Naceri se čovjek. "Pa, dobro ste se proveli, je li?"

Ashley je zurila u njega, pitajući se što je time mislio i bojeći se saznati. Došla je u iskušenje da ga pita kad je otišao Dennis Tibble, ali je zaključila kako je bolje to ne spominjati.

Čovjek provuče njezinu kreditnu karticu kroz aparat. Namršti se i ponovno je provuče. Na koncu reče:

"Žao mi je. Aparat ne prihvaća ovu karticu. Prekoračili ste račun."

Ashley zine od zaprepaštenja.

"To je nemoguće! Mora biti neka greška!" Službenik slegne ramenima. "Imate li drugu kreditnu karticu?"

"Ne. Ja... nemam. Hoćete li primiti osobni ček?"

S negodovanjem je mjerkao njezinu odjeću.

"Valjda, ako imate osobnu iskaznicu."

"Moram obaviti telefonski razgovor..."

"Telefonska govornica je u kutu."

"Memorijalna bolnica San Francisco..."

"Molim dr. Stevena Pattersona."

"Trenutak, molim vas..."

"Ured dr. Pattersona."

"Sarah? Ovdje Ashley. Moram govoriti s ocem."

"Žao mi je, gospođice Patterson. On je u operacijskoj dvorani i..."

Ashley čvršće stegne slušalicu.

"Znate li koliko će se ondje zadržati?"

"Teško je reći. Znam da ima zakazanu još jednu operaciju nakon..."

Ashley shvati da se bori protiv histerije.

"Moram razgovarati s njim. Hitno je. Možete li mu dostaviti poruku, molim vas? Neka me nazove čim mu se ukaže prilika." Pogleda telefonski broj javne govornice i glasno ga pročita. "Čekat ću ovdje dok me ne nazove."

"Sigurno ću mu reći."

Gotovo je sat vremena sjedila u predvorju i željno čekala zvonjavu telefona. Ljudi koji su onuda prolazili zurili su ili očijukali s njom, a ona se osjećala nagom u neukusnoj odjeći. Poskočila je kad je telefon napokon zazvonio.

Žurno se vrati u telefonsku govornicu.

"Halo..."

"Ashley?" začuje se glas njezina oca.

"Oh, oče, ja..."

"Što se dogodilo?"

"Nalazim se u Chicagu i..."

"Što radiš u Chicagu?"

"Ne mogu sad o tome. Treba mi avionska karta za San Jose. Nemam uza se novca. Možeš li mi pomoći?"

"Naravno. Pričekaj." Tri minute kasnije ponovno se začuje očev glas. "Iz Zračne luke O'Hare polijeće zrakoplov American Airlinesa u deset i četrdeset, let 407. Čekat će te karta na prijavnom pultu. Doći ću po tebe na aerodrom u San Joseu i..."

"Ne!" Ne može dopustiti da je vidi ovakvu. "Poći... poći ću u stan da se presvučem."

"U redu. Doći ću onamo pa ćemo poći na večeru. Tada mi možeš sve ispričati."

"Hvala ti, oče. Hvala ti."

Dok je letjela kući, Ashley je razmišljala o neoprostivoj stvari što ju je počinio Dennis Tibble. Morat ću poći na policiju, zaključila je. Ne mogu mu dopustiti da se izvuče. Koliko je još žena ovako prevario?

Kad je Ashley stigla u svoj stan, osjećala se kao da se vratila u utočište. Jedva je čekala da sa sebe skine neukusnu odjeću. Odbacila ju je čim je mogla. Osjećala je da joj je potrebno još jedno tuširanje prije susreta s ocem. Zaputila se prema ormaru i naglo stala. Pred sobom je, na toaletnom stoliću, ugledala opušak cigarete.

Sjedili su za stolom u kutu u restoranu The Oaks. Otac ju je zabrinuto promatrao.

"Što si radila u Chicagu?"

"Ja... ne znam."

Zbunjeno ju je pogledao.

"Ne znaš?"

Ashley je oklijevala, pokušavajući odlučiti hoće li mu ispričati što se dogodilo. Možda bi joj mogao dati kakav savjet.

Oprezno reče:

"Dennis Tibble me pozvao u svoj stan kako bih mu pomogla riješiti jedan problem..."

"Dennis Tibble? Ona zmija!" Ashley je davno upoznala oca s ljudima s kojima je radila. "Kako si mogla imati bilo kakve veze s njim?"

Ashley je odmah znala da je pogriješila. Njezin je otac uvijek pretjerano reagirao na sve njezine probleme. Pogotovo ako je bila riječ o muškarcu.

»Ako te još jednom vidim da se ovuda motaš, Cleary, polomit ću ti sve kosti.«

"Nije važno" reče Ashley.

"Želim čuti što je bilo."

Ashley je na trenutak nepomično sjedila, ispunjena zloslutnim osjećajem.

"Pa, popila sam piće u Dennisovu stanu i..."

Dok je govorila, gledala je kako se očevo lice mračí. U njegovim se očima pojavio pogled koji ju je prestrašio. Pokušala je skratiti priču.

"Ne" uporno će njezin otac. "Želim sve čuti..."

Ashley je te večeri ležala u krevetu, previše iscrpljena da bi spavala, kaotičnih misli. Ako se sazna što mi je Dennis učinio, bit će to ponižavajuće. Svi će na poslu znati što se dogodilo. Ali ne mogu dopustiti da to još nekome učini. Moram reći policiji.

Ljudi su je pokušavali upozoriti da je Dennis opsjednut njome, ali ona ih je ignorirala. Sada, dok je o tome razmišljala, vidjela je sve znakove: Dennis je mrzio kad bi vidio kako netko drugi s njom razgovara; stalno ju je pozivao na sastanke; uvijek je prisluškivao...

Barem znam tko vreba na mene, pomisli Ashley.

U 8:30 ujutro, dok se Ashley pripremala za odlazak na posao, zazvonio je telefon. Podigla je slušalicu.

"Halo."

"Ashley, ovdje Shane. Jesi li čula vijest?"

"Kakvu vijest?"

"Na televiziji je. Upravo su našli tijelo Dennisa Tibblea."

Na trenutak joj se učini da se Zemlja zaustavila.

"O, moj Bože! Što se dogodilo?"

"Sudeći prema informacijama iz šerif ova ureda, netko ga je ubio nožem i potom ga kastrirao."

Šesto poglavlje

Zamjenik šerifa Sam Blake na teži je način došao do svog položaja u šerif ovu uredu: oženio je šerifovu sestru, Serenu Dowling, svadljivicu tako oštra jezika da bi njime mogla obarati stabla u šumama Oregona. Sam Blake je bio jedini muškarac koji je mogao s njom izići nakraj. Bio je nizak, blag čovjek ljubazna ponašanja sa strpljivošću sveca. Bez obzira kako se Serena opako ponašala, on bi pričekao da se smiri, a tada bi mirno s njom porazgovarao.

Blake je odlučio raditi u šerifovu uredu jer je šerif Matt Dowling bio njegov najbolji prijatelj. Zajedno su išli u školu i zajedno su odrasli. Blake je volio policijski posao i iznimno ga je dobro obavljao. Posjedovao je oštromnu, znatiželjnu inteligenciju i tvrdoglavu upornost. Kombinacija ga je učinila najboljim detektivom odjela.

Ranije toga jutra Sam Blake i šerif Dowling zajedno su pili kavu.

Šerif Blake je rekao:

"Čujem da te je moja sestra sinoć izmaltretirala. Primili smo pet - šest poziva od susjeda koji su se žalili na buku. Sereni nema premca kad je riječ o deranju, to je sigurno."

Sam je slegnuo ramenima.

"Na koncu sam je smirio, Matt."

"Hvala Bogu da više ne živi sa mnom, Sam. Ne znam što je spopadne. Njezini bijesni ispadi..."

Prekinuli su ih u razgovoru.

"Šerife, upravo smo primili poziv. Dogodilo se umorstvo u Aveniji Sunnwale."

Šerif Dowling je pogledao Sama Blakea. Blake je kimnuo.

"Ja ću poći."

Zamjenik Blake je petnaest minuta kasnije ušao u stan Dennisa Tibblea. Policajac u odori je u dnevnoj sobi razgovarao s kućepaziteljem.

"Gdje je tijelo?" upita Blake.

Policajac kinine glavom prema spavaćoj sobi.

"Ondje unutra, gospodine." Bio je blijed.

Blake pođe u spavaću sobu i stane, šokiran. Nago tijelo muškarca bilo je ispruženo preko kreveta, a Blakeov prvi dojam bio je da je soba natopljena krvlju. Kad je prišao krevetu, vidio je odakle toliko krvi. Nazubljeni rubovi razbijene boce probadali su žrtvina leđa,

uvijek iznova, a u tijelu su ostali zabijeni komadići stakla. Žrtvini testisi su bili odrezani.

Dok je to gledao, Blake je osjetio bol u preponama.

"Kako dovraga može ljudsko biće učiniti ovako nešto?" glasno reče. Nije bilo ni traga oružju, ali tek im predstoji temeljita potraga. Zamjenik Blake se vrati u dnevnu sobu kako bi razgovarao s kućepaziteljem.

"Jeste li poznavali preminulog?"

"Da, gospodine. Ovo je njegov stan."

"Kako se zove?"

"Tibble. Dennis Tibble."

Zamjenik Blake to zabilježi.

"Koliko dugo živi ovdje?"

"Gotovo tri godine."

"Što mi možete reći o njemu?"

"Ne mnogo, gospodine. Tibble se uglavnom držao povučeno. Uvijek je na vrijeme plaćao stanarinu. S vremena na vrijeme doveo bi ovamo neku ženu. Mislim da su to uglavnom bile profesionalke."

"Znate li gdje je radio?"

"O, da. Korporacija Global Computer Graphics. Bio je jedan od onih čudaka, genijalaca za kompjutore."

Zamjenik Blake još nešto zabilježi.

"Tko je našao tijelo?"

"Jedna od sobarica. Maria. Jučer je bio blagdan pa je došla tek jutros."

"Želio bih razgovarati s njom."

"Da, gospodine. Dovesť ću je."

Maria je bila tamnoputa žena četrdesetih godina iz Brazila, nervozna i uplašena.

"Vi ste pronašli tijelo, Maria?"

"Ja to nisam učinila. Kunem vam se." Bila je na rubu histerije. "Trebali mi odvjetnik?"

"Ne. Ne treba vam odvjetnik. Samo mi recite što se dogodilo."

"Ništa se nije dogodilo. Mislim... ušla sam jutros ovamo da bih očistila, kao i obično. Ja... mislila sam da je izišao. Uvijek odlazi prije sedam ujutro. Sredila sam dnevnu sobu i... Prokletstvo!"

"Maria, sjećate li se kako je izgledala dnevna soba prije nego ste je očistili?"

"Kako to mislite?"

"Jeste li nešto pomaknuli? Iznijeli nešto?"

"Pa, da. Na podu je bila razbijena vinska boca. Bila je sva ljepljiva. Ja..."

"Što ste učinili s njom?" uzbuđeno upita Blake.

"Stavila sam je u napravu za drobljenje smeća i zgnječila je."

"Što ste još učinili?"

"Pa, ispraznila sam pepeljaru i..."

"Je li unutra bilo opušaka od cigareta?"

Zastala je i pokušala se sjetiti.

"Jedan. Bacila sam ga u kantu za smeće u kuhinji."

"Pogledajmo to."

Slijedio ju je u kuhinju, a ona je pokazala kantu za smeće. Unutra se nalazio opušak umrljan ružem za usne. Zamjenik Blake oprezno pokupi opušak i spremi ga u malenu kuvertu.

Povede je natrag u dnevnu sobu.

"Maria, znate li da li nešto nedostaje u stanu? Čini li vam se da su nestale neke dragocjenosti?"

Maria se osvrne naokolo.

"Ne vjerujem. Gospodin Tibble je volio skupljati te malene kipiće. Trošio je na njih mnogo novca. Čini se da su svi na broju."

Dakle, pljačka nije bila motiv. Droga? Osveta? Neuspjela ljubavna veza?

"Što ste učinili nakon što ste ovdje počistili, Maria?"

"Usisala sam, kao što uvijek činim. I tada..." Glas joj zadrhti. "Ušla sam u spavaću sobu i... ugledala ga." Pogleda zamjenika Blakea. "Kunem sa da to nisam ja učinila."

Stigao je sudac istražitelj i njegovi asistenti. Donijeli su vreću za tijelo. Zamjenik Sam Blake se tri sata kasnije vratio u šerifov ured.

"Što imaš, Same?"

"Ne mnogo." Zamjenik Blake sjedne preko puta šerifa Dowlinga. "Dennis Tibble je radio u Globalu. Navodno je bio nekakav genij."

"Ali nije bio tako genijalan da spriječi vlastito ubojstvo."

"Nije to bilo obično ubojstvo, Matt. Bio je iskasapljen. Trebao si vidjeti što je netko učinio njegovu tijelu. Zacijelo je riječ o nekoj vrsti

manijaka."

"Nema nikakvih tragova?"

"Nismo sigurni čime je ubijen, pa čekamo rezultate iz laboratorija, ali možda je oružje bila razbijena vinska boca. Sobarica ju je bacila u aparat za drobljenje. Čini se da imamo otisak prsta na jednom od komadića stakla u njegovim leđima. Razgovarao sam sa susjedima. Ništa. Nitko nije vidio da netko ulazi ili izlazi iz njegova stana. Nikakvih neobičnih zvukova. Tibble se očito držao prilično po strani. Nije bio tip dobrog susjeda. Samo nešto. Tibble je imao spolni odnos prije nego je umro. Imamo tragove vaginalnih izlučevina, stidne dlake, drugih dokaza i opušak cigarete umrljan ružem. Testirat ćemo to na DNK."

"Novinari će se okomiti na ovo, Same. Već mogu zamisliti novinske naslove: *MANIJAK NAPADA SILICIJSKU DOLINU.*" Šerif Dowling uzdahne. Riješimo to što brže možemo."

"Upravo kanim otići u Global Computer Graphics."

Ashley je sat vremena pokušavala odlučiti hoće li poći na posao. Osjećala se rastrzanom.

Čim me pogledaju, svi će shvatiti da nešto nije u redu. No ako se ne pojavim, htjet će znati zašto me nema. Zacijelo će ondje biti policija i postavljati pitanja. Ako me budu ispitivali, morat ću im reći istinu. Neće mi vjerovati. Okrivit će me za umorstvo Dennisa Tibblea. A ako mi ipak povjeruju i ako im kažem da je moj otac znao što mi je učinio, okrivit će njega.

Mislila je na umorstvo Jima Clearyja. Mogla je čuti Florencein glas: *»Jimovi su se roditelji vratili i našli njegovo tijelo. Netko ga je ubio i kastrirao.«*

Ashley je čvrsto stisnula oči.

Moj Bože, što se događa? Što se događa?

Zamjenik Sam Blake ušao je u radni prostor gdje su zaposlenici stajali u sumornim grupicama i tiho razgovarali. Blake je mogao zamisliti o čemu razgovaraju. Ashley ga je sa strepnjom promatrala kad se zaputio prema uredu Shanea Millera.

Shane ustane i pozdravi ga.

"Zamjenik šerifa Blake?"

"Da." Dva se muškarca rukuju.

"Sjednite, zamjeniče."

Sam Blake sjedne.

"Koliko sam shvatio, Dennis Tibble je bio vaš djelatnik?"

"Tako je. Jedan od najboljih. To je strašna tragedija."

"Radio je ovdje oko tri godine?"

"Da. Bio je naš genij. Ne postoji nešto što on nije mogao učiniti s kompjutorom."

"Što mi možete reći o njegovu društvenom životu?"

Shane Miller odmahne glavom.

"Ne mnogo, bojim se. Tibble je bio neka vrsta usamljenika."

"Znate, li možda je li se drogirao?"

"Dennis? Dovraga, ne. Bio je opsjednut zdravim načinom života."

"Je li kockao? Je li moguće da je nekome dugovao mnogo novca?"

"Ne. Vraški je dobro zarađivao, ali mislim da je bio prilično škrt."

"Što je sa ženama? Je li imao djevojku?"

"Tibble nije bio naročito privlačan ženama." Na trenutak se zamisli.

"No u posljednje je vrijeme naokolo pričao ljudima kako postoji netko koga kani oženiti."

"Je li slučajno spomenuo njezino ime?"

Miller odmahne glavom.

"Nije. Barem meni nije, u svakom slučaju."

"Imate li nešto protiv da razgovaram s nekolicinom vaših djelatnika?"

"Ni najmanje. Samo izvolite. Moram vam reći, svi su prilično potreseni."

Bili bi još potreseniji da su mogli vidjeti njegovo tijelo, pomisli Blake.

Dva muškarca prijeđu u glavni radni prostor.

Shane Miller povisi glas.

"Malo pozornosti, molim. Ovo je zamjenik šerifa Blake. Želio bi vam postaviti nekoliko pitanja."

Djelatnici su prekinuli ono što su radili i obratili pozornost.

Zamjenik Blake reče:

"Siguran sam da ste svi čuli što se dogodilo gospodinu Tibbleu. Potrebna nam je vaša pomoć da bismo otkrili tko ga je ubio. Zna li netko je li gospodin Tibble imao neprijatelja? Nekoga tko ga je toliko mrzio da bi ga želio ubiti?" Uslijedila je tišina. Blake nastavi: "Postoji neka žena koju je kanio oženiti. Je li s nekim od vas razgovarao o njoj?"

Ashlev otkrije da joj je teško disati. Sad je vrijeme da se javi."

Sad je trenutak da zamjeniku šerifa ispriča što joj je Tibble učinio. No Ashley se sjeti izraza očeva lica dok mu je o tome pričala. Optužili bi ga za umorstvo.

Njezin otac nikad ne bi mogao nekoga ubiti.

On je liječnik.

On je kirurg.

Dennis Tibble je kastriran.

Zamjenik Blake je govorio:

"... i nitko od vas nije ga vidio nakon što je u petak otišao odavde?"

Toni Prescott pomisli:

Hajde. Reci mu, gospođice Uštogljenice. Reci mu da si pošla u njegov stan. Zašto se ne javiš?

Zamjenik Blake je časak stajao nastojeći prikriti svoje razočaranje.

"Pa, ako se bilo tko od vas sjeti nečega što bi nam moglo pomoći, bit ću vam zahvalan ako me nazovete. Gospodin Miller ima moj broj. Hvala vam."

Gledali su za njim dok se udaljavao prema izlazu sa Shaneom.

Ashley osjeti malaksalost od olakšanja.

Zamjenik Blake pogleda Shanea.

"Postoji li ovdje netko s kim je bio posebno blizak?"

"Ne, zapravo ne postoji" reče Shane. "Mislim da Dennis ni s kim nije bio blizak. Jako ga je privlačila jedna od naših djelatnica, ali kod nje nikad ništa nije postigao."

Zamjenik Blake stane.

"Je li ona sada ovdje?"

"Da, ali..."

"Želio bih razgovarati s njom."

"U redu. Možete razgovarati u mom uredu."

Vratili su se u prostoriju, a Ashley je vidjela kako se približavaju. Zaputili su se ravno prema njezinom pregratku. Osjetila je kako joj lice crveni.

"Ashley, zamjenik Blake bi želio razgovarati s tobom."

Dakle, on zna! Pitat će je za njezin odlazak u Tibbleov stan. Moram biti oprezna, pomisli Ashley.

Zamjenik šerifa ju je promatrao.

"Imate li nešto protiv, gospođice Patterson?" Ashley nađe svoj glas. "Ne, ni najmanje." Pođe za njim u ured Shanea Millera.

"Sjednite." Oboje sjednu. "Koliko sam shvatio, vi ste se sviđali Dennisu Tibbleu?"

"Ja... valjda..." Oprezno. "Da."

"Jeste li izlazili s njim?"

Odlazak u njegov stan nije isto kao izlazak s njim.

"Ne."

"Je li vam govorio o toj ženi koju je želio oženiti?"

Upadala je sve dublje i dublje. Snima li on ovo? Možda već zna da je bila u Tibbleovu stanu. Mogli su naći njezine otiske prstiju. Sad je trenutak da zamjeniku šerifa kaže što joj je Tibble učinio.

No ako to učinim, u očajanju pomisli Ashley to će ih dovesti do mog oca, a potom će to povezati s umorstvom Jima Clearyja. Znaju li i za to? No policija iz Bedforda nije imala nikakva razloga da obavijesti policiju Cupertino. Ili jest?

Zamjenik Blake ju je promatrao i čekao njezin odgovor.

"Gospođice Patterson?"

"Što? O, oprostite. Ovo me je tako uzrujalo..."

"Razumijem. Je li Tibble ikad spomenuo tu ženu koju je želio oženiti?"

"Da... ali mi nije rekao njezino ime." To je barem bilo točno.

"Jeste li ikad bili u Tibbleovu stanu?"

Ashley duboko udahne. Ako kaže da nije, ispitivanje će zacijelo završiti. Ali ako su našli njezine otiske prstiju...

"Da."

"Bili ste u njegovu stanu?"

"Da."

Sad ju je pažljivije promatrao.

"Rekli ste da nikad niste izašli s njim?"

Ashleynom su glavom jurile misli.

"Tako je. Nismo zajedno izlazili, ne. Odnijela sam mu neke papire što ih je zaboravio."

"Kad je to bilo?"

Osjeti se u klopci.

"To je bilo... bilo je prije otprilike tjedan dana."

"I to je jedini put da ste bili u njegovu stanu?"

"Tako je."

Sad joj se ništa ne može dogoditi, čak i ako su našli njezine otiske prstiju.

Zamjenik Blake je ondje sjedio i proučavao je, a ona se osjetila krivom. Željela mu je reći istinu. Možda je riječ o nekom provalniku koji ga je ubio... istom provalniku koji je prije deset godina ubio Jima Clearya, pet tisuća kilometara dalje. Ako čovjek vjeruje u slučajnosti. Ako čovjek vjeruje u Djeda Mraza. Ako čovjek vjeruje u bajke.

Proklet bio, oče.

Zamjenik Blake reče:

"Ovo je užasan zločin. Čini se da nema nikakvog motiva. Ali znate, za sve ove godine što sam ih proveo u policiji, nikad nisam vidio zločin bez motiva." Nije bilo odgovora. "Znate li vi je li se Dennis Tibble drogirao?"

"Sigurna sam da nije."

"Dakle, što imamo? Nije riječ o drogi. Nije opljačkan. Nikome nije dugovao novac. To nam izgleda ostavlja romantičnu situaciju, zar ne? Riječ je o nekome tko je bio ljubomoran. Ili o ocu koji je želio zaštititi svoju kćer."

"Jednako sam zbunjena kao i vi, zamjeniče."

Načas je zurio u nju, a njegove oči kao da su govorile: *»Ne vjerujem vam, gospođo.«*

Zamjenik Blake ustane. Izvadi posjetnicu i pruži je Ashley.

"Ako se bilo čega sjetite, bio bih vam zahvalan da me nazovete."

"Rado ću to učiniti."

"Doviđenja."

Gledala je kako odlazi. Gotovo je. Ocu ne prijeti opasnost.

Kad se Ashley te večeri vratila u stan, čekala ju je poruka na automatskoj sekretarici:

"Doista si me uspalila sinoć, dušo. No večeras ćeš se pobrinuti za mene, baš kao što si obećala. Isto vrijeme, isto mjesto."

Ashley je stajala i s nevjericom slušala. *Ja ludim*, pomisli. *Ovo nema nikakve veze s ocem.*

Netko drugi je sigurno iza svega ovoga. Ali tko? I zašto?

Ashley je pet dana kasnije primila izvještaj po kreditnoj kartici. Tri su stvari privukle njezinu pozornost:

Račun iz Mod Dress Shopa na \$450. Račun iz Circus Cluba na \$300. Račun iz Louie's Restauraanta na \$250. Nikad nije čula za trgovinu odjeće, klub ili restoran.

Sedmo poglavlje

Ashley Patterson je svakodnevno u novinama i na televiziji pratila istragu o umorstvu Dennisa Tibblea. Činilo se da je policija stigla u slijepu ulicu.

Gotovo je, mislila je Ashley. *Više nema razloga za zabrinutost.*

Te se večeri zamjenik šerifa Sam Blake pojavio na vratima njezina stana. Ashley se zagledala u njega, a usta su joj se odjednom osušila.

"Nadam se da vas ne gnjavim" reče zamjenik Blake. "Bio sam na putu kući pa sam pomislio da bih mogao svratiti na trenutak."

Ashley proguta slinu.

"Ne gnjavite me. Uđite." Zamjenik Blake uđe u stan.

"Imate zgodan stan."

"Hvala vam."

"Kladim se da se Dennisu Tibbleu nije sviđao ovakav namještaj."

Ashleyno srce počne lupati.

"Ne znam. Nikad nije bio ovdje."

"Oh. Mislio sam da je možda bio, znate."

"Ne, ne znam, zamjeniče. Rekla sam vam, nisam izlazila s njim."

"Točno. Smijem li sjesti?"

"Izvolite."

"Vidite, imam velikih problema s ovim slučajem, gospođice Patterson. Ne uklapa se ni u kakav obrazac. Kao što sam rekao, uvijek postoji motiv. Razgovarao sam s nekim ljudima iz Global Computer Graphicsa, i čini se da nitko nije baš dobro poznavao Tibblea, Bio je prilično povučen."

Ashley je slušala i čekala udarac.

"Zapravo, prema onome što su mi rekli, vi ste jedina za koju je doista bio zainteresiran."

Je li štogod otkrio, ili samo lovi naslijepo? Ashley oprezno reče:

"On je bio zainteresiran za mene, zamjeniče, ali ja nisam bila zainteresirana za njega. To sam mu sasvim jasno stavila do znanja."

Blake kimne.

"Pa, mislim da je bilo lijepo od vas što ste mu u stan odnijeli one papire?"

Ashley je umalo rekla: Koje papire? No tada se odjednom sjetila.

"To... to nije bio nikakav problem. Bilo mi je usput."

"Točno. Netko je zasigurno strahovito mrzio Tibblea kad je ono učinio." Ashley je napeto sjedila ništa ne rekavši. "Znate li što mrzim?" upita zamjenik Blake. "Neriješena umorstva. To me uvijek frustrira. Jer ako se neko umorstvo ne riješi, ne vjerujem da to znači kako su zločinci naročito pametni. Mislim da to znači kako policija nije bila dovoljno pametna. Pa, zasad sam imao sreće. Riješio sam sve zločine na kojima sam radio." Blake ustane.

"Ne kanim odustati od ovoga. Ako se sjetite nečega što bi nam moglo pomoći, nazvat ćete me, zar ne, gospođice Patterson?"

"Da, naravno."

Ashley je gledala kako odlazi i mislila:

Je li došao u znak nekakva upozorenja? Zna li više od onoga što je rekao?

Toni je bila zaokupljena Internetom više nego ikad. Najviše je uživala u razgovorima s Jean Claudeom, ali to je nije sprečavalo da ima i druge sugovornike u chat roomu. Svaku je priliku koristila da sjedne pred kompjutor, a tada su tipkane poruke letjele u oba smjera, izljevajući se na kompjutorski ekran.

"Toni? Gdje si bila? Već sam dugo ovdje i čekam te."

"Mene se isplati čekati, zlato. Pričaj mi o sebi. Čime se baviš?"

"Radim u ljekarni. Mogu ti biti od koristi. Uzimaš li droge?"

"Nestani."

"Jesi li to ti, Toni?"

"Odgovor na tvoje snove. Je li to Mark?"

"Da."

"Nisi bio na Internetu u posljednje vrijeme."

"Imao sam posla. Rado bih te upoznao, Toni."

"Reci mi, Mark, čime se baviš u životu?"

"Ja sam knjižničar."

"Nije li to uzbudljivo! Sve te knjige i tome slično..."

"Kad se možemo naći?"

"Zašto ne pitaš Nostradamusa?"

"Zdravo, Toni. Zovem se Wendy."

"Zdravo, Wendy."

"Čini se da si zabavna."

"Uživam u životu."

"Možda ti mogu pomoći da još više uživaš."

"Što si imala na umu?"

"Pa, nadam se da nisi jedna od onih uskogrudnih osoba koje se boje eksperimentirati i iskušati uzbudljive nove stvari. Rado bih ti pružila zadovoljstvo."

"Hvala, Wendy. Nemaš opremu koja mi je potrebna."

I tada se ponovno javio Jean Claude Parent.

"Bonne nuit. Comment ça va? Kako si?"

"Sjajno. A ti?"

"Nedostajala si mi. Jako bih te želio osobno upoznati."

"I ja tebe želim upoznati. Hvala ti što si mi poslao fotografiju. Dobro izgledaš."

"A ti si prekrasna. Mislim da je jako važno da se nas dvoje upoznamo. Hoće li tvoja kompanija doći u Quebec na konvenciju?"

"Što? Ne, koliko ja znam. Kad je to?"

"Za tri tjedna. Doći će mnoge velike kompanije. Nadam se da ćeš doći."

"I ja se nadam."

"Možemo li se sutra u isto vrijeme naći u chat roomu?"

"Naravno. Do sutra."

"A demain."

Idućeg jutra Shane Miller priđe Ashley.

"Ashley, jesi li čula za veliku kompjutorsku konvenciju što će se održati u Quebecu?"

Ashley kimne.

"Jesam. Zvuči zanimljivo."

"Baš sam razmišljao da li bismo trebali onamo poslati ekipu."

"Sve kompanije idu" reče Ashlev. "Symantec, Microsoft, Apple. Quebec priprema veliku predstavu za sve njih. Takvo putovanje moglo bi biti neka vrsta božićnog bonusa."

Shane Miller se nasmiješi njezinu entuzijazmu.

"Raspitat ću se."

Shane Miller sljedećeg dana pozove Ashley u svoj ured.

"Kako bi ti se sviđalo provesti Božić u Quebecu?"

"Idemo? Sjajno" oduševljeno će Ashley. U prošlosti je božićne blagdane provodila s ocem, ali je ove godine strepila od takve mogućnosti.

"Trebala bi ponijeti mnogo tople odjeće."

"Ne brini. Hoću. Doista se radujem tome, Shane."

Toni je bila u chat roomu Interneta.

"Jean Claude, kompanija šalje nekolicinu nas u Quebec!"

"Formidable! Tako mi je drago. Kad stižete?"

"Za dva tjedna. Bit će nas petnaest."

"Merveilleux! Osjećam da će se dogoditi nešto jako važno."

"I ja."

Nešto jako važno.

Ashley je svake večeri tjeskobno gledala vijesti, ali još uvijek nije bilo ničeg novog po pitanju umorstva Dennisa Tibblea. Počela se opušitati. Ako je policija ne može dovesti u vezu sa slučajem, nikako ne može doprijeti ni do njezina oca. Nekoliko se puta pripremila da će ga o tome pitati, ali je svaki put odustala. Što ako je nedužan? Bi li joj ikad mogao oprostiti što ga je optužila da je ubojica?

A ako jest kriv, ja to ne želim znati, mislila je Ashley. Ne bih to mogla podnijeti. Ako je učinio te užasne stvari, u svojim je mislima vjerovao da to čini kako bi zaštitio mene. Barem se ovog Božića neću morati s njim suočiti.

Ashley je telefonirala ocu u San Francisco. Bez uvoda reče:

"Ove godine neću moći s tobom provesti Božić, oče. Kompanija me šalje na konvenciju u Kanadu."

Usljedi duga tišina.

"To nije pravi trenutak, Ashley. Ti i ja smo uvijek zajedno provodili Božić."

"Ne mogu ništa..."

"Samo tebe imam, znaš."

"Da, oče, i... ja imam samo tebe."

"To je ono što je važno."

Toliko važno da se radi toga nekoga ubije?

"Gdje je ta konvencija?"

"U Quebecu. To je..."

"Ah. Lijepo mjesto. Godinama nisam bio ondje. Znaš što ću učiniti. U to vrijeme nemam ništa zakazano u bolnici. Doletjet ću onamo pa ćemo zajedno večerati na Božić."

Ashley brzo reče:

"Mislim da to nije..."

"Ti mi samo rezerviraj sobu u hotelu u kojem budeš odsjela. Ne želimo prekidati tradiciju, zar ne?"

Ashley polako i s oklijevanjem reče:

"Ne, oče."

Kako se mogu suočiti s njim?

Alette je bila uzbuđena. Rekla je Toni:

"Još nikad nisam bila u Quebecu. Imaju li ondje muzeja?"

"Jasno da imaju muzeje" odgovori Toni. "Sve imaju. Mnogo zimskih sportova. Skijanje, klizanje..." Alette se strese.

"Mrzim hladnu klimu. Meni ne trebaju sportovi. Čak i kad nosim rukavice, prsti mi se smrznu. Držat ću se muzeja..."

Dvadeset prvog prosinca grupa iz Global Computer Graphicsa stigla je u Međunarodnu zračnu luku Jean-Lesage u Sainte-Foyu odakle su ih odvezli u čuveni Chateau Frontenac u Quebecu. Vani je bilo ispod nule, a ulice je prekrio snijeg.

Jean Claude je dao Toni svoj kućni telefonski broj. Nazvala ga je čim je stigla u svoju sobu.

"Nadam se da ne zovem previše kasno."

"Mais non! Ne mogu vjerovati da si ovdje. Kad se možemo vidjeti?"

"Pa, sutra ujutro svi idemo na konvenciju, ali mogla bih se iskrasti i poći s tobom na ručak."

"Bon! Na Grande Allee Est ima jedan restoran, Le Paris-Brest. Možemo li se ondje naći u jedan?"

"Bit ću tamo."

Centre des Congres de Quebec na Rene Levesque Boulevardu je moderna trokatnica od stakla i čelika koja na konvencijama može ugostiti tisuće ljudi. Goleme su sale u devet sati ujutro bile krcate kompjutorskim stručnjacima iz svih dijelova svijeta koji su razmjenjivali informacije o najnovijim događanjima. Ispunili su multimedijske prostorije, izložbene sale i centre za video konferencije. Istodobno je bilo u tijeku šest seminara. Toni se dosađivala.

Samo pričanje bez ikakve akcije, mislila je. U 12:45 iskrala se iz sale za konvencije i taksijem pošla do restorana.

Jean Claude ju je čekao. Uhvatio ju je za ruku i toplo rekao:

"Toni, tako mi je drago da si mogla doći."

"I meni je drago."

"Nastojat ću se pobrinuti da se ovdje vrlo lijepo provedeš" govorio joj je Jean Claude. "Ovo je prelijep grad za istraživanje."

Toni ga pogleda i nasmiješi se.

"Znam da će mi biti lijepo."

"Želio bih s tobom provoditi što je moguće više vremena."

"Možeš li uzeti toliko slobodnog vremena? Što će biti s draguljarnicom?" Jean Claude se nasmiješi.

"Morat će se snaći bez mene."

Šef sale je donio jelovnike. Jean Claude reče Toni:

"Želiš li kušati neka od naših francusko-kanadskih jela?"

"Može."

"Onda, molim te, dopusti da ja naručim za tebe." Šefu sale reče: "Nous voudrions le Brome Lake Duckling." Potom se okrene k Toni i objasni joj: "To je mjesno jelo, pače kuhano u konjaku i punjeno jabukama."

"Zvuči izvrsno. Doista je bilo izvrsno."

Tijekom ručka upoznali su jedno drugo sa svojom prošlošću.

"Dakle, nikad se nisi ženio?" upita Toni.

"Ne. A ti?"

"Ne."

"Nisi našla pravog muškarca."

O, Bože, zar ne bi bilo divno da je to tako jednostavno.

"Nisam."

Razgovarali su o Ouebecu i što se u gradu moglo raditi.

"Skijaš li?"

Toni kimne.

"Obožavam skijanje."

"Ah, bon, moi aussi. Zatim postoji snow-mobil, klizanje, mnoga mjesta za kupovinu..."

U njegovu je entuzijazmu bilo nečeg gotovo dječaćkog. Toni se nikad ni s kim nije tako ugodno osjećala.

Shane Miller je vrijeme organizirao tako da njegova grupa jutro provodi na konvenciji, ali ima slobodna poslijepodneva.

"Ne znam što bih ovdje mogla raditi" Alette se žalila Toni. "Užasno je hladno. Što ćeš ti raditi?"

"Sve." Toni se nasmijala.

"A piu tardi."

Toni i Jean Claude su svakoga dana zajedno ručali, a svakog poslijepodneva Jean Claude je vodio Toni u obilazak. Nikad nije vidjela grad kakav je Quebec. To je bilo kao da je u Sjevernoj Americi pronašla slikovito francusko selo s prijelaza stoljeća. Drevne su ulice imale živopisna imena kao što su Vratolomne stube, Ispod tvrđave i Mornarov skok. To je bio grad Currier & Ivesa, uokviren snijegom.

Posjetili su La Citadelle sa zidinama što su štatile stari Quebec, i gledali su smjenu straže unutar zidina tvrđave. Istraživali su ulice u trgovačkom dijelu grada, Saint Jean, Cartier, Cote de la Fabrique, i lutali kroz Quartier Petit Champlain.

"Ovo je najstariji komercijalni kvart u Sjevernoj Americi" pričao joj je Jean Claude.

"Super je."

Kamo god su pošli, svugdje su nailazili na blještava božićna drvca, jaslice i glazbu namijenjenu užitku šetača. Jean Claude je poveo Toni izvan grada na vožnju snowmobilom. Dok su jurili niz strmu padinu, on joj dovikne:

"Je li ti lijepo?"

Toni osjeti da to nije tek obično pitanje. Ona kimne i tiho reče:

"Jako mi je lijepo."

Alette je svoje slobodno vrijeme provodila u muzejima. Obišla je Baziliku Notre-Dame, Kapelu dobrog pastira i Muzej Augustine, ali ju nije zanimalo ništa drugo što je Quebec nudio. Bilo je na desetke gurmanskih restorana, ali kad nije jela u hotelu, odlazila je u Le Commensal, vegetarijanski restoran.

Alette je s vremena na vrijeme mislila na svog prijatelja umjetnika, Richarda Meltona, iz San Francisca, te se pitala što on radi i sjeća li se nje.

Ashley je strepila od Božića. Željela je nazvati oca i reći mu neka ne dolazi. A li kakav razlog mogu navesti? *Ti si ubojica. Ne želim te vidjeti?* A Božić se svakim danom sve više približavao.

"Želio bih ti pokazati svoju draguljarnicu" Jean Claude reče Toni.
"Želiš li je vidjeti?"

Toni kimne.

"Vrlo rado."

Draguljarnica Parent nalazila se u srcu Quebeca, u Ulici Notre-Dame. Kad je onamo ušla, Toni je zapanjeno zastala. Jean Claude joj je preko Interneta rekao: »Imam malenu draguljarnicu.« To je bila vrlo velika prodavaonica, ukusno uređena. Šest je prodavača usluživalo mušterije.

Toni se osvrne naokolo i reče:

"To je... nevjerojatno je."

Jean Claude se nasmiješi.

"Merci. Želio bih ti dati cadeau, dar za Božić."

"Ne. To nije potrebno. Ja..."

"Molim te, nemoj mi uskratiti to zadovoljstvo." Jean Claude povede Toni do vitrine ispunjene prstenjem. "Reci mi što ti se sviđa."

Toni odmahne glavom.

"Ovi su previše skupi. Ne bih mogla..."

"Molim te."

Toni se na trenutak zagleda u njega, a potom kinine.

"U redu." Ponovno se okrene prema vitrini. U sredini se nalazio veliki smaragdni prsten ukrašen dijamantima.

Jean Claude opazi da ga gleda.

"Sviđa li ti se smaragdni prsten?"

"Lijep je, ali je previše..."

"Tvoj je." Jean Claude izvadi maleni ključ, otključa vitrinu i izvadi prsten.

"Ne, Jean Claude..."

"Pour moi" Stavi ga na Tonin prst. Savršeno joj je pristajao.

"Voilà! To je znak."

Toni mu stisne ruku.

"Ja... ne znam što bih rekla."

"Ne mogu ti opisati kakvo je ovo zadovoljstvo za mene. Ovdje postoji izvrstan restoran pod nazivom Pavillon. Želiš li da večeras ondje večeramo?"

"Gdje god ti kažeš."

"Doći ću po tebe u osam sati."

U šest sati te večeri nazvao je Ashley'n otac.

"Bojim se da ću te morati razočarati, Ashley. Neću moći doći onamo za Božić. Jedan je moj važan pacijent u Južnoj Americi imao moždani udar. Večeras letim za Argentinu."

"Žao... žao mi je, oče" reče Ashley. Pokušala je zvuči ti uvjerljivo.

"Nadoknadićemo to, zar ne, draga?"

"Da, oče. Želim ti ugodan let."

Toni se radovala večeri sa Jeanom Claudeom. To će biti ugodna večer. Dok se odijevala, tiho je pjevušila.

Gore-dolje gradskom ulicom,

Kao da je neka luda,

Igra se dijete sulicom,

Uh! Tako je to svuda.

Mislim da je Jean Claude zaljubljen u mene, Majko.

Pavillon je smješten na Gare du Palais, starom željezničkom kolodvoru Quebeca. To je velik restoran s dugačkim barom kraj ulaza i redovima stolova što se pružaju prema unutrašnjosti. Svake se večeri u jedanaest sati dvanaest stolova miče u stranu kako bi se dobio plesni podij, a D J preuzima glavnu riječ s raznovrsnim kazetama, od reggaea i jazza do bluesa.

Toni i Jean Claude su stigli u devet, a na vratima ih je vlasnik toplo pozdravio.

"Monsieur Parent. Doista mi je drago da vas vidim."

"Hvala vam, Andre. Ovo je gospođica Toni Prescott. Gospodin Nicholas."

"Drago mi je, gospođice Prescott. Vaš je stol spreman."

"Hrana je ovdje izvrsna" Jean Claude je uvjeravao Toni kad su se smjestili. "Počnimo sa šampanjcem."

Naručili su paillard de veau i torpille, salatu i bocu Valpolicelle.

Toni je stalno proučavala smaragdni prsten što joj ga je Jean Claude poklonio.

"Tako je krasan!" divila se.

Jean Claude se nagne preko stola.

"Tu aussi. Ne mogu riječima izraziti koliko sam sretan što smo se konačno upoznali."

"I ja sam sretna" tiho će Toni.

Začuje se glazba. Jean Claude pogleda Toni.

"Želiš li plesati?"

"Vrlo rado."

Ples je bio jedna od Toninih strasti. Kad bi izišla na plesni podij, zaboravljala bi na sve ostalo. Bila je mala djevojčica koja pleše sa

svojim ocem, a njezina je majka rekla: »Dijete je nezgrapno.«

Jean Claude ju je privinuo uza se.

"Predivno plešeš."

"Hvala ti." *Čuješ li to, Majko?*

Voljela 'bih da ovo može vječno potrajati, pomisli Toni.

Dok su se vraćali u hotel, Jean Claude reče:

"Cherie, želiš li svratiti k meni na čašicu prije spavanja?"

Toni je oklijevala.

"Ne večeras, Jean Claude."

"Sutra, peut-etre?"

Toni mu stisne ruku.

"Sutra."

Policajac Rene Picard je u tri sata ujutro policijskim kolima polako vozio ulicom Grande Allee u Quartier Montcalmu kad je opazio da su ulazna vrata jednogkatnice od crvene cigle širom otvorena. Zaustavio je automobil uz pločnik i pošao istražiti o čemu je riječ. Prišao je ulaznim vratima i doviknuo:

"Bon soir. Y a-t-il quelqu'un?"

Nije bilo odgovora. Ušao je u predsoblje i zaputio se prema velikoj dnevnoj sobi.

"C'esč la police. Y a-t-il quelqu'un?"

Još uvijek se nitko nije javio. U kući je bio neobično tiho. Policajac Picard je otkopčao futrolu pištolja i počeo obilaziti sobe u prizemlju, a stalno je dozivao. Jedini odgovor bila je sablasna tišina. Vratio se u predsoblje. Otmjeno stubište vodilo je na prvi kat.

"Allo!" Ništa.

Policajac Picard krenuo je stubama na kat. Kad je stigao do vrha stubišta, u ruci je držao pištolj. Ponovno je doviknuo, a tada se zaputio niz dugački hodnik. Malo dalje bila su odškrinuta vrata spavaće sobe. Prišao im je, širom ih otvorio i probljedio.

"Mon Dieu!"

U pet sati toga jutra, u zgradi od sivoga kamena i žute cigle na Story Boulevardu gdje je smještena Centrale de Police, inspektor Paul Cayer je pitao:

"Što imamo?"

Policajac Guy Fontaine odgovori:

"Žrtva se zove Jean Claude Parent. Uboden je najmanje dvanaest puta i njegovo je tijelo kastrirano. Mrtvozornik kaže da se umorstvo dogodilo tijekom posljednja tri ili četiri sata. U džepu Parentova sakoa našli smo račun iz restorana Pavillon. Ranije je ondje večerao. Izvukli smo vlasnika restorana iz kreveta."

"Da?"

"Gospodin Parent je bio u Pavillonu sa ženom po imenu Toni Prescott, brinetom, vrlo privlačnom, s engleskim naglaskom. Upravitelj u Parentovoj draguljarnici rekao nam je da je gospodin Parent ranije toga dana doveo u prodavaonicu ženu koja odgovara tom opisu i predstavio je kao Toni Prescott. Darovao joj je skupi smaragdni prsten. Također vjerujemo da je gospodin Parent prije smrti s nekim imao spolni odnos, te da je umorstvo počinjeno otvaračem za pisma s čeličnom oštricom. Na njemu smo našli otiske prstiju. Poslali smo ih u naš laboratorij i u FBI. Čekamo da nam se jave."

"Jeste li pokupili Toni Prescott?"

"Non."

"Zašto niste?"

"Ne možemo je naći. Provjerili smo sve lokalne hotele. Provjerili smo naše dosjee, kao i one što ih ima FBI. Ta žena nema rodnog lista, nema broja socijalnog osiguranja, nema vozačku dozvolu."

"Nemoguće! Je li mogla otići iz grada?"

Policajac Fontaine odmahne glavom.

"Ne vjerujem, inspektore. Aerodrom se zatvorio u ponoć. Posljednji je vlak iz Quebeqa otišao jučer u sedamnaest i trideset pet. Prvi vlak će jutros krenuti u šest i trideset devet. Poslali smo njezin opis na autobusni kolodvor, u dvije taksi kompanije i u službu za iznajmljivanje limuzina."

"Za Boga miloga, imamo njezino ime, opis i otiske prstiju. Nije mogla jednostavno nestati."

Sat vremena kasnije stigao je izvještaj iz FBI-a. Nisu uspjeli identificirati otiske prstiju. Nisu postojali nikakvi podaci o Toni Prescott.

Osmo poglavlje

Pet dana nakon što se Ashley vratila iz Quebeca, otac ju je nazvao telefonom.

"Upravo sam se vratio."

"Vratio?" Potrajalo je trenutak dok se Ashley nije sjetila. "Oh. Tvoj pacijent u Argentini. Kako mu je?"

"Preživjet će."

"Drago mi je."

"Možeš li sutra doći u San Francisco na večeru?"

Strepila je od pomisli da će se morati s njim suočiti, ali nije mogla smisliti nikakvu ispriku.

"Dobro."

"Vidjet ćemo se u restoranu Lulu. U osam sati."

Ashley je čekala u restoranu kad je njezin otac ušao. Ponovno je opazila izraze divljenja i prepoznavanja na licima ljudi. Njezin je otac slavan čovjek. Je li moguće da bi riskirao sve što ima samo radi...? Stigao je do stola.

"Lijepo je vidjeti te, dušice. Žao mi je što nam je propala božićna večera."

Ashley se prisili da kaže:

"I meni. Zurila je u jelovnik, ali ga nije vidjela, pokušavajući se pribitati."

"Što bi željela jesti?"

"Ja... zapravo nisam gladna" reče Ashley.

"Moraš nešto pojesti. Postaješ previše mršava."

"Uzet ću piletinu."

Gledala je oca dok je naručivao jelo i pitala se hoće li imati hrabrosti spomenuti ono što je muči.

"Kako je bilo u Quebecu?"

"Bilo je zanimljivo" reče Ashley. "To je krasno mjesto."

"Moramo jednom zajedno otići onamo."

Donijela je odluku i nastojala da joj glas ostane što je moguće ležerniji.

"Da. Usput... prošlog sam lipnja bila na proslavi desete godišnjice mature u Bedfordu."

On kimne.

"Jesi li se lijepo provela?"

"Nisam." Polako je govorila pažljivo birajući riječi. "Ja... saznala sam da je dan nakon što smo ti i ja oputovali u London... pronađeno tijelo Jima Clearya. Netko ga je ubio... i kastrirao."

Sjedila je, promatrala ga i čekala na reakciju.

Dr. Patterson se namršti.

"Cleary? O, da. Onaj mali što je bio lud za tobom. Spasio sam te od njega, nisam li?"

Što li to znači? Je li to priznanje? Je li ju spasio od Jima Clearya tako što ga je ubio? Ashley duboko udahne i nastavi:

"Dennis Tibble je ubijen na isti način. Izboden i potom kastriran." Gledala je kako njezin otac uzima pecivo i pomno ga maže maslacem.

Na koncu progovori:

"Nisam iznenađen, Ashley. Loši ljudi obično loše završe."

I to govori liječnik, čovjek koji se posvetio spašavanju života.

Nikad ga neću razumjeti, pomisli Ashley. *Nisam sigurna ni želim li to.*

Kad je večera završila, Ashley nije bila nimalo bliže istini.

Toni reče:

"Doista sam uživala u Quebecu, Alette. Rado bih se opet onamo vratila. Jesi li se ti dobro provela?"

"Svidjeli su mi se muzeji" sramežljivo će Alette.

"Jesi li već nazvala svog momka u San Franciscu?"

"On nije moj momak."

"Kladim se da bi željela da to bude, zar ne?"

"Forse. Možda."

"Zašto ga ne nazoveš?"

"Mislim da nije u redu da..."

"Nazovi ga."

Dogovorili su sastanak u Muzeju De Young.

"Doista si mi nedostajala" reče Richard Melton. "Kako je bilo u Quebecu?"

"Va bene."

"Volio bih da sam mogao biti tamo s tobom."

Možda jednog dana, s nadom pomisli Alette.

"Kako napreduje slikanje?"

"Prilično dobro. Upravo sam jednu svoju sliku prodao doista poznatom kolekcionaru."

"Fantastično!" Oduševila se. Nije mogla potisnuti misli: *Sve je posve drukčije kad sam s njim. Da je riječ o nekome drugome, zacijelo bih pomislila: Tko je tako bez ukusa da plaća za tvoje slike?, ili Nemoj ostaviti dnevni posao, ili stotinjak sličnih okrutnih misli. Ali to se ne događa kad sam s Richardom.*

To je pružilo Alette nevjerojatan osjećaj slobode, kao da je našla lijek za neku tešku bolest. Ručali su u muzeju.

"Što bi željela?" upita Richard. "Imaju izvrsno goveđe pečenje."

"Ja sam vegetarijanka. Uzet ću samo salatu. Hvala."

"U redu."

Mlada, privlačna konobarica priđe njihovu stolu.

"Zdravo, Richarde."

"Hej, Bernice."

Alette iznenada osjeti ubod ljubomore. Njezina ju je reakcija začudila.

"Jeste li spremni naručiti?"

"Da. Gospođica Peters će uzeti salatu, a ja ću sendvič od pečene govedine."

Konobarica je proučavala Alette. *Je li ljubomorna na mene?*, pitala se Alette. Kad je konobarica otišla, Alette reče:

"Vrlo je zgodna. Poznaješ li je dobro?" Odmah se zarumenjela. *Voljela bih da to nisam pitala.*

Richard se nasmiješi.

"Često dolazim ovamo. Kad sam prvi put došao, nisam imao baš previše novca. Naručio bih sendvič, a Bernice bi mi donijela cijelu gozbu. Sjajna je."

"Čini se vrlo draga" primijeti Alette. A u sebi pomisli: *Ima debela bedra.*

Nakon što su naručili jelo, razgovarali su o umjetnicima.

"Jednog dana želim poću u Giverny" reče Alette "gdje je Monet slikao."

"Jesi li znala da je Monet počeo kao karikaturist?"

"Nisam."

"Istina je. Tada je upoznao Boudina koji je postao njegov učitelj i nagovorio ga da počne slikati vani. O tome ima jedna dobra priča.

Monet se tako zagrijao za slikanje na otvorenom da je odlučio naslikati ženu u vrtu. Uzeo je platno visoko gotovo tri metra te je u vrtu dao iskopati rov tako da je pomoću kolotura mogao dizati ili spuštati platno. Slika visi u Musee d'Orsav u Parizu."

Vrijeme je brzo prolazilo u vedrom raspoloženju.

Alette i Richard su nakon ručka šetali naokolo i razgledavali izložene predmete. U zbirci je bilo više od četrdeset tisuća predmeta, od egipatskih rukotvorina do suvremenih američkih slika.

Alette se predivno osjećala u Richardovu društvu, pogotovo zato što uopće nije imala negativnih misli. Che cosa significa?

Priđe im stražar u odori.

"Dobar dan, Richarde."

"Dobar dan, Briane. Ovo je moja prijateljica, Alette Peters. Brian Hill." Brian se obrati Alette:

"Sviđa li vam se muzej?"

"O, da. Predivan je."

"Richard me uči slikati" reče Brian. Alette pogleda Richarda.

"Doista?"

"O, samo ga malo usmjeravam" skromno će Richard.

"Čini on više od toga, gospođice. Oduvijek sam želio biti slikar. Zato sam se zaposlio u muzeju, jer volim umjetnost. U svakom slučaju, Richard često dolazi ovamo i slika. Kad sam vidio njegov rad, pomislio sam da želim biti poput njega. Tako sam ga pitao hoće li me podučavati i on to sjajno čini. Jeste li vidjeli neku od njegovih slika?"

"Jesam" odgovori Alette. "Izvrzne su." Kad su se udaljili od njega, Alette reče: "Lijepo je od tebe da to činiš, Richarde."

"Volim činiti nešto za ljude" i gledao je Alette.

Kad su izlazili iz muzeja, Richard reče:

"Moj cimer je večeras na nekoj zabavi. Zašto ne bismo svratili u moj stan?" Nasmiješi se. "Imam neke slike koje bih ti želio pokazati."

Alette mu stisne ruku.

"Ne još, Richarde."

"Kako god ti kažeš. Vidjet ćemo se idući vikend?"

"Da."

Nije imao pojma koliko se ona tome raduje.

Richard je otpratio Alette do parkirališta na kojem je ostavila automobil. Mahnuo joj je na pozdrav kad se odvezla.

Kad je Alette te večeri pošla na spavanje, razmišljala je:

To je poput čuda. Richard me je oslobodio. Usnula je i sanjala o njemu.

Sustanar Richarda Meltona, Gary, u dva sata ujutro vratio se s rođendanske proslave. Stan je bio u mraku. Upalio je svjetlo u dnevnom boravku.

"Richard?"

Zaputio se prema spavaćoj sobi. Virnuo je kroz vrata i odmah mu je pozlilo.

"Smiri se, sine." Detektiv Whittier pogleda drhtavi lik u naslonjaču. "Hajde, još ćemo jed"nom ponoviti. Je li imao neprijatelja, nekoga tko ga je toliko mrzio da je ovo mogao učiniti?" Gary proguta slinu.

"Ne. Svi... svi su voljeli Richarda."

"Netko nije. Koliko dugo ste ti i Richard zajedno stanovali?"

"Dvije godine."

"Jeste li bili ljubavnici?"

"Za Boga miloga" ojađeno će Gary. "Ne. Bili smo prijatelji. Živjeli smo zajedno iz financijskih razloga."

Detektiv Whittier se osvrne po malenom stanu.

"Vraški je sigurno da nije riječ o provali" reče. "Ovdje se nema što ukrasti. Je li se vaš cimer viđao s nekom ženom?"

"Ne... zapravo, da. Postoji jedna djevojka koja ga je zanimala. Mislim da mu se doista počela sviđati."

"Znaš li kako se zove?"

"Da. Alette. Alette Peters. Radi u Cupertinu." Detektiv Whittier i detektiv Reynolds razmijene poglede.

"U Cupertinu?"

"Isuse" izusti Reynolds.

Detektiv Whittier je trideset minuta kasnije telefonom razgovarao sa šerifom Dowlingom.

"Šerife, mislio sam da bi vas moglo zanimati da ovdje imamo umorstvo počinjeno na isti način kao i u slučaju što ga imate u Cupertinu. Mnogo ubodnih rana i kastracija."

"Moj Bože!"

"Upravo sam razgovarao s FBI-em. Njihov kompjutor pokazuje da su bila tri ranija umorstva s kastriranjem, vrlo slična našem slučaju. Prvo se dogodilo u Bedfordu, Pennsylvania, prije otprilike deset

godina, drugo je bio čovjek po imenu Dennis Tibble; to je vaš slučaj; zatim je na isti način ubijen čovjek u Quebecu, a sad i ovaj naš."

"To nema nikakva smisla. Pennsylvania... Cupertino... Quebec... San Francisco... Postoji li neka veza?"

"Pokušavamo je naći. Za Quebec su potrebne putovnice. FBI provjerava je li netko tko je bio u Quebecu oko Božića bio i u nekom od drugih gradova u vrijeme umorstava..."

Kad su mediji saznali što se događa, njihove su priče izbile na naslovnice novina diljem svijeta:

SERIJSKI UBOJICA NA SLOBODI... QUATRES HOMMES BRUTALEMENT TUES ET CASTRES... GESUCHT WIRD EIN MANN DER SEINE OPFER KASTRIERT...

QUATTRO UOMINI SONO STATI CASTRATI E UCCISI...

Na televizijskim su mrežama samodopadni psiholozi analizirali ubojstva.

"... i sve su žrtve muškarci. Zbog načina na koji su probadani i kastrirani, to je nesumnjivo djelo homoseksualca koji..."

"... znači, ako policija uspije naći vezu među žrtvama, zacijelo će otkriti da je to djelo ljubavnice koju su svi oni odbacili..."

"... ali ja bih rekao da su to nasumična ubojstva što ih je počinio netko tko je imao majku koja je nad njim dominirala..."

Detektiv Whittier je u subotu ujutro iz San Francisca nazvao zamjenika Blakea.

"Zamjenice, imam za vas jednu novost."

"Recite."

"Upravo sam primio poziv od FBI-a. Cupertino je naveden kao mjesto boravka Amerikanke koja je bila u Quebecu u vrijeme umorstva Parenta."

"To je zanimljivo. Kako se zove?"

"Patterson. Ashley Patterson."

U šest sati te večeri zamjenik Blake je pozvonio na vratima stana Ashley Patterson. Čuo je kako se oprezno javlja iza zatvorenih vrata:

"Tko je?"

"Zamjenik Blake. Želio bih razgovarati s vama, gospođice Patterson."

Usljedila je duga tišina, a tada su se vrata otvorila. Ondje je stajala Ashley s izrazom opreza na licu.

"Smijem li ući?"

"Da, svakako."

Je li riječ o ocu? Moram biti oprezna.

Ashley povede zamjenika šerifa do kauča.

"Što mogu učiniti za vas, zamjeniče?"

"Imate li nešto protiv da vam postavim nekoliko pitanja?"

Ashley se s nelagodom promeškolji.

"Ja... ne znam. Jesam li osumnjičena za nešto?"

Blake se umirujuće nasmiješi.

"Ništa tome slično, gospođice Patterson. Ovo je samo rutina. Istražujemo neka umorstva."

"Ništa ne znam o nekakvim umorstvima" brzo će ona. Previše brzo?

"Nedavno ste bili u Quebecu, zar ne?"

"Da."

"Je li vam poznato ime Jean Claude Parent?"

"Jean Claude Parent?" Na trenutak se zamisli. "Ne. Nikad nisam čula za njega. Tko je on?"

"On je vlasnik draguljarnice u Quebecu." Ashley odmahne glavom.

"Nisam kupovala nakit u Quebecu."

"Radili ste s Dennisom Tibbleom."

Ashley osjeti kako strah ponovno navire. Ovo jest o njezinu ocu. Ona oprezno reče:

"Nisam radila s njim. On je radio za istu kompaniju."

"Naravno. Povremeno odlazite u San Francisco, zar ne, gospođice Patterson?"

Ashley se pitala kamo sve to vodi. Opres.

"S vremena na vrijeme, da."

"Jeste li ondje upoznali umjetnika po imenu Richard Melton?"

"Ne. Ne poznajem nikoga tko se tako zove."

Zamjenik Blake je frustrirano sjedio i proučavao Ashley.

"Gospođice Patterson, imate li nešto protiv toga da dođete u policijsku postaju i podvrgnete se testiranju na detektoru laži? Ako želite, možete nazvati svog odvjetnika i..."

"Nije mi potreban odvjetnik. Rado ću se podvrgnuti testu."

Stručnjak za detektor laži bio je čovjek po imenu Keith Rosson, i bio je jedan od najboljih na svom području. Morao je otkazati dogovorenu večeru, ali je rado udovoljio Samu Blakeu. Ashley je sjedila na stolcu,

a žicama su je povezali s detektorom laži. Rosson je već četrdeset pet minuta s njom neobavezno razgovarao, prikupljao informacije i procjenjivao njezino emocionalno stanje. Sad je bio spreman početi.

"Je li vam udobno?"

"Da."

"Dobro. Počnimo." Rosson pritisne tipku. "Kako se zovete?"

"Ashley Patterson."

Rosson je stalno pogledavao od Ashley prema ispisu na detektoru laži.

"Koliko vam je godina, gospođice Patterson?"

"Dvadeset osam."

"Gdje živite?"

"10964 Via Camino Court u Cupertinu."

"Jeste li zaposleni?"

"Da."

"Volite li klasičnu glazbu?"

"Da."

"Poznajete li Richarda Meltona?"

"Ne."

Na detektoru laži nije bilo nikakve promjene.

"Gdje radite?"

"U korporaciji Global Computer Graphics."

"Volite li svoj posao?"

"Da."

"Radite li pet dana u tjednu?"

"Da."

"Jeste li ikad upoznali Jean Claudea Parenta?"

"Ne."

"Jeste li jutros doručkovali?"

"Da."

"Jeste li ubili Dennisa Tibblea?"

"Ne."

Pitanja su se nastavila još trideset minuta i ponovljena su još tri puta, samo drugim redom.

Kad je testiranje završilo, Keith Rosson je ušao u ured Sama Blakea i pružio mu rezultat testiranja.

"Čista kao suza. Šansa da je lagala manja je od jedan posto. Sumnjate na pogrešnu osobu."

Ashley je izišla iz policijske postaje, omamljena od olakšanja. Hvala Bogu da je gotovo. Užasno se bojala da će joj postavljati pitanja o ocu, ali to se nije dogodilo. Sad više nitko ne može oca s tim povezati.

Parkirala je automobil u garaži i dizalom se popela na svoj kat. Otključala je vrata, ušla i pomno zaključala vrata za sobom. Osjećala se iscrpljenom i, istodobno, ushićenom. *Ugodna topla kupka*, pomisli Ashley. Ušla je u kupaonicu i smrtno probljedjela. Netko je na zrcalu u kupaonici jarko crvenim ružem napisao: *UMRIJET ČEŠ*.

Deveto poglavlje

Borila se protiv hysterije. Prsti su joj tako drhtali da je morala tri puta birati broj. Duboko je udahнула i pokušala iznova. Dva... devet... devet... dva... jedan... nula... jedan... Telefon počne zvoniti.

"Šerifov ured."

"Zamjenika Blakea, molim vas. Požurite!"

"Zamjenik Blake je otišao kući. Može li netko drugi...?"

"Ne! Ja... hoćete li ga zamoliti da me nazove? Ovdje je Ashley Patterson. Moram odmah s njim razgovarati."

"Pričekajte malo, gospođice, pa ću vidjeti mogu li doprijeti do njega."

Zamjenik Sam Blake je strpljivo slušao dok se njegova žena, Serena, derala na njega.

"Moj te brat tjera da radiš poput konja, danju i noću, a ne plaća ti dovoljno da mi možeš pružiti pristojan život. Zašto ne tražiš povišicu? Zašto? Sjedili su za stolom u blagovaonici."

"Hoćeš li mi dodati krumpir, draga?"

Serena ispruži ruku i tresne zdjelom krumpira ispred muža.

"Problem je u tome što te oni ne cijene."

"Imaš pravo, draga. Mogu li dobiti malo umaka?"

"Zar ne slušaš što ti govorim?" vikne Serena.

"Svaku riječ, ljubavi moja. Ova je večera izvrsna. Ti si sjajna kuharica."

"Kako se mogu svađati s tobom, gade jedan, ako se ti nećeš svađati sa mnom?"

Uzeo je zalogaj teletine.

"To je zato jer te volim, draga." Zazvoni telefon. "Ispričaj me."

Blake ustane i podigne slušalicu. "Halo... Da... Spoji je... Gospođice Patterson?" Mogao je čuti kako jeca.

"Nešto... nešto strašno se dogodilo. Morate odmah doći ovamo."

"Već krećem."

Serena skoči na noge.

"Što? Izlaziš? Upravo smo usred večere!"

"Ovo je hitan slučaj, draga. Vratit ću se čim budem mogao." Gledala je kako stavlja futrolu s pištoljem. Sagnuo se i poljubio je.

"Izvrsna večera."

Ashley mu je otvorila vrata čim je stigao. Obrazi su joj bili mokri od suza. Drhtala je. Sam Blake korakne u stan i oprezno se osvrne oko

sebe.

"Je li još netko ovdje?"

"N-netko je bio ovdje." Borila se da uspostavi kontrolu nad sobom.

"G-gledajte..." Povala ga je u kupaonicu.

Zamjenik Blake glasno pročita riječi na zrcalu:

"Umrijet ćeš."

Okrene se k Ashley.

"Imate li neku ideju tko je to mogao napisati?"

"Ne" odgovori Ashley. "Ovo je moj stan. Nitko drugi nema ključ... A netko je dolazio ovamo... Netko me je slijedio. Netko me kani ubiti." Brizne u plač. "Više to ne mogu p-podnijeti."

Nekontrolirano je jecala. Zamjenik Blake joj položi ruku na ramena i potapša je po leđima.

"Hajde. Sve će biti u redu. Dat ćemo vam zaštitu i saznat ćemo tko stoji iza toga."

Ashley duboko udahne.

"Žao mi je. Ja... obično se ne ponašam ovako. Samo... bilo je strašno."

"Razgovarajmo" reče Sam Blake. Ashley se s mukom osmjehne.

"U redu."

"Što mislite o finoj šalici čaja?"

Sjedili su, pili topli čaj i razgovarali.

"Kad je sve to počelo, gospođice Patterson?"

"Prije... prije otprilike šest mjeseci. Činilo mi se da me netko slijedi. U početku je to bio samo neodređeni osjećaj, ali se počeo pojačavati. Znala sam da me netko slijedi, ali nikoga nisam vidjela. Tada se na poslu netko ubacio u moj kompjutor i nacrtao sliku ruke s nožem koja me pokušava... pokušava me probosti."

"Znate li tko bi to mogao biti?"

"Ne."

"Rekli ste da se netko uvukao u ovaj stan i prije današnjeg dana?"

"Da. Jednom prilikom je netko upalio sva svjetla dok mene nije bilo. Drugi put sam našla opušak od cigarete na toaletnom stoliću. Ja ne pušim. I netko je otvorio ladicu i prekopavao po mojem... mojem donjem rublju." Ashley duboko udahne. "I sad... ovo."

"Postoji li neki momak koji bi se mogao osjećati odbačenim?"

Ashley odmahne glavom.

"Ne."

"Jeste li imali nekih poslovnih situacija u kojima je netko zbog vas izgubio novac?"

"Ne."

"Nitko vam nije prijetio?"

"Ne."

Pomislila je da bi mu mogla ispričati o izgubljenom vikendu u Chicagu, ali tada bi možda morala spomenuti svog oca. Odlučila je da neće ništa reći.

"Noćas ne želim biti sama ovdje" reče Ashley.

"Dobro. Nazvat ću postaju i reći im neka nekoga pošalju kako bi..."

"Ne! Molim vas! Bojim se bilo kome drugome vjerovati. Možete li vi ostati ovdje sa mnom, samo do jutra?"

"Ne vjerujem da bih ja..."

"O, molim vas." Drhtala je.

Blake joj se zagleda u oči i pomisli da nikad nije vidio tako prestrašenu osobu.

"Zar ne biste negdje drugdje mogli provesti noć? Možda kod neke prijateljice koja...?"

"Što ako ovo radi netko od mojih prijatelja?" Blake kimne.

"U redu. Ostat ću. Ujutro ću se pobrinuti da dobijete danonoćnu zaštitu."

"Hvala vam." Glas joj je bio pun olakšanja.

Blake potapša Ashleyinu ruku.

"I nemojte brinuti. Obećavam da ćemo otkriti o čemu je riječ. Dopustite da nazovem šerifa Dowlinga i kažem mu što se događa." Pet minuta je razgovarao telefonom, a potom prekine vezu i reče: "Morao bih nazvati svoju ženu."

"Svakako."

Zamjenik Blake ponovno podigne slušalicu i okrene broj.

"Halo, draga. Neću noćas doći kući pa ti možeš malo gledati tel..."

"Nećeš što? Gdje si, s jednom od tvojih jeftinih drolja?"

Ashley je čula kako vrišti preko telefona.

"Serena..."

"Ne možeš me prevariti."

"Serena..."

"Vi muškarci samo na to mislite, kako ćete nekoga povaliti."

"Serena..."

"To mi je hvala zato što sam tako dobra žena..."

Jednstrani je razgovor potrajao još deset minuta. Na koncu se zamjenik Blake s nelagodnim izrazom na licu okrene k Ashley.

"Žao mi je zbog toga. Nije ona takva." Ashley ga pogleda i reče:

"Razumijem."

"Ne, doista tako mislim. Serena se tako ponaša jer je uplašena."

Ashley ga radoznalo pogleda.

"Uplašena?"

Trenutak je šutio.

"Serena umire. Boluje od raka. Neko je vrijeme došlo do remisije. Prvi put se pojavio prije otprilike sedam godina. Oženjeni smo pet godina."

"Dakle, znali ste...?"

"Da. To nije bilo važno. Volim je." Blake zastane. "U posljednje se vrijeme pogoršalo. Uplašena je jer se boji smrti i boji se da ću je ostaviti. Sva njezina vika samo je prikrivanje straha."

"Ja... žao mi je."

"Ona je divna osoba. Iznutra je blaga i brižna i puna ljubavi. Takvu Serenu ja poznajem." Ashley reče:

"Žao mi je ako sam izazvala bilo kakve..."

"Sve je u redu." Blake se osvrne naokolo.

"Postoji samo jedna spavaća soba" reče Ashley. "Vi možete ondje spavati, a ja ću na kauču."

Zamjenik Blake odmahne glavom.

"Kauč će za mene biti sasvim dobar."

Ashley reče:

"Ne mogu vam reći koliko sam vam zahvalna."

"Nema problema, gospođice Patterson."

Promatrao ju je dok je iz ormara vadila plahte i deke.

Prišla je kauču i raširila posteljinu.

"Nadam se da će vam..."

"Savršeno. Ionako ne kanim previše spavati."

Provjerio je prozore kako bi bio siguran da su zaključani, a potom je prišao vratima i zakračunao ih.

"U redu." Odložio je pištolj na stolić kraj kauča. "Vi se dobro naspavajte. Ujutro ćemo sve organizirati."

Ashley kimne. Priđe mu i poljubi ga u obraz.

"Hvala vam."

Zamjenik Blake je gledao kako ulazi u spavaću sobu i zatvara vrata. Ponovno je prišao prozorima i još ih jednom provjerio. Bit će to duga noć.

Specijalni agent Ramirez je u centrali FBI-a u Washingtonu razgovarao s Rolandom Kingsleyjem, šefom svog odjela.

"Imamo otiske prstiju i nalaze DNK s mjesta zločina u Bedfordu, Cupertinu, Quebecu i San Franciscu. Upravo smo primili posljednji nalaz DNK. Svi se otisci prstiju s mjesta zločina podudaraju, kao i nalazi DNK."

Kingsley kimne.

"Dakle, sigurno je riječ o serijskom ubojici."

"Nema sumnje."

"Nađimo gada."

U šest sati ujutro žena kućepazitelja našla je nago tijelo zamjenika Sama Blakea u uličici iza stambene zgrade u kojoj je stanovala Ashley Patterson.

Bio je ubijen nožem i kastriran.

Deseto poglavlje

Bilo ih je pet: šerif Dowling, dva detektiva u civilu i dva policajca u odori. Stajali su u dnevnoj sobi i promatrali Ashley koja je sjedila u naslonjaču i histerično plakala.

Šerif Dowling reče:

"Vi ste jedina koja nam može pomoći, gospođice Patterson."

Ashley pogleda muškarce i kimne glavom. Nekoliko puta duboko udahne.

"Pokušat... pokušat ću."

"Krenimo od početka. Zamjenik Blake je ovdje proveo noć?"

"D-da. Ja sam ga zamolila da ostane. Užasno... užasno sam se bojala."

"Ovaj stan ima jednu spavaću sobu."

"Tako je."

"Gdje je zamjenik Blake spavao?"

Ashley pokaže kauč na kojem se nalazila deka i jastuk.

"On... on je ovdje spavao."

"U koje ste vrijeme vi otišli u krevet?"

Ashley se na trenutak zamisli.

"Moralo... moralo je biti oko ponoći. Bila sam nervozna. Popili smo čaj i neko vrijeme razgovarali pa sam se malo smirila. Donijela sam mu posteljину i jastuk, a tada sam pošla u spavaću sobu." Borila se da uspostavi samokontrolu.

"Jeste li ga tada zadnji put vidjeli?"

"Da."

"I zaspali ste?"

"Ne odmah. Na koncu sam uzela tabletu za spavanje. Sljedeće čega se sjećam bio je ženski vrisak što je dopirao iz uličice." Počela je drhtati.

"Mislite li da je netko ušao ovamo i ubio zamjenika Blakea?"

"Ja... ne znam" u očajanju će Ashley. "Netko je ulazio ovamo. Čak su napisali prijeteću poruku na moje zrcalo."

"O tome mi je govorio preko telefona."

"Možda je nešto čuo i... i izišao da bi istražio o čemu je riječ" reče Ashley. Šerif Dowling odmahne glavom.

"Ne vjerujem da bi izišao nag."

Ashley ponovno zaplače.

"Ne znam! Ne znam! Sve je to noćna mora." Pokrije oči rukama.

"Želio bih malo pogledati stan" reče šerif Dowling. "Treba li mi nalog za pretres?"

"Naravno da ne. S-samo izvolite."

Šerif Dowling kimne dvojici detektiva. Jedan pođe u spavaću sobu. Drugi se zaputi u kuhinju.

"O čemu ste vi i zamjenik Blake razgovarali?" Ashley duboko udahne.

"Pri-pričala sam mu o... o stvarima koje su mi se događale. Bio je jako..." Podigne glavu i pogleda šerifa. "Zašto bi ga netko želio ubiti? Zašto?"

"Ne znam, gospođice Patterson. Saznat ćemo."

Poručnik Elton, detektiv koji je pošao u kuhinju, pojavio se na vratima.

"Mogu li načas s vama razgovarati, šerife?"

"Ispričajte me."

Šerif Dowling pođe u kuhinju.

"Što je?"

"Ovo sam našao u sudoperu" reče poručnik Elton. Podigao je okrvavljeni mesarski nož držeći ga za rub oštrice. "Nije bio opran. Mislim da ćemo naći otiske prstiju."

Kostoff, drugi detektiv, je izišao iz spavaće sobe i požurio u kuhinju. Nosio je smaragdni prsten ukrašen dijamantima.

"Ovo sam našao u kutiji za nakit u spavaćoj sobi. Odgovara opisu prstena što ga je Jean Claude Parent poklonio Toni Prescott, a poslali su nam ga iz Quebeca."

Tri su se muškarca pogledala.

"Ovo nema nikakva smisla" reče šerif. Oprezno uzme mesarski nož i prsten, te se vrati u dnevnu sobu. Podigne nož i upita:

"Gospođice Patterson, je li ovo vaš nož?"

Ashley ga pogleda.

"Ja... Da. Mogao bi biti. Zašto?"

Šerif Dowling podigne prsten.

"Jeste li ikad ranije vidjeli ovaj prsten?"

Ashley se zagleda u prsten i odmahne glavom.

"Ne."

"Našli smo ga u vašoj kutiji za nakit."

Promatrali su njezin izraz lica. Bila je posve zbunjena.

"Ja... Zacijelo ga je netko onamo stavio..." šapne Ashley.

"Tko bi tako nešto učinio?"

Lice joj je bilo izrazito blijedo.

"Ne znam."

Jedan se detektiv pojavi na ulaznim vratima.

"Šerife?"

"Da, Baker?" Kretnjom pozove detektiva u kut. "Što imate?"

"Našli smo tragove krvi na sagu u hodniku i u dizalu. Čini se da je tijelo položeno na plahu, odvučeno do dizala i bačeno u uličici."

"Sveta kravo!" Šerif Dowling se okrene prema Ashley. "Gospođice Patterson, uhićeni ste. Pročitat ću vam vaša prava. Imate pravo na šutnju. Ako se odreknete prava na šutnju, sve što kažete može se na sudu iskoristiti protiv vas. Imate pravo na odvjetnika. Ako si ne možete priuštiti odvjetnika, dodijelit će vam ga sud.

Kad su stigli u šerifov ured, Dowling reče:

"Uzmite joj otiske prstiju i sastavite zapisnik o uhićenju."

Ashley je poput automata prošla postupak. Kad su završili, šerif Dowling reče:

"Imate pravo na jedan telefonski poziv."

Ashley ga pogleda i beživotno reče:

"Nemam koga nazvati." *Ne mogu nazvati oca.*

Šerif Dowling je gledao kako odvođe Ashley u ćeliju.

"Neka sam proklet ako ovo razumijem. Jesi li vidio rezultate njezina testiranja na detektoru laži? Prisegnuo bih da je nedužna."

Ušao je detektiv Kostoff.

"Sam je imao spolni odnos prije smrti. Pregledali smo ultraljubičastim svjetlom njegovo tijelo i plahu u koju je bio umotan. Dobili smo pozitivan rezultat na spermu i vaginalni iscjedak. Mi..."

Šerif Dowling zastenje.

"Stani!" Odbađao je trenutak kad će svoju sestru morati obavijestiti o onome što se dogodilo. To se mora učiniti sada. Uzdahne i reče: "Vratit ću se."

Dvadeset minuta kasnije bio je u Samovoj kući.

"Pa, to je neočekivano zadovoljstvo" reče Serena. "Je li Sam s tobom?"

"Nije, Serena. Moram te nešto pitati." *To će biti teško.*

Radoznalo ga je gledala.

"Da?"

"Jeste... jeste li ti i Sam imali spolni odnos unutar posljednja dvadeset četiri sata?"

Izraz njezina lica se promijenio.

"Što? Mi... Ne. Što želiš...? Sam se neće vratiti, zar ne?"

"Mrzim što ti to moram reći, ali on..."

"Ostavio me je radi nje, zar ne? Znala sam da će se to dogoditi. Ne zamjeram mu. Bila sam mu grozna žena. Ja..."

"Serena, Sam je mrtav."

"Uvijek sam vikala na njega. Doista nisam tako mislila. Sjećam se..."

Zagrlio ju je.

"Serena, Sam je mrtav."

"Jednom smo išli na plažu i..." Pretresao ju je.

"Slušaj me. Sam je mrtav."

"... i trebali smo imati piknik."

Dok ju je gledao, shvatio je da ga je čula.

"Dakle, nalazimo se na plaži i taj čovjek nam prilazi i kaže: »Daj mi svoj novac.« A Sam kaže: »Pokaži mi svoj pištolj.«"

Šerif Dowling je ondje stajao i pustio je da govori. Bila je u šoku, u stanju potpunog nijekanja.

"... takav je bio Sam. Pričaj mi o toj ženi s kojom je otišao. Je li zgodna? Sam mi stalno govori da sam ja zgodna, ali ja znam da nisam. On to govori da bih se ja bolje osjećala, jer me voli. Nikad me neće napustiti. Vratit će se. Vidjet ćeš. On me voli." Nastavila je govoriti.

Šerif Dowling priđe telefonu i okrene jedan broj.

"Pošaljite ovamo medicinsku sestru." Vratila se k sestri i zagrlila je. "Sve će biti u redu."

"Jesam li ti pričala o tome kad smo Sam i ja...?"

Medicinska je sestra stigla petnaest minuta kasnije.

"Dobro je čuvajte" reče šerif Dowling.

U uredu šerifa Dowlinga bio je u tijeku sastanak.

"Imate poziv na liniji jedan."

Šerif Dowling podigne slušalicu.

"Da?"

"Šerife, ovdje specijalni agent Ramirez iz centrale FBI-a u Washingtonu. Imamo za vas neke informacije u slučaju serijskog ubojice. Nismo dosad imali otiske prstiju Ashley Patterson jer nije imala kriminalistički dosje, a prije 1988. nisu se zahtijevali otisci prstiju za dobivanje vozačke dozvole u Kaliforniji.

"Nastavite."

"U početku smo mislili da je riječ o kvaru kompjutera, ali smo iznova provjerili i..."

Šerif Dowling je idućih pet minuta sjedio i slušao, s izrazom nevjerice na licu. Tada je konačno progovorio:

"Jeste li sigurni da nema nikakve greške? To mi se ne čini... Sve njih...? Shvaćam... Mnogo vam hvala." Vratio je slušalicu na aparat i dugo šutke sjedio. Tada podigne glavu. "To je bio FBI-ev laboratorij iz Washingtona. Završili su s uspoređivanjem otisaka prstiju na tijelima žrtava. Jean Claude Parent iz Quebeca viđao se s Engleskinjom po imenu Toni Prescott kad je umoren."

"Da."

"Richard Melton iz San Francisca viđao se s Talijankom po imenu Alette Peters kad je ubijen."

Svi su kimnuli.

"A sinoć je Sam Blake bio s Ashley Patterson."

"Tako je."

Šerif Dowling duboko udahne.

"Ashley Patterson..."

"Da?"

"Toni Prescott..."

"Da?"

"Alette Peters..."

"Da?"

"Sve su one ista jebena osoba."

KNJIGA DRUGA

Jedanaesto poglavlje

Robert Crowther, trgovac nekretninama iz kompanije Bryant & Crowther, širom otvori vrata i objavi:

"Ovdje je terasa. Odavde možete promatrati Coit Tower."

Gledao je kako mladi muž i žena izlaze na terasu i prilaze ogradi. Vidik je bio veličanstven, San Francisco se daleko ispod njih prostirao u spektakularnoj panorami. Robert Crowther je vidio kako par razmjenjuje pogled i tajni smiješak, a to ga je zabavljalo. Pokušavali su sakriti svoje uzbuđenje. Obrazac je uvijek bio isti: budući su kupci vjerovali da će cijena porasti ako pokažu previše oduševljenja.

Za ovaj dvoetažni stan na vrhu zgrade, suho pomisli Crowther, cijena je već ionako dovoljno visoka. Brinulo ga je može li si mladi bračni par to priuštiti. Čovjek je odvjetnik, a mladi odvjetnici ne zarađuju toliko.

Bili su privlačan par, očito jako zaljubljeni jedno u drugo. David Singer je muškarac ranih tridesetih godina, plavokos i inteligentna izgleda, a imao je očaravajuće dječjačko držanje. Njegova žena, Sandra, djeluje ljupko i toplo.

Robert Crowther je opazio izbočinu na njezinu trbuhu i rekao:

"Druga gostinjska soba bila bi savršena za dječju sobu. Blok dalje nalazi se igralište, a u susjedstvu su dvije škole." Gledao ih je kako ponovno izmjenjuju onaj tajni smiješak.

Stan se sastojao od spavaće sobe, kupaonice i sobe za goste na gornjem katu, a na donjem se nalazila prostrana dnevna soba, blagovaonica, knjižnica, kuhinja, druga gostinjska soba i dvije kupaonice. Gotovo iz svake prostorije pružao se pogled na grad.

Robert ih je promatrao dok su ponovno obilazili stan. Zaustavili su se u kutu i šaptali.

"Predivan je" Sandra je govorila Davidu. "Bilo bi krasno za dijete. Ali, dragi, možemo li si to priuštiti? To je šesto tisuća dolara!"

"Plus održavanje" doda David. "Loša vijest je da si to ne možemo priuštiti danas. Dobra je vijest da ćemo si ga moći priuštiti u četvrtak. Dobri duh izlazi iz začarane boce i naši će se životi promijeniti."

"Znam" radosno će Sandra. "Nije li to divno!"

"Hoćemo li ga uzeti?"

Sandra duboko udahne.

"Uzmimo ga."

David se nasmiješi, zamahne rukom i reče:

"Dobro došla kući, gospođo Singer." Rukom pod ruku zaputili su se k Robertu Crowtheru koji ih je čekao. "Uzet ćemo ga" reče mu David.

"Čestitam. To je jedno od najprestižnijih boravišta u San Franciscu. Ovdje ćete biti jako sretni."

"Siguran sam da hoćemo."

"Imate sreće. Moram vam reći da imamo još nekoliko zainteresiranih za ovaj stan."

"Koliko kapare želite?"

"Depozit od deset tisuća dolara će zasad biti u redu. Dat ću da se naprave papiri. Kad potpišete, trebat će uplatiti još šezdeset tisuća dolara. Vaša banka može izraditi raspored mjesečnih obroka plaćanja na bazi hipoteke od dvadeset ili trideset godina."

David pogleda Sandru.

"U redu."

"Pripremit ćemo vam dokumente."

"Možemo li još jednom pogledati okolo?" željno će Sandra.

Crowther se dobrodušno nasmiješi.

"Možete gledati koliko god hoćete, gospođo Singer. Vaš je."

"Sve mi se to čini poput prelijepa sna, Davide. Ne mogu vjerovati da se doista događa."

"Događa se." David je uzme u zagrljaj. "Želim ti ispuniti sve snove."

"To i činiš, dragi."

Živjeli su u malenom, dvosobnom stanu u Marina Districtu, ali kad dođe dijete, tamo će im biti pretijesno. Dosad nisu mogli ni sanjati o dvoetažnom stanu na Nob Hillu, ali četvrtak je dan promoviranja partnera u međunarodnoj odvjetničkoj tvrtki Kincaid, Turner, Rose & Ripley gdje je David radio. Od mogućih dvadeset pet kandidata bit će izabrano šest koji će ući u profinjeno okruženje partnerstva, a svi su se slagali da je David jedan od onih koji će biti izabrani. Kincaid, Turner, Rose & Ripley, s uredima u San Franciscu, New Yorku, Londonu, Parizu i Tokiju, bila je jedna od najprestižnijih odvjetničkih tvrtki na svijetu i obično je bila prvi cilj diplomiranih pravnika sa svih vrhunskih pravnih fakulteta.

Tvrtka je za svoje mlade suradnike koristila pristup mrkve i batine. Stariji partneri su ih nemilosrdno iskorištavali, ne vodeći računa o njihovom radnom vremenu ili bolestima, prepuštajući mladim

odvjetnicima magareći posao s kojim se oni nisu htjeli gnjaviti. Pritisak je bio iznimno jak, a rad je praktički trajao dvadeset četiri sata. To je bila batina. Oni koji su izdržali, trudili su se radi mrkve. Mrkva je bila obećanje partnerstva u tvrtki. Kad je netko postao partner, dobivao je veću plaću, komadić golemog kolača korporacijskog profita, prostrani ured s lijepim pogledom, osobnu kupaonicu, poslove u prekomorskim zemljama i bezbrojne druge pogodnosti.

David je šest godina radio na korporacijskom pravu za tvrtku Kincaid, Turner, Rose & Ripley, a to je bio miješani blagoslov. Radno je vrijeme bilo užasno, a stres golem, ali je David, čvrsto odlučivši da će postati partnerom, ostao i briljantno obavljao svoj posao. Sad se taj dan konačno primaknuo nadohvat ruke.

Kad su se David i Sandra oprostili od zastupnika za nekretnine, pošli su u kupovinu. Kupili su zipku, visoku stolicu, kolica, ogradicu i odjeću za dijete, na koje su već mislili kao na Jeffreyja.

"Kupimo mu neke igračke" predloži David.

"Za to ima dovoljno vremena" nasmije se Sandra.

Nakon kupovanja lutali su gradom, šetali obalom na Trgu Ghirardelli, prošli kraj Canneryja i stigli do Fisherman's Wharfa. Ručali su u American Bistrou.

Bila je subota, savršen dan u San Franciscu za kožnate aktovke s monogramom i otmjene kravate, tamna odijela i košulje s diskretnim monogramima, dan za ručkove s moćnicima i kupovinu prekrasnih stanova na vrhu zgrada. Dan za odvjetnike.

David i Sandra su se upoznali prije tri godine na malenom primanju. David je došao na primanje s kćerkom jednog klijenta tvrtke. Sandra je bila asistentica pravника i radila je za suparničku tvrtku. Za večerom su se Sandra i David upustili u prepirku o odluci što je donesena u jednom političkom slučaju u Washingtonu. Dok su drugi za stolom promatrali, prepirka je postajala sve žučnija. David i Sandra su usred rasprave shvatili da je oboma svejedno što je sud odlučio. Pravili su se važni jedno pred drugim i upustili se u verbalni ples parenja.

David je sljedećeg dana nazvao Sandru.

"Želio bih završiti razgovor o onoj odluci" rekao je. "Mislim da je to važno."

"I ja" složila se Sandra.

"Možemo li o tome razgovarati večeras za večerom?"

Sandra je oklijevala. Već je imala dogovoren izlazak za tu večer.

"Da" rekla je. "Večeras će biti u redu."

Bili su zajedno od te večeri dalje. Vjenčali su se godinu dana nakon što su se upoznali.

Joseph Kincaid, stariji partner u tvrtki, dao je Davidu slobodan vikend.

Davidova plaća u tvrtki Kincaid, Turner, Rose & Ripley bila je 45 000 dolara godišnje. Sandra je zadržala svoj posao asistentice. No sada kad dolazi dijete, njihovi će se troškovi povećati.

"Morat ću prestati raditi za nekoliko mjeseci" reče Sandra. "Ne želim da naše dijete odgaja dadilja, dragi. Želim biti uz njega." Ultrazvuk je pokazao da je riječ o dječaku.

"Snaći ćemo se" uvjeravao ju je David. Partnerstvo će preobraziti njihove živote.

David je počeo još više raditi. Želio je biti siguran da ga neće previdjeti na dan biranja partnera.

Dok se David u četvrtak ujutro odijevao, gledao je vijesti na televiziji.

Spiker je bez daha govorio:

Imamo udarnu vijest... Ashley Patterson, kći uglednog liječnika iz San Francisca, dr. Stevena Pattersona, uhićena je pod sumnjom da je ona serijski ubojica za kojim je tragala policija i FBI...

David je ukočeno stajao ispred televizora.

... sinoć je šerif okruga Santa Clara, Matt Dowling, objavio da je Ashley Patterson uhićena za seriju umorstava pri kojima je izvršena krvava kastracija. Šerif Dowling je izvjestiteljima rekao: »Nema sumnje da imamo pravu osobu. Dokazi su uvjerljivi.«

Dr. Steven Patterson. David se mislima vratio u prošlost i sjećanja navru...

Imao je dvadeset jednu godinu i tek je počeo studirati pravo. Jednog se dana vratio s predavanja i našao majku na podu spavaće sobe, bez svijesti. Nazvao je 911 pa su kola hitne pomoći odvezla majku u Memorijalnu bolnicu San Francisco. David je čekao ispred hitnog trakta dok liječnik nije došao s njim razgovarati.

"Hoće li... hoće li joj biti dobro?"

Liječnik je oklijevao.

"Pregledao ju je jedan od naših kardiologa. Ima prsnuće korde tendineje u mitralnom zalisku."

"Što to znači?" pitao je David.

"Bojim se da ništa ne možemo za nju učiniti. Previše je slaba za transplantaciju srca, a mini kirurgija srca je nova i previše riskantna."

David je odjednom osjetio slabost.

"Koliko... koliko dugo može...?"

"Rekao bih još nekoliko dana, možda jedan tjedan. Žao mi je, sine."

David je ondje stajao obuzet panikom.

"Zar ne postoji nitko tko bi joj mogao pomoći?"

"Bojim se da ne. Jedini koji bi joj možda mogao pomoći je Steven Patterson, ali on je jako..."

"Tko je Steven Patterson?"

"Dr. Patterson je prvi započeo s minimalno invazivnom kirurgijom srca. No s obzirom na njegov raspored i istraživanje, nema izgleda da bi..."

David je nestao.

Nazvao je ured dr. Pattersona s telefona u bolničkom hodniku.

"Želio bih dogovoriti pregled kod dr. Pattersona. To je za moju majku. Ona..."

"Žao mi je. Ne dogovaramo nove preglede. Prvo raspoloživo vrijeme bilo bi tek za šest mjeseci."

"Ona nema šest mjeseci" viknuo je David.

"Žao mi je. Mogu vam dati ime..."

David je tresnuo slušalicom.

Idućeg je jutro David otišao u ured dr. Pattersona. Čekaonica je bila krcata. David je prišao službenici.

"Želio bih dogovoriti pregled kod dr. Pattersona. Moja je majka teško bolesna i..." Žena ga je pogledala i pitala:

"Vi ste jučer zvali, zar ne?"

"Da."

"Već sam vam tada rekla. Nemamo raspoloživih termina, a sad ih nećemo ni imati."

"Čekat ću" tvrdoglavo je rekao David.

"Ne možete čekati. Liječnik, je..."

David je sjeo. Gledao je kako ljude jednog po jednog pozivaju u ordinaciju sve dok na koncu nije ostao sam.

Službenica je u šest sati rekla:

"Više nema smisla čekati. Dr. Patterson je otišao kući."

David je te večeri posjetio majku na odjelu intenzivne njege.

"Možete ostati samo minutu" upozorila ga je medicinska sestra.
"Jako je slaba."

David je ušao u sobu, a oči su mu se ispunile suzama. Njegovu su majku spojili s respiratorom cjevčicama što su ulazile u njezine ruke i nos. Djelovala je bjelje od plahti na kojima je ležala. Oči su joj bile sklopljene. David joj se približio i rekao:

"To sam ja, mama. Neću dopustiti da ti se nešto dogodi. Ozdravit ćeš." Suze su mu se slijevale niz obraze. "Čuješ li me? Borit ćemo se protiv ovoga. Nitko nas ne može poraziti, ne ako se držimo zajedno. Doved ću ti najboljeg liječnika na svijetu. Ti se samo ne daj. Vratit ću se sutra." Sagnuo se i nježno je poljubio u obraz.

Hoće li sutra biti živa?

Idućeg je jutra David pošao u garažu u podrumu zgrade u kojoj je dr. Patterson imao ured.

Čuvar je parkirao automobile. Prišao je Davidu.

"Mogu li vam pomoći?"

"Čekam ženu" rekao je David. "Na pregledu je kod dr. Pattersona."

Čuvar se nasmiješio.

"On je sjajan čovjek."

"Pričao nam je o nekom otmjenom automobilu što ga ima." David je zastao, kao da se pokušava sjetiti. "Je li to bio cadillac?"

Čuvar je odmahnuo glavom.

"Ne." Pokazao je rolls-royce parkiran u kutu. "Njegov je onaj rolls tamo."

"Tako je" rekao je David. "Mislim da je rekao da ima i cadillac."

"Ne bih se iznenadio" rekao je čuvar. Žurno se udaljio kako bi parkirao upravo pristigli automobil.

David je ležerno odšetao do rollsa. Kad je bio siguran da ga nitko ne gleda, otvorio je vrata, ušao u stražnji dio automobila i spustio se na pod. Ležao je ondje, stisnut u neudobnom položaju, i jedva čekao da dr. Patterson izađe.

U šest i petnaest David je osjetio lagani trzaj kad su se otvorila prednja vrata automobila i netko je sjeo za volan. Čuo je paljenje motora, a tada se automobil počeo kretati.

"Laku noć, dr. Patterson."

"Laku noć, Marco."

Automobil je izišao iz garaže, a David je osjetio kako skreće za ugao. Čekao je dvije minute, duboko udahnuo i podigao se.

Dr. Patterson ga je vidio u retrovizoru. Mirno je rekao:

"Ako je ovo pljačka, nemam uza se gotovine."

"Skrenite u sporednu ulicu i stanite uz pločnik."

Dr. Patterson je kimnuo. David je oprezno gledao kako liječnik skreće u sporednu ulicu, prilazi pločniku i zaustavlja se.

"Dat ću ti svu gotovinu što je imam uza se" rekao je dr. Patterson.

"Možeš uzeti automobil. Nema potrebe za nasiljem. Ako..."

David se prebacio na prednje sjedalo.

"Ovo nije pljačka. Ne želim automobil."

Dr. Patterson ga je iznervirano promatrao.

"Kojega vruga želiš?"

"Zovem se Singer. Moja majka umire. Želim da je spasite."

Na licu dr. Pattersona na trenutak se pojavio izraz olakšanja, a potom ga je zamijenila ljutnja.

"Dogovori pregled s mojom..."

"Nema vremena za dogovaranje prokletog pregleda." David je vikao.

"Ona će umrijeti, a ja to neću dopustiti." Borio se kako bi uspostavio kontrolu nad sobom. "Molim vas. Drugi su mi liječnici rekli da ste nam vi jedina nada."

Dr. Patterson ga je promatrao, još uvijek oprezan.

"U čemu je njezin problem?"

"Ona ima... ima prsnuće korde u mitralnom zalisku. Liječnici se boje operirati. Kažu da ste vi jedini koji joj može spasiti život."

Dr. Patterson je odmahnuo glavom.

"Moj raspored..."

"Briga me za vaš raspored! To je moja majka. Morate je spasiti! Samo nju imam..." Uslijedila je duga tišina. David je sjedio čvrsto stisnutih očiju. Čuo je glas dr. Pattersona.

"Neću ništa obećavati, ali pregledat ću je. Gdje se nalazi?"

David se okrenuo i pogledao ga.

"Na odjelu intenzivne njege u Memorijalnoj bolnici San Francisco."

"Čekaj me ondje u osam sati sutra ujutro."

David je s mukom pronašao svoj glas.

"Ne znam kako bih..."

"Zapamti, ništa ne obećavam. I ne sviđa mi se kad me netko ovako prestraši, mladiću. Sljedeći put, pokušaj telefonom."

David je ukočeno sjedio. Dr. Patterson ga je pogledao.

"Što je?"

"Postoji još jedan problem."

"O, doista?"

"Ja... nemam novca. Studiram pravo i radom plaćam studij."

Dr. Patterson je zurio u njega. David je strastveno rekao:

"Kunem se da ću naći način da vam vratim dug. Ako to potraje i cijeli moj život, pobrinut ću se da dobijete svoj novac. Znam kako ste skupi i ja..."

"Mislim da ne znaš, sine."

"Nemam se kome drugome obratiti, dr. Patterson. Ja... preklinjem vas."

Usljedila je još jedna tišina.

"Na kojoj si godini prava?"

"Na prvoj. Tek sam počeo."

"Ali očekuješ da ćeš mi moći vratiti dug?"

"Kunem se."

"Izlazi."

Kad je David stigao kući, bio je siguran da će ga čekati policija i uhititi za otmicu, prijetnje tjelesnim ozljedama i Bog zna što još. Ali ništa se nije dogodilo. Najviše ga je mučilo pitanje hoće li se dr. Patterson pojaviti u bolnici.

Kad je David idućeg jutra stigao na odjel intenzivne njege, dr. Patterson je bio ondje i pregledavao Davidovu majku.

David je promatrao, a srce mu je divlje lupalo i grlo se osušilo.

Dr. Patterson se okrenuo jednom od liječnika koji su ondje stajali.

"Prebaci je u operacijsku dvoranu, Al. Smjesta!"

Kad su počeli prebacivati njegovu majku na kolica, David je promuklo izustio:

"Hoće li...?"

"Vidjet ćemo."

Šest sati kasnije David se nalazio u čekaonici kad mu je prišao dr. Patterson. David je skočio na noge.

"Kako je...?" Bojao se završiti pitanje.

"Bit će joj dobro. Tvoja je majka jaka gospođa."

David je ondje stajao ispunjen snažnim osjećajem olakšanja. Tiho se pomolio. *Hvala ti, Bože.*

Dr. Patterson ga je promatrao.

"Ne znam ti čak ni ime."

"David, gospodine."

"Pa, David gospodine, znaš li zašto sam odlučio ovo učiniti?"

"Ne..."

"Iz dva razloga. Stanje tvoje majke bilo je za mene izazov. Volim izazove. Drugi si razlog ti."

"Ja... ne razumijem."

"Ono što si učinio je nešto što bih i ja možda bio učinio kad sam bio mlađi. Pokazao si maštovitost. Sad..." njegov se ton promijenio "... rekao si da ćeš mi platiti."

Davida obuzme potištenost.

"Da, gospodine. Jednoga dana..."

"Kako bi bilo da mi sada platiš?" David je progutao slinu.

"Sada?"

"Sklopit ću s tobom dogovor. Umiješ li voziti?"

"Da, gospodine..."

"Dobro. Umara me vožnja onog velikog automobila. Svakog ćeš me jutro voziti na posao i dolaziti po mene u šest ili sedam svake večeri, a to će trajati godinu dana. Nakon toga, smatrat ću da je dug isplaćen."

To je bio dogovor. David je dr. Pattersona svakoga dana vozio u ured i natrag u zamjenu za to što je dr. Patterson spasio život Davidovoj majci. David je tijekom te godine naučio poštivati dr. Pattersona. Usprkos liječnikovim povremenim ljutitim ispadima, bio je najnesebičniji čovjek od svih koje je David poznao. Uvelike se bavio dobrotvornim radom, a svoje je slobodno vrijeme darivao besplatnim klinikama. Dok su se vozili do ili od ureda ili bolnice, on i David su mnogo razgovarali.

"Kakvo pravo studiraš, Davide?"

"Kriminalističko pravo."

"Zašto? Kako bi pomogao prokletim nitkovima da se slobodno izvuku?"

"Ne, gospodine. Mnogo se poštenih ljudi nađe u raljama zakona, a njima je potrebna pomoć. Takvima želim pomoći."

Po isteku godine dana dr. Patterson se rukovao s Davidom i rekao:

"Sad smo poravnali račune..."

David godinama nije vidio Stevena Pattersona, ali je često nailazio na njegovo ime.

»Dr. Steven Patterson otvorio je besplatnu kliniku za djecu oboljelu od AIDS-a...«

»Dr. Steven Patterson danas je stigao u Keniju gdje će otvoriti Medicinski centar Patterson...«

»Danas je počeo rad na izgradnji Pattersonova utočišta...«

Činilo se da je svugdje, daruje svoje vrijeme i novac onima kojima je potreban.

Sandrin glas trgne Davida iz razmišljanja.

"Davide. Je li ti dobro?"

David se okrene od televizora.

"Upravo su uhitili kćer Stevena Pattersona radi onih serijskih ubojstava."

"To je strašno!" reče Sandra. "Žao mi je, dragi."

"Dao je majci još sedam godina krasnog života. Nije pošteno da se tako nešto događa čovjeku kakav je on. On je najveći gospodin od svih ljudi koje sam ikad poznavao, Sandra. On to ne zaslužuje. Kako može imati takvo čudovište za kćer?" David pogleda na sat. "Prokletstvo! Zakasnit ću."

"Nisi doručkovao."

"Previše sam uzrujan da bih jeo." Pogleda prema televizoru. "Ovo... i današnje proglašavanje partnera..."

"Uzet će tebe. U to uopće nema sumnje."

"Uvijek postoji sumnja, dušo. Svake godine netko tko bi trebao dobiti partnerstvo završava kao gubitnik."

Sandra ga zagrlila i reče:

"Bit će sretni što te imaju."

David se sagne i poljubi je.

"Hvala, zlato. Ne znam što bih bez tebe."

"Nikad nećeš morati bez mene. Nazvat ćeš me čim dobiješ vijesti, zar ne, Davide?"

"Naravno da hoću. Izići ćemo i slaviti."

Riječi su odzvanjale u njegovoj glavi. Prije mnogo godina rekao je drugoj osobi: »Izići ćemo i slaviti.« A on ju je ubio.

Uredi tvrtke Kincaid, Turner, Rose & Ripley zauzimali su tri kata u zgradi TransAmerica Pyramid u poslovnom središtu San Francisca. Kad je David Singer ušao, pozdravili su ga značajni osmjesi. Činilo mu se da čak i »dobro jutro« zvuči drukčije. Znali su da se obraćaju budućem partneru tvrtke.

Na putu do svog malenog ureda David je prošao kraj tek uređenog ureda koji će pripadati jednom od novoizabranih partnera i nije mogao odoljeti da ne pogleda unutra. Ured je bio prostran i lijepo uređen, imao je osobnu kupaonicu, pisaći stol i naslonjače, a s velikog prozora pružao se predivan pogled na zaljev. Trenutak je ondje stajao i sve to upijao.

Kad je David ušao u svoj ured, njegova ga je tajnica, Holly, pozdravila:

"Dobro jutro, gospodine Singer." U glasu joj se osjećao pjevuckavi prizvuk.

"Dobro jutro, Holly."

"Imam poruku za vas."

"Da?"

"Gospodin Kincaid vas želi vidjeti u svom uredu u sedamnaest sati." Licem joj se razlije širok osmijeh.

Dakle, doista se događa.

"Sjajno!"

Holly mu priđe bliže i reče:

"Mislim da bih vam također trebala reći da sam jutros bila na kavi s Dorothy, tajnicom gospodina Kincaida. Ona kaže da ste vi na vrhu popisa."

David se nasmiješi.

"Hvala, Holly."

"Želite li kavu?"

"Vrlo rado."

"Vruća i jaka, stiže."

David priđe pisaćem stolu. Bio je krcat sažecima, ugovorima i dosjeima.

Danas je taj dan. Napokon. *Gospodin Kincaid vas želi vidjeti u svom uredu u sedamnaest sati... Vi ste na vrhu popisa.*

Poželio je nazvati Sandru i prenijeti joj vijesti. Nešto ga je zadržavalo. *Čekat ću dok se to doista ne dogodi*, zaključio.

David se naredna dva sata bavio materijalom na svom pisaćem stolu. U jedanaest sati uđe Holly.

"Ovdje je neki dr. Patterson i želi vas vidjeti. Nema dogo..."

David iznenađeno podigne glavu.

"Dr. Patterson je ovdje!"

"Da."

David ustane.

"Pošaljite ga unutra."

Steven Patterson uđe, a David pokuša prikriti svoju reakciju. Liječnik je djelovao staro i umorno.

"Zdravo, Davide."

"Dr. Patterson. Molim vas, sjednite." David je gledao kako se polako spušta na stolicu. "Jutros sam gledao vijesti. Ja... ne mogu vam reći koliko mi je žao."

Dr. Patterson umorno kimne.

"Da. To je bio strašan udarac." Podigne pogled. "Potrebna mi je tvoja pomoć, Davide."

"Naravno" spremno će David. "Sve što mogu učiniti. Sve."

"Želim da ti braniš Ashley."

Potrajalo je trenutak dok nije shvatio.

"Ja... ne mogu to učiniti. Nisam odvjetnik za kriminalističke slučajeve."

Dr. Patterson ga pogleda u oči i reče:

"Ashley nije zločinka."

"Ja... ne razumijete, dr. Patterson. Ja sam korporacijski odvjetnik. Mogu vam preporučiti izvrsnog..."

"Već sam primio pozive od šest vrhunskih kriminalističkih odvjetnika. Svi je žele braniti." Nagne se naprijed. "Ali njih ne zanima moja kći, Davide. Ovo će biti jako razvikan slučaj, a oni žele biti u svjetlosti reflektora. Njima nije stalo do nje. Meni je stalo. Samo nju imam."

»Želim da spasite život moje majke. Samo nju imam.«

David reče:

"Doista vam želim pomoći, ali..."

"Kad si završio pravni fakultet, zaposlio si se u odvjetničkoj tvrtki koja se bavila kriminalističkim pravom."

Davidovo srce počne brže kucati.

"To je točno, ali..."

"Nekoliko si se godina bavio kriminalističkim pravom."

David kimne.

"Da, ali... odustao sam od toga. To je bilo jako davno i..."

"Ne baš tako davno, Davide. A pričao si mi kako ti se to sviđa. Zašto si odustao i prešao u korporacijsko pravo?"

David je na trenutak sjedio bez riječi.

"Nije važno."

Dr. Patterson izvadi rukom pisano pismo i pruži ga Davidu. David je bez čitanja znao što unutra piše.

Dragi dr. Patterson,

Ne postoje riječi kojima se može izraziti koliko vam dugujem i koliko cijenim vašu velikodušnost. Ako ikad budem nešto mogao za vas učiniti, morate mi samo reći, a ja ću to bez pitanja učiniti.

David je zurio u pismo ne videći ga.

"Davide, hoćeš li razgovarati s Ashley?" David kimne.

"Da, naravno da ću razgovarati s njom, ali ja..."

Dr. Patterson ustane.

"Hvala ti."

David je gledao kako izlazi iz ureda.

»Zašto si odustao i prešao u korporacijsko pravo?« Jer sam pogriješio i nedužna žena koju sam volio je mrtva. Zakleo sam se da više nikad

neću nečiji život uzeti u svoje ruke. Nikad.

Ne mogu braniti Ashley Patterson.

David pritisne puce interkoma.

"Holly, hoćete li zamoliti gospodina Kincaida da me sada primi?"

"Da, gospodine."

David je trideset minuta kasnije ulazio u otmjeni ured Josepha Kincaida. Kincaid je čovjek šezdesetih godina, sivi monokrom, fizički, mentalno i emocionalno.

"Dakle" rekao je kad se David pojavio na vratima "vi ste nestrpljivi mladi čovjek, niste li? Naš je sastanak trebao biti tek u pet poslije podne."

David priđe stolu.

"Znam. Došao sam ovamo da razgovaramo o nečem drugom, Josephe."

Prije mnogo godina David je pogriješio i obratio mu se s Joe, a stari je pobjesnio. »*Da me više nikad nisi oslovio s Joe.*«

"Sjednite, Davide." David sjedne. "Cigaru? Kubanske su."

"Ne, hvala."

"Što vas muči?"

"Upravo je kod mene bio dr. Steven Patterson."

"Jutros su o njemu govorili u vijestima" reče Kincaid. "Prokleta šteta. Što je želio od vas?"

"Zamolio me da branim njegovu kćer."

Kincaid iznenađeno pogleda Davida.

"Vi se ne bavite kriminalističkim slučajevima."

"Rekao sam mu to."

"Pa, dakle." Kincaid se na trenutak zamisli. "Znate, volio bih da dobijemo dr. Pattersona za klijenta. Vrlo je utjecajan. Mogao bi u ovu tvrtku donijeti mnogo posla. Povezan je s nekoliko medicinskih organizacija koje..."

"Ima još."

Kincaid upitno pogleda Davida.

"O?"

"Obećao sam mu da ću razgovarati s njegovom kćerkom."

"Shvaćam. Pa, pretpostavljam da u tome nema zla. Razgovaraj s njom, a zatim ćemo naći dobrog odvjetnika koji će je zastupati."

"Tako sam i ja mislio."

"Dobro. Steći ćemo poneki plus kod njega. Samo naprijed." Kincaid se nasmiješi. "Vidjet ćemo se u pet sati."

"Tako je. Hvala vam, Josephe."

Dok se David vraćao u svoj ured, u mislima se pitao:

Zašto za ime svijeta dr. Patterson inzistira na tome da ja zastupam njegovu kćer?

Dvanaesto poglavlje

U zatvoru okruga Santa Clara u ćeliji je sjedila Ashley Patterson, previše traumatizirana da bi pokušala shvatiti kako je onamo dospjela. Bila je presretna što je u zatvoru jer će rešetke onemogućiti onome koji joj sve to čini da dopre do nje. U ćeliji se osjećala sigurnom, kao da je umotana u deku, te je nastojala odbiti od sebe neobjašnjive stvari koje su joj se događale. Cijeli njezin život postao je užasna noćna mora. Ashley je razmišljala o svim tajanstvenim događajima koji su se zbivali: netko provaljuje u njezin stan i priprema joj trikove... putovanje u Chicago... riječi na njezinu zrcalu... a sad je policija optužuje za neizrecive stvari o kojima ništa ne zna. Postoji neka strašna zavjera protiv nje, ali ona nema pojma tko stoji iza toga ili zašto.

Rano toga jutra jedan je čuvar došao u Ashleyinu ćeliju.

"Posjetitelj."

Čuvar je poveo Ashley u prostoriju za posjete gdje ju je čekao otac. Stajao je i promatrao je, a oči su mu bile pune bola.

"Zlato... ne znam što bih rekao." Ashley je šapnula:

"Nisam učinila one užasne stvari o kojima oni govore."

"Znam da nisi. Netko je strašno pogriješio, ali mi ćemo sve to raščistiti."

Ashley je pogledala oca i pitala se kako je ikad mogla pomisliti da je on krivac.

"... ništa ne brini" govorio je. "Sve će biti u redu. Našao sam ti odvjetnika. David Singer. On je jedan od najpametnijih mladih ljudi koje poznajem. Posjetit će te. Želim da mu sve kažeš."

Ashley je pogledala oca i beznadno rekla:

"Oče, ja... ja ne znam što bih mu rekla. Ne znam što se događa."

"Doći ćemo do dna ovoga, dušo. Neću nikome dopustiti da te povrijedi. Nikome! Nikad! Previše mi značiš. Ti si sve što imam, zlato."

"I ti sve što ja imam" šapnula je Ashley.

Ashley se otac zadržao još sat vremena. Kad je otišao, Ashley se svijet suzio na malenu ćeliju u koju su je zatvorili. Ležala je na ležaju i prisiljavala se da ni na što ne misli. Ovo će brzo završiti, a ja ću shvatiti da je sve to samo san... Samo san... Samo san... Usnula je. Probudio ju je glas čuvara.

"Imaš posjetitelja."

Odveli su je u prostoriju za posjete, a ondje ju je čekao Shane Miller. Ustao je kad je Ashley ušla.

"Ashley..."

Srce joj počne lupati.

"O, Shane!" Nikad se u životu nikome nije tako obradovala. Nekako je znala da će on doći i osloboditi je, da će srediti da je puste.

"Shane, tako mi je drago što te vidim!"

"I meni je drago što vidim tebe" nezgrapno će Shane. Osvrne se po jednoličnoj prostoriji za posjete. "Iako moram reći, ne u ovim okolnostima. Kad sam čuo vijesti, ja... nisam mogao vjerovati. Što se dogodilo? Što te navelo da to učiniš, Ashley?"

Boja polako nestane s njezina lica.

"Što me navelo...? Zar misliš da sam ja...?"

"Nije važno" brzo će Shane. "Nemoj više ništa govoriti. Ne bi trebala ni s kim razgovarati, osim sa svojim odvjetnikom."

Ashley je stajala i zurila u njega. On vjeruje da je kriva.

"Zašto si došao ovamo?"

"Pa, ja... mrzim što to sada moram učiniti... no s obzirom na okolnosti... ja... kompanija... ti daje otkaz. Želim reći... prirodno, ne smijemo dopustiti da budemo povezani s nečim ovakvim. Dovoljno je loše što su novine već spomenule da radiš za Global. Razumiješ, zar ne? U ovome nema ničeg osobnog."

Dok se vozio prema San Joseu, David Singer je odlučio što će reći Ashley Patterson. Saznat će od nje sve što bude mogao, a potom će informacije prenijeti Jesseu Quilleru, jednom od najboljih odvjetnika za kriminalističko pravo u zemlji. Ako netko može pomoći Ashley, onda je to Jesse.

Davida su uveli u ured šerifa Dowlinga. Pružio mu je svoju posjetnicu.

"Ja sam odvjetnik. Došao sam zbog Ashley Patterson i..."

"Ona vas očekuje."

David ga iznenađeno pogleda.

"Doista?"

"Da." Šerif Dowling se okrene zamjeniku i kimne.

Zamjenik reče Davidu:

"Ovuda." Poveo je Davida u sobu za posjete, a nekoliko minuta kasnije doveli su Ashley iz njezine ćelije.

David je Ashley Patterson doživio kao veliko iznenađenje. Sreo ju je jednom prije mnogo godina, dok je vozio njezina oca i studirao pravo. Tada je na njega ostavila dojam inteligentne, privlačne mlade djevojke. Sad se našao pred prelijepom mladom ženom uplašениh očiju. Sjela mu je nasuprot.

"Zdravo, Ashley. Ja sam David Singer."

"Otac mi je rekao da ćete doći." Glas joj je podrhtavao.

"Došao sam vam postaviti samo nekoliko pitanja." Ona kimne.

"Prije nego to učinim, moram vam reći da je sve što mi kažete povjerljivo. To ćemo znati samo vi i ja. Ali moram znati istinu." Oklijevao je. Nije kanio ići tako daleko, ali je Jesseu Quilleru želio dati što više informacija kako bi ga nagovorio da preuzme slučaj. "Jeste li ubili one muškarce?"

"Ne!" Ashley je glas odzvanjao uvjernošću. "Neduzna sam!"

David iz džepa izvuče list papira i pogleda ga.

"Jeste li poznavali Jima Clearyja?"

"Da. Mi... trebali smo se vjenčati. Nisam imala razloga nauditi Jimu. Voljela sam ga."

David se na trenutak zagleda u Ashley, a potom ponovno pogleda papir.

"Što je s Dennisom Tibbleom?"

"Dennis je radio u kompaniji za koju sam i ja radila. Vidjela sam ga one večeri kad je ubijen, ali ja nisam ništa imala s tim. Bila sam u Chicagu." David je promatrao Ashley no lice. "Morate mi vjerovati. Ja... nisam imala razloga da ga ubijem."

"U redu" reče David. Ponovno pogleda list papira. "Kakav je bio vaš odnos sa Jean Claudeom Parentom?"

"Policija me pitala za njega. Nikad nisam čak ni čula za njega. Kako sam ga mogla ubiti kad ga nisam čak ni poznavala?" molećivo pogleda Davida. "Zar ne shvaćate? Pogriješili su. Uhitili su pogrešnu osobu." Ashley počne plakati. "Nikoga nisam ubila."

"Richard Melton?"

"Ne znam ni tko je on."

David pričekava da Ashley ponovno uspostavi kontrolu nad sobom.

"Što je sa zamjenikom Blakeom?"

Ashley odmahne glavom.

"Zamjenik Blake je te noći ostao u mom stanu kako bi me čuvao. Netko me je slijedio i prijetio mi. Ja sam spavala u spavaćoj sobi, a on na kauču u dnevnoj sobi. Našli... našli su njegovo tijelo u uličici." Usne su joj podrhtavale. "Zašto bih ga ubila? On mi je pomagao."

David je zbunjeno proučavao Ashley. Ovdje nešto nikako nije u redu, pomisli David. Ili govori istinu ili je vraški dobra glumica. David ustane.

"Vratit ću se. Želim razgovarati sa šerifom."

Dvije minute kasnije ponovno se našao u šerifovu uredu.

"Pa, jeste li razgovarali s njom?" upita šerif Dowling.

"Jesam. Mislim da ste se uvalili, šerife."

"Što vam to znači, odvjetniče?"

"Znači da ste možda previše žurili s uhićenjem. Ashley Patterson čak niti ne poznaje dva čovjeka za koja vi tvrdite da ih je ubila."

Na usnama šerifa Dowlinga pojavi se lagani smiješak.

"I vas je zavarala, je li? Prokleta je sigurno da nas jest."

"O čemu to govorite?"

"Pokazat ću vam, gospodine." Otvori fascikl na svom stolu i pruži Davidu neke papire. "Ovo su kopije izvještaja sudskog vještaka, FBI-a i Interpola, te nalaza DNK o pet muškaraca koji su umoreni i kastrirani. Svaka je žrtva imala spolni odnos sa ženom prije umorstva. Na svim mjestima zločina nađeni su tragovi vaginalnog iscjetka i otisci prstiju. Navodno je riječ o tri različite žene. Pa, FBI je usporedio sve te dokaze, i što mislite što su otkrili? Sve tri žene zapravo su Ashley Patterson. Njezini DNK i otisci prstiju pozitivni su u svim slučajevima."

David je s nevjericom zurio u njega.

"Jeste li... jeste li sigurni?"

"Da. Osim ako ne želite vjerovati da su se Interpol, FBI i pet različitih ureda sudskih istražitelja urotili kako bi ovo namjestili vašoj klijentici. Sve je tu, gospodine. Jedan od muškaraca koje je ubila bio je muž moje sestre. Ashley Patterson će se suditi za umorstvo prvog stupnja i bit će osuđena. Još nešto?"

"Da." David duboko udahne. "Želio bih ponovno vidjeti Ashley Patterson."

Ponovno su je doveli u prostoriju za posjete. Kad je ušla, David je ljutito upita:

"Zašto ste mi lagali?"

"Što? Nisam vam lagala. Nedužna sam. Ja..."

"Imaju protiv vas toliko dokaza da vas mogu deset puta osuditi. Rekao sam vam da želim istinu."

Ashley ga je cijelu minutu promatrala, a tada je tihim glasom rekla:

"Rekla sam vam istinu. Nemam vam više što reći."

Slušajući je, David pomisli:

Ona doista vjeruje u ono što govori. Razgovaram s umno poremećenom osobom. Što li ću reći Jesseu Quilleru?

"Hoćete li razgovarati s psihijatrom?"

"Ne vidim... Da. Ako želite."

"Organizirat ću to."

Na povratku u San Francisco David je razmišljao:

Ispunio sam svoj dio pogodbe. Razgovarao sam s njom. Ako doista misli da govori istinu, onda je luda. Predat ću je Jesseu koji će se pozivati na neuračunljivost, i to će biti to.

Svim je srcem žalio Stevena Pattersona.

Dr. Patterson je u Memorijalnoj bolnici San Francisco primao izraze suosjećanja od svojih kolega liječnika.

"To je prokleta sramota, Steven. Sigurno je da ne zaslužuješ ovako nešto..."

"To je zacijelo strašan teret za tebe. Ako mogu bilo kako pomoći..."

"Ne znam što spopada tu djecu u današnje vrijeme. Ashley je uvijek djelovala tako normalno..."

A iza svakog izraza suosjećanja nalazila se misao: Hvala Bogu da to nije moje dijete.

Kad se David vratio u odvjatničku tvrtku, požurio je u ured Josepha Kincaida. Kincaid podigne pogled i reče:

"Pa, prošlo je šest sati, Davide, ali čekao sam vas. Jeste li razgovarali s kćerkom dr. Pattersona?"

"Da, jesam."

"I jeste li našli odvjetnika koji će je braniti?" David je oklijevao.

"Još nisam, Josephe. Sredit ću da je posjeti psihijatar. Ujutro ću ponovno poći s njom razgovarati."

Joseph Kincaid zbunjeno pogleda Davida.

"O? Iskreno rečeno, čudi me da se toliko uplićete. Prirodno, ne možemo dopustiti da se naša tvrtka dovede u vezu s nečim tako ružnim kakvo će biti to suđenje."

"Zapravo se ne uplićem, Josephe. Riječ je samo o tome da mnogo dugujem njezinu ocu. Dao sam mu obećanje."

"Ne postoji ništa napismeno, zar ne?"

"Ne."

"Znači, riječ je samo o moralnoj obvezi?"

David ga je na trenutak proučavao, zaustio je da će nešto reći, ali se predomislio.

"Da. Riječ je samo o moralnoj obvezi."

"Dakle, kad završite s gospođicom Patterson, vratite se ovamo pa ćemo razgovarati." Ni riječi o partnerstvu.

Kad je David te večeri stigao kući, stan je bio u mraku.

"Sandra?"

Nije bilo odgovora. Kad je David pružio ruku prema prekidaču u hodniku, Sandra se odjednom pojavila iz kuhinje, noseći tortu s upaljenim svjećicama.

"Iznenadjenje! Proslavit ćemo..." Sandra opazi izraz Davidova lica i stane. "Zar nešto nije u redu, dragi? Zar ga nisi dobio, Davide? Je li netko drugi postao partner?"

"Ne, ne" brzo će David. "Sve je u redu."

Sandra odloži tortu na stolić i priđe mu bliže.

"Nešto nije u redu."

"Samo je došlo do... odgađanja."

"Zar nisi danas imao sastanak s Josephom Kincaidom?"

"Jesam. Sjedni, dušo. Moramo razgovarati." Sjeli su na kauč, a David reče: "Iskrsnulo je nešto neočekivano. Jutros me posjetio Steven Patterson."

"Doista? Zbog čega?"

"Želi da ja branim njegovu kćer."

Sandra ga začuđeno pogleda.

"Ali, Davide... ti nisi..."

"Znam. Pokušavao sam mu to reći. Ali jesam se bavio kriminalističkim pravom."

"Ali više to ne radiš. Jesi li mu rekao da bi upravo trebao postati partnerom u tvrtki?"

"Nisam. Uporno je inzistirao na tome da sam ja jedini koji može braniti njegovu kćer. To nema nikakva smisla, naravno. Pokušao sam predložiti nekoga kao što je Jesse Quiller, ali on nije želio čak ni slušati."

"Pa, morat će naći nekoga drugoga."

"Naravno. Obećao sam da ću razgovarati s njegovom kćerkom, a to sam i učinio."

Sandra ponovno sjedne.

"Zna li gospodin Kincaid za to?"

"Da. Rekao sam mu. Nije bio oduševljen." Oponašao je Kincaidov glas. "Prirodno, ne možemo dopustiti da se naša tvrtka dovede u vezu s nečim tako ružnim kakvo će biti to suđenje."

"Kakva je kći dr. Pattersona?"

"Govoreći medicinski, ona je neuravnotežena."

"Ja nisam liječnik" reče Sandra. "Što bi to značilo?"

"To znači da ona zbilja misli da je nevina."

"Zar to nije moguće?"

"Šerif iz Cupertino mi je pokazao njezin dosje. Njezini DNK i otisci prstiju nalaze se na svim mjestima zločina."

"Što ćeš sada učiniti?"

"Nazvao sam Roycea Salema. On je psihijatar kojega koristi ured Jessea Ouillera. Dogovorit ću se s njim da pregleda Ashley, a izvještaj neka preda njezinu ocu. Dr. Patterson može dovesti drugog psihijatra ako želi, ili predati izvještaj odvjetniku koji će raditi na slučaju."

"Shvaćam." Sandra je proučavala muževljevo zabrinuto lice. "Je li gospodin Kincaid rekao nešto o partnerstvu, Davide?"

David odmahne glavom.

"Nije."

"Reći će" vedro će Sandra. "Sutra je novi dan."

Dr. Royce Salem bio je visok, mršav muškarac s bradom Sigmunda Freuda.

Možda je to samo slučajnost, David reče sam sebi. Zsigurno ne nastoji izgledati poput Freuda.

"Jesse često govori o vama" reče dr. Salem. "Vrlo ste mu dragi."

"I on je meni drag, dr. Salem."

"Slučaj Patterson zvuči vrlo zanimljivo. Očito je to djelo psihopata. Kanite se braniti neuračunljivošću?"

"Zapravo" reče mu David "ja neću raditi na slučaju. Prije nego joj nađem odvjetnika, želio bih procjenu njezina mentalnog stanja."

David ukratko upozna dr. Salema s činjenicama kako ih je on poznavao.

"Ona tvrdi da je nedužna, ali dokazi pokazuju da je počinila te zločine."

"Pa, pogledajmo psihu mlade dame, hoćemo li?"

Hipnotiziranje se trebalo obaviti u zatvoru okruga Santa Clara, u sobi za ispitivanje. Namještaj u prostoriji sastojao se samo od pravokutnog drvenog stola i četiri drvena stolca. Čuvarica je dovela Ashley, blijedu i ispijenu.

"Pričekat ću vani" reče čuvarica i povuče se.

"Ashley, ovo je dr. Salem" reče David. "Ashley Patterson."

Dr. Salem reče:

"Zdravo, Ashley."

Samo je stajala i nervozno pogledavala čas jednog čas drugog, bez riječi. David je imao osjećaj da je spremna pobjeći iz prostorije.

"Gospodin Singer kaže da nemate ništa protiv hipnotiziranja." Tišina.

Dr. Salem nastavi:

"Hoćete li mi dopustiti da vas hipnotiziram, Ashley?"

Ashley na trenutak zatvori oči i kimne.

"Da."

"Zašto ne bismo počeli?"

"Pa, ja bih pošao" reče David. "Ako..."

"Samo trenutak." Dr. Salem priđe Davidu. "Želio bih da ostanete."

David je frustrirano zastao. Već je požalio što je pošao tako daleko. *Neću se dublje uplitati*, odluči David. *Ovo će biti posljednje*.

"U redu" nevoljko će David. Jedva je čekao da to završi kako bi se mogao vratiti u ured. Stalno je mislio na predstojeći sastanak s Kincaidom.

Dr. Salem se obrati Ashley:

"Kako bi bilo da sjednete ovamo?" Ashley sjedne.

"Jesu li vas ikad ranije hipnotizirali, Ashley?"

Na trenutak je oklijevala, a potom odmahne glavom.

"Ne."

"To nije ništa posebno. Vi se samo morate opustiti i slušati zvuk moga glasa. Nemate razloga za zabrinutost. Nitko vas neće povrijediti. Osjećajte kako se vaši mišići opuštaju. Tako je. Samo se opustite i osjećajte kako vam vjeđe postaju teške. Mnogo ste toga preživjeli. Vaše je tijelo umorno, jako umorno. Samo želite spavati. Sklopite oči i opustite se. Postajete jako pospani... jako pospani..."

Potrajalo je deset minuta dok ju nije hipnotizirao. Dr. Salem joj je prišao.

"Ashley, znate li gdje se nalazite?"

"Da. U zatvoru." Glas joj je zvučio šuplje, kao da dolazi iz daljine.

"Znate li zbog čega ste u zatvoru?"

"Ljudi misle da sam nešto loše učinila."

"I je li to istina? Jeste li učinili nešto loše?"

"Ne."

"Ashley, jeste li ikad nekoga ubili?"

"Ne."

David začuđeno pogleda dr. Salema. Zar ljudi pod hipnozom ne bi trebali govoriti istinu?

"Imate li neku ideju o tome tko je mogao počinuti ta umorstva?"

Odjednom se Ashleyno lice zgrči i ona počne s mukom disati, kratko i hroptavo. Dva su muškarca zaprepašteno promatrala kako se njezina osobnost počela mijenjati. Njezine su se usne stisnule, a crte lica kao da su se pomaknule. Sjela je uspravno, a na njezinu se licu odjednom pojavila živahnost. Otvorila je oči koje su blistale. To je bio čudesni preobražaj. Neočekivano je počela pjevati, toplim glasom s engleskim naglaskom:

Polu kile jeftine riže,

I pola kile meda,

Onda se prste poliže,

Uh! Tako je to svuda!

David je zabezegnuto slušao. Što ona misli, koga zavarava? Pretvara se da je netko drugi.

"Želim vam postaviti još nekoliko pitanja, Ashley."

Zabacila je glavu i s engleskim naglaskom rekla:

"Ja nisam Ashley."

Dr. Salem pogleda Davida, a potom se opet okrene k Ashley.

"Ako niste Ashley, onda tko ste?"

"Toni. Toni Prescott."

Ashley to čini ozbiljna lica, pomisli David. Koliko će dugo izvoditi ovu glupu šaradu? Trati njihovo vrijeme.

"Ashley" reče dr. Salem.

"Toni."

Čvrsto je odlučila nastaviti, pomisli David.

"U redu, Toni. Želio bih..."

"Dopusti mi da kažem što bih ja željela. Željela bih otići s ovog prokletog mjesta. Možeš li nas izvući odavde?"

"Ovisi" reče dr. Salem. "Što znate o...?"

"... onim umorstvima zbog kojih je mala Uštogljenica ovamo dospjela? Mogu ti reći stvari od kojih..."

Ashley se uzraz lica odjednom ponovno počne mijenjati. Dok su David i dr. Salem promatrali, činilo se da se Ashley stisnula u svojoj stolici, a njezine su se crte lica smekšale i prošle kroz nevjerojatnu metamorfozu. Činilo se da je postala nova, posve različita osoba.

Progovorila je mekanim glasom s talijanskim naglaskom:

"Toni... nemoj više ništa reći, per pia-cere."

David je zbunjeno gledao što se događa.

"Toni?" dr. Salem se još malo približi.

Blagi glas reče:

"Ispričavam se zbog upadice, dr. Salem."

"Tko ste vi?" upita dr. Salem.

"Ja sam Alette. Alette Peters."

Moj Bože, to nije gluma, pomisli David. *Stvarno je*. Okrene se dr. Salemu.

Dr. Salem tiho reče:

"To su njezine druge ličnosti."

David se posve smučeno zagleda u njega.

"Što su?"

"Kasnije ću vam objasniti."

Dr. Salem se ponovno okrene k Ashley.

"Ashley... želim reći, Alette... koliko... koliko vas ima tamo unutra?"

"Osim Ashley, samo Toni i ja" odgovori Alette.

"Vi imate talijanski naglasak."

"Da. Rodila sam se u Rimu. Jeste li bili u Rimu?"

"Ne, nikad nisam bio u Rimu."

Ne mogu vjerovati da čujem ovaj razgovor, pomisli David.

"Ł molto bello."

"Siguran sam da jest. Poznajete li Toni?"

"Si, naturalmente."

"Ona ima engleski naglasak."

"Toni se rodila u Londonu."

"Dobro. Alette, želim vas pitati o onim umorstvima. Znate li tko...?"

David i dr. Salem su gledali kako se Ashley na osobnost još jednom pred njihovim očima mijenja. Bez da je izustila jednu riječ, znali su da je postala Toni.

"Gubiš vrijeme s njom, ljubavi." Opet se čuo onaj engleski naglasak. "Alette ništa ne zna. Sa mnom ćeš morati razgovarati."

"U redu, Toni. Razgovarat ću s tobom. Imam nekoliko pitanja za tebe."

"Sigurna sam da imaš, ali ja sam umorna." Ona zijevne.

"Gospođica Ukočena nas je cijele noći držala budnima. Moram se malo naspavati."

"Ne sada, Toni. Slušaj me. Moraš nam pomoći da..."

Njezino se lice stvrdne.

"Zašto bih vam trebala pomoći? Što je gospođica Uštogljenica učinila za Alette ili za mene? Ona nas uvijek samo koči u zabavljanju. Pa, meni je toga dosta, i dosta mi je nje. Čuješ li me?" Vriskala je, a lice joj se izobličilo.

Dr. Salem reče:

"Probudit ću je."

David se preznojavao.

"Da."

Dr. Salem se sagne k Ashley.

"Ashley... Ashley... Sve je u redu. Sad zatvori oči. Jako su teške, jako teške. Posve si opuštena. Ashley, posve si smirena. Tvoje je tijelo opušteno. Probudit ćeš se kad nabrojim do pet, sasvim opuštena. Jedan..." Pogleda Davida, a zatim ponovno Ashley. "Dva..."

Ashley se počne micati. Gledali su kako se izraz njezina lica počinje mijenjati.

"Tri..."

Crte se njezina lica ublaže.

"Četiri..."

Mogli su osjetiti kako se vraća, a to je bio sablastan osjećaj.

"Pet."

Ashley otvori oči. Osvrne se po prostoriji.

"Osjećam se... Jesam li spavala?"

David je samo stajao i zabezeknuto zurio u nju.

"Da" reče dr. Salem.

Ashley se okrene Davidu.

"Jesam li štogod rekla? Želim reći... jesam li vam pomogla?"

Moj Bože, pomisli David. Ona ne zna! Ona doista ne zna!

"Bili ste jako dobri, Ashley" izusti David. "Sad bih želio nasamo razgovarati s dr. Salemom."

"U redu."

"Vidjet ćemo se kasnije."

Muškarci su stajali i gledali kako čuvarica odvodi Ashley. David se spusti na stolicu.

"Što... što je to, dovraga, bilo?"

Dr. Salem duboko udahne.

"Tijekom svih godina koliko radim nikad nisam vidio jasniji slučaj."

"Slučaj čega?"

"Jeste li ikad čuli za poremećaj podvojene ličnosti?"

"Što je to?"

"To je stanje pri kojem se nekoliko posve različitih identiteta nalazi u jednom tijelu. Bolest je također poznata kao alternacija svijesti. Spominje se u psihijatrijskoj literaturi više od dvjesto godina. Obično počinje zbog neke traume u djetinjstvu. Žrtva potiskuje traumu stvarajući novi identitet. Katkad osoba može imati desetke različitih identiteta ili osobnosti."

"I oni znaju jedni za druge?"

"Katkad znaju, a katkad ne znaju. Toni i Alette se međusobno poznaju. Očito je da Ashley ne zna ni za jednu ni za drugu. Nove ličnosti nastaju jer domaćin ne može podnijeti bol traume. To je način bijega. Nova se ličnost može roditi svaki put kad dođe do novog šoka. Psihijatrijska literatura koja se time bavi pokazuje da se nove ličnosti mogu uvelike razlikovati. U istoj osobi može postojati ličnost

koja je vrlo glupa i druga koja je iznimno pametna. Mogu govoriti različitim jezicima. Imaju različite ukuse i osobine."

"Koliko... koliko je to česta pojava?"

"Neka izučavanja pokazuju da jedan posto stanovništva pati od poremećaja podvojene ličnosti, te da čak dvadeset posto svih pacijenata u psihijatrijskim bolnicama boluje od toga."

"Ali Ashley djeluje tako normalno i..." izusti David.

"Ljudi koji pate od tog poremećaja jesu normalni... dok druga ličnost ne preuzme vodeću ulogu. Domaćin može raditi, imati obitelj i živjeti posve običnim životom, ali druga ličnost može u svakom trenutku preuzeti kontrolu. Druga ličnost može glavnu riječ voditi jedan sat, jedan dan ili čak nekoliko tjedana, a tada domaćin ima amneziju, gubitak vremena i sjećanja, tijekom razdoblja u kojem druga ličnost ima kontrolu."

"Znači da Ashley, domaćin, uopće nema pojma o onome što čini druga ličnost?"

"Tako je."

David je kao začaran slušao.

"Najpoznatiji slučaj podvojene ličnosti bio je Bridey Murphy. To je prvi slučaj koji je pobudio zanimanje javnosti. Otad je bilo beskrajno mnogo slučajeva, ali niti jedan tako spektakularan ili tako dobro prikazan u medijima."

"To... čini se tako nevjerojatnim."

"Ta me tema već dugo vremena fascinira. Postoje određeni obrasci koji se gotovo nikad ne mijenjaju. Na primjer, druge ličnosti često koriste iste inicijale kakve ima domaćin. Ashley Patterson... Alette Peters... Toni Prescott..."

"Toni...?" zausti David. Potom shvati: "Antoinette?"

"Tako je. Čuli ste za izraz »alter ego«?"

"Da."

"U određenom smislu, svi imamo alter ego, ili svoje drugo ja. Ljubazna osoba može počinuti okrutna djela. Okrutni ljudi mogu činiti dobre stvari. Nema granica nevjerojatnom dometu ljudskih emocija. Dr. Jekyll i Mr. Hyde je roman, ali se temelji na činjenicama."

David je mislio sto na sat.

"Ako je Ashley počinila umorstva..."

"Ona toga ne bi bila svjesna. Ubijala je jedna od njezine druge dvije ličnosti."

"Moj Bože! Kako to mogu objasniti na sudu?"

Dr. Salem radoznalo pogleda Davida.

"Učinilo mi se da ste rekli kako je nećete vi braniti."

David odmahne glavom.

"Neću. Hoću reći, ne znam. Ja... U ovom trenutku sam i ja podvojena ličnost." David je na trenutak šutio. "Je li to izlječivo?"

"Često jest."

"Što se događa ako se ne može izlječiti?" Uslijedila je stanka.

"Postotak samoubojstava prilično je visok."

"A Ashley o tome ništa ne zna?"

"Ne."

"Hoćete... hoćete li joj vi objasniti?"

"Da, naravno."

"Ne!" vrisnula je. Stisnula se uza zid u svojoj ćeliji, a oči su joj se ispunile užasom. "Lažete! To nije istina!"

Dr. Salem reče:

"Ashley, istina je. Morate se s time suočiti. Objasnio sam vam da niste vi krivi za ono što vam se dogodilo. Ja..."

"Ne približavajte mi se!"

"Nitko vam neće nauditi."

"Želim umrijeti. Pomozite mi da umrem!" Počela je nekontrolirano plakati.

Dr. Salem pogleda čuvaricu i reče:

"Bilo bi najbolje da joj dadete sedativ. I pazite da ne počini samoubojstvo."

David je telefonirao dr. Pattersonu.

"Moram razgovarati s vama."

"Čekao sam da mi se javiš, Davide. Jesi li vidio Ashley?"

"Jesam. Možemo li se negdje naći?"

"Čekat ću te u svom uredu."

Tijekom vožnje do San Francisca, David je razmišljao:

Nikako ne mogu preuzeti ovaj slučaj. Mogao bih previše izgubiti. Naći ću joj dobrog odvjetnika za kriminalističke slučajeve i tu će biti kraj mog uplitanja.

Dr. Patterson je čekao Davida u uredu.

"Razgovarao si s Ashley?"

"Da."

"Je li joj dobro?"

Kako bih mogao odgovoriti na to pitanje? David duboko udahne.

"Jeste li ikad čuli za poremećaj podvojene ličnosti?"

Dr. Patterson se namršti.

"Nešto malo..."

"To je poremećaj pri kojem jedna ili više ličnosti, ili identiteta, postoji u nekoj osobi i povremeno preuzima kontrolu, a osoba domaćin toga uopće nije svjesna. Vaša kći ima poremećaj podvojene ličnosti."

Dr. Patterson ga je zaprepašteno promatrao.

"Što? Ja... ne mogu vjerovati. Jesi li siguran?"

"Slušao sam Ashley dok je bila hipnotizirana. Ima dva alter ega. S vremena na vrijeme oni preuzimaju kontrolu." David je sad već brže govorio. "Šerif mi je pokazao dokaze protiv vaše kćeri. Nema nikakve sumnje da je ona počinila umorstva."

Dr. Patterson reče:

"O, moj Bože. To znači da je... kriva?"

"Ne. Jer ja ne vjerujem da ona zna da je počinila umorstva. Bila je pod utjecajem druge ličnosti. Ashley nije imala razloga počiniti ta umorstva. Nije imala motiva i nije imala kontrolu nad sobom. Mislim da će tužilaštvo teško dokazati motiv i namjeru."

"Onda će se tvoja obrana temeljiti na..."

David ga zaustavi.

"Neću je ja braniti. Pobrinut ću se da dobijete Jessea Quillera. On je sjajan odvjetnik za takve slučajeve. Nekoć sam radio s njim i on je najbolji..."

"Ne" oštrim ga glasom prekine dr. Patterson. "Ti moraš braniti Ashley."

David strpljivo reče:

"Ne razumijete. Ja nisam prava osoba za to. Njoj treba..."

"Već sam ti ranije rekao da si ti jedini u kojega imam povjerenja. Moja mi je kći sve na svijetu, Davide. Ti ćeš joj spasiti život."

"Ne mogu. Nisam osposobljen za..."

"Jasno da jesi. Bavio si se kriminalističkim pravom."

"Da, ali ja..."

"Ne želim nikoga drugoga." David je vidio da se dr. Patterson s mukom kontrolira.

Ovo nema nikakva smisla, pomisli David. Pokuša ponovno:

"Jesse Quiller je najbolji..."

Dr. Patterson se nagne naprijed, a lice mu potamni.

"Davide, tebi je mnogo značio život tvoje majke. Toliko meni znači Ashley'n život. Jednom si zatražio moju pomoć i povjerio si mi majčin život. Sad ja tražim tvoju pomoć i povjeravam ti Ashley'n život. Želim da ti braniš Ashley. Toliko mi duguješ."

Ne želi slušati, s očajanjem pomisli David. *Što se to s njim događa?* Desetak protuargumenata bljesnule je kroz Davidovu glavu, ali svi su izbljedjeli pred jednom jedinom rečenicom: »*Toliko mi duguješ.*«

David pokuša posljednji put:

"Dr. Patterson..."

"Da ili ne, Davide."

Trinaesto poglavlje

Kad je David stigao kući, Sandra ga je čekala.

"Dobra večer, dragi."

David je zagrl i pomisli: *Moj Bože, tako je lijepa. Koji je idiot rekao da trudne žene nisu privlačne?*

"Dijete se danas ponovo ritalo" uzbuđeno će Sandra. Uzme Davidovu ruku i položi je na svoj trbuh. "Osjećaš li ga?"

Nakon nekoliko trenutaka David reče:

"Ne. On je tvrdoglavi mali vražićak."

"Da ne zaboravim, nazvao je gospodin Crowther."

"Crowther?"

"Trgovac nekretninama. Dokumenti su spremni za potpisivanje."

David odjednom osjeti potištenost.

"Oh."

"Želim ti nešto pokazati" nestrpljivo će Sandra. "Ostani tu."

David je gledao kako žuri u spavaću sobu i pomislio: *Što ću učiniti? Moram donijeti odluku.* Sandra se vratila noseći nekoliko uzoraka plavih zidnih tapeta.

"Dječju ćemo sobu urediti u plavom tonu, a dnevni boravak u plavom i bijelom, tvojim omiljenim bojama. Koja ti se boja za zidne tapete sviđa, svjetlija ili tamnija nijansa?"

David se silom nastojao koncentrirati.

"Svjetlija dobro izgleda."

"I meni se sviđa. Jedini je problem u tome što će sag biti tamnoplave boje. Misliš li da bi se trebali slagati?"

Ne mogu odustati od partnerstva. Previše sam naporno radio da bih ga dobio. Previše mi znači.

"Davide. Misliš li da bi se trebali slagati?" David je pogleda.

"Molim? Oh. Da. Kako god ti misliš, dušo."

"Tako sam uzbuđena. Bit će prekrasno."

To si nikako nećemo moći priuštiti ako ne postanem partner.

Sandra se osvrne po malenom stanu.

"Možemo iskoristiti nešto od ovog namještaja, ali bojim se da će nam trebati mnogo novih stvari." Zabrinuto ga pogleda. "Možemo to podnijeti, zar ne, dragi? Ne želim pretjerivati s trošenjem."

"Tako je" odsutnim će glasom David.

Sandra se privine uz njega.

"To će biti kao cijeli novi život, zar ne? Dijete i partnerstvo i novi stan. Danas sam prošla onuda. Htjela sam vidjeti igralište i školu. Igralište je predivno. Ima tobogane i ljuljačke i konstrukcije za penjanje. Želim da u subotu pođeš sa mnom pa ćemo zajedno pogledati. Jeffrey će biti oduševljen.

Možda bih Kincaida mogao uvjeriti da će to biti dobro za tvrtku.

"Škola izgleda pristojno. Udaljena je samo dva bloka od naše zgrade, i nije prevelika. Mislim da je to važno."

David ju je slušao i razmišljao:

Ne smijem je razočarati. Ne smijem joj oduzeti snove. Ujutro ću Kincaidu reći da neću preuzeti slučaj Patterson. Patterson će morati naći drugog odvjetnika.

"Bit će bolje da se spremimo, dragi. U osam bismo trebali biti kod Quillera."

Stigao je trenutak istine. David osjeti kako ga obuzima napetost.

"Postoji nešto o čemu moramo razgovarati."

"Da?"

"Jutros sam posjetio Ashley Patterson."

"O? Pričaj mi. Je li kriva? Je li počinila one užasne zločine?"

"Da i ne."

"Govoriš poput odvjetnika. Što ti to znači?"

"Počinila je umorstva... ali nije kriva."

"Davide... !"

"Ashley boluje od poremećaja podvojene ličnosti. Njezina je osobnost podijeljena, te ona čini stvari, a zapravo ne zna da ih čini."

Sandra je zurila u njega.

"To je strašno."

"U njoj postoje još dvije osobe. Čuo sam ih."

"Čuo si ih?"

"Da. I stvarne su. Želim reći, ona ne glumi."

"I nema pojma da ona...?"

"Nema."

"U tom slučaju, je li kriva ili nevina?"

"O tome mora odlučiti sud. Njezin otac ne želi razgovarati s Jesseom Quillerom, a to znači da ću morati potražiti drugog odvjetnika."

"Ali Jesse je savršen. Zašto ne želi razgovarati s njim?"

David je oklijevao.

"Želi da je ja branim."

"Ali ti si mu rekao da ne možeš, naravno."

"Naravno."

"Onda...?"

"Ne želi slušati."

"Što je rekao, Davide?"

David odmahne glavom.

"Nije važno."

"Što je rekao?"

David polako odgovori:

"Rekao je da sam ja u njega imao toliko povjerenja da sam mu povjerio majčin život, a on ju je spasio. Sad on u mene ima toliko povjerenja da mi povjerava kćerkin život i traži od mene da je spasim."

Sandra mu je proučavala lice.

"Misliš li da bi mogao?"

"Ne znam. Kincaid ne želi da preuzmem slučaj. Ako ga preuzmem, mogao bih izgubiti partnerstvo."

"Oh."

Usljedila je duga tišina. Tada David progovori:

"Imam mogućnost izbora. Mogu odbiti dr. Pattersona i postati partner u tvrtki, ili mogu braniti njegovu kći i vjerojatno poći na neplaćeni dopust, a kasnije vidjeti što će se dogoditi s partnerstvom."

Sandra ga je šutke slušala.

"Postoje daleko kvalificiraniji ljudi za Ashley'n slučaj, ali iz nekog prokletog razloga njezin otac ne želi ni čuti o drugima. Ne znam zašto tako tvrdoglavo ustrajava na tome, ali tako stoje stvari. Ako preuzmem slučaj i ne dobijem partnerstvo, morat ćemo zaboraviti na preseljenje. Morat ćemo zaboraviti na mnoge naše planove, Sandra."

Sandra tiho reče:

"Sjećam se da si mi o njemu pričao prije našeg vjenčanja. Bio je jedan od najzauzetijih liječnika na svijetu, ali je našao vremena da bi pomogao siromašnom mladiću. Bio je tvoj heroj, Davide. Rekao si da, ako budemo imali sina, želiš da bude poput Stevena Pattersona."

David kimne.

"Kad moraš odlučiti?"

"Odmah ujutro imam sastanak s Kincaidom."

Sandra ga uhvati za ruku i reče:

"Ne treba ti toliko vremena. Dr. Patterson je spasio tvoju majku. Ti ćeš spasiti njegovu kćer." Osvrne se oko sebe i nasmiješi se. "U svakom slučaju, uvijek možemo ovaj stan preurediti u plavim i bijelim tonovima."

Jesse Quiller je bio jedan od najboljih branitelja u kriminalističkim slučajevima u zemlji. Bio je visok, grub čovjek priprosta izgleda zbog kojeg su se porotnici poistovjećivali s njim. Osjećali su da je on jedan od njih i željeli su mu pomoći. To je bio jedan od razloga za njegove česte pobjede na sudu. Drugi su razlozi bili njegovo fotografsko pamćenje i briljantan um. Umjesto odlaska na ljetovanje, Quiller je ljeta koristio za podučavanje, a prije mnogo godina David je bio jedan od njegovih učenika. Kad je David diplomirao, Quiller ga je pozvao da dođe raditi u njegovu tvrtku koja se bavila kriminalističkim pravom, a David je dvije godine kasnije postao partnerom. David se volio baviti kriminalističkim pravom i bio je izvrstan u tome. Pazio je da barem deset posto njegovih slučajeva bude pro bono. Tri godine nakon što je postao partner, David je naglo dao ostavku i pošao raditi za tvrtku Kincaid, Turner, Rose & Ripley kako bi se bavio korporacijskim pravom.

David i Quiller su tijekom svih tih godina ostali dobri prijatelji. Oni i njihove žene zajedno su večerali jednom tjedno.

Jesse Quiller uvijek je bio slab na visoke, sofisticirane plavuše vilinska izgleda. Tada je upoznao Emily i zaljubio se. Emily je bila prerano posijedjela debeljuškasta žena s farme u lowi, sušta suprotnost drugim ženama s kojima je Quiller izlazio. Bila je njegovateljica, majka zemlja. Bili su neobičan par, ali su imali uspješan brak jer su se istinski voljeli.

Singeri i Quilleri su svakog četvrtka zajedno večerali i zatim igrali kompliciranu kartašku igru pod nazivom Liverpool.

Kad su Sandra i David stigli u predivan dom Ouillerovih u Ulici Hayes, Jesse ih je dočekao na vratima.

Zagrli Sandru i reče:

"Uđite. Rashladili smo šampanjac. Ovo je veliki dan za vas, je li? Novi stan i partnerstvo. Ili treba reći partnerstvo i novi stan?"

David i Sandra se pogledaju.

"Emily je u kuhinji gdje priprema slavljeničku večeru." Pogleda njihova lica. "Mislim da je to slavljenička večera. Jesam li što god propustio?"

"Ne, Jesse" odgovori David. "Riječ je samo o tome da bismo mogli imati... mali problem."

"Hajde, uđite. Jeste li za piće?" Pogleda Sandru.

"Ne, hvala. Ne želim da dijete stekne loše navike."

"To je sretan malac kad ima roditelje kakvi ste vi" toplo će Quiller. Okrene se Davidu. "Što ću tebi dati?"

"Ništa, hvala" reče David.

Sandra se zaputi prema kuhinji.

"Idem pogledati mogu li pomoći Emily."

"Sjedni, Davide. Izgledaš ozbiljno."

"U dilemi sam" prizna David.

"Čekaj da pogodim. Je li u pitanju stan ili partnerstvo?"

"Oboje."

"Oboje?"

"Da. Znaš za slučaj Patterson?"

"Ashley Patterson? Svakako. Kakve to veze ima s...?" Zastane.

"Čekaj malo. Pričao si mi o Stevenu Pattersonu, na pravnom fakultetu. Spasio je život tvoje majke."

"Da. Želi da branim njegovu kćer. Pokušao sam tebi predati slučaj, ali on nije htio ni čuti o tome da je brani netko drugi, a ne ja."

Quiller se namršti.

"Zna li on da se ti više ne baviš kriminalističkim pravom?"

"Da. Zato je sve to tako vraški čudno. Postoje deseci odvjetnika koji mogu daleko bolje od mene obaviti taj posao."

"On zna da si se ti ranije bavio takvim slučajevima?"

"Da."

Quiller oprezno upita:

"Što on osjeća za svoju kćer?"

Kako neobično pitanje, pomisli David.

"Znači mu više od bilo čega na svijetu."

"U redu. Pretpostavimo da preuzmeš njezinu obranu. Negativna strana toga je..."

"Negativna strana je to što Kincaid ne želi da preuzmem slučaj. Ako to ipak učinim, imam osjećaj da me neće uzeti za partnera."

"Shvaćam. I sad tu dolazi stan?"

"Sad tu dolazi cijela moja prokleta budućnost" ljutilo će David. "Bilo bi glupo to učiniti, Jesse. Mislim doista glupo."

"Zašto se tako žestiš?"

David duboko udahne.

"Jer ću to učiniti."

Ouiller se nasmiješi.

"Zašto nisam iznenađen?"

David prijeđe rukom preko čela.

"Ako ga odbijem, njegovu kćer osude i pogube, a ja mu ni na koji način nisam pomogao, ja... ne bih mogao živjeti sam sa sobom."

"Razumijem. Što Sandra misli o svemu tome?"

David se s mukom osmjehne.

"Znaš kakva je Sandra."

"Da. Želi da preuzmeš slučaj."

"Tako je."

Ouiller se nagne naprijed.

"Učinit ću sve što je u mojoj moći da ti pomognem, Davide."

David uzdahne.

"Ne. To je dio pogodbe. Moram to sam učiniti." Quiller se namršti.

"To nema nikakva smisla."

"Znam. Pokušao sam to objasniti dr. Pattersonu, ali me nije želio slušati."

"Jesi li Kincaida već obavijestio o tome?"

"Ujutro imam s njim sastanak."

"Što misliš, što će se dogoditi?"

"Znam što će se dogoditi. Savjetovat će mi neka ne prihvatim slučaj, a ako budem inzistirao, zatražit će od mene da odem na neplaćeni dopust."

"Nađimo se sutra za ručak. Rubicon, u jedan." David kimne.

"Može."

Emily se pojavi iz kuhinje brišući ruke kuhinjskom krpom. David i Quiller ustanu.

"Zdravo, Davide." Emily se dogega do njega, a on je poljubi u obraz.

"Nadam se da ste gladni. Večera je skoro gotova. Sandra mi pomaže u kuhinji. Tako je draga."

Podigne pladanj i odbrza natrag u kuhinju. Ouiller se okrene Davidu.

"Emily i meni je doista stalo do tebe i Sandre. Dat ću ti jedan savjet. Moraš to ostaviti iza sebe."

David je sjedio ništa ne govoreći.

"To je bilo jako davno, Davide. A ono što se dogodilo nije bilo tvojom krivnjom. Moglo se bilo kome dogoditi."

David pogleda Quillera.

"Dogodilo se meni, Jesse. Ja sam je ubio."

Bilo je to dejd vu. Sve iz početka. I ponovno. David je ondje sjedio, a u mislima se vratio u drugo vrijeme i na drugo mjesto.

To je bio pro bono slučaj, a David je rekao Jesseu Quilleru:

"Ja ću ga preuzeti."

Helen Woodman bila je ljupka mlada žena optužena za umorstvo imućne maćehe. Među njima je bilo ružnih svađa, ali svi su dokazi protiv Helen bili indikativni. Nakon što je David bio u zatvoru i upoznao je, bio je uvjeren da je nedužna. Sa svakim je susretom postajao sve više emotivno vezan. Na koncu je prekršio temeljno pravilo: Nikad se ne zaljubljuje u klijenticu.

Suđenje je dobro prošlo. David je korak po korak pobijao dokaze tužilaštva i pridobio je porotu na stranu svoje klijentice. Tada je neočekivano došlo do katastrofe. Helenin je alibi bio da je u vrijeme umorstva bila u kazalištu s prijateljicom. Tijekom ispitivanja na sudu njezina je prijateljica priznala da je alibi lažan, a pojavio se i svjedok koji je tvrdio da je u vrijeme umorstva vidio Helen u stanu njezine maćehe. Helenina je vjerodostojnost potpuno uništena. Porota ju je osudila za umorstvo s predumišljajem, a sudac je odredio pogubljenje. David je bio očajan.

"Kako si mi to mogla učiniti, Helen?" pitao je. "Zašto si mi lagala?"

"Nisam ubila maćehu, Davide. Kad sam stigla u njezin stan, našla sam je na podu, mrtvu. Bojala sam se da mi nećeš vjerovati pa sam... izmislila sam priču o kazalištu."

Stajao je i slušao s ciničnim izrazom na licu.

"Govorim ti istinu, Davide."

"Doista?" Okrenuo se i bijesno izišao. Helen je u neko doba noći izvršila samoubojstvo. Tjedan dana kasnije jedan je bivši kažnjenik, kojeg su uhvatili tijekom pljačke, priznao umorstvo Helenine maćehe. David je idućeg dana dao otkaz u tvrtki Jessea Quillera. Quiller ga je pokušao odgovoriti od toga.

"Nisi ti kriv, Davide. Lagala ti je i..."

"U tome je stvar. Dopustio sam joj to. Nisam obavio posao kako treba. Nisam provjerio govori li istinu. Želio sam joj vjerovati i zato sam je iznevjerio."

Dva tjedna kasnije David je već radio za tvrtku Kincaid, Turner, Rose & Ripley.

"Više nikad neću preuzeti odgovornost za nečiji život" zakleo se David.

A sad će braniti Ashley Patterson.

Četrnaesto poglavlje

David je idućeg jutra u deset sati ušao u ured Josepha Kincaida. Kincaid je potpisivao neke papire. Podigao je pogled kad je David ušao.

"Ah. Sjednite, Davide. Začas ću biti gotov." David sjedne i pričeka.

Kad je Kincaid završio, nasmiješio se i rekao:

"Dakle! Vjerujem da imate dobre vijesti?"

Dobre vijesti za koga?, zapita se David.

"Ovdje imate vrlo blistavu budućnost, Davide, i siguran sam da to ničim ne želite ugroziti. Tvrtka ima velike planove za vas."

David je šutio i pokušavao pronaći prave riječi.

"Dakle?" reče Kincaid. "Jeste li dr. Pattersonu rekli da ćete mu naći drugog odvjetnika?"

"Ne. Odlučio sam da ću je ja braniti."

Kincaidov osmijeh nestane.

"Zar ćete doista braniti tu ženu, Davide? Ona je zla i bolesna osoba koja ubija ljude. Onaj tko je bude branio bit će zagađen istim kalom."

"Ne činim to zato jer želim, Josephe. Osjećam se obveznim. Mnogo dugujem dr. Pattersonu, a ovo je jedini način na koji mu mogu vratiti dug."

Kincaid je sjedio i šutio. Tada konačno progovori:

"Ako ste doista odlučili to učiniti, onda predlažem da uzmete dopust. Neplaćeni, naravno."

Zbogom, partnerstvo.

"Nakon suđenja, prirodno, vratit ćete se k nama, a partnerstvo će vas čekati."

David kimne glavom.

"Prirodno."

"Pobrinut ću se da Collins preuzme vaše slučajeve. Siguran sam da se želite usredotočiti na suđenje."

Partneri tvrtke Kincaid, Turner, Rose & Ripley su pola sata kasnije održali sastanak.

"Ne možemo dopustiti da tvrtka bude upletena u takvo suđenje" pobuni se Henry Turner. Joseph Kincaid hitro odgovori:

"Zapravo nismo upleteni, Henry. Momku smo dali dopust."

Tada se javi Albert Rose:

"Mislim da bismo ga trebali otpustiti."

"Još ne. To bi bilo kratkovidno. Dr. Patterson bi za nas mogao biti zlatna guska. Poznaje sve i svakoga, a bit će nam zahvalan jer smo mu posudili Davida. Bez obzira što će se dogoditi na suđenju, u ovoj situaciji ne možemo izgubiti. Ako sve dobro prođe, dobit ćemo liječnika za klijenta, a Singera promovirati u partnera. Ako suđenje pođe po zlu, riješit ćemo se Singera i vidjeti možemo li ipak zadržati dobrog doktora. Zapravo nema negativnih strana."

Usljedi trenutak tišine, a tada se John Ripley nasmiješi.

"Dobro smišljeno, Josephe."

Kad je David otišao iz Kincaidova ureda, posjetio je Stevena Pattersona. Najprije ga je nazvao telefonom pa ga je liječnik čekao.

"Dakle, Davide?"

Odgovor na to pitanje promijenit će moj život, pomisli David. I to ne nabolje.

"Preuzet ću obranu vaše kćeri, dr. Patterson."

Steven Patterson duboko udahne.

"Znao sam. Mogao sam se o život kladiti da će biti tako." Na trenutak zastane. "Polazem na to život svoje kćeri."

"Tvrтка mi je dala dopust. Imat ću pomoć jednog od najboljih branitelja u..."

Dr. Patterson podigne ruku.

"Davide, mislio sam da sam ti jasno stavio do znanja kako ne želim da se bilo tko drugi upliće u slučaj. Ona je u tvojim rukama, samo u tvojima."

"Razumijem" reče David. "Ali Jesse Quiller je..."

Dr. Patterson ustane.

"Ne želim više ništa čuti o Jesseu Quilleru ili bilo kojem drugom odvjetniku. Znam kakvi su to odvjetnici, Davide. Zanima ih novac i publicitet. Ovdje nije riječ o novcu ili publicitetu. Riječ je o Ashley."

David zausti da će nešto reći, ali se predomisli. Nije se imalo što reći. Čovjek je fanatik po tom pitanju. *Dobro bi mi došla sva pomoć što je mogu dobiti, pomisli David. Zašto mi to ne dopušta?*

"Jesam li bio dovoljno jasan?" David kimne.

"Da."

"Ja ću se pobrinuti za tvoju plaću i troškove, naravno."

"Ne. Ovo je pro bono."

Dr. Patterson ga je na trenutak proučavao, a potom kimne.

"Quid pro quo?"

"Quid pro quo." David se uspije nasmiješiti. "Vozite li?"

"Davide, ako si na neplaćenom dopustu, trebat će ti novac da bi mogao preživjeti. Inzistiram."

"Kako želite" reče David. *Barem ćemo jesti tijekom suđenja.*

Jesse Ouiller je čekao Davida u Rubiconu.

"Kako je prošlo?"

David uzdahne.

"Predvidljivo. Sad sam na dopustu, bez plaće."

"Te gnjide. Kako mogu...?"

"Ne mogu im zamjeriti" prekine ga David. "To je vrlo konzervativna tvrtka."

"Što ćeš sada?"

"Kako to misliš?"

"Kako to mislim? Preuzeo si suđenje stoljeća. Više nemaš ureda u kojemu možeš raditi; nemaš pristupa istraživačkim dosjeima ili dosjeima slučajeva, knjigama o kriminalističkom pravu ili faksu, a ja sam vidio onaj zastarjeli kompjutor što ga ti i Sandra imate. Na njemu ne možeš raditi sa softverom koji ti je potreban, i ne možeš pristupiti Internetu."

"Snaći ću se" reče David.

"Vraški točno. Kod mene postoji prazan ured što ćeš ga koristiti. Ondje ćeš naći sve što ti je potrebno."

Potrajalo je trenutak dok David nije našao svoj glas.

"Jesse, ne mogu..."

"Da, možeš" Quiller se naceri. "Već ćeš ti naći načina da mi vratiš uslugu. Ti uvijek plaćaš svoje dugove, zar ne, sveti Davide?" Jesse uzme jelovnik. "Umirem od gladi." Podigne pogled. "Usput rečeno, ti častiš."

David je posjetio Ashley u zatvoru u Santa Clari.

"Dobro jutro, Ashley."

"Dobro jutro." Bila je još blijeda nego inače. "Otac je jutros bio ovdje. Rekao mi je da ćete me vi izvući odavde."

Volio bih da sam i ja takav optimist, pomisli David. Oprezno reče:

"Učinit ću sve što je u mojoj moći, Ashley. Problem je u tome što mnogim ljudima nije poznat poremećaj od kojeg vi bolujete. Upoznat

ćemo ih s tim. Pobrinut ćemo se da ovamo dođu najbolji svjetski liječnici i svjedoče u vašu korist."

"Sve me to plaši" šapne Ashley.

"Što to?"

"Kao da dvije različite osobe žive u meni, a ja ih čak niti ne poznajem." Glas joj je podrhtavao. "Mogu preuzeti kontrolu kad god požele, a ja njih ne mogu kontrolirati. Tako se bojim." Oči joj se ispune suzama.

David tiho reče:

"To nisu osobe, Ashley. One su proizvod tvoje mašte. One su dio tebe. A uz pravilno liječenje možeš ozdraviti."

Kad je David te večeri stigao kući, Sandra ga zagrla i reče:

"Jesam li ti ikad rekla kako se ponosim tobom?"

"Zato jer sam ostao bez posla?" upita David.

"I to. Usput rečeno, nazvao je gospodin Crowther. Trgovac nekretninama. Rekao je da su papiri spremni za potpisivanje. Žele depozit od šezdeset tisuća dolara. Bojim se da ćemo mu morati reći da si ne možemo..."

"Čekaj! Imam toliko u mirovinskom fondu kompanije. S novcem što će nam ga dr. Patterson davati za troškove, možda ipak uspijemo to izvesti."

"Nije važno, Davide. Ionako nije dobro kvariti dijete takvim luksuzom."

"Pa, imam i neke dobre vijesti. Jesse će mi dopustiti..."

"Znam. Razgovarala sam s Emilij. Selimo se u Jesseove urede."

David se začudi.

"Mi?"

"Zaboravljaš da si oženjen osobom koja je radila kao pravni asistent. Ozbiljno, dragi, mogu ti mnogo pomoći. Radit ću s tobom dok..." dotakne svoj trbuh "...Jeffrey ne dođe na ovaj svijet, a tada ćemo vidjeti."

"Gospođo Singer, znate li vi koliko vas volim?"

"Ne. Ali nemoj žuriti. Večera je tek za jedan sat."

"Jedan mi sat nije dovoljan" reče David. Sandra ga zagrla i promrmlja: "Zašto se ne razodjeneš, Tigre?"

"Što?" Odmakne se od nje i zabrinuto je pogleda. "Što je s... Što kaže dr. Bailey?"

"Liječnik kaže da bih te trebala napasti ako se brzo ne razodjeneš." David se nasmiješi.

"Njegova mi je riječ dovoljna."

Idućeg je jutro David uselio u stražnji ured Jesseovih uredskih prostorija. To je bio pomoćni ured, dio peterosobnog poslovnog prostora.

"Malo smo se proširili otkako si ti bio ovdje" objasni Jesse. "Siguran sam da ćeš sve naći. Pravna je knjižnica u susjedstvu; stoje ti na raspolaganju faksovi, kompjutori, sve što ti može zatrebati. Ako nešto ne možeš naći, samo pitaj."

"Hvala" reče David. "Ne... nemam riječi kojima bih mogao izraziti svoju zahvalnost, Jesse."

Jesse se nasmiješi.

"Revanširat ćeš se. Sjećaš se?"

Sandra je stigla nekoliko minuta kasnije.

"Spremna sam" reče. "Gdje ćemo početi?"

"Počet ćemo traženjem svih slučajeva u kojima se radilo o podvojenim ličnostima. Zacijelo ih ima cijela hrpa na Internetu. Tražit ćemo u časopisu Kalifornijsko kriminalističko pravo, emisijama televizijske sudnice i nekim drugim izvorima, a prikupit ćemo i sve korisne informacije iz Westlawa i Lexis-Nexisa. Zatim ćemo pronaći liječnike koji su specijalizirali poremećaj podvojene ličnosti i stupiti s njima u vezu kao s mogućim stručnim svjedocima. Morat ćemo s njima razgovarati i vidjeti može li njihovo svjedočenje pomoći našoj klijentici. Morat ću na brzinu obnoviti znanje o postupcima na kriminalističkom sudu i pripremiti se za biranje porotnika. Također moramo nabaviti popis tužiteljevih svjedoka i njihovih izjava. Želim imati sve što ima i on.

"A mi njemu moramo poslati sve što mi imamo. Hoćeš li pozvati Ashley da svjedoči?"

David odmahne glavom.

"Previše je slaba. Tužilac bi je rastrgao." Pogleda Sandru. "Ovo će biti teško."

Sandra se nasmiješi.

"Ali ti ćeš pobijediti. Znam da hoćeš."

David je nazvao Harveyja Udella, računovođu u tvrtki Kincaid, Turner, Ripley & Rose.

"Harvey. David Singer."

"Zdravo, Davide. Čujem da nas nakratko napuštate."

"Da."

"Preuzimate zanimljiv slučaj. Novine su ga pune. Što mogu za vas učiniti?"

David reče:

"Imam šezdeset tisuća dolara u mirovinskom fondu, Harvey. Nisam ga kanio tako rano koristiti, ali Sandra i ja smo upravo kupili dvoetažni stan pa će mi trebati novac za polog."

"Dvoetažni stan. Pa, čestitam."

"Hvala. Kad bih mogao dobiti novac?"

Uslijedi kratko oklijevanje.

"Mogu li vas malo kasnije nazvati?"

"Naravno." David mu je dao svoj telefonski broj.

"Odmah ću vam se javiti."

"Hvala."

Harvey Udell spusti slušalicu i odmah je ponovno podigne.

"Recite gospodinu Kincaidu da bih želio s njim razgovarati."

Pola sata kasnije nalazio se u uredu Josepha Kincaida.

"O čemu je riječ, Harvey?"

"Nazvao me je David Singer, gospodine Kincaid. Kupio je dvoetažni stan i za polog mu treba šezdeset tisuća dolara koliko ih ima u mirovinskom fondu. Po mom mišljenju, ne moramo mu sada dati novac. Na dopustu je i nije..."

"Pitam se zna li on koliko je skupo održavanje takvoga stana?"

"Zacijelo ne zna. Jednostavno ću mu reći da ne možemo..."

"Daj mu novac."

Harvey ga iznenađeno pogleda.

"Ali ne moramo..."

Kincaid se nagne naprijed.

"Pomoći ćemo mu da sam za sebe iskopa jamu, Harvey. Kad jednom položi novac za dvoetažni stan... u našem je vlasništvu."

Harvey Udell nazove Davida.

"Imam dobre vijesti za vas, Davide. Onaj novac što ga imate u mirovinskom fondu, rano ga podižete, ali nema problema. Gospodin Kincaid je rekao da vam dam sve što želite."

"Gospodine Crowther. David Singer."

"Čekao sam da mi se javite," gospodine Singer.

"Polog za stan stiže. Sutra ćete dobiti novac."

"Izvršno." *Kao što sam vam rekao, ima još nekoliko ljudi koji žele taj stan, ali imam osjećaj da ste vi i vaša žena pravi vlasnici. Bit ćete jako sretni ondje.*

Za to je potrebno, pomisli David, samo nekoliko desetaka čudesa.

Optužnica protiv Ashley Patterson podignuta je na Višem sudu okruga Santa Clara, smještenom u Prvoj sjevernoj ulici u San Joseu. Pravničke natezanje oko sudbene nadležnosti trajalo je tjednima. Sve je bilo prilično komplicirano jer su umorstva počinjena u dvije zemlje i dvije različite države. U San Franciscu je održan sastanak na kojem su bili Guy Fontaine iz policije Quebeca, šerif Dowling iz okruga Santa Clara, detektiv Eagan iz Bedforda, Pennsylvania, kapetan Rudford iz policije San Francisca i Roger Toland, šef policije u San Joseu.

Fontaine je rekao:

"Željeli bismo joj suditi u Quebecu jer imamo nepobitne dokaze o njezinoj krivnji. Ondje se nikako ne bi mogla izvući."

Detektiv Eagan je rekao:

"Što se toga tiče, kod nas je jednaka situacija, gospodine Fontaine. Umorstvo Jima Clearyja bilo je prvo što ga je počinila, a ja mislim da bismo zato trebali imati prednost."

Nadovezao se kapetan Rudford iz policije San Francisca:

"Gospodo, nema sumnje da svi možemo dokazati njezinu krivnju. Ali tri su se umorstva dogodila u Kaliforniji i zato joj treba ovdje suditi za sva tri. Tako imamo daleko jači slučaj."

"Slažem se" reče šerif Dowling. "Dva su se dogodila u okrugu Santa Clara, dakle, suđenje bi trebalo organizirati ovdje."

Dva su se sata prepirali i na kraju je odlučeno da će se suđenje za umorstva Dennisa Tibblea, Richarda Meltona i zamjenika Sama Blakea održati u sudnici u San Joseu. Dogovorili su se da će umorstva u Bedfordu i Quebecu zasad pričekati.

Na dan podizanja optužnice David je stajao uz Ashley.

Sudac upita:

"Što izjavljujete?"

"Nisam kriva i nisam kriva iz razloga neuračunljivosti."

Sudac kimne.

"U redu."

"Časni sude, tražimo da se odobri jamčevina."

Odvjetnik iz tužiteljeva ureda skoči na noge.

"Časni sude, oštro se protivimo. Okrivljena je optužena za tri brutalna umorstva i možda je očekuje smrtna kazna. Ako joj se pruži prilika, pobjeći će iz zemlje."

"To nije istina" reče David. "Nema nikakvih..."

Sudac ga prekine.

"Proučio sam dosje i tužiteljevo očitovanje u prilog odbijanja jamčevine. Jamčevina se odbija. Ovaj je slučaj dodijeljen sutkinji Williams. Okrivljenica će do suđenja biti u pritvoru u zatvoru okruga Santa Clara."

David uzdahne.

"Da, Časni sude." Okrene se k Ashley. "Ne brini. Sve će biti u redu. Zapamti... nisi kriva."

Kad se David vratio u ured, Sandra ga upita:

"Jesi li vidio novinske naslove? Tabloidi nazivaju Ashley »Krvoločnom kujom«. Na televiziji stalno o tome govore."

"Znali smo da će ovo biti teško" reče David.

"A ovo je tek početak. Idemo na posao. Do suđenja je preostalo osam tjedana."

Narednih osam tjedana bilo je ispunjeno grozničavom aktivnošću. David i Sandra radili su po cijele dane i duboko u noć, izvlačeći prijepise suđenja okrivljenima koji su patili od poremećaja podvojene ličnosti. Bilo je na desetke slučajeva. Raznim je okrivljenicima bilo suđeno za umorstva, silovanja, pljačke, prodaju droge, palež... Neke su osudili, a neke su oslobodili optužbe.

"Pobrinut ćemo se da se Ashley oslobodi optužbe" David je govorio Sandri.

Sandra je prikupila imena mogućih svjedoka i nazivala ih.

"Dr. Nakamoto, radim s Davidom Singerom. Vjerujem da ste svjedočili u slučaju Država Oregon protiv Bohannana. Gospodin Singer zastupa Ashley Patterson.... O, doista? Da. Pa, željeli bismo da dođete u San Jose i svjedočite u njezinu korist..."

"Dr. Booth, zovem iz ureda Davida Singera. On je branitelj Ashley Patterson. Svjedočili ste u slučaju Dickerson. Zanima nas vaše stručno svjedočenje.... Željeli bismo da dođete u San Jose i

svjedočite za gospođicu Patterson. Potrebna nam je vaša ekspertiza...."

"Dr. Jameson, ovdje Sandra Singer. Željeli bismo da dođete kako biste..."

I tako se to nastavljalo, od jutra do ponoći. Na koncu je sastavljena lista od dvanaest svjedoka. David ju je proučio i rekao:

"Prilično je impresivna. Liječnici, jedan dekan... upravitelji pravnih fakulteta." Pogledao je Sandru i nasmiješio se. "Mislim da nam prilično dobro ide."

Jesse Quiller je s vremena na vrijeme dolazio u ured što ga je David koristio.

"Kako napredujete?" pitao je. "Mogu li ja nekako pomoći?"

"Sve je u redu."

Quiller se osvrnuo po uredu.

"Imaš li sve što ti je potrebno?"

David se nasmiješio.

"Sve, uključujući i najboljeg prijatelja."

Jednog ponedjeljka ujutro David je primio paket iz ureda državnog tužitelja u kojem su bili dokazi što ih je tužilaštvo prikupilo. Dok je čitao, David je postajao sve potišteniji.

Sandra ga je zabrinuto promatrala.

"Što je?"

"Pogledaj ovo. Dovesť će gomilu poznatih medicinskih stručnjaka koji će svjedočiti protiv poremećaja podvojene ličnosti."

"Što ćeš učiniti s tim u vezi?" upita Sandra.

"Priznat ćemo da se Ashley nalazila na mjestima zločina kad su počinjena umorstva, ali da ih je zapravo počinilo njezino drugo ja, ili alter ego." *Mogu li porotu u to uvjeriti?*

Pet dana prije početka suđenja David je primio telefonski poziv u kojem mu je rečeno da ga sutkinja Williams želi vidjeti.

David uđe u ured Jessea Quillera.

"Jesse, što mi možeš reći o sutkinji Williams?"

Jesse se nagne u stolici i ispreplele prste iza glave.

"Tessa Williams... Jesi li ikad bio izviđač, Davide?"

"Da..."

"Sjećaš li se koji su moto izviđači imali, »budi pripravan«?"

"Svakako."

"Kad uđeš u sudnicu Tesse Williams, budi pripravan. Ona je briljantna. Probila se na težak način. Njezini su bili napoličari u Missisippiju. Koledž je završila uz pomoć stipendije, a ljudi u njezinu rodnom gradiću tako su se njome ponosili da su prikupili novac i tako joj omogućili završavanje pravnog fakulteta. Postoje glasine da je odbila veliko imenovanje u Washingtonu jer joj se sviđa ovo što radi. Ona je legenda."

"Zanimljivo" reče David.

"Suđenje će biti u okrugu Santa Clara?"

"Da."

"Onda će tužitelj biti moj stari prijatelj Mickey Brennan."

"Pričaj mi o njemu."

"On je borbeni Irac, grub iznutra, grub izvana. Brennan potječe iz vrlo ambiciozne obitelji. Njegov otac upravlja velikom izdavačkom kućom; majka mu je liječnica; sestra je profesorica na fakultetu. Brennan je na koledžu bio ragbijaška zvijezda, a bio je među prvima na pravu." Quiller se nagne naprijed. "Dobar je, Davide. Budi oprezan. Najprije razoruža svjedoke, a potom se baci na njih kako bi ih dokrajčio. Voli napadati tamo gdje su najranjiviji... Zašto te sutkinja Williams želi vidjeti?"

"Nemam pojma. Samo su mi rekli da želi sa mnom razgovarati o slučaju Patterson." Jesse Quiller se namršti. "To je neobično. Kad ideš k njoj?"

"U srijedu ujutro."

"Čuvaj leđa."

"Hvala, Jesse. Hoću."

Zgrada višeg suda u okrugu Santa Clara je bijela trokatnica u Prvoj sjevernoj ulici. Odmah iza ulaznih vrata nalazi se pisali stol za kojim sjedi stražar u odori; postoji detektor za metal, ograda i dizalo. U zgradi ima sedam sudnica, a u svakoj stoluje jedan sudac i njegovo osoblje. Davida Singera su u deset sati u srijedu ujutro uveli u prostorije sutkinje Tesse Williams. S njom je u sobi bio Mickey Brennan. Glavni tužitelj iz ureda okružnog tužilaštva bio je čovjek pedesetih godina, nizak i zdepast s jedva zamjetljivim irskim naglaskom. Tessa Williams bila je četrdesetih godina, vitka, privlačna Afroamerikanka žustra, autoritativna ponašanja.

"Dobro jutro, gospodine Singer. Ja sam sutkinja Williams. Ovo je gospodin Brennan."

Dva se muškarca rukuju.

"Sjednite, gospodine Singer. Želim razgovarati o slučaju Patterson. Sudeći prema spisima, izjavili ste da nije kriva i nije kriva iz razloga neuračunljivosti?"

"Da, Časni sude."

Sutkinja Williams reče:

"Pozvala sam vas obojicu ovamo jer mislim da možemo uštedjeti mnogo vremena i gomilu troškova državi. Obično sam protiv nagodbe, ali mislim da je to opravdano u ovom slučaju."

David je zbunjeno slušao. Sutkinja se okrene Brennanu.

"Pročitala sam prijepis preliminarnog saslušanja i ne vidim razloga za to da ovaj slučaj dođe na sud. Željela bih da tužilaštvo odustane od smrtne kazne i prihvati priznanje krivnje bez mogućnosti pomilovanja."

David reče:

"Čekajte malo. To ne dolazi u obzir!"

Oboje ga pogledaju.

"Gospodine Singer..."

"Moja klijentica nije kriva. Ashley Patterson je prošla testiranje na detektoru laži koje pokazuje..."

"To ništa ne dokazuje, a kao što i sami dobro znate, ne priznaje se na sudu. Zbog velikog publiciteta ovo će biti dugotrajno i naporno suđenje."

"Siguran sam da..."

"Već se dugo bavim pravom, gospodine Singer. Čula sam već svakojake obrane. Čula sam kad su se ljudi opravdavali samoobranom; to je prihvatljiva obrana; umorstvo zbog privremene neuračunljivosti; to je razumna obrana; smanjena sposobnost rasuđivanja... Ali reći ću vam što ne vjerujem, odvjetniče. »Nisam kriva jer nisam počinila zločin, već je to učinio moj alter ego.« Koristeći se rječnikom kakvog nećete naći u stručnoj literaturi, to je obično »sranje«. Vaša klijentica ili jest ili nije počinila zločine. Ako izjavu promijenite u »kriva«, možemo uštedjeti mnogo..."

"Ne, Časni sude, neću to učiniti."

Sutkinja Williams se na trenutak zagleda u Davida.

"Vi ste vrlo tvrdoglavi. Mnogi to drže hvalevrijednom osobinom."
Nagne se naprijed. "Ja ne."

"Časni sude..."

"Prisiljavate nas na suđenje koje će trajati najmanje tri mjeseca, možda i duže."

Brennan kimne glavom.

"Slažem se."

"Žao mi je što mislite..."

"Gospodine Singer, ovdje sam da bih vam učinila uslugu. Ako budemo sudili vašoj klijentici, ona će umrijeti."

"Stanite malo! Unaprijed ste stvorili sud bez..."

"Unaprijed sam stvorila sud? Jeste li vidjeli dokaze?"

"Da, ja..."

"Za Boga miloga, odvjetnice, DNK i otisci prstiju Ashley Patterson nalaze se na svim mjestima zločina. Nikad nisam vidjela jasniji slučaj krivnje. Ako inzistirate na suđenju, sve bi se moglo pretvoriti u cirkus. Pa, ja neću dopustiti da se to dogodi. Ne volim cirkus u svojoj sudnici. Završimo s ovim slučajem ovdje i sada. Pitat ću vas još jednom, hoćete li prihvatiti doživotnu kaznu bez mogućnosti pomilovanja?"

"Ne" tvrdoglavo odbije David.

Bijesno ga je gledala.

"Dobro. Vidjet ćemo se sljedeći tjedan."

Stekao je neprijatelja.

Petnaesto poglavlje

U San Joseu je brzo zavladao ugođaj karnevala. Mediji iz svih dijelova svijeta slijevali su se u gradić. Svi su hoteli bili krcati, a neki pripadnici sedme sile morali su uzeti sobe u obližnjim gradićima Santa Clara, Sunnwale i Palo Alto. Izvjestitelji su opsjedali Davida.

"Gospodine Singer, pričajte nam o slučaju. Izjavljujete li da vaša klijentica nije kriva...?"

"Hoćete li pozvati Ashley Patterson za svjedoka...?"

"Je li točno da je okružni tužitelj bio spreman na nagodbu?"

"Hoće li dr. Patterson svjedočiti u korist svoje kćeri...?"

"Moj će časopis platiti pedeset tisuća dolara za intervju s vašom klijenticom..."

Mediji su također progonili Mickeyja Brennana.

"Gospodine Brennan, hoćete li reći nekoliko riječi o suđenju?"

Brennan se okrenuo i nasmiješio televizijskim kamerama.

"Da. Suđenje mogu sažeti u dvije riječi: »Pobijedit ćemo.« Nemam drugih komentara."

"Čekajte! Mislite li da je umno poremećena... ?"

"Hoće li država tražiti smrtnu kaznu...?"

"Jeste li rekli da je slučaj jasan kao dan...?"

David je u San Joseu unajmio ured u blizini sudnice. Ondje je razgovarao sa svojim svjedocima i pripremao ih za suđenje. Odlučio je da će Sandra raditi u Ouillerovu uredu u San Franciscu sve do početka suđenja. Dr. Salem je stigao u San Jose.

"Htio bih da opet hipnotizirate Ashley" rekao je David. "Želio bih iz nje i drugih dviju ličnosti sve moguće informacije prije nego počne suđenje."

Našli su se s Ashley u ćeliji za privremeno zadržavanje kažnjenika u okružnom zatvoru. Svim se silama trudila prikriti svoju nervozu. Davida je podsjećala na srnu hipnotiziranu farovima ogromnog kamiona.

"Dobro jutro, Ashley. Sjećaš se dr. Salema?" Ashley kimne.

"Ponovno će te hipnotizirati. Hoće li to biti u redu?"

"On će razgovarati s... s ostalima?" upita Ashley.

"Da. Imaš li nešto protiv?"

"Ne. Ali ja... ja ne želim s njima razgovarati."

"To je u redu. Ne moraš."

"Mrzim ovo!" ogorčeno prasne Ashley.

"Znam" umirujućim će tonom David. "Ne brini. Uskoro će biti gotovo." Kimne glavom dr. Salemu.

"Udobno se smjesti, Ashley. Sjeti se kako je ovo bilo lako. Zatvori oči i opusti se. Jednostavno pokušaj sve izbaciti iz misli. Osjećaš kako se tvoje tijelo opušta. Slušaj zvuk mog glasa. Riješi se svega ostaloga. Postaješ vrlo pospana. Vjeđe su ti sve teže i teže. Želiš usnuti.... Spavaj..."

Za deset minuta bila je pod hipnozom. Dr. Salem znakom pozove Davida. David pođe do Ashley.

"Želio bih razgovarati s Alette. Jesi li tu, Alette?"

Gledali su kako se Ashleyne crte lica ublažavaju i prolaze isti preobražaj što su ga već jednom vidjeli. I tada onaj mekani, milozvučni talijanski naglasak.

"Buon giorno."

"Dobro jutro, Alette. Kako se osjećaš? Teško je za sve nas" reče David "ali sve će biti u redu."

"Nadam se."

"Alette, želio bih ti postaviti nekoliko pitanja."

"Si."

"Jesi li poznavala Jima Clearyja?"

"Ne."

"Jesi li poznavala Richarda Meltona?"

"Da." U glasu joj se osjećala duboka tuga. "Strašno je... strašno je ono što mu se dogodilo."

David pogleda dr. Salema.

"Da, strašno je. Kad si ga zadnji put vidjela?"

"Posjetila sam ga u San Franciscu. Bili smo u muzeju, a zatim na večeri. Prije nego sam otišla, pozvao me u svoj stan."

"I jesi li pošla?"

"Ne. Voljela bih da jesam" sa žaljenjem će Alette. "Možda bih mu spasila život." Uslijedi kratka tišina. "Pozdravili smo se i ja sam se odvezla natrag u Cupertino."

"I tada si ga posljednji put vidjela?"

"Da."

"Hvala, Alette."

David se primakne bliže Ashley i reče:

"Toni? Jesi li tu, Toni? Želio bih razgovarati s tobom."

Dok su promatrali, Ashleyno je lice doživjelo još jedan nevjerojatni preobražaj. Njezina se osobnost pred njihovim očima mijenjala. Pojavila se nova samouvjerenost, seksualna svjesnost. Počela je pjevati onim čistim, grlenim glasom:

Gore dolje gradskom ulicom,

Kao da je neka luda,

Igra se dijete sulicom,

Uh! Tako je to svuda.

Toni pogleda Davida.

"Znaš li zašto volim pjevušiti tu pjesmicu, ljubavi?"

"Ne."

"Jer ju je moja majka mrzila. Mrzila je mene."

"Zašto te je mrzila?"

"Pa, sad je ne možemo pitati, zar ne?" Toni se nasmije. "Ne tamo gdje jest. Što god sam učinila, njoj nije bilo dobro. Kakvu si ti majku imao, Davide?"

"Moja je majka bila divna osoba."

"Znači, imao si sreće, zar ne? Zapravo je sve to lutrija, pretpostavljam. Bog se s nama poigrava, nije li tako?"

"Vjeruješ li u Boga? Jesi li religiozna, Toni?"

"Ne znam. Možda postoji Bog. Ako postoji, ima neobičan smisao za šalu, zar ne? Alette je religiozna. Ona redovito ide u crkvu, da."

"A ti?"

Toni se kratko nasmije.

"Pa, ako je ona tamo, i ja sam tamo."

"Toni, vjeruješ li da se smije ubijati ljude?"

"Ne, naravno da ne."

"Onda..."

"Jedino ako se mora."

David i dr. Salem se pogledaju.

"Što želiš time reći?"

Ton njezina glasa se promijeni. Odjednom je zvučilo kao da se brani.

"Pa, znaš, kao kad se moraš braniti. Ako ti netko nanosi bol." Počela se uzrujavati. "Ako ti neki bezveznjak pokušava učiniti nešto prljavo." Postajala je histerična.

"Toni..."

Počela je plakati.

"Zašto me ne mogu ostaviti na miru? Zašto su morali...?" Sad je već postajala histerična.

"Toni..." Tišina.

"Toni..." Ništa.

"Nestala je" reče dr. Salem. "Želio bih probuditi Ashley."

David uzdahne.

"Dobro." Nekoliko minuta kasnije Ashley je otvorila oči.

"Kako se osjećaš?" upita David.

"Umorno. Je li... je li sve bilo u redu?"

"Da. Razgovarali smo s Alette i Toni. One..."

"Ne želim znati."

"U redu. Zašto se sad ne pođeš odmoriti, Ashley? Vratit ću se poslije podne."

Gledali su kako je čuvarica odvodi. Dr. Salem reče:

"Moraš je pozvati za svjedoka, Davide. To bi uvjerilo svaku porotu na svijetu u..."

"Mnogo sam o tome razmišljao" reče David. "Mislim da to ne mogu učiniti."

Dr. Salem se zagleda u njega.

"Zašto ne?"

"Brennan, državni tužitelj, pravi je ubojica. Rastrgao bi je na komadiće. Ne mogu toliko riskirati."

David i Sandra su večerali s bračnim parom Ouiller dva dana prije početka suđenja.

"Uzeli smo sobu u Hotelu Wyndham" reče David. "Upravitelj mi je učinio posebnu uslugu. Sandra dolazi sa mnom. Gradić je nevjerojatno pretrpan."

"Ako je sada takva situacija" primijeti Emily "zamisli kako će biti kad suđenje počne."

Quiller pogleda Davida.

"Mogu li ti ja nekako pomoći?"

David odmahne glavom.

"Moram donijeti važnu odluku. Hoću li pozvati Ashley da svjedoči ili ne."

"To je teška odluka" reče Jesse Quiller. "Nastradat ćeš ako to učiniš, nastradat ćeš ako to ne učiniš. Problem je u tome što će Brennan prikazati Ashley Patterson kao sadistično, ubojito čudovište. Ako je ne pozoveš na mjesto za svjedoke, porotnici će takvu sliku o njoj ponijeti u mislima kad pođu odlučivati o pravorijeku. S druge strane, prema onome što si mi ispričao, Brennan je može uništiti ako je pozoveš za svjedoka."

"Brennan je dovukao gomilu medicinskih stručnjaka koji će diskreditirati poremećaj podvojene ličnosti."

"Ti ih moraš uvjeriti da je to stvarnost."

"To i kanim" reče David. "Znaš li što me muči, Jesse? Vicevi. Posljednji što kruži naokolo je o tome da sam želio tražiti promjenu mjesta suđenja, ali sam se predomislio jer više ne postoji niti jedno mjesto gdje Ashley nije nekoga ubila. Sjećaš li se kad je Johnny Carson bio na televiziji? Bio je duhovit i uvijek je ostajao džentlmen. Sada su svi voditelji televizijskih kontakt-programa pakosni. Okrutno se šale na račun drugih ljudi."

"Davide?"

"Da."

"Postat će još gore" tiho će Jesse Quiller.

David Singer nije mogao spavati noć prije odlaska u sudnicu. Nije se uspijevao riješiti negativnih misli što su se vrtložile njegovim umom. Kad je konačno usnuo, čuo je kako neki glas govori:

Dopustio si da tvoja posljednja klijentica umre. Što ako to i sada dopustiš?

Naglo je sjeo na krevetu, okupan u znoju. Sandra otvori oči.

"Je li ti dobro?"

"Da. Ne. Kojeg vruga ja ovdje radim? Samo sam trebao niječno odgovoriti dr. Pattersonu." Sandra mu stisne ruku i blago reče:

"Zašto nisi?"

David nešto promrmlja.

"Imaš pravo. Nisam mogao."

"Onda u redu. A sada, kako bi bilo da se malo naspavaš? Ujutro moraš biti zgodan i svjež."

"Sjajna ideja. Probdio je ostatak noći."

Sutkinja Williams je imala pravo po pitanju medija. Izvjestitelji su bili nemilosrdni. Novinari su stizali iz svih dijelova svijeta, žudeći za

pričom o prelijepoj mladoj ženi kojoj se sudi kao serijskom ubojici, a koja je usto seksualno unakazila svoje žrtve.

Mickeyja Brennana je frustrirala činjenica da na suđenju nije smio spominjati imena Jima Clearyja ili Jeana Claudea Parenta, ali su mediji riješili njegov problem. Televizijske kontakt emisije, časopisi i novine naveliko su govorili o jezivim činjenicama u pet umorstava i kastriranju. Mickey Brennan je bio zadovoljan.

Kad je David stigao pred sudnicu, predstavnici tiska navalili su svom snagom. Opsjedali su ga..

"Gospodine Singer, radite li još uvijek za tvrtku Kincaid, Turner, Rose & Ripley...?"

"Pogledajte ovamo, gospodine Singer..."

"Je li istina da su vas otpustili kad ste preuzeli ovaj slučaj...?"

"Možete li nam nešto reći o Helen Woodman? Niste li je vi branili kad su joj sudili za umorstvo...?"

"Je li Ashley Patterson rekla zašto je to učinila...?"

"Hoćete li dopustiti da vaša klijentica svjedoči...?"

"Bez komentara" kratko odreže David.

Kad se Mickey Brennan dovezao do sudnice, trenutno su ga okružili izvjestitelji.

"Gospodine Brennan, što mislite, kako će proći suđenje...?"

"Jeste li ikad ranije imali slučaj koji se brani podvojenošću ličnosti...?"

Brennan se ljubazno nasmiješi.

"Ne. Jedva čekam da razgovaram sa svima okrivljenima." Dobio je smijeh što ga je želio. "Ako ih ima dovoljno, mogu osnovati vlastitu momčad." Ponovno smijeh. "Moram poći unutra. Ne želim da me bilo koja od optuženih osoba čeka."

Biranje porote počelo je općenitim pitanjima što ih je sutkinja Williams upućivala potencijalnim porotnicima. Kad je završila, na redu je bila obrana, a potom tužitelj.

Laicima se biranje porote činilo jednostavnim: Treba izabrati budućeg porotnika koji djeluje prijateljski, a ostale odbaciti. Zapravo, biranje porote bio je pomno planiran obred. Iskusni odvjetnici ne postavljaju izravna pitanja na koja se može odgovoriti s da ili ne. Postavljaju općenita pitanja koja potiču porotnike na pričanje i otkrivanje nečega o sebi i svojim pravim osjećajima.

Mickey Brennan i David Singer imali su različite programe. U ovom je slučaju Brennan želio da u poroti bude više muškaraca koje će zgroziti i šokirati pomisao na ženu koja nožem ubija i kastrira svoje žrtve. Brennan je svojim pitanjima želio otkriti ljude koji su razmišljali na tradicionalni način, koji će teže povjerovati u duhove i demone i ljude koji tvrde da u njima žive druge osobe. David je uzeo suprotan pristup.

"Gospodin Harris, zar ne? Ja sam David Singer. Zastupam optuženu. Jeste li ikad ranije bili član porote, gospodine Harris?"

"Ne."

"Cijenim što odvajate vrijeme i trud za ovo."

"Trebalo bi biti zanimljivo, ovako veliko suđenje za umorstvo."

"Da. Vjerujem da će biti."

"Zapravo, radovao sam se tome."

"Doista?"

"Da."

"Gdje radite, gospodine Harris?"

"U United Steelu."

"Pretpostavljam da ste vi i vaši kolege razgovarali o slučaju Patterson."

"Da. Zapravo jesmo."

David reče:

"To je razumljivo. Čini se da svi o tome govore. Kakvo je opće mišljenje? Drže li ljudi s kojima radite da je Ashley Patterson kriva?"

"Da. Moram reći da drže."

"Mislite li i vi tako?"

"Pa, sigurno je da tako izgleda."

"Ali spremni ste saslušati dokaze prije nego se odlučite?"

"Da. Saslušat ću ih."

"Što volite čitati, gospodine Harris?"

"Ne čitam baš previše. Volim odlaziti na logorovanje, u lov i ribolov."

"Čovjek koji voli prirodu. Kad noću logorujete vani i promatrate zvijezde, razmišljate li katkad ima li ondje gore drugih civilizacija?"

"Mislite na one šašave priče o NLO-ima? Ne vjerujem u sve te gluposti."

David se okrene sutkinji Williams.

"Obrana ne prihvaća porotnika, Časni sude."

Još jedno ispitivanje porotnika:

"Čime se volite baviti u slobodno vrijeme, gospodine Allen?"

"Pa, volim čitati i gledati televizijski program."

"I ja to volim. Što gledate na televiziji?"

"Četvrtkom uvečer su neke izvrsne emisije. Teško je izabrati. Proklete televizijske mreže istodobno prikazuju sve dobre emisije."

"Imate pravo. Doista šteta. Gledate li kada Dosje X?"

"Da. Moji klinci obožavaju tu seriju."

"Što je sa Sabrinom, tinejdžerskom vješticom?"

"Da. I to gledamo. To je dobra serija."

"Što volite čitati?"

"Anne Rice, Stephena Kinga... Da."

Još jedno ispitivanje porotnika:

"Što volite gledati na televiziji, gospodine Mayer?"

"Šezdeset minuta, Sat vijesti s Jimom Lehrerom, dokumentarne emisije..."

"Što volite čitati?"

"Uglavnom povijesne i političke knjige."

"Hvala vam. Ne."

Sutkinja Tessa Williams je sjedila za sudačkom klupom i slušala ispitivanje, ali njezino lice nije ništa odavalo. No David je osjećao njezino neodobravanje kad god bi ga pogledala.

Kad je posljednji porotnik konačno izabran, porota se sastojala od sedam muškaraca i pet žena. Brennan je pobjednički pogledao Davida. *Ovo će biti pokolj.*

Šesnaesto poglavlje

Rano ujutro na dan početka glavnog dijela suđenja Ashley Patterson, David je posjetio Ashley u zatvoru. Bila je blizu hysterije.

"Ne mogu to podnijeti. Ne mogu! Reci im neka me ostave na miru."

"Ashley, sve će biti u redu. Suočiti ćemo se s njima i pobijedit ćemo."

"Ti ne znaš... ne znaš kako je ovo. Osjećam se kao da sam u nekoj vrsti pakla."

"Izvući ćemo te iz toga. Ovo je prvi korak." Drhtala je.

"Bojim se da će... da će mi učiniti nešto strašno."

"Neću im to dopustiti" odlučno će David. "Želim da vjeruješ u mene. Samo zapamti, ti nisi odgovorna za ono što se dogodilo. Nisi učinila ništa loše. Čekaju nas."

Ashley duboko udahne.

"U redu. Sve će biti dobro. Sve će biti dobro. Sve će biti dobro."

U dijelu prostorije predviđenom za gledatelje sjedio je dr. Steven Patterson. Na paljbu novinarskih pitanja ispred sudnice odgovorio je jednom rečenicom:

"Moja je kći nedužna."

Nekoliko redova dalje sjedili su Jesse i Emily Quiller, a došli su kao moralna podrška.

Za tužiteljevim stolom sjedili su Mickey Brennan i dvije suradnice, Susan Freeman i Eleanor Tucker.

Sandra i Ashley sjedile su za stolom tuženika, a David se nalazio između njih. Dvije su se žene upoznale prethodnog tjedna.

"Davide, možeš pogledati Ashley i znati da je nedužna."

"Sandra, možeš pogledati dokaze što ih je ostavila na svojim žrtvama i znati da ih je ubila. No to što ih je ubila i pitanje krivnje dvije su različite stvari. Sad samo moram uvjeriti porotu u to."

Sutkinja Williams uđe u sudnicu i priđe sudačkoj klupi. Sudski službenik objavi:

"Ustanimo. Sud zasjeda. Časna sutkinja Tessa Williams predsjedava."

Sutkinja Williams reče:

"Možete sjesti. Ovo je slučaj Narod države Kalifornija protiv Ashley Patterson. Počnimo." Sutkinja Williams pogleda Brennana. "Hoće li tužitelj dati početnu izjavu?"

Mickey Brennan ustane.

"Da, Časni sude." Okrene se prema poroti i pođe onamo. "Dobro jutro. Kao što znate, dame i gospodo, okrivljenoj se sudi jer je optužena za tri okrutna umorstva. Ubojice dolaze pod mnogim različitim krinkama." Glavom pokaže prema Ashley. "Njezina je krinka prikazuje kao nedužnu, ranjivu mladu ženu. Ali država će dokazati, iznad opravdane sumnje, da je tuženica svojevolumjno i svjesno ubila i iskasapila tri nedužna muškarca.

Poslužila se drugim imenom kad je počinila jedno od tih umorstava, nadajući se da je neće uhvatiti. Točno je znala što radi. Govorimo o proračunatom, hladnokrvnom umorstvu. Tijekom suđenja pokazat ću vam sve niti, jednu po jednu, što ovaj slučaj povezuju s tuženicom koja ondje sjedi. Hvala vam."

Vratio se na svoje mjesto. Sutkinja Williams pogleda Davida.

"Ima li obrana uvodnu izjavu?"

"Da, Časni sude." David ustane i okrene se prema poroti. Duboko udahne. "Dame i gospodo, tijekom ovog suđenja dokazat ću vam da Ashley Patterson nije odgovorna za ono što se dogodilo. Nije imala nikakvih motiva za bilo koje od umorstava, niti nešto o njima zna. Moja je klijentica žrtva. Ona je žrtva poremećaja podvojene ličnosti, bolesti koju ćemo vam objasniti tijekom suđenja."

Pogleda sutkinju Williams i odlučno reče:

"Poremećaj podvojene ličnosti je utvrđena medicinska činjenica. To znači da postoje druge osobe, ili identiteti, koje preuzimaju kontrolu nad domaćinom i njegovim djelima. Poremećaj podvojene ličnosti ima dugu povijest. Benjamin Rush, liječnik i potpisnik Deklaracije nezavisnosti, govorio je u svojim predavanjima o poremećaju podvojene ličnosti. Tijekom devetnaestog i dvadesetog stoljeća prijavljeni su mnogi slučajevi poremećaja podvojene ličnosti u kojima su kontrolu nad osobama preuzeli njihovi drugi identiteti."

Brennan je sluša Davida s ciničnim osmijehom na usnama.

"Dokazat ćemo vam da je druga osoba preuzela kontrolu i počinila umorstva za koja Ashley Patterson nije imala baš nikakva razloga. Nikakva. Nije imala kontrolu nad onim što se dogodilo, te stoga nije odgovorna za ta djela. Tijekom suđenja dovest ću ugledne liječnike koji će podrobnije objasniti što je poremećaj podvojene ličnosti. Srećom, bolest je izlječiva." Zagleda se u lica porotnika. "Ashley Patterson nije imala kontrolu nad onim što je učinila te od vas uime

pravde tražimo da Ashley Patterson ne bude osuđena za zločine za koje nije odgovorna."

David sjedne.

Sutkinja Williams pogleda Brennana.

"Je li država spremna nastaviti?"

Brennan ustane.

"Da, Časni sude."

Nasmiješi se svojim suradnicima i stane ispred klupe za porotnike. Brennan je trenutak ondje stajao, a tada se namjerno glasno podrignuo. Porotnici su iznenađeno zurili u njega.

Brennan ih je na trenutak promatrao, kao da je zbunjen, a tada mu se na licu pojavi izraz razumijevanja.

"O, shvaćam. Čekali ste da se ispričam. Pa, nisam se ispričao jer ja to nisam učinio. To je učinio moj alter ego, Pete."

David bijesno skoči na noge.

"Prigovor. Časni sude, ovo je nečuveno..."

"Prihvaća se."

No šteta je već počinjena.

Brennan se snishodljivo nasmiješi Davidu, a potom se ponovno okrene poroti.

"Pa, pretpostavljam da ovakve obrane nije bilo od suđenja vješticama u Salemu, prije tristo godina." Okrene se i pogleda Ashley. "Ja to nisam učinila. Ne, gospodine. Vrag me je na to natjerao."

David ponovno skoči.

"Prigovor. To..."

"Odbija se." David ljutito sjedne.

Brennan priđe bliže porotničkoj klupi.

"Obećao sam da ću dokazati da je tuženica svojevrijedno i hladnokrvno ubila i osakatila tri muškarca, Dennisa Tibblea, Richarda Meltona i šerifova zamjenika Sama Blakea. Tri muškarca! Usprkos onome što kaže obrana" okrene se i ponovno pokaže Ashley "ondje sjedi samo jedna tuženica i ona je počinila umorstva. Kako je to gospodin Singer nazvao? Poremećaj podvojene ličnosti? Pa, ja ću dovesti ovamo nekoliko uglednih liječnika koji će vam reći, pod zakletvom, da tako nešto ne postoji! No najprije ćemo čuti nekoliko stručnjaka koji će tuženicu povezati sa zločinima."

Brennan se okrene sutkinji Williams.

"Želio bih pozvati svog prvog svjedoka, specijalnog agenta Vincenta Jordana."

Niski, ćelavi muškarac ustane i zaputi se prema mjestu za svjedoke.

Službenik reče:

"Molim vas, recite svoje puno ime i prezime i sričite ga radi zapisnika."

"Specijalni agent Vincent Jordan, J-o-r-d-a-n."

Brennan je čekao dok čovjek nije prisegnuo i zauzeo svoje mjesto.

"Vi radite za FBI u Washingtonu, D.C.?"

"Da, gospodine."

"Što točno radite za FBI, specijalni agente Jordan?"

"Upravljam odjelom za otiske prstiju."

"Koliko se dugo bavite tim poslom?"

"Petnaest godina."

"Petnaest godina. Za sve to vrijeme jeste li ikad naišli na jednake otiske prstiju u različitim osoba?"

"Ne, gospodine."

"Koliko otisaka prstiju trenutno postoji u dosjeima FBI-a?"

"Prilikom zadnjeg brojenja, nešto više od dvjesto pedeset milijuna, ali dnevno primamo više od trideset četiri tisuće kartica s otiscima prstiju."

"I nikad se međusobno ne podudaraju?"

"Ne, gospodine."

"Kako identificirate otisak prsta?"

"Koristimo sedam različitih uzoraka otisaka prsta radi identifikacije. Otisci prstiju su jedinstveni. Oblikuju se prije rođenja i traju tijekom cijelog života. Izuzevši slučajno ili namjerno sakaćenje, ne postoje dva ista uzorka."

"Specijalni agente Jordan, poslali su vam otiske prstiju nađene na mjestima umorstava triju žrtava za koje je okrivljena tuženica?"

"Da, gospodine. Dobili smo ih."

"Također ste dobili otiske prstiju tuženice, Ashley Patterson?"

"Da, gospodine."

"Jeste li osobno pregledali te otiske?"

"Jesam."

"Do kakvog ste zaključka došli?"

"Da su otisci nađeni na mjestima zločina identični otiscima Ashley Patterson." U sudnici zavlada glasni žamor.

"Mir! Mir!"

Brennan je pričekao dok ponovno nije zavladała tišina.

"Identični su? Uopće ne sumnjate u to, agente Jordan? Je li moglo doći do greške?"

"Ne, gospodine. Svi su otisci bili jasni i lako prepoznatljivi."

"Samo da bismo raščistili... govorimo o otiscima prstiju nađenim na mjestima umorstava Dennisa Tibblea, Richarda Meltona i šerifova zamjenika Samuela Blakea?"

"Da, gospodine."

"I otisci prstiju tuženice, Ashley Patterson, nađeni su na svim mjestima zločina?"

"To je točno."

"Što biste rekli, kolika je mogućnost pogreške?"

"Nema je."

"Hvala vam, agente Jordan." Brennan se okrene Davidu Singeru. "Svjedok je vaš."

David je na trenutak sjedio, a potom ustane i priđe svjedoku.

"Agente Jordan, kad pregledavate otiske prstiju, naiđete li katkad na takve koji su namjerno zamrljani, ili na neki način oštećeni, u pokušaju da zločinac prikrije svoje zlodjelo?"

"Da, ali obično ih možemo popraviti uz pomoć suvremenih laserskih tehnika."

"Jeste li to morali činiti u slučaju Ashley Patterson?"

"Ne, gospodine."

"Kako to?"

"Pa, kao što sam rekao... svi su otisci prstiju bili vrlo jasni."

David pogleda porotu.

"Znači, vi kažete da tuženica nije ni pokušala obrisati ili prikriti svoje otiske prstiju?"

"To je točno."

"Hvala vam. Nemam više pitanja." Okrene se prema poroti. "Ashley Patterson nije ni pokušala prikriti svoje otiske prstiju jer je nedužna i..."

"Sad je dosta, odvjetniče!" prasne sutkinja Williams. "Kasnije ćete imati prilike iznijeti svoju obranu."

David se vrati na svoje mjesto.

Brennan se obrati specijalnom agentu Jordanu:

"Možete ići." Agent FBI-a siđe s mjesta za svjedoke.

Brennan reče:

"Kao svog sljedećeg svjedoka želio bih pozvati Stanlevja Clarkea."

U sudnicu su uveli mladog čovjeka duge kose. Zaputio se prema mjestu za svjedoke. U sudnici je vladala tišina dok je polagao zakletvu i zauzimao mjesto.

"Koje je vaše zanimanje, gospodine Clarke?" upita Brennan.

"Radim u Državnom biotehničkom laboratoriju. Moj je posao rad s dezoksiribonukleinskom kiselinom."

"Što je nama neznanstvenicima poznatije kao DNK?"

"Da, gospodine."

"Koliko dugo radite u Državnom biotehničkom laboratoriju?"

"Sedam godina."

"Koji položaj zauzimate?"

"Radim kao nadzornik."

"Dakle, tijekom tih sedam godina, pretpostavljam da ste stekli prilično veliko iskustvo u testiranju DNK?"

"Svakako. Činim to svakoga dana." Brennan pogleda porotu.

"Mislim da nam je svima poznata važnost DNK." Pokaže na gledatelje. "Biste li rekli da možda šest ljudi u ovoj sudnici ima identični DNK?"

"Zaboga ne, gospodine. Ako bismo uzeli profil DNK vlakana i odredili mu frekvenciju na temelju prikupljenih podataka, samo bi jedan u petsto milijardi bijelaca koji nisu rodbinski povezani imao isti profil DNK."

Brennan je djelovao impresionirano.

"Jedan u petsto milijardi. Gospodine Clarke, kako se uzima DNK s mjesta zločina?"

"Ima mnogo načina. DNK možemo naći u slini, spermi ili vaginalnom iscjetku, krvi, vlasi, zubima, koštanoj srži..."

"I iz bilo kojeg od tih izvora možete izdvojiti DNK i pomoću toga naći određenu osobu?"

"Tako je."

"Jeste li vi osobno usporedili DNK s mjesta na kojima su umoreni Dennis Tibble, Richard Melton i Samuel Blake?"

"Jesam."

"Jeste li kasnije dobili nekoliko vlasi tuženice, Ashley Patterson?"

"Jesam."

"Kad ste usporedili DNK dokaze s raznih mjesta zločina s vlasima tuženice, do kojeg ste zaključka došli?"

"Bili su identični."

Ovog je puta uslijedila još bučnija reakcija gledatelja.

Sutkinja Williams tresne čekićem po klupi.

"Mir! Tišina, ili ću dati isprazniti sudnicu."

Brennan je čekao dok u sudnici nije zavladao tišina.

"Gospodine Clarke, jeste li rekli da su DNK prikupljene na svakom od tri mjesta zločina i DNK tuženice identični?" Brennan naglasi riječ.

"Da, gospodine."

Brennan pogleda prema stolu za kojim je sjedila Ashley, a potom se ponovno okrene svjedoku.

"Što je s kontaminacijom? Svi znamo za poznato suđenje na kojem su DNK dokazi navodno kontaminirani. Je li moguće da se dokazima u ovom slučaju pogrešno rukovalo pa više nisu valjani ili...?"

"Ne, gospodine. DNK dokazima se u ovim slučajevima vrlo pažljivo rukovalo i izoliralo ih se."

"Dakle, nema nikakve sumnje. Tuženica je ubila trojicu...?"

David skoči na noge.

"Prigovor, Časni sude. Tužitelj navodi svjedoka i..."

"Prihvaća se." David sjedne.

"Hvala vam, gospodine Clarke." Brennan se okrene Davidu.
"Nemam više pitanja."

"Svjedok je vaš, gospodine Singer" reče sutkinja Williams.

"Nemam pitanja." Porotnici su zurili u Davida.

Brennan je djelovao iznenađeno.

"Nema pitanja?" Okrene se svjedoku. "Smijete sići."

Brennan pogleda porotnike i reče:

"Čudi me da obrana ne preispituje dokaze jer oni izvan svake sumnje dokazuju da je tuženica umorila i kastrirala tri nedužna muškarca i..." David je već bio na nogama.

"Časni sude..."

"Prihvaća se. Prešli ste granicu, gospodine Brennan!"

"Oprostite, Časni sude. Nemam više pitanja."

Ashley je uplašeno gledala Davida. On šapne:

"Ne brini. Uskoro smo mi na redu."

Poslijepodne je prošlo u nizanju svjedoka optužbe, a njihovo je svjedočenje bilo poražavajuće.

"Kućepazitelj vas je pozvao u stan Dennisa Tibblea, detektive Lightman?"

"Da."

"Hoćete li nam ispričati što ste ondje našli?"

"Bilo je strašno. Svuda je bilo krvi."

"U kakvom je stanju bila žrtva?"

"Bio je izboden nožem do smrti i kastriran."

Brennan pogleda porotu, a na licu mu se pojavi izraz užasa.

"Izboden nožem i kastriran. Jeste li našli neke dokaze na mjestu zločina?"

"O, da. Žrtva je prije smrti imala spolni odnos. Našli smo malo vaginalnog iscjetka i otiske prstiju."

"Zašto niste odmah nekoga uhitili?"

"Otisci prstiju što smo ih našli nisu odgovarali niti jednima od onih što ih imamo u kompjutoru. Čekali smo da dobijemo otiske koji će se slagati s našima."

"No kad ste konačno dobili otiske prstiju i DNK Ashley Patterson, sve je došlo na svoje mjesto?"

"Svakako. Sve je došlo na svoje mjesto."

Dr. Steven Patterson je svakoga dana bio na suđenju. Sjedio je u dijelu za gledatelje, odmah iza stola tuženice. Kad god je ulazio ili izlazio iz sudnice, opsjedali su ga novinari.

"Dr. Patterson, što mislite, kako napreduje suđenje?"

"Jako dobro napreduje."

"Što će se po vašem mišljenju dogoditi?"

"Moju će kćer proglasiti nedužnom."

Kad su se kasno jednog popodneva David i Sandra vratili u hotel, čekala ih je poruka:

»Molim, nazovite gospodina Kwonga u vašoj banci.«

David i Sandra se pogledaju.

"Zar je već vrijeme za drugu uplatu?" upita Sandra.

"Da. Vrijeme leti kad se čovjek zabavlja" suho će David. Na trenutak se zamislio. "Suđenje će uskoro završiti, dušo. Na našem bankovnom računu imamo dovoljno za ovu uplatu."

Sandra ga zabrinuto pogleda.

"Davide, ako ne uspijemo sve uplatiti... hoćemo li izgubiti sve što smo uložili?"

"Hoćemo. Ali ne zabrinjavaj se. Dobrim se ljudima događaju lijepe stvari."

I tada je pomislio na Helen Woodman.

Brian Hill je sjedio na mjestu za svjedoke nakon što je prisegnuo. Mickey Brennan mu se prijateljski smiješio.

"Hoćete li nam reći čime se bavite, gospodine Hill?"

"Da, gospodine. Ja sam čuvar u Muzeju De Young u San Franciscu."

"To je zasigurno zanimljiv posao."

"Jest, ako volite umjetnost. Ja sam frustriram slikar."

"Koliko dugo ondje radite?"

"Četiri godine."

"Posjećuju li isti ljudi muzej? Mislim, dolaze li ljudi uvijek iznova?"

"O, da. Neki ljudi su stalni posjetitelji."

"Pretpostavljam da bi vam nakon nekog vremena postali poznati, ili bi to barem bila poznata lica?"

"To je istina."

"Čuo sam da umjetnici smiju doći onamo i kopirati neke slike izložene u muzeju?"

"O, da. Ondje ima mnogo umjetnika."

"Jeste li ikad upoznali neke od njih, gospodine Hill?"

"Da, mi... Čovjek se nekako sprijatelji nakon nekog vremena."

"Jeste li upoznali čovjeka po imenu Richard Melton?"

Brian Hill uzdahne.

"Da. Bio je vrlo darovit."

"Zapravo toliko darovit da ste ga zamolili da vas uči slikati?"

"Tako je."

David ustane.

"Časni sude, ovo je jako zanimljivo, ali ne vidim kakve to veze ima sa suđenjem. Ako gospodin Brennan..."

"Ima veze, Časni sude. Utvrđujem činjenicu da je gospodin Hill mogao žrtvu identificirati po izgledu i imenu i reći nam s kim se žrtva družila."

"Prigovor se odbija. Možete nastaviti."

"I je li vas učio slikati?"

"Da, jest, kad je imao vremena."

"Kad je gospodin Melton bio u muzeju, jeste li ga ikad vidjeli u društvu mladih dama?"

"Pa, ne u početku. No tada je upoznao osobu koja ga je na neki način zanimala, te sam ga običavao vidjeti u njezinu društvu."

"Kako se zvala?"

"Alette Peters."

Brennan je djelovao zbunjeno.

"Alette Peters? Jeste li sigurni da se tako zvala?"

"Da, gospodine. Tako ju je predstavio."

"Vidite li možda tu osobu u sudnici, gospodine Hill?"

"Da, gospodine." Pokazao je prema Ashley. "To je ona, ondje sjedi."

Brennan reče:

"Ali to nije Alette Peters. To je tuženica, Ashley Patterson."

David skoči na noge.

"Časni sude, već smo rekli da je Alette Peters dio ovog suđenja. Ona je jedna od osoba koje kontroliraju Ashley Patterson i ..."

"Previše brzate, gospodine Singer. Molim vas, nastavite, gospodine Brennan."

"Dakle, gospodine Hill, sigurni ste da je tuženicu, koja je ovdje pod imenom Ashley Patterson, Richard Melton poznavao kao Alette Peters?"

"Tako je."

"I nema nikakve sumnje da je to ista žena?" Brian Hill je oklijevao.

"Pa... Da, to je ista žena."

"I vidjeli ste je s Richardom Meltonom onoga dana kad je Melton ubijen?"

"Da, gospodine."

"Hvala vam." Brennan se okrene Davidu. "Svjedok je vaš."

David ustane i polako pođe prema mjestu za svjedoke.

"Gospodine Hill, čini mi se da je velika odgovornost biti čuvar na mjestu gdje su izložena umjetnička djela vrijedna stotinama milijuna dolara."

"Da, gospodine. Jest."

"Da biste bili dobar čuvar, stalno morate biti na oprezu."

"Tako je."

"Cijelo vrijeme morate biti svjesni svega što se događa."

"Možete se kladiti da je tako."

"Možete li za sebe reći da ste uvježbani promatrač, gospodine Hill?"

"Da, mislim da mogu."

"Pitam vas to jer sam opazio da ste oklijevali kad vas je gospodin Brennan pitao jeste li sigurni da je Ashley Patterson žena koja je bila u društvu Richarda Meltona. Zar niste bili sigurni?"

Usljedila je kratka stanka.

"Pa, doista se čini da je to ista žena, ali na neki je način drukčija."

"Na koji način, gospodine Hill?"

"Alette Peters je nekako podsjećala na Talijanku, i imala je talijanski naglasak... i činila se mlađom od tuženice."

"To je posve točno, gospodine Hill. Osoba koju ste vidjeli u San Franciscu je alter ego Ashley Patterson. Rodila se u Rimu, osam je godina mlađa..."

Brennan bijesno skoči na noge.

"Prigovor." David se okrene sutkinji Williams. "Časni sude, ja sam..."

"Hoće li odvjetnici prići klupi, molim vas?" David i Brennan priđu sutkinji Williams. "Ne želim vam to još jednom ponavljati, gospodine Singer. Obrana će imati svoju priliku kad optužba završi sa svojim svjedocima. Dotad, prestanite iznositi svoju obranu."

Bernice Jenkins se nalazila na mjestu za svjedoke.

"Hoćete li nam reći koje je vaše zanimanje, gospođice Jenkins?"

"Radim kao konobarica."

"Gdje radite?"

"U kavani Muzeja De Young."

"U kakvim ste odnosima bili s Richardom Meltonom?"

"Bili smo dobri prijatelji."

"Možete li to malo pojasniti?"

"Pa, jednom smo imali romantičnu vezu, ali su se stvari na neki način ohladile. Takve se stvari događaju."

"Svakako. Što je bilo poslije?"

"Tada smo postali poput brata i sestre. Hoću reći, ja... ja sam njemu pričala o svojim problemima, a on meni o svojim."

"Je li ikad s Vama razgovarao o tuženici?"

"Pa, jest, ali se ona drukčije zvala."

"Kako se zvala?"

"Alette Peters."

"Ali on je znao da je njezino pravo ime Ashley Patterson?"

"Ne. Mislio je da se zove Alette Peters."

"Želite li reći da mu je lagala?"

David opet ljutilo skoči na noge.

"Prigovor."

"Prihvaća se. Prestanite navoditi svjedoka, gospodine Brennan."

"Ispričavam se, Časni sude." Brennan se ponovno okrene prema mjestu za svjedoke. "Pričao vam je o toj Alette Peters, ali jeste li ih ikad vidjeli zajedno?"

"Da, jesam. Jednog ju je dana doveo u restoran i upoznao nas."

"Vi zapravo govorite o tuženici, Ashley Patterson?"

"Da. Samo što se zvala Alette Peters."

Gary King je bio na mjestu za svjedoke.

"Vi ste bili sustanar Richarda Meltona?" upita Brennan.

"Da."

"Jeste li također bili prijatelji? Jeste li zajedno izlazili u društvo?"

"Svakako. Često smo zajedno izlazili s djevojkama."

"Je li gospodina Meltona posebno zanimala neka mlada dama?"

"Da."

"Znate li njezino ime?"

"Zvala se Alette Peters."

"Vidite li je u ovoj sudnici?"

"Da. Sjedi ondje."

"Radi zapisnika, pokazujete tuženicu, Ashley Patterson?"

"Tako je."

"Kad ste na dan umorstva stigli kući, našli ste u stanu tijelo Richarda Meltona?"

"Da, jesam."

"U kakvom je stanju bilo tijelo?"

"U krvavom."

Tijelo je bilo kastrirano?"

Drhtaj.

"Da. Čovječe, bilo je strašno."

Brennan pogleda porotu kako bi vidio njihovu reakciju. Točno onakva kakvoj se nadao.

"Što ste zatim učinili, gospodine King?"

"Nazvao sam policiju."

"Hvala vam." Brennan se okrene Davidu. "Svjedok je vaš."

David ustane i priđe Garvu Kingu.

"Pričajte nam o Richardu Meltonu. Kakav je to bio čovjek?"

"Bio je sjajan."

"Je li bio svadljiv? Je li rado sudjelovao u tučnjavama?"

"Richard? Ne. Upravo suprotno. Bio je vrlo miran, povučen."

"Ali volio je oko sebe imati žene koje su grube i nekako fizičke?"

Gary ga je neobično gledao.

"Ni slučajno. Richardu su se sviđale ugodne, tihe žene."

"Jesu li se on i Alette često svađali? Je li ona vikala na njega?"

Gary je bio zbunjen.

"Sve ste pogrešno shvatili. Nikad nisu vikali jedno na drugo. Izvrsno su se slagali."

"Jeste li ikad vidjeli nešto zbog čega ste mogli pomisliti da bi Alette Peters na neki način naškodila...?"

"Prigovor. Navodi svjedoka."

"Prihvaća se."

"Nemam više pitanja" reče David.

Kad je sjeo, David reče Ashley:

"Ne brini. Oni sami grade naš slučaj."

Zvučio je sigurnije nego se osjećao.

David i Sandra su večerali u San Frescu, restoranu u Hotelu Wyndham, kad im je prišao šef sale i rekao Davidu:

"Hitno vas trebaju na telefon, gospodine Singer."

"Hvala vam." David se okrene Sandri: "Odmah se vraćam." Pođe za šefom sale do telefona. "Ovdje David Singer."

"David, Jesse je. Pođi u svoju sobu i odmah me nazovi. Prokleti se krov ruši na nas!"

Sedamnaesto poglavlje

"Jesse...?"

"Davide, znam da se ne bih trebao miješati, ali mislim da bi trebao tražiti poništenje suđenja."

"Što se dogodilo?"

"Jesi li u proteklih nekoliko dana bio na Internetu?"

"Ne. Nisam baš imao vremena."

"Pa, na prokletom se Internetu uvelike govori o suđenju. Samo o tome pričaju u chat roomu."

"To se moglo očekivati" reče David. "Ali u čemu je...?"

"Sve je negativno, Davide. Kažu da je Ashley kriva i da je treba pogubiti. I govore to na vrlo živopisne načine. Čovjek ne bi vjerovao koliko su pakosni."

David odjednom shvati i reče:

"O, moj Bože! Ako neki od porotnika ima pristup Internetu..."

"Postoji velika mogućnost da neki od njih imaju, a to znači da će biti pod utjecajem. Ja bih tražio poništenje suđenja, ili u najmanju ruku, izoliranje porotnika."

"Hvala, Jesse. Učinit ću to." David spusti slušalicu. Kad se vratio u restoran gdje ga je Sandra čekala, ona upita:

"Loše?"

"Loše."

Prije zasjedanja suda idućeg jutra, David je zatražio sastanak sa sutkinjom Williams. Uveli su ga u njezine odaje, zajedno s Mickeyjem Brennanom.

"Željeli ste razgovarati sa mnom?"

"Da, Časni sude. Sinoć sam saznao da je ovo suđenje tema broj jedan na Internetu. Samo se o tome priča u chat rooms i svi su već osudili tuženicu. To je vrlo štetno. Budući da sam siguran da neki od porotnika imaju pristup Internetu, ili razgovaraju s prijateljima kojima je Internet dostupan, to može uvelike naškoditi obrani. Stoga podnosim zahtjev za poništenjem suđenja."

Na trenutak se zamislila.

"Zahtjev se odbija."

David je sjedio i s mukom se kontrolirao.

"U tom slučaju podnosim zahtjev za trenutnim izoliranjem porote tako da..."

"Gospodine Singer, u ovoj su sudnici svakoga dana predstavnici tiska u punom zamahu. Ovo je suđenje tema broj jedan na televiziji, na radiju i u novinama diljem svijeta. Upozorila sam vas da će se to pretvoriti u cirkus, a vi me niste htjeli slušati." Nagne se naprijed. "Pa, to je vaš cirkus. Ako ste željeli da se porota izolira, trebali ste podnijeti zahtjev prije početka suđenja. I vjerojatno mu ne bih udovoljila. Ima li još nešto?"

David je ukočeno sjedio, a u želucu je osjetio golemu težinu.

"Ne, Časni sude."

"Onda pođimo u sudnicu."

Mickey Brennan je ispitivao šerifa Dowlinga.

"Zamjenik Sam Blake vas je nazvao i rekao da će noć provesti u stanu tuženice kako bi je zaštitio? Rekla mu je da joj netko ugrožava život?"

"Tako je."

"Kad ste se ponovno čuli sa zamjenikom Blakeom?"

"Ja... nisam se čuo. Ujutro sam primio poziv da je njegovo... njegovo tijelo nađeno u uličici iza stambene zgrade gospođice Patterson."

"Naravno, odmah ste pošli onamo?"

"Naravno."

"Što ste ondje našli?"

Šerif Dowling proguta slinu.

"Samovo je tijelo bilo umotano u okrvavljenu plahtu. Ubijen je nožem i kastriran, kao i druge dvije žrtve."

"Kao i druge dvije žrtve. Znači da su sva umorstva izvršena na sličan način?"

"Da, gospodine."

"Kao da ih je ubila ista osoba?" David skoči.

"Prigovor!"

"Prihvaća se."

"Povlačim to. Što ste tada učinili, šerife?"

"Pa, u tom trenutku Ashley Patterson još nije bila osumnjičena. Ali nakon što se to dogodilo, odveli smo je u policijsku postaju i uzeli joj otiske prstiju."

"I tada?"

"Poslali smo ih FBI-u i dobili pozitivan rezultat."

"Hoćete li poroti objasniti što mislite kad kažete pozitivan rezultat?"

Šerif Dowling se okrene poroti.

"Njezini su se otisci prstiju podudarali s drugim otiscima u dosjeu koje su pokušavali identificirati, a prikupljeni su na mjestima prijašnjih umorstava."

"Hvala vam, šerife." Brennan se okrene Davidu. "Svjedok je vaš."

David ustane i priđe mjestu za svjedoke.

"Šerife, u ovoj ste sudnici čuli svjedočenje o tome da je u kuhinji gospođice Patterson pronađen okrvavljeni nož."

"Tako je."

"Kako je bio skriven? Umotan u nešto? Spremljen nekamo gdje ga je bilo teško naći?"

"Ne. Bio je na vidljivome mjestu."

"Na vidljivome mjestu. Ondje ga je ostavio netko tko nije imao što skrivati. Netko tko je nedužan jer..."

"Prigovor!"

"Prihvaća se."

"Nemam više pitanja."

"Svjedok može ići."

Brennan reče:

"Ako sud dopušta..." Dao je znak nekome u stražnjem dijelu sudnice, te je ušao čovjek u radnom kombinezonu. Nosio je zrcalo s ormarića za lijekove u kupaonici Ashley Patterson. Na njemu je crvenim ružem bilo napisano: *UMRIJET ĆEŠ*.

David ustane.

"Što je ovo?"

Sutkinja se Williams okrene Mickeyju Brennanu.

"Gospodine Brennan?"

"Ovo je mamac što ga je tuženica upotrijebila kako bi zamjenika Blakea navela da dođe u njezin stan tako da bi ga mogla ubiti. Želio bih da se ovo označi kao dokaz D. Potječe s tuženičina ormarića za lijekove."

"Prigovor, Časni sude. Nije relevantno."

"Dokazat ću da jest relevantno."

"Vidjet ćemo. U međuvremenu, možete nastaviti."

Brennan namjesti zrcalo tako da ga porota može dobro vidjeti.

"Ovo je zrcalo iz tuženičine kupaonice." Pogleda porotnike. "Kao što vidite, na njemu piše »Umrijet ćeš«. To je bila tuženičina izlika

pomoću koje je namamila zamjenika Blakea u svoj stan i uvjerila ga da joj je te noći potrebna zaštita." Okrene se sutkinji Williams. "Želio bih pozvati svog sljedećeg svjedoka, gospođicu Lauru Niven."

Mjestu za svjedoke prišla je žena srednjih godina, koja je hodala uz pomoć štapa, i prisegnula.

"Gdje radite, gospođice Niven?"

"Ja sam stručni savjetnik za okrug San Jose."

"Što radite?"

"Radim kao stručnjak za rukopise."

"Koliko dugo se već bavite tim poslom, gospođice Niven?"

"Dvadeset dvije godine."

Brennan glavom pokaže zrcalo.

"Jesu li vam već pokazali ovo zrcalo?"

"Da."

"Pregledali ste ga?"

"Jesam."

"Također su vam pokazali primjer tuženičina rukopisa?"

"Da."

"I to ste imali prilike proučiti?"

"Da."

"Jeste li usporedili ta dva rukopisa?"

"Jesam."

"Do kakvog ste zaključka došli?"

"Napisala ih je ista osoba." Cijela je sudnica uglas uzdahnula.

"Dakle, vi kažete da je Ashley Patterson sama sebi napisala ovu prijetnju?"

"Tako je."

Mickey Brennan pogleda Davida.

"Svjedok je vaš."

David je oklijevao. Pogledao je Ashley. Zurila je u stol i odmahivala glavom.

"Nemam pitanja."

Sutkinja Williams je proučavala Davida.

"Nemate pitanja, gospodine Singer?"

David ustane.

"Ne. Sva su ova svjedočenja bespredmetna." Okrene se prema poroti. "Tužitelj će morati dokazati da je Ashley Patterson poznavala

žrtve i da je imala motiv za..."

"Već sam vas upozorila" ljutito ga prekine sutkinja Williams. "Nije vaša dužnost da porotu učite zakonu. Ako..."

"Netko mora" prasne David. "Dopuštate mu da..."

"Sad je dosta, gospodine Singer. Pridite klupi." David pride sudačkoj klupi. "Optužujem vas za nepoštivanje suda i osuđujem na jednu noć u našem lijepom zatvoru po završetku ovog suđenja."

"Čekajte, Časni sude. Ne možete..." Sutkinja oštro reče:

"Osudila sam vas na jednu noć. Želite li dvije?"

David je stajao pred njom i bijesno je promatrao, duboko dišući.

"Radi dobra moje klijentice, ja ću... zadržat ću svoje osjećaje za sebe."

"Mudra odluka" kratko će sutkinja Williams. "Suđenje se prekida." Okrenula se sudskom podvorniku. "Kad ovo suđenje završi, želim da se uhiti gospodina Singera."

"Da, Časni sude."

Ashley se okrene Sandri.

"O, moj Bože! Što se događa?"

Sandra joj stisne ruku.

"Ne boj se. Moraš imati povjerenja u Davida."

Sandra je nazvala Jessea Quillera.

"Čuo sam" reče Jesse. "Na svim je vijestima, Sandra. Ne zamjeram Davidu što je izgubio živce. Od samog početka ga izaziva. Čime joj se David tako zamjerio?"

"Ne znam, Jesse. Bilo je užasno. Trebao bi vidjeti lica porotnika. Mrze Ashley. Jedva čekaju da je osude. Pa, sad je na redu obrana. David će uspjeti promijeniti njihovo mišljenje."

"Samo nastavi s pozitivnim razmišljanjem."

"Sutkinja Williams me mrzi, Sandra, a to šteti Ashley. Ako nešto ne poduzmem u vezi toga, Ashley će umrijeti. Ne mogu to dopustiti."

"Što možeš učiniti?" upita Sandra.

David duboko udahne.

"Maknuti se sa slučaja." Oboje su znali što to znači. Mediji će biti puni

njegova neuspjeha.

"Uopće nisam smio prihvatiti njezinu obranu" gorko će David. "Dr. Patterson mi je povjerio život svoje kćeri, a ja sam..."

Nije mogao nastaviti. Sandra ga zagrla i čvrsto privine uza se.

"Ne brini, dragi. Sve će na kraju dobro ispasti."

Sve sam ih iznevjerio, mislio je David. Ashley, Sandru... Izbacit će me iz tvrtke, ostat ću bez posla, a dijete bi se uskoro trebalo roditi. »Sve će na kraju dobro ispasti.«

Da.

Ujutro je David zatražio da ga sutkinja Williams primi u svojim odajama. Mickey Brennan je bio ondje.

"Željeli ste me vidjeti, gospodine Singer?" reče sutkinja Williams.

"Da, Časni sude. Želim se povući sa slučaja."

"Na osnovu čega?" upita sutkinja Williams. David oprezno objasni: "Ne vjerujem da sam ja pravi odvjetnik za ovo suđenje. Mislim da to škodi mojoj klijentici. Želim da me netko zamijeni."

Sutkinja Williams tiho reče:

"Gospodine Singer, ako mislite da ću vam dopustiti da se povučete, a potom ću morati krenuti od početka s ovim suđenjem i potrošiti još više vremena i novca, onda se jako varate. Odgovor je negativan. Jeste li me razumjeli?"

David na trenutak zatvori oči prisiljavajući se da ostane miran.

"Da, Časni sude. Razumio sam vas."

Bio je u klopci.

Osamnaesto poglavlje

Od početka suđenja prošlo je više od tri mjeseca, a David se nije mogao sjetiti kad je posljednji put prospavao cijelu noć.

Kad su se jednog poslijepodneva vratili iz sudnice, Sandra reče:

"Davide, mislim da bih se trebala vratiti u San Francisco."

David je začuđeno pogleda.

"Zašto? Nalazimo se točno usred... O, moj Bože." Zagrlio ju je. "Dijete. Hoće li se uskoro roditi?"

Sandra se nasmiješi.

"Sad bi moglo svakog časa. Osjećala bih se sigurnijom da sam tamo, bliže dr. Baileyju. Majka je rekla da će doći i ostati sa mnom."

"Naravno. Moraš se vratiti" reče David. "Izgubio sam pojam o vremenu. Trebao bi se roditi za tri tjedna, zar ne?"

"Da."

David iskrivi lice u grimasu.

"A ja ne mogu biti ondje s tobom."

Sandra ga uhvati za ruku.

"Nemoj se uzrujavati, dragi. Ovo će suđenje uskoro završiti."

"Ovo prokleta suđenje uništava naše živote."

"Davide, s nama će sve biti u redu. Moj me stari posao čeka. Nakon što se dijete rodi, mogu..."

David je prekine:

"Žao mi je, Sandra. Želio bih..."

"Davide, nemoj nikada žaliti ako činiš nešto za što vjeruješ da je pravilno."

"Volim te."

"Volim te."

Pomilovao ju je po trbuhu.

"Volim vas oboje." Uzdahne. "U redu. Pomoći ću ti pri pakiranju. Večeras ću te odvesti u San Francisco i..."

"Ne" odlučno će Sandra. "Ne smiješ odlaziti odavde. Zamolit ću Emily da dođe po mene."

"I pozovi je neka nam se večeras pridruži na večeri."

"Dobro."

Emily je spremno prihvatila.

"Naravno da ću doći po tebe."

Stigla je u San Jose dva sata kasnije. Njih je troje večeralo u restoranu Chai Jane.

"Ovo je tako nepogodan trenutak" reče Emily. "Strašno mi je žao što ste vas dvoje baš sada razdvojeni."

"Suđenje je gotovo završilo" optimistično će David. "Možda će završiti prije rođenja djeteta."

Emily se nasmiješi.

"Onda ćemo imati dvostruko slavlje."

Bilo je vrijeme za odlazak. David je zagrlio Sandru.

"Razgovarat ćemo svake večeri" reče. "Molim te, nemoj zbog mene brinuti. Bit će sve u redu. Jako te volim." Sandra ga pogleda i reče: "Čuvaj se, Davide. Izgledaš umorno."

Tek kad je Sandra otišla, David je shvatio kako je posve sam.

Sud je zasjedao.

Mickey Brennan ustane i obrati se sudu.

"Želio bih pozvati dr. Lawrencea Larkina kao svog sljedećeg svjedoka."

Dostojanstveni sjedokosi muškarac položi zakletvu i sjedne na mjesto za svjedoke.

"Želim vam zahvaliti što ste došli ovamo, dr. Larkin. Znam da je vaše vrijeme vrlo dragocjeno. Hoćete li nam reći nešto o sebi?"

"Imam uspješnu praksu u Chicagu. Bio sam predsjednik Psihijatrijskog udruženja Chicaga."

"Koliko godina se bavite psihijatrijom, doktore?"

"Otprilike trideset godina."

"Pretpostavljam da ste kao psihijatar vidjeli mnogo slučajeva poremećaja podvojene ličnosti?"

"Nisam."

Brennan se namršti.

"Kad kažete da niste, mislite da ih niste vidjeli mnogo? Možda desetak?"

"Nikad nisam vidio niti jedan slučaj poremećaja podvojene ličnosti."

Brennan glumljenim očajanjem pogleda porotu, a potoni se opet okrene liječniku.

"U trideset godina rada s mentalno oboljelim osobama vi niste vidjeli niti jedan slučaj podvojene ličnosti?"

"Tako je."

"Zapanjen sam. Kako to objašnjavate?"

"Vrlo je jednostavno. Ne vjerujem da poremećaj podvojene ličnosti uopće postoji."

"Pa, mene to zbunjuje, doktore. Zar nisu prijavljeni slučajevi poremećaja podvojene ličnosti?" Dr. Larkin puhne kroz nos.

"To što su prijavljeni ne znači da doista postoje. Vidite, ono što neki liječnici smatraju poremećajem podvojene ličnosti zapravo je shizofrenija, depresija i razni drugi poremećaji anksioznosti."

"To je vrlo zanimljivo. Znači po vašem mišljenju, kao uglednog psihijatra, poremećaj podvojene ličnosti uopće ne postoji?"

"Tako je."

"Hvala vam, doktore." Mickey Brennan se okrene Davidu. "Svjedok je vaš."

David ustane i priđe mjestu za svjedoke.

"Vi ste bivši predsjednik Psihijatrijskog udruženja Chicaga, dr. Larkin?"

"Da."

"Zasigurno ste upoznali mnogo svojih kolega."

"Da. Ponosno mogu reći da jesam."

"Poznajete li dr. Roycea Salema?"

"Da. Vrlo ga dobro poznajem."

"Je li on dobar psihijatar?"

"Izvrstan. Jedan od najboljih."

"Jeste li ikad sreli dr. Clydea Donovana?"

"Da. Mnogo puta."

"Biste li rekli da je on dobar psihijatar?"

"I ja bih se njemu obratio" tiho se nasmije "kad bi se za to ukazala potreba."

"A što je s dr. Ingramom? Poznajete li njega?"

"Ray Ingram? Doista, da. Dobar čovjek."

"Sposoban psihijatar?"

"O, da."

"Recite mi, slažu li se svi psihijatri kad je riječ o nekoj mentalnoj bolesti?"

"Ne. Naravno da se ne možemo u svemu složiti. Psihijatrija nije egzaktna znanost."

"To je zanimljivo, doktore. Jer dr. Salem, dr. Donovan i dr. Ingram će doći ovamo i svjedočiti da su liječili slučajeve poremećaja podvojene ličnosti. Možda nitko od njih nije tako kompetentan kao vi. To je sve. Nemam više pitanja."

Sutkinja se Williams okrene Brennanu.

"Imate li još pitanja?"

Brennan ustane i pođe do mjesta za svjedoke.

"Dr. Larkin, mislite li da su ti liječnici u pravu kad se ne slažu s vašim mišljenjem o poremećaju podvojene ličnosti, a vi ste možda u krivu?"

"Ne. Mogu vam dovesti desetak psihijatara koji ne vjeruju da poremećaj podvojene ličnosti postoji."

"Hvala vam, doktore. Nemam više pitanja." Mickey Brennan reče: "Dr. Upton, čuli smo svjedočenje o tome da se katkad ono što se smatra poremećajem podvojene ličnosti zapravo brka s nekim drugim poremećajima. Kojim se testovima može dokazati da poremećaj podvojene ličnosti nije jedna od tih drugih bolesti?"

"Ne postoji nikakav test."

Brennan otvori usta od čuda i ovlaš pogleda porotu.

"Ne postoji takav test? Želite li reći da nema načina na koji bi se moglo odrediti da li onaj koji tvrdi da ima podvojenju ličnost laže ili simulira ili to koristi kao ispriku za neki zločin za koji on ili ona ne želi snositi odgovornost?"

"Kao što sam rekao, ne postoji nikakav test."

"Znači, to je jednostavno stvar mišljenja? Neki psihijatri vjeruju da postoji, a neki ne vjeruju?"

"Tako je."

"Dopustite da vas pitam, doktore. Ako nekoga hipnotizirate, zasigurno možete odrediti ima li ta osoba doista poremećaj podvojene ličnosti ili se samo pretvara?"

Dr. Upton odmahne glavom.

"Bojim se da ne. Čak i pod hipnozom ili uz natrijski amital, nema načina da se otkrije da li on ili ona glumi."

"To je vrlo zanimljivo. Hvala vam, doktore. Nemam više pitanja." Brennan se okrene Davidu. "Svjedok je vaš."

David ustane i zaputi se prema mjestu za svjedoke.

"Dr. Upton, jeste li imali pacijenata koji su došli k vama nakon što im je neki drugi liječnik dijagnosticirao poremećaj podvojene ličnosti?"

"Da. Nekoliko puta."

"Jeste li liječili te pacijente?"

"Ne, nisam."

"Zašto niste?"

"Ne mogu liječiti bolesti koje ne postoje. Jedan od pacijenata bio je pronevjeritelj koji je želio da svjedočim kako nije odgovoran jer je to učinio njegov alter ego. Druga je pacijentica bila kućanica koju su uhitili jer je tukla svoju djecu. Tvrdila je da ju je netko u njoj natjerao na to. Bilo ih je još nekoliko takvih, s različitim opravdavanjima, ali svi su se pokušavali od nečega sakriti. Drugim riječima, glumili su."

"Čini se da imate sasvim jasno mišljenje o tome, doktore."

"Imam. Znam da sam u pravu."

"Znate da ste u pravu?" upita David.

"Pa, želim reći..."

"... da svi ostali pogrešno misle? Svi liječnici koji vjeruju u poremećaj podvojene ličnosti griješe?"

"Nisam mislio da..."

"A jedino ste vi u pravu. Hvala vam, doktore. To je sve."

Svjedočio je dr. Simon Raleigh. Bio je nizak, ćelav muškarac šezdesetih godina.

"Hvala vam što ste došli, doktore" reče Brennan. "Imali ste dugotrajnu i slavnu karijeru. Vi ste liječnik, vi ste profesor, studirali ste na..."

David ustane.

"Obrana prihvaća istaknuto obrazovanje svjedoka."

"Hvala." Brennan se opet okrene svjedoku. "Dr. Raleigh, što znači ijatrogenost?"

"To je slučaj kad postoji neka bolest koja se pogoršava lijekovima ili psihoterapijom."

"Možete li biti određeniji, doktore?"

"Pa, u psihoterapiji se često događa da terapeut utječe na pacijenta svojim pitanjima ili stavom. Može navesti pacijenta da se osjeća kako mora ispuniti terapeuta očekivanja."

"Kako bi se to moglo odraziti na poremećaj podvojene ličnosti?"

"Ako psihijatar ispituje pacijenta o različitim osobnostima u njemu, pacijent bi ih mogao nekoliko izmisliti kako bi udovoljio terapeutu. To

je vrlo zamršeno područje. Amital i hipnoza mogu ostvariti dojam poremećaja podvojene ličnosti u pacijenata koji su inače normalni."

"Znači, vi kažete da u stanju hipnoze psihijatar sam može promijeniti stanje pacijenta tako da pacijent vjeruje u nešto što nije točno?"

"Takve su se stvari događale, da."

"Hvala vam, doktore." Brennan pogleda Davida. "Svjedok je vaš."

David reče:

"Hvala vam." Ustane i priđe mjestu za svjedoke. Tada uz razoružavajući osmijeh reče: "Vaše su svjedožbe vrlo impresivne. Niste samo psihijatar, već predajete na sveučilištu."

"Da."

"Koliko dugo držite predavanja, doktore?"

"Više od petnaest godina."

"To je krasno. Kako dijelite svoje vrijeme? Želim reći, provodite li pola vremena na sveučilištu i pola kao liječnik?"

"Sada sam cijelo vrijeme na sveučilištu."

"O? Koliko je vremena prošlo otkako ste se bavili medicinskom praksom?"

"Okolo osam godina. Ali redovito pratim svu medicinsku literaturu."

"Moram priznati da to držim vrijednim divljenja. Dakle, čitate o svemu. Zato vam je tako dobro poznata i jatrogenost?"

"Da."

"A u prošlosti, je li vam se obratilo mnogo pacijenata koji su tvrdili da imaju poremećaj podvojene ličnosti?"

"Pa, ne..."

"Ne mnogo? Tijekom godina u kojima ste se aktivno bavili medicinom, možete li reći da ste imali desetak slučajeva podvojene ličnosti?"

"Ne."

"Šest?"

Dr. Raleigh odmahne glavom.

"Četiri?"

Nije bilo odgovora.

"Doktore, jeste li ikad imali pacijenta koji je patio od poremećaja podvojene ličnosti?"

"Pa, teško je..."

"Da ili ne, doktore?"

"Ne."

"Dakle, sve što znate o tom poremećaju saznali ste iz časopisa? Nemam više pitanja."

Optužba je pozvala još šest svjedoka, a obrazac je sa svakim bio jednak. Mickey Brennan je okupio devet vrhunskih psihijatara iz svih dijelova zemlje, a svima je zajedničko bilo uvjerenje da poremećaj podvojene ličnosti ne postoji.

Tužitelj je privodio kraju svoj prikaz slučaja. Kad je posljednji svjedok s tužiteljeve liste otišao, sutkinja Williams se okrenula Brennanu.

"Imate li još svjedoka, gospodine Brennan?"

"Ne, Časni sude. Ali želio bih poroti pokazati policijske fotografije mjesta zločina i tijela umorenih..."

David bijesno reče:

"Ne dolazi u obzir."

Sutkinja Williams okrene se Davidu.

"Što ste rekli, gospodine Singer?"

"Rekao sam" David se ispravi "prigovor. Optužba pokušava raspaliti porotu..."

"Prigovor se odbija. Temelji su postavljeni u prijedlogu što je podnesen prije suđenja." Sutkinja Williams pogleda Brennanu. "Smijete pokazati fotografije."

David se bijesno vrati na svoje mjesto. Brennan se vrati do svog stola, uzme snop fotografija i podijeli ih porotnicima.

"Ovo nije ugodno gledati, dame i gospodo, ali ovo je razlog suđenja. Ne radi se o riječima ili teorijama ili izlikama. Ne radi se o tajanstvenom alter egu koji ubija ljude. Riječ je o tri stvarna čovjeka koji su divljački i brutalno umoreni. Zakon kaže da netko mora odgovarati za ta umorstva. O vama ovisi hoće li pravda pobijediti."

Brennan je vidio užas na licima porotnika dok su gledali fotografije.

Okrene se sutkinji Williams.

"Optužba je završila."

Sutkinja Williams pogleda na sat.

"Šesnaest je sati. Suđenje se za danas prekida, a nastaviti ćemo u deset sati u ponedjeljak ujutro. Zasjedanje se privremeno prekida."

Devetnaesto poglavlje

Ashley Patterson je bila na vješalima i upravo su je htjeli objesiti kad je dotrčao policajac i rekao:

"Čekajte malo. Trebalo bi je pogubiti na električnoj stolici."

Prizor se promijenio i Ashley se nalazila na električnoj stolici. Stražar je podigao ruku kako bi povukao sklopku, ali je vrišteći utrčala sutkinja Williams.

"Ne! Ubit ćemo je smrtonosnom injekcijom."

David se probudio i naglo sjeo u krevetu, a srce mu je mahnito tuklo. Pidžama mu je bila mokra od znoja. Počeo je ustajati, ali mu se odjednom zavrtjelo u glavi. Imao je pulsirajuću glavobolju i osjećao se grozničavo. Otipao je čelo. Bilo je vruće.

Ustao je, ali ga je svladala vrtoglavica.

"O, ne" zastenje. "Ne danas. Ne sada."

Ovaj je dan čekao, dan kad će obrana početi s iznošenjem svoje strane. David teturavim korakom pođe u kupaonicu i hladnom vodom opere lice. Pogleda u zrcalo. *Grozno izgledaš*. Kad je David stigao na sud, sutkinja Williams je već sjedila za sudačkom klupom. Svi su njega čekali.

"Ispričavam se zbog zakašnjenja" reče David. Govorio je promuklim glasom. "Smijem li prići?"

"Da."

David priđe sudačkoj klupi, a Mickey Brennan ga je u stopu slijedio. "Časni sude" reče David. "Želio bih zamoliti za pauzu od jednog dana."

"Na temelju čega?"

"Ja... ne osjećam se dobro, Časni sude. Siguran sam da mi liječnik može nešto dati pa će mi sutra biti bolje."

"Zašto vaš suradnik ne preuzme obranu?" upita sutkinja Williams.

David je iznenađeno pogleda.

"Nemam suradnika."

"Zašto ga nemate, gospodine Singer?"

"Jer..."

Sutkinja Williams se nagne naprijed.

"Nikad još nisam vidjela da se ovako postupa na suđenju za umorstvo. Vi ste samotnjak koji žudi za slavom, zar ne? Pa, u ovoj je sudnici nećete naći. Reći ću vam još nešto. Vjerojatno mislite da bih

se trebala povući jer ne vjerujem u vašu obranu temeljenu na vrag-me-natjerao-da-to-učinim, ali ja se ne povlačim. Prepustit ćemo poroti odluku o tome je li vaša klijentica nevina ili kriva. Ima li još nešto, gospodine Singer?"

David je samo stajao i gledao je, a prostorija se oko njega ljuljala. Želio joj je reći neka se jebe. Želio je kleknuti i preklinjali je neka bude pravedna. Želio se vratiti kući i poći u krevet. Promuklim glasom reče:

"Ne. Hvala, Časni sude."

Sutkinja Williams kimne glavom.

"Gospodine Singer, vi ste na redu. Nemojte više tratiti vrijeme ovoga suda."

David pođe prema mjestu za porotnike, nastojeći zaboraviti na glavobolju i vrućicu. Govorio je polako.

"Dame i gospodo, slušali ste kako optužba ismijava činjenice poremećaja podvojene ličnosti. Siguran sam da gospodin Brennan nije bio namjerno pakostan. Svoje je tvrdnje iznio iz neznanja. Očita je činjenica da on ništa ne zna o poremećaju podvojene ličnosti, a isto vrijedi i za neke svjedoke što ih je ovamo doveo. No ja ću dovesti ljude koji znaju o tom poremećaju. To su ugledni liječnici, stručnjaci za taj problem. Kad čujete njihovo svjedočenje, siguran sam da ćete ono što je gospodin Brennan rekao vidjeti u posve drukčijem svjetlu.

Gospodin Brennan je govorio o krivnji moje klijentice kad je riječ o tim užasnim zločinima. To je vrlo važno pitanje. Krivnja. Da bi se dokazalo umorstvo prvog stupnja, nije dovoljan čin, već mora postojati i namjera. Dokazat ću vam da nije bilo namjere jer Ashley Patterson nije imala kontrolu nad sobom u vrijeme zločina. Uopće nije bila svjesna onoga što se događa. Neki će istaknuti liječnici svjedočiti da Ashley Patterson ima još dvije osobnosti, ili dva alter ega, od kojih je jedna dominantna."

David se zagleda u lica porotnika. Činilo mu se da se njišu pred njim. Na trenutak sklopi oči.

"Američko psihijatrijsko udruženje priznaje postojanje poremećaja podvojene ličnosti. Jednako kao i ugledni liječnici diljem svijeta koji su liječili pacijente s tim problemom. Jedan alter ego Ashley Patterson počinio je umorstvo, ali to je bila osoba, alter ego, nad kojom ona nije imala kontrolu." Glas mu je postajao jači. "Da bi vam problem bio sasvim jasan, morate shvatiti da zakon ne kažnjava

nedužnu osobu. Stoga ovdje imamo paradoks. Zamislite da se sijamskom blizancu sudi za umorstvo. Zakon kaže da ne možete kazniti krivca jer biste tada morali kazniti i nedužnog." Porota je pažljivo slušala.

David glavom pokaže Ashley.

"U ovom slučaju nemamo posla samo s dvije osobe, već s tri." Okrene se sutkinji Williams. "Želio bih pozvati svog prvog svjedoka. Dr. Joel Ashanti."

"Dr. Ashanti, gdje imate svoju medicinsku praksu?"

"U Bolnici Madison u New Yorku."

"Jeste li ovamo došli na moj poziv?"

"Ne. Čitao sam o suđenju pa sam želio svjedočiti. Radio sam s pacijentima koji imaju poremećaj podvojene ličnosti pa bih želio pomoći, ako mogu. Taj je poremećaj daleko češća pojava no što javnost shvaća, te bih želio razjasniti bilo kakve nesporazume o tome."

"Zahvalan sam vam zbog toga, doktore. U ovakvim slučajevima, je li uobičajeno naići na pacijenta s dvije osobnosti ili alter ega?"

"Prema mojem iskustvu, ljudi koji pate od poremećaja podvojene ličnosti obično imaju mnogo više alter ega, katkad i do sto."

Eleanor Tucker se okrene i nešto šapne Mickeyju Brennanu. Brennan se nasmiješi.

"Koliko dugo se bavite poremećajem podvojene ličnosti, dr. Ashanti?"

"Proteklih petnaest godina."

"U pacijenta s tim poremećajem, postoji li obično jedan alter ego koji dominira?"

"Da."

Neki su porotnici vodili bilješke.

"Je li domaćin, osoba koja u sebi nosi te druge ličnosti, svjestan drugih alter ega?"

"To se razlikuje od slučaja do slučaja. Katkad neke ličnosti poznaju sve ostale, a katkad samo neke. No domaćin obično nije svjestan alter ega, barem ne sve do psihijatrijskog liječenja."

"To je vrlo zanimljivo. Je li poremećaj podvojene ličnosti izlječiv?"

"Često jest. Iziskuje dugotrajno psihijatrijsko liječenje. Katkad čak šest do sedam godina."

"Jeste li ikad uspješili izliječiti pacijente koji su bolovali od poremećaja podvojene ličnosti?"

"O, da."

"Hvala vam, doktore."

David se okrene i pogleda porotu. *Zainteresirani, ali ne i uvjereni, pomisli.* Pogleda Mickevja Brennana.

"Svjedok je vaš."

Brennan ustane i priđe mjestu za svjedoke.

"Dr. Ashanti, izjavili ste da ste čak iz New Yorka doletjeli ovamo jer ste željeli pomoći?"

"Tako je."

"Vaš dolazak ovamo ne može imati nikakve veze s činjenicom da je ovo razvikani slučaj i da bi vam publicitet koristio za..."

David skoči.

"Prigovor. Zaključivanje."

"Odbija se."

Dr. Ashanti mirno reče:

"Već sam rekao zašto sam došao."

"Točno. Budući da se bavite liječenjem, doktore, što biste rekli, koliko ste pacijenata liječili za mentalne poremećaje?"

"O, možda oko dvjesto."

"Od tih slučajeva, koliko ih je patilo od poremećaja podvojene ličnosti?"

"Dvanaest..." Brennan ga pogleda glumeći iznenađenje. "Od dvjesto pacijenata?"

"Pa, da. Razumijete..."

"Ono što ja ne razumijem, dr. Ashanti, je kako se možete smatrati stručnjakom ako ste se bavili sa samo tih nekoliko slučajeva. Bio bih vam zahvalan da nam pružite neke dokaze kojima se može dokazati postojanje poremećaja podvojene ličnosti."

"Kad kažete dokaze..."

"Mi se nalazimo u sudnici, doktore. Porota neće donositi odluke na temelju teorija i »što ako«. Što ako je, naprimjer, tuženica mrzila muškarce koje je umorila, a nakon što ih je ubila, odlučila se poslužiti izlikom da u njoj postoji druga ličnost kako bi..."

David ponovno skoči na noge.

"Prigovor! To je zaključivanje i navođenje svjedoka."

"Odbija se."

"Časni sude..."

"Sjednite, gospodine Singer."

David bijesno pogleda sutkinju Williams i ljutilo sjedne.

"Dakle, vi nam govorite, doktore, da nema dokaza kojima bi se moglo dokazati postojanje poremećaja podvojene ličnosti?"

"Pa, ne. Ali..."

Brennan kinine.

"To je sve."

Dr. Royce Salem nalazio se na mjestu za svjedoke.

"Dr. Salem, vi ste pregledali Ashley Patterson?" upita David.

"Jesam."

"Koji je bio vaš zaključak?"

"Gospođica Patterson boluje od poremećaja podvojene ličnosti. Ima dva alter ega koji se nazivaju Toni Prescott i Alette Peters."

"Može li ih ona kontrolirati?"

"Ne može. Kad one preuzmu kontrolu, Ashley je u stanju privremene amnezije."

"Hoćete li to objasniti, dr. Salem?"

"Privremena amnezija je stanje u kojem žrtva nije svjesna gdje se nalazi ili što radi. To može potrajati nekoliko minuta, dana ili katkad tjedana."

"Je li, po vašem mišljenju, osoba odgovorna za svoja djela tijekom tog razdoblja?"

"Nije."

"Hvala vam, doktore." David se okrene Brennanu. "Svjedok je vaš."

Brennan reče:

"Dr. Salem, vi ste stručni savjetnik u nekoliko bolnica i održavate predavanja diljem svijeta?"

"Da, gospodine."

"Pretpostavljam da su vaši kolege daroviti, sposobni liječnici?"

"Da, rekao bih da jesu."

"Znači, oni se svi slažu kad je riječ o poremećaju podvojene ličnosti?"

"Ne."

"Kako to mislite, ne?"

"Neki od njih se ne slažu."

"Želite reći, oni ne vjeruju da taj poremećaj postoji?"

"Tako je."

"Ali oni nemaju pravo, a vi imate?"

"Liječio sam pacijente i ja znam da tako nešto postoji. Kada..."

"Dopustite da vas nešto pitam. Ako postoji bolest kao što je poremećaj podvojene ličnosti, bi li jedan alter ego uvijek imao kontrolu i govorio domaćinu što mu je činiti? Alter ego kaže »ubij« i domaćin to učini?"

"Ovisi. Druge ličnosti imaju raznovrsne stupnjeve utjecaja."

"Dakle, domaćin bi mogao imati kontrolu?"

"Katkad, naravno."

"U većini slučajeva?"

"Ne."

"Doktore, gdje su dokazi da poremećaj podvojene ličnosti postoji?"

"Bio sam svjedokom potpunih fizičkih preobražaja u pacijenata pod hipnozom i znam..."

"I to je temelj za istinu?"

"Da."

"Dr. Salem, kad bih vas hipnotizirao u toploj prostoriji i rekao vam da se nalazite na Sjevernom polu, nagi u snježnoj mećavi, bi li se snizila temperatura vašeg tijela?"

"Pa, da, ali..."

"To je sve."

David priđe mjestu za svjedoka.

"Dr. Salem, postoji li u vama bilo kakva sumnja da te druge osobe doista postoje u Ashley Patterson?"

"Ne. I posve su sposobne preuzeti kontrolu i dominirati nad njome."

"A ona toga ne bi bila svjesna?"

"Ona toga ne bi bila svjesna."

"Hvala vam."

"Želio bih pozvati Shanea Millera za svjedoka."

David je gledao dok je polagao prisegu.

"Čime se bavite, gospodine Miller?"

"Radim kao nadzornik u korporaciji Global Computer Graphics."

"Koliko dugo već ondje radite?"

"Okolo sedam godina."

"Je li Ashley Patterson ondje radila?"

"Da."

"Jeste li joj vi bili nadzornik?"

"Jesam."

"Znači da ste je prilično dobro upoznali?"

"Tako je."

"Gospodine Miller, čuli ste kako liječnici izjavljuju da su neki simptomi poremećaja podvojene ličnosti paranoja, nervoza, uznemirenost. Jeste li ikad opazili neke od tih simptoma kod gospođice Patterson?"

"Pa, ja..."

"Nije li vam gospođica Patterson rekla kako joj se čini da je netko slijedi?"

"Da. Jest."

"Te da nema pojma tko bi to mogao biti ili zašto bi to netko činio?"

"Tako je."

"Zar nije jednom rekla kako se netko poslužio njezinim kompjutorom da bi joj prijetio nožem?"

"Da."

"Nije li situacija postala tako teška da ste je na koncu poslali psihologu koji radi u vašoj kompaniji, dr. Speakmanu?"

"Jest."

"Dakle, Ashley Patterson je imala simptome o kojima govorimo?"

"Tako je."

"Hvala vam, gospodine Miller." David se okrene Mickeyju Brennanu.
"Svjedok je vaš."

"Koliko djelatnika vam je izravno potčinjeno, gospodine Miller?"

"Trideset."

"Od tih trideset djelatnika Ashley Patterson je jedina koju ste vidjeli uzrujanu?"

"Pa, ne..."

"O, doista?"

"Svatko se katkad uzruja."

"Želite li reći da su i drugi djelatnici odlazili na razgovore kompanijskom psihologu?"

"O, svakako. Čovjek ima dovoljno posla."

Brennan je djelovao impresionirano.

"Je li?"

"Da. Mnogi imaju problema. Hej, oni su samo ljudi."

"Nemam više pitanja."

"Ima li obrana još pitanja?"

David priđe mjestu za svjedoke.

"Gospodine Miller, rekli ste da su neki vaši djelatnici imali problema. Kakvih problema?"

"Pa, moglo se raditi o svađi s momkom ili mužem..."

"Da?"

"Ili možda o nekom financijskom problemu..."

"Da?"

"Ili muke s djecom..."

"Drugim riječima, riječ je o običnim obiteljskim problemima s kakvima se bilo tko od nas može suočiti?"

"Da."

"Ali nitko nije pošao dr. Speakmanu jer je mislio da ga netko slijedi ili jer je vjerovao kako ga netko želi ubiti?"

"Ne."

"Hvala vam."

Suđenje je prekinuto radi ručka.

David je sjeo u automobil i vozio se kroz park. Bio je deprimiran. Suđenje se loše razvija. Liječnici ne mogu odlučiti postoji li poremećaj podvojene ličnosti ili ne postoji.

Ako se oni ne mogu složiti, razmišljao je David, kako će se porota moći složiti? Ne smijem dopustiti da se nešto loše dogodi Ashley. Ne smijem. Približavao se Haroldovu Cafeu, restoranu u blizini sudnice. Parkirao je automobil i ušao. Konobarica mu se nasmiješila.

"Dobar dan, gospodine Singer." Bio je slavan. Po zlu? "Izvolite ovuda."

Slijedio ju je do separea i sjeo. Konobarica mu je pružila jelovnik, opet mu se nasmiješila i udaljila se, provokativno njišući bokovima.

Ono što dolazi uz slavu, kiselo pomisli David.

Nije bio gladan, ali je mogao čuti kako Sandra govori:

"Moraš jesti da bi imao snage."

U separeu kraj njega sjedila su dva muškarca i dvije žene. Jedan od muškaraca je govorio:

"Daleko je gora od Lizzie Borden. Bordenica je ubila samo dva čovjeka."

"I nije ih kastrirala" doda drugi muškarac.

"Što mislite, što će biti s njom?"

"Šališ se? Dobit će smrtnu kaznu."

"Šteta što Mesarska Kuja ne može dobiti tri smrtne kazne."

To javnost govori, pomisli David. Obuzeo ga je depresivni osjećaj da bi čuo varijacije istih komentara kad bi prošetao restoranom. Brennan ju je prikazao kao čudovište. Mogao je čuti Quillerov glas. »Ako je ne pozoveš kao svjedoka, takvu će sliku o njoj porotnici ponijeti sa sobom kad pođu u sobu za porotu kako bi donijeli pravorijek.«

Moram riskirati. Moram porotnicima omogućiti da sami vide da Ashley govori istinu.

Konobarica se vratila do njega.

"Hoćete li sada naručiti, gospodine Singer?"

"Predomislio sam se" reče David. "Nisam gladan." Kad je ustao i zaputio se iz restorana, osjećao je kako ga prate opaki pogledi.

Nadam se da nisu naoružani, pomisli David.

Dvadeseto poglavlje

Kad se David vratio u zgradu suda, posjetio je Ashley u njezinoj ćeliji. Sjedila je na uskom ležaju i zurila u pod.

"Ashley."

Podigla je pogled, a oči su joj bile pune očaja. David sjedne kraj nje. "Moramo razgovarati."

Bez riječi ga je promatrala.

"Ove užasne stvari što ih govore o tebi... ništa od toga nije istina. Ali porotnici to ne znaju. Oni te ne poznaju. Moramo im omogućiti da vide kakva zapravo jesi."

Ashley ga pogleda i tupo reče:

"Kakva sam zapravo?"

"Ti si časno ljudsko biće koje je bolesno. Oni će suosjećati s tim."

"Što želiš da učinim?"

"Želim da pođeš na mjesto za svjedoke i svjedočiš."

Ashley je užasnuto zurila u njega.

"Ja... ne mogu. Ništa ne znam. Ništa im ne mogu reći."

"To prepusti meni. Ti samo moraš odgovarati na moja pitanja."

Čuvar je došao do ćelije.

"Sud počinje zasjedati."

David ustane i stisne Ashleynu ruku.

"Uspjet ćemo. Vidjet ćeš."

"Svi ustanimo. Sud sada zasjeda. Časna sutkinja Tessa Williams predsjedava u slučaju Narod države Kalifornija protiv Ashley Patterson."

Sutkinja Williams zauzme svoje mjesto za sudačkom klupom.

David upita:

"Smijem li prići?"

"Smijete."

Mickey Brennan pođe s Davidom do sudačke klupe.

"O čemu je riječ, gospodine Singer?"

"Želio bih pozvati svjedoka koji nije na popisu."

Brennan reče:

"Suđenje je već prilično poodmaklo da bi se dovodili novi svjedoci."

"Želio bih pozvati Ashley Patterson kao svog sljedećeg svjedoka."

Sutkinja Williams reče:

"Ja ne vidim..." Mickey Brennan brzo upadne:

"Tužitelj nema ništa protiv, Časni sude."

Sutkinja Williams pogleda dvojicu odvjetnika.

"Vrlo dobro. Smijete pozvati svjedoka, gospodine Singer."

"Hvala, Časni sude." David pođe do Ashley i pruži joj ruku.

"Ashley..." Ona je sjedila obuzeta panikom.

"Moraš."

Ustala je, a srce joj je mahnito tuklo, i polako se zaputila prema mjestu za svjedoke.

"Molio sam Boga da je pozove" Mickev Brennan šapne Eleanor.

Eleanor kimne glavom.

"Gotovo je."

Ashley Patterson je polagala prisegu.

"Svečano prisižete da ćete govoriti istinu, cijelu istinu i ništa osim istine, tako vam Bog pomogao?"

"Prisižem." Glas joj je bio šapat. Ashley zauzme svoje mjesto.

David joj priđe. Blago reče:

"Znam da je ovo jako teško za tebe. Optužena si za užasne zločine što ih nisi počinila. Ja samo želim da porota sazna istinu. Sjećaš li se da si počinila bilo koji od tih zločina?"

Ashley odmahne glavom.

"Ne."

David načas pogleda porotu, a potom nastavi.

"Jesi li poznavala Dennisa Tibblea?"

"Da. Radili smo zajedno u Global Computer Graphicsu."

"Jesi li imala razloga ubiti Dennisa Tibblea?"

"Ne." Bilo joj je teško govoriti. "Ja... pošla sam u njegov stan kako bih mu dala neke savjete što ih je zatražio, i to je zadnji put da sam ga vidjela."

"Jesi li poznavala Richarda Meltona?"

"Ne..."

"Bio je umjetnik. Ubijen je u San Franciscu. Policija je ondje našla tvoje otiske prstiju i DNK."

Ashley je odmahivala glavom.

"Ne... ne znam što bih rekla. Nisam ga poznavala!"

"Poznavala si zamjenika šerifa Sama Blakea?"

"Da. On mi je pomagao. Nisam ga ubila!"

"Jesi li svjesna činjenice da u tebi postoje još dvije osobe, odnosno dva alter ega, Ashley?"

"Da." Glas joj je djelovao izmučeno.

"Kad si to saznala?"

"Prije suđenja. Dr. Salem mi je rekao. Nisam mogla vjerovati. Još... još

uvijek ne mogu vjerovati. To je... previše je strašno."

"Ranije nisi ništa znala o drugim osobama?"

"Ne."

"Nikad nisi čula za Toni Prescott ili Alette Peters?"

"Ne!"

"Vjeruješ li sada da one postoje u tebi?"

"Da... Moram vjerovati. Zasigurno su one učinile sve te... te užasne stvari..."

"Znači, ti se ne sjećaš da si ikad upoznala Richarda Meltona, nisi imala motiva za ubojstvo Dennisa Tibblea ili za ubojstvo Sama Blakea koji je bio u tvom stanu da bi te zaštitio?"

"Tako je." Pogledom je preletjela pretrpanom sudnicom i osjetila nalet panike.

"Još samo jedno pitanje" reče David. "Jesi li ikad imala neprilika sa zakonom?"

"Nikad."

David položi ruku na njezinu.

"To je zasad sve." Okrene se Mickeyju Brennanu. "Svjedok je vaš."

Brennan ustane, a na licu mu se pojavi širok smiješak.

"Pa, gospođice Patterson, konačno nam se pružila prilika da razgovaramo sa svima vama. Jeste li ikad, u bilo koje vrijeme, imali spolni odnos s Dennisom Tibbleom?"

"Ne."

"Jeste li ikad imali spolni odnos s Richardom Meltonom?"

"Ne."

"Jeste li ikad, u bilo kojem trenutku, imali spolni odnos sa zamjenikom šerifa Samuelom Blakeom?"

"Ne."

"To je vrlo zanimljivo." Brennan pogleda porotu. "Jer su na tijelima sva tri muškarca nađeni ostaci vaginalnog iscjetka. Testirana DNK podudara se s vašom DNK."

"Ne... ne znam ništa o tome."

"Možda vam je netko namjestio. Možda se neki zloduh dočepao..."

"Prigovor! Donosi zaključke."

"Odbija se."

"... vašeg vaginalnog iscjetka i stavio ga na ona tri iskasapljena tijela. Imate li neprijatelja koji bi vam tako nešto namjestili?"

"Ja... ne znam."

"FBI-ev laboratorij za otiske prstiju provjerio je otiske što ih je policija našla na mjestima zločina. Siguran sam da će vas ovo iznenaditi..."

"Prigovor."

"Prihvaća se. Pazite što radite, gospodine Brennan."

"Da, Časni sude."

David polako sjedne, zadovoljan. Ashley je bila na rubu histerije. Zsigurno su druge ličnosti...

"Otisci prstiju na mjestima umorstava bili su vaši, i samo vaši."

Ashley je sjedila i šutjela. Brennan pođe do stola, uzme mesarski nož umotan u celofan i podigne ga.

"Prepoznajete li ovo?"

"To... to bi mogao biti jedan od... jedan od mojih..."

"Jedan od vaših noževa? I jest. Već je prihvaćen kao dokaz. Mrlje na njemu podudaraju se s krvlju zamjenika Blakea. Vaši se otisci prstiju nalaze na tom oružju."

Ashley je kao izbezumljena odmahivala glavom.

"Nikad nisam vidio jasniji slučaj hladnokrvnog umorstva ili slabiju obranu. Skrivati se iza dva nepostojeća, imaginarna lika je najgora..."

David ponovno skoči na noge.

"Prigovor."

"Prihvaća se. Već sam vas upozorila, gospodine Brennan."

"Ispričavam se, Časni sude." Brennan nastavi: "Siguran sam da bi porota rado upoznala osobe o kojima govorite. Vi ste Ashley Patterson, točno?"

"Da..."

"Dobro. Želio bih razgovarati s Toni Prescott."

"Ne... ne mogu je dozvati."

Brennan je iznenađeno pogleda.

"Ne možete? Doista? Pa, u tom slučaju, mogu li razgovarati s Alette Peters?"

Ashley u očajanju odmahne glavom.

"Ja... ja ih ne mogu kontrolirati."

"Gospođice Patterson, pokušavam vam pomoći" reče Brennan. "Želim poroti pokazati druge osobe koje žive u vama, a ubile su i iskasapile tri nedužna čovjeka. Pokažite nam ih!"

"Ne... ne mogu." Jecala je.

"Ne možete jer one ne postoje! Skrivate se iza fantoma. Samo vi sjedite u tom pregratku, i samo ste vi krivi. One ne postoje, ali vi postojite, i reći ću vam što još postoji, neosporni, nepobitni dokazi da ste umorili tri muškarca i hladnokrvno ih kastrirali." Brennan se okrene sutkinji Williams. "Časni sude, država je završila."

David se okrene i pogleda porotu. Svi su zurili u Ashley, a na licima im se jasno vidjelo gnušanje.

Sutkinja Williams se okrene Davidu.

"Gospodine Singer?"

David ustane.

"Časni sude, želio bih dobiti dopuštenje da se tuženica hipnotizira kako bismo..."

Sutkinja Williams oštro reče:

"Gospodine Singer, već sam vas upozorila da neću dopustiti pretvaranje ovog suđenja u predstavu. Ne smijete je hipnotizirati u mojoj sudnici. Odgovor je ne."

David žestoko reče:

"Morate mi to dopustiti. Ne znate kako je važno..."

"Sad je dosta, gospodine Singer." Glas joj je bio leden. "Drugi put vas opominjem za nepoštivanje suda. Želite li ponovno ispitati svjedoka ili ne želite?"

David je frustrirano ondje stajao.

"Da, Časni sude." Pođe do mjesta za svjedoke. "Ashley, znaš da si pod prisegom?"

"Da." Duboko je disala nastojeći uspostaviti kontrolu nad sobom.

"Sve što si rekla je istina kakvu ti poznaješ?"

"Da."

"Znaš da postoje dva alter ega u tvom umu i tijelu i duši koje ne možeš kontrolirati?"

"Da."

"Toni i Alette?"

"Da."

"Ti nisi počinila niti jedno od tih užasnih umorstava?"

"Ne."

"Jedna od njih jest, ali ti nisi za to odgovorna."

Eleanor upitno pogleda Brennana, ali on se nasmiješi i odmahne glavom.

"Neka se sam objesi" šapne.

"Helen..." David se prekine problijedjevši zbog lapsusa. "Hoću reći, Ashley... želio bih da se pojavi Toni."

Ashley pogleda Davida i bespomoćno odmahne glavom.

"Ne... ne mogu" šapne.

"Možeš" reče David. "Toni nas u ovom trenutku sluša. Lijepo se zabavlja, a zašto i ne bi? Izvući će se, a počinila je tri umorstva." David podigne glas. "Jako si lukava, Toni. Izađi i pokloni se. Nitko ti ništa ne može. Ne mogu te kazniti jer je Ashley nedužna, a morali bi kazniti nju da bi kaznili tebe."

Svi u sudnici zurili su u Davida. Ashley je ukočeno sjedila.

David joj priđe bliže.

"Toni! Toni, čuješ li me? Želim da se pojaviš. Sada!"

Pričeka trenutak. Ništa se nije dogodilo. David još malo pojača glas.

"Toni! Alette! Izađite! Hajde, pokažite se. Svi znamo da ste tu!"

U sudnici je vladala grobna tišina.

David je izgubio kontrolu nad sobom. Vikao je:

"Pojavite se! Pokažite svoja lica... Prokletstvo! Sada! Sada!"

Ashley se rasplače. Sutkinja Williams ljutito reče:

"Pridite klupi, gospodine Singer." David polako pođe prema njoj. "Jeste li gotovi s maltretiranjem svoje klijentice, gospodine Singer? O vašem ću ponašanju izvijestiti državnu odvjetničku komoru. Vi ste sramota za svoju profesiju, a ja ću preporučiti da vam se oduzme pravo plediranja."

David nije imao odgovora.

"Želite li pozvati još kojeg svjedoka?"

David poraženo odmahne glavom.

"Nemam, Časni sude."

Gotovo je. Izgubio je. Ashley će umrijeti.

"Obrana je završila."

Joseph Kincaid je sjedio u zadnjem redu u sudnici i namrgođeno promatrao što se događa.

Okrene se Harveyju Udellu.

"Riješi ga se." Kincaid ustane i ode. Udell zaustavi Davida na izlasku iz sudnice.

"Davide..."

"Zdravo, Harvey."

"Žao mi je što je ovako ispalo."

"Nije..."

"Gospodin Kincaid mrzi što to mora učiniti, ali on misli da bi bilo bolje da se ne vraćaš u tvrtku. Sretno."

Čim je David izišao iz sudnice, okružile su ga televizijske kamere i bučni izvjestitelji.

"Imate li izjavu, gospodine Singer...?"

"Čujemo da je sutkinja Williams rekla kako će vam se oduzeti pravo plediranja..."

"Sutkinja Williams kaže da će vas optužiti za nepoštivanje suda. Mislite li da vi...?"

"Stručnjaci drže da ste izgubili ovaj slučaj. Kanite li se žaliti...?"

"Naši stručnjaci za pravo kažu da će vaša klijentica dobiti smrtnu kaznu..."

"Jeste li napravili planove za budućnost...?"

David je bez riječi sjeo u svoj automobil i odvezao se.

Dvadesetprvo poglavlje

Tisuću je puta proživljavao prizor u svojim mislima.

Jutros sam gledao vijesti, dr. Patterson. Ne mogu naći riječi kojima bih izrazio koliko mi je žao.

Da. To je bio težak udarac. Potrebna mi je tvoja pomoć, Davide. Naravno. Što god mogu učiniti.

Želio bih da ti braniš Ashley.

Ne mogu to učiniti. Nisam odvjetnik za kriminalističke slučajeve. Ali mogu vam preporučiti sjajnog odvjetnika, Jessea Quillera.

To će biti u redu. Hvala, Davide...

Vi ste nestrpljiv mladi čovjek, zar ne? Naš je sastanak trebao biti tek u sedamnaest sati. Pa, imam dobre vijesti za vas. Uzet ćemo vas za partnera.

Željeli ste me vidjeti?

Da, Časni sude. Pričaju o ovom suđenju na Internetu i već su osudili tuženicu. To bi moglo ozbiljno naškoditi obrani. Stoga podnosim zahtjev za poništenje suđenja.

Mislim da su to izvrsni temelji za poništenje suđenja, gospodine Singer. Udovoljit ću vašem zahtjevu...

Gorka igra »što ako«...

Sud je idućeg jutra nastavio zasjedanje.

"Je li tužitelj spreman za završnu riječ?"

Brennan ustane. Priđe mjestu za porotu i pogleda porotnike jednog po jednog.

"Vi sada imate priliku stvarati povijest. Ukoliko vjerujete da je tuženica doista nekoliko osoba u jednoj i nije odgovorna za ono što je učinila, za užasne zločine što ih je počinila, i oslobodite je, onda kažete da svatko može nekažnjeno počiniti umorstvo ako jednostavno tvrdi da on to nije učinio, već neki tajanstveni alter ego. Može pljačkati, silovati i ubijati, a je li kriv? Ne. »Ja to nisam učinio. Moj alter ego je kriv.« Ken ili Joe ili Suzy, ili kako god se nazivaju. Pa, mislim da ste svi previše inteligentni da biste nasjeli na takvo fantaziranje. Stvarnost je na onim fotografijama što ste ih vidjeli. Te ljude nije ubio nikakav alter ego. Sve ih je namjerno, proračunato, okrutno umorila tuženica koja sjedi za onim stolom, Ashley Patterson. Dame i gospodo porotnici, ono što je obrana pokušala učiniti na ovom suđenju nije ništa novo. U slučaju Mann protiv Telleri

pravorijek je bio da poremećaj podvojene ličnosti ne opravdava oslobađajuću presudu. U slučaju Sjedinjene Države protiv Whirleyjeve, medicinska sestra koja je umorila novorođenče tvrdila je da ima poremećaj podvojene ličnosti. Proglašena je krivom za svoj zločin.

Znate, gotovo mi je žao tuženice. Sve te osobe koje žive u sirotij djevojci. Siguran sam da nitko od nas ne bi želio da se gomila ludih neznanaca kreće u nama, zar ne? Mota se okolo, ubija i kastrira ljude. Ja bih bio prestravljen."

Okrene se i pogleda Ashley.

"Tuženica ne djeluje prestrašeno, zar ne? Nije toliko uplašena da ne bi mogla odjenuti lijepu haljinu, napraviti frizuru i našminkati se. Uopće ne djeluje uplašeno. Misli da ćete povjerovati u njezinu priču i osloboditi je. Nitko ne može dokazati postoji li uopće taj poremećaj podvojene ličnosti, a to znači da ćemo morati sami prosuditi.

Obrana tvrdi da te osobe izbiju na površinu i preuzimaju kontrolu. Da vidimo, tu je Toni koja se rodila u Engleskoj. I Alette koja se rodila u Italiji. Sve su one ista osoba. Samo su rođene u različitim zemljama u drugo vrijeme. Zbunjuje li vas to? Znam da mene zbunjuje. Pružio sam tuženici priliku da nam dopusti vidjeti te druge ličnosti, ali ona to nije iskoristila. Pitam se zašto? Možda zato jer one uopće ne postoje...? Priznaje li kalifornijski zakon poremećaj podvojene ličnosti kao mentalnu bolest? Ne. Zakon Colorada? Ne. Mississippija? Ne. Savezni zakon? Ne. Zapravo niti jedna država nema zakona koji prihvaća poremećaj podvojene ličnosti kao obranu. A zašto? Jer to nije obrana. Dame i gospodo, to je izmišljeni alibi kako bi se izbjegla kazna...

Obrana traži od vas da povjerujete kako u tuženici žive još dvije osobe te nitko ne snosi odgovornost za njezine zločine. No u ovoj sudnici sjedi samo jedna tuženica, Ashley Patterson. Neosporno smo dokazali da je ona ubojica. No ona tvrdi da nije počinila zločine. To je učinio netko drugi, netko tko je posudio njezino tijelo kako bi ubijao nedužne ljude, njezin alter ego. Ne bi li bilo divno da svi imamo alter ego, nekoga tko bi izveo ono što mi potajno želimo, a društvo ne dopušta? Ili možda ne bi. Želite li živjeti u svijetu u kojem ljudi mogu šetati naokolo, ubijati i govoriti: »Ništa mi ne možete jer je to učinio

moj alter ego« i »Ne možete kazniti moj alter ego jer sam to zapravo ja?«

No na ovom suđenju nije riječ o nekim mitskim osobama koje ne postoje. Tuženici, Ashley Patterson, sudi se zbog tri okrutna, hladnokrvna umorstva, a država zahtijeva smrtnu kaznu. Hvala vam."

Mickey Brennan se vrati na svoje mjesto.

"Je li obrana spremna za završnu riječ?"

David ustane. Priđe mjestu za porotu i pogleda lica porotnika. Obeshrabrilo ga je ono što je vidio.

"Znam da je ovo bio vrlo težak slučaj za sve nas. Čuli ste kako stručnjaci svjedoče da su liječili poremećaj podvojene ličnosti, a čuli ste i druge stručnjake koji su tvrdili da tako nešto ne postoji. Vi niste liječnici te nitko ne očekuje da ćete donijeti pravorijek na temelju medicinskih spoznaja. Želim se svima vama ispričati ako je moje jučerašnje ponašanje bilo neotesano. Vikao sam na Ashley Patterson samo zato jer sam želio prisiliti njezine druge ličnosti da se pojave. Razgovarao sam s tim drugim ličnostima. Znam da postoje. Doista postoje Alette i Toni, a one mogu preuzeti kontrolu nad Ashley kad god požele. Ona doista ništa ne zna o umorstvima.

Na početku ovog suđenja rekao sam vam da moraju postojati fizički dokazi i motiv da bi se nekoga osudilo za umorstvo prvog stupnja. Ovdje nema motiva, dame i gospodo. Baš nikakvog. Zakon kaže da tužitelj mora dokazati da je tuženik kriv te da ne smije postojati opravdana sumnja. Siguran sam da ćete se svi složiti kako u ovom slučaju postoji opravdana sumnja.

Što se tiče fizičkih dokaza, obrana ih ne osporava. Na svim mjestima zločina postoje otisci prstiju i DNK Ashley Patterson. No trebali bismo

se zamisliti nad samom činjenicom što takvi dokazi postoje. Ashley Patterson je inteligentna mlada žena. Ako je počinila umorstvo i nije željela da je uhvate, zar bi bila toliko glupa da na svim mjestima zločina ostavi svoje otiske prstiju? Odgovor je ne."

David je govorio još pola sata. Na kraju je pogledao lica porotnika, ali ga to nije umirilo. Vratio se na svoje mjesto.

Sutkinja Williams okrene se porotnicima.

"Sad vas želim uputiti u zakon koji se može primijeniti u ovom slučaju. Slušajte me pažljivo."

Govorila je idućih dvadeset minuta i u tančine im objasnila što zakon omogućuje i dopušta.

"Ako imate pitanja ili želite da vam se ponovno pročita bilo koji dio svjedočenja, obratite se sudskom službeniku. Porota se može povući na vijećanje. Zasjedanje suda se prekida dok se porota ne vrati s pravorijekom."

David je gledao kako porotnici odlaze u prostoriju predviđenu za njihovo vijećanje. Što porota duže vijeća, to su nam bolji izgledi, mislio je David.

Porotnici su se vratili nakon četrdeset pet minuta.

David i Ashley su gledali kako se porotnici vraćaju u sudnicu i zauzimaju svoja mjesta. Ashley je na licu imala ukočen izraz. David je shvatio da se preznojava.

Sutkinja Williams pogleda predsjednika porote.

"Jesu li porotnici donijeli pravorijek?"

"Da, Časni sude."

"Hoćete li ga, molim vas, predati sudskom poslužitelju."

Sudski poslužitelj preda papir sutkinji. Sutkinja Williams ga razmota. U sudnici je vladala mrtva tišina. Sudski poslužitelj vrati papir predsjedniku porote.

"Hoćete li pročitati pravorijek, molim vas?"

Čovjek polako i odmjerenim glasom pročita:

"U slučaju Narod države Kalifornija protiv Ashley Patterson, mi, porota, smatramo da je tuženica, Ashley Patterson, kriva za umorstvo Dennisa Tibblea, što je kažnjivo po članu 187. Kaznenog zakona."

Sudnicom je prostrujio kolektivni uzdah. Ashley čvrsto zatvori oči.

"U slučaju Narod države Kalifornija protiv Ashley Patterson, mi, porota, smatramo da je tuženica, Ashley Patterson, kriva za umorstvo zamjenika šerifa Samuela Blakea, što je kažnjivo po članu 187. Kaznenog zakona."

U slučaju Narod države Kalifornija protiv Ashley Patterson, mi, porota, smatramo da je tuženica, Ashley Patterson, kriva za umorstvo Richarda Meltona, što je kažnjivo po članu 187. Kaznenog zakona. Mi, porota, u svim pravorijecima smatramo da je počinjeno umorstvo prvog stupnja."

David je shvatio da mu je teško disati. Okrenuo se k Ashley, ali nije našao riječi. Nagnuo se prema njoj i zagrlio je.

Sutkinja Williams reče:

"Željela bih pojedinačno izjašnjavanje porotnika."

Porotnici su jedan po jedan ustajali.

"Slažete li se s pročitanim pravorijekom?"

Kad je svaki član porote potvrdno odgovorio, sutkinja Williams reče: "Pravorijek će se unijeti u zapisnik." Tada nastavi: "Želim zahvaliti porotnicima za vrijeme i rad utrošene za ovaj slučaj. Slobodni ste. Sutra će sud razmotriti pitanje duševnog zdravlja."

David je kao omamljen sjedio i gledao kako odvođe Ashley.

Sutkinja Williams je ustala i otišla u svoje odaje ne pogledavši Davida. Njezino je držanje jasnije od bilo kakvih riječi reklo Davidu kakvu će odluku ujutro donijeti. Ashley će biti osuđena na smrt.

Sandra je nazvala iz San Francisca.

"Jesi li dobro, Davide?"

Nastojao je zvučiti vedro.

"Da, sjajno sam. Kako se ti osjećaš?"

"Ja sam dobro. Gledala sam vijesti na televiziji. Sutkinja nije bila pravedna prema tebi. Ne može tražiti da ti se oduzme pravo plediranja. Samo si pokušavao pomoći svojoj klijentici."

Nije znao što bi na to odgovorio.

"Tako mi je žao, Davide. Voljela bih da sam uz tebe. Mogla bih se odvesti dolje i..."

"Ne" reče David. "Ne smijemo riskirati. Jesi li danas bila kod liječnika?"

"Da."

"Što je rekao?"

"Vrlo brzo. Moglo bi biti svakog dana. Sretan ti rođendan, Jeffrey."

Nazvao je Jesse Quiller.

"Uprskao sam stvar" reče David.

"Vraga jesi. Dobio si pogrešnog suca. Što li si joj učinio da se tako okomila na tebe?"

"Željela je da se nagodim" odgovori David. "Nije htjela da se održi suđenje. Možda sam je trebao poslušati."

Svi su televizijski kanali bili puni vijesti o njegovoj sramoti. Gledao je kako jedan od pravnih stručnjaka neke televizijske mreže govori o

slučaju.

"Još nikad nisam čuo da branitelj tako viče na vlastitog klijenta. Moram reći da su svi u sudnici bili zaprepašteni. To je bilo nešto najnečuvenije..."

David isključi televizor. *Kako je sve pošlo po zlu? Život bi trebao imati sretan završetak. Zato što sam ja uprskao stvar, Ashley će umrijeti, ja ću izgubiti dozvolu za rad, dijete se može roditi svakog trenutka, a ja nemam čak ni posao.*

Sjedio je u hotelskoj sobi usred noći i zurio u tminu. To je bio najgori trenutak njegova života. Uvijek je iznova u mislima proživljavao zadnji prizor u sudnici. *»Ne možete je hipnotizirati u mojoj sudnici. Odgovor je ne.«*

Da mi je barem dopustila da hipnotiziramo Ashley u sudnici, znam da bi to uvjerilo porotu. Prekasno. Sad je sve gotovo.

A tihi, uporni glas u njegovim mislima reče:

Tko kaže da je gotovo?

Ne čujem da debela dama pjeva.

Više ništa ne mogu učiniti.

Tvoja je klijentica nedužna. Zar ćeš dopustiti da umre?

Ostavi me na miru.

U glavi su mu neprestano odzvanjale riječi sutkinje Williams. *»Ne možete je hipnotizirati u mojoj sudnici.«*

A tri su se riječi stalno ponavljale... *u mojoj sudnici...*

U pet sati ujutro David je obavio dva uzbuđena, hitna telefonska poziva. Kad je završio, sunce se baš pojavilo na obzoru.

To je znak, pomisli David. Pobijedit ćemo.

David je malo kasnije žurno ušao u prodavaonicu antikviteta.

Prodavač mu je prišao.

"Mogu li vam pomoći, gospodine?" Prepoznao je Davida. "Gospodine Singer."

"Tražim kineski paravan na sklapanje. Imate li nešto takvo?"

"Da, imamo. Nemamo pravi antikni paravan, ali..."

"Da vidimo što imate."

"Svakako." Poveo je Davida do mjesta gdje se nalazilo nekoliko kineskih paravana na sklapanje. Prodavač pokaže prvi.

"Dakle, ovaj ovdje..."

"U redu je" reče David.

"Da, gospodine. Kamo ću ga poslati?"

"Ponijet ću ga sa sobom."

David je zatim svratio u željezariju gdje je kupio švicarski vojnički nož. Petnaest minuta kasnije ušao je u predvorje sudske zgrade, a sa sobom je nosio paravan. Obratio se čuvaru za stolom:

"Dogovorio sam razgovor s Ashley Patterson. Imam dopuštenje za korištenje odaja suca Goldberga. On danas nije ovdje."

Čuvar reče:

"Da, gospodine. Sve je sređeno. Dovest će vam tuženicu. Dr. Salem i još jedan čovjek su već gore. Čekaju vas."

"Hvala vam."

Čuvar je gledao kako David nosi kineski paravan u dizalo.

Posve je lud, pomisli.

Odaja suca Goldberga bila je udobna prostorija s pisaćim stolom okrenutim prema prozoru, stolicom na okretanje, te jednim kaučem i nekoliko naslonjača uza zid. Dr. Salem i još jedan muškarac stajali su u prostoriji kad je David ušao.

"Oprostite što kasnim" reče David.

Dr. Salem reče.

"Ovo je Hugh Iverson. On je stručnjak kojeg ste zatražili."

Dva se muškarca rukuju.

"Moramo sve brzo namjestiti" reče David. "Ashley je na putu ovamo."

Okrene se Hughu Iversonu i pokaže prema kutu prostorije. "Što mislite o onom kutu?"

"U redu je."

Gledao je kako se Iverson dao na posao. Vrata su se nekoliko minuta kasnije otvorila i ušla je Ashley u pratnji čuvara.

"Morat ću ostati u prostoriji" reče čuvar. David kimne glavom.

"U redu." Okrene se k Ashley. "Sjedni, molim te." Gledao je kako se spušta na stolicu. "Najprije bih ti želio reći kako mi je užasno žao što su se stvari tako odvijale."

Ashley kimne, gotovo omamljena.

"Ali još nije gotovo. Još uvijek imamo izgleda."

Ashley ga pogleda s nevjericom u očima.

"Ashley, želio bih da te dr. Salem ponovno hipnotizira."

"Ne. Kakvog smisla to..."

"Učini to za mene. Hoćeš li?"

Ashley slegne ramenima. David kimne dr. Salemu.

Dr. Salem se obrati Ashley:

"Već smo to radili pa znate da morate samo zatvoriti oči i opustiti se. Samo se opustite. Osjećate kako napetost nestaje iz svih mišića vašega tijela. Samo želite spavati. Postajete vrlo pospani...."

Deset minuta kasnije dr. Salem pogleda Davida i reče:

"Nalazi se u dubokoj hipnozi."

David pođe prema Ashley, a srce mu je mahnito tuklo.

"Želim razgovarati s Toni." Nije bilo nikakve reakcije.

David podigne glas.

"Toni. Želim da se pojaviš. Čuješ li me? Alette... Želim razgovarati s obje."

Tišina. David je već vikao.

"Što ti je? Zar se previše bojiš? To se dogodilo i u sudnici, zar ne? Jesi li čula što je porota rekla? Ashley je kriva. Bojala si se pokazati. Ti si kukavica, Toni!"

Promatrali su Ashley. Nije bilo nikakve reakcije. David je s izrazom očaja pogledao dr. Salema. Neće upaliti.

"Sud zasjeda. Časna sutkinja Tessa Williams predsjedava."

Ashley je sjedila za stolom kraj Davida. Na Davidovoj se ruci nalazio veliki zavoj. David ustane.

"Smijem li prići, Časni sude?"

"Smijete."

David se zaputi do sudačke klupe. Brennan pođe za njim. David reče: "Želio bih iznijeti nove dokaze u ovom slučaju."

"Ne dolazi u obzir" pobuni se Brennan.

Sutkinja Williams ga pogleda i reče:

"Dopustite da ja o tome odlučim, gospodine Brennan." Okrene se k Davidu. "Suđenje je završeno. Vaša je klijentica osuđena i..."

"Ovo se tiče rasprave o duševnom zdravlju" reče David. "Samo tražim deset minuta vašeg vremena."

Sutkinja Williams ljutito reče:

"Vrijeme vama ne znači mnogo, zar ne, gospodine Singer? Već ste uludo potrošili gomilu svačijeg vremena." Donijela je odluku. "U redu. Nadam se da je ovo posljednji zahtjev što ćete ga moći podnijeti u nekoj sudnici. Zasjedanje suda se prekida na deset minuta."

David i Brennan pođu za sutkinjom u njezine odaje.

Sutkinja se okrene Davidu.

"Dajem vam vaših deset minuta. O čemu je riječ, odvjetniče?"

"Htio bih vam pokazati malo snimljenog materijala, Časni sude."

"Ne vidim kakve to veze ima s..." počne Brennan.

Sutkinja Williams reče Brennanu:

"Ni ja." Okrene se Davidu. "Sad imate devet minuta."

David požuri do vrata što su vodila u hodnik i otvori ih.

"Uđite."

Hugh Iverson uđe, a sa sobom je donio šesnaestmilimetarski projektor i prenosno platno.

"Gdje ću ga postaviti?"

David pokaže u kut prostorije.

"Ondje."

Gledali su dok je čovjek namještao opremu i stavljao utikač u utičnicu.

"Smijem li navući zavjese?" upita David. Sutkinja Williams s mukom je obuzdavala bijes.

"Da, samo izvolite, gospodine Singer. Imate još sedam minuta."

Iverson uključi projektor. Na platnu se pojavi odaja suca Goldberga. David i dr. Salem su promatrali Ashley koja je sjedila u naslonjaču.

Na snimci je dr. Salem govorio:

"Nalazi se u dubokoj hipnozi."

David je prišao Ashley.

"Želim razgovarati s Toni... Toni. Želim da se pojaviš. Čuješ li me? Alette... Želim razgovarati s obje." Tišina.

Sutkinja Williams je sjedila i ukočena lica promatrala snimku.

David je vikao.

"Što ti je? Zar se previše bojiš? To se dogodilo i u sudnici, zar ne? Jesi li čula što je porota rekla? Ashley je kriva. Bojala si se pokazati. Ti si kukavica, Toni!"

Sutkinja Williams ustane.

"Dosta mi je ovoga! Već sam jednom vidjela ovu odvratnu predstavu. Vaše je vrijeme isteklo, gospodine Singer."

"Čekajte" reče David. "Niste..."

"Gotovo je" oštro će sutkinja Williams i zaputi se prema vratima.

Odjednom se u prostoriji začuje pjesma.

Novčić za mali konac,
Otkud toliko škuda.
Pa još treba i lonac,
Uh! Tako je to svuda.

Sutkinja Williams se zbunjeno okrene. Zagleda se u sliku na platnu. Ashleyno se lice sasvim promijenilo. Bila je to Toni.

Toni je ljutito govorila:

"Previše sam se bojala da se pojavim u sudnici? Zar si doista mislio da ću se pokazati samo zato jer si mi ti to naredio? Što ti misliš, da sam ja dresirani poni?"

Sutkinja Williams se polako vrati unutra zureći u platno.

"Slušala sam sve one proklete bezveznjake kako sami sebe čine budalama." Oponašala je glas jednog svjedoka. "»Ne vjerujem da postoji poremećaj podvojene ličnosti.« Kakvi idioti. Nikad nisam vidjela takve..."

Pred njihovim se očima Ashleyno lice ponovno preobrazilo. Činilo se da se opustila u naslonjaču, a na licu joj se pojavio sramežljivi izraz. Glasom u kojem se osjećao talijanski naglasak Alette reče:

"Gospodine Singer, znam da ste učinili sve što je bilo u vašoj moći. Željela sam se pojaviti u sudnici i pomoći vam, ali mi Toni nije dopustila."

Sutkinja Williams je bezizražajna lica gledala.

Lice i glas su se opet promijenili.

"Vraški je točno da ti nisam dopustila" reče Toni. David reče:

"Toni, što misliš, što će se tebi dogoditi ako sutkinja osudi Ashley na smrt?"

"Neće je osuditi na smrt. Ashlev nije čak ni poznavala jednog od onih muškaraca. Sjećaš se?"

"Ali Alette ih je sve poznavala" reče David. "Ti si počinila ta umorstva, Alette. Imala si spolni odnos s tim muškarcima, a tada si ih ubila i kastrirala..."

"Prokleti idiote!" prasne Toni. "Ni o čemu nemaš pojma, je li? Alette nikad ne bi smogla snage za tako nešto. Ja sam to učinila. Zavrijedili su smrt. Samo su željeli seks." Teško je disala. "Ali natjerala sam ih da za to plate, nisam li? I nitko ne može dokazati da sam to ja učinila. Neka gospođica Uštogljenica snosi krivnju. Svi ćemo poći u lijepi, ugodni sanatorij i..."

U pozadini, iza kineskog paravana u kutu, začuo se glasni škljocaj. Toni se okrene.

"Što je to bilo?"

"Ništa" brzo će David. "To je samo..."

Toni ustane i potrči prema kameri tako da joj je lice ispunilo cijelo platno. Gurnula je nešto pa se slika zatrese; dio kineskog paravana pojavi se na snimci. Na njemu je probušena malena rupa.

"Imaš jebenu kameru iza ovoga!" vrisne Toni. Okrene se Davidu. "Kujin sine, što pokušavaš učiniti? Prevario si me!"

Na stolu se nalazio otvarač za pisma. Toni ga zgrabi i baci se na Davida.

"Ubit ću te. Ubit ću te!" derala se.

David ju je pokušao zadržati, ali nije joj bio ravan. Otvarač za pisma posjekao mu je ruku.

Toni je podigla ruku kako bi ga ponovno napala, a tada je pritrčao stražar i pokušao je uhvatiti. Toni ga je srušila na pod. Otvorila su se vrata pa je utrčao policajac u odori. Kad je vidio što se događa, bacio se na Toni. Šutnula ga je u prepone, a on se presavio i pao. Utrčala su još dva policajca. Tek su trojica uspjela prikovati Toni za stolicu, a ona je cijelo vrijeme vikala i vriskala na njih.

Krv je šikljala iz Davidove ruke.

"Za Boga miloga, probudite je" rekao je dr. Salemu.

Dr. Salem reče:

"Ashley... Ashley... slušaj me. Sad ćeš se probuditi iz hipnoze. Toni je otišla. Sad nema opasnosti pa možeš izaći, Ashley. Brojit ću do tri."

Dok je skupina promatrala, Ashleyno tijelo se smirilo i opustilo.

"Čuješ li me?"

"Da." Bio je to Ashleyin glas, ali se činio jako dalekim.

"Probudit ćeš se kad nabrojim do tri. Jedan... dva... tri... Kako se osjećaš?" Ashley je otvorila oči.

"Osjećam se jako umorno. Jesam li štogod rekla?"

Na platnu u uredu sutkinje Williams nestane slike. David priđe zidu i upali svjetla. Brennan reče:

"Dakle! Kakva predstava. Kad bi dijelili Oskare za najbolju..."

Sutkinja Williams se okrene k njemu.

"Šutite."

Brennan je šokirano pogleda.

Usljedi kratka tišina. Sutkinja Williams pogleda Davida.

"Odvjetniče."

"Da?"

Još jedna stanka.

"Dugujem vam ispriku.

Sutkinja Tessa Williams sjedila je na svome mjestu u sudnici.

"Oba odvjetnika složila su se da će prihvatiti mišljenje psihijatra koji je već pregledao tuženicu, dr. Salema. Sud je donio odluku da tuženica nije kriva iz razloga neuračunljivosti. Bit će poslana u ustanovu za mentalno zdravlje gdje će biti liječena. Suđenje je završeno."

David ustane. Osjećao se posve iscrpljeno.

Gotovo je, pomisli. Napokon je gotovo. On i Sandra mogu ponovno početi živjeti. Pogleda sutkinju Williams i radosno reče:

"Dobit ćemo dijete."

Dr. Salem reče Davidu:

"Želio bih nešto predložiti. Nisam siguran da se to može srediti, ali ako ti to možeš urediti, mislim da bi uvelike pomoglo Ashley."

"O čemu je riječ?"

"Psihijatrijska bolnica u Connecticutu na istoku imala je više slučajeva poremećaja podvojene ličnosti od bilo koje druge ustanove u zemlji. Njome upravlja jedan moj prijatelj, dr. Otto Lewison. Kad bi mogao srediti da sud onamo pošalje Ashley, mislim da bi to bilo vrlo korisno."

"Hvala" reče David. "Vidjet ću što mogu učiniti."

"Ja... ne znam kako bih ti zahvalio" dr. Patterson reče Davidu.

David se nasmiješi.

"Ne morate mi zahvaljivati. To je bilo vraćanje usluge. Sjećate se?"

"Obavili ste sjajan posao. Neko vrijeme sam se bojao..."

"I ja sam se bojao."

"No pravda je pobijedila. Moju će kćer izliječiti."

"Siguran sam u to" reče David. "Dr. Salem je predložio psihijatrijsku bolnicu u Connecticutu. Njihovi su liječnici osposobljeni za poremećaj podvojene ličnosti."

Dr. Patterson je trenutak šutio.

"Znaš, Ashley nije sve to zaslužila. Ona je tako divna osoba."

"Slažem se. Razgovarat ću sa sutkinjom Williams i pokušati se izboriti za preseljenje."

Sutkinja Williams bila je u svojim odajama.

"Što mogu za vas učiniti, gospodine Singer?"

"Želio bih vas zamoliti za jednu uslugu." Nasmiješila se.

"Nadam se da ću vam moći udovoljiti. O čemu je riječ?"

David objasni sutkinji što mu je dr. Salem predložio.

"Pa, to je prilično neobičan zahtjev. Ovdje u Kaliforniji imamo nekoliko prilično dobrih psihijatrijskih ustanova."

David reče:

"U redu. Hvala vam, gospođo sutkinjo." Okrene se da pođe, razočaran.

"Nisam rekla da ne može, gospodine Singer." David stane. "Zahtjev jest neobičan, ali ovo je bio neobičan slučaj."

David pričekava.

"Mislim da mogu srediti da se pošalje onamo."

"Hvala vam, gospođo sutkinjo. Doista sam vam zahvalan,"

Ashley je u svojoj ćeliji razmišljala: *Osudili su me na smrt. Dugotrajnu smrt u umobolnici punoj ludih osoba. Bilo bi bolje da su me odmah ubili.* Razmišljala je o beskrajnim, beznadnim godinama što je očekuju i počela plakati.

Vrata ćelije se otvore i uđe njezin otac. Zastane na trenutak, promatrajući je, a na licu mu je lebdio izraz bola.

"Dušo..." Sjedne joj nasuprot. "Živjet ćeš" reče.

Ashley odmahne glavom.

"Ne želim živjeti."

"Nemoj to govoriti. Imaš zdravstveni problem, ali to se može izliječiti. I izliječit će se. Kad ti bude bolje, doći ćeš živjeti sa mnom i ja ću voditi brigu o tebi. Bez obzira što će se dogoditi, uvijek ćemo imati jedno drugo. To nam nitko ne može oduzeti."

Ashley je samo bez riječi sjedila.

"Znam kako se sad osjećaš, ali vjeruj mi, to će se promijeniti. Moja će se djevojčica vratiti kući, k meni, izliječena." On polako ustane. "Bojim se da se moram vratiti u San Francisco." Pričekava da Ashley nešto kaže.

Šutjela je.

"David mi je rekao da misli kako će te poslati u jednu od najboljih psihijatrijskih bolnica na svijetu. Dolazit ću te posjećivati. Hoće li te to radovati?" Ona tupo kimne glavom.

"Da."

"Dobro, dušo." Poljubi je u obraz i čvrsto je zagrlj. "Pobrinut ću se da dobiješ najbolju moguću njegu. Želim da mi se vrati moja mala djevojčica."

Ashley je gledala kako njezin otac odlazi i pomislila: *Zašto ne mogu sad umrijeti? Zašto mi ne dopuštaju da umrem?*

Sat vremena kasnije posjetio ju je David.

"Pa, uspjeli smo" reče. Zabrinuto je pogleda. "Je li ti dobro?"

"Ne želim poći u bolnicu za duševne bolesti. Želim umrijeti. Ne mogu podnijeti ovakav život. Pomozi mi, Davide. Molim te, pomoz mi."

"Ashley, dobit ćeš pomoć. Prošlost je gotova. Sad imaš budućnost. Noćna mora će završiti." Uhvati je za ruku. "Gledaj, dosad si mi vjerovala. Vjeruj mi i dalje. Ponovno ćeš živjeti normalnim životom."

Šutke je sjedila.

"Reci, »Vjerujem ti, Davide.«"

Ashley duboko udahne.

"Ja... vjerujem ti, Davide."

David se nasmiješi.

"Dobra djevojka. Ovo je za tebe novi početak."

U trenutku kad je presuda objavljena u javnosti, mediji su poludjeli. David je preko noći postao heroj. Preuzeo je nemoguć slučaj i pobijedio. Nazvao je Sandru.

"Dušo, ja..."

"Znam, dragi. Znam. Upravo sam vidjela na televiziji. Nije li to predivno? Tako se ponosim tobom."

"Ne mogu ti reći kako sam sretan da je gotovo. Večeras se vraćam kući. Jedva čekam da..."

"Davide...?"

"Da?"

"Davide... ooh..."

"Da? Što se događa, dušo?"

"... Ooh... dobit ćemo dijete..."

"Čekaj mene!" vikne David.

Jeffrey Singer je imao tri kilograma i devetsto grama, a bio je najljepše novorođenče koje je David ikad vidio.

"Izgleda točno kao ti, Davide" reče Sandra.

"Da, doista, zar ne?" ozari se David.

"Drago mi je da je sve tako dobro ispalo" reče Sandra.

David uzdahne.

"Bilo je trenutaka kad ni u što nisam bio siguran."

"Ja nisam nikad sumnjala u tebe."

David zagrlji Sandru i reče:

"Vratit ću se, dušo. Moram pokupiti svoje stvari iz ureda."

Kad je David stigao u ured tvrtke Kincaid, Turner, Rose & Ripley, ondje su ga toplo pozdravili.

"Čestitam, Davide..."

"Dobro obavljen posao..."

"Stvarno si im pokazao..."

David pođe u svoj ured. Holly više nije bila ondje. David počne prazniti svoj pisaoći stol.

"Davide..."

David se okrene. Iza njega je stajao Joseph Kincaid.

Kincaid mu priđe i upita:

"Što to radite?"

"Uzimam svoje stvari iz ureda. Dobio sam otkaz."

Kincaid se nasmiješi.

"Otkaz? Naravno da ne. Ne, ne, ne. Došlo je do nekakvog nesporazuma." Licem mu se razlije osmijeh. "Uzet ćemo vas za partnera, mladiću moj. Zapravo, za danas poslije podne u tri zakazao sam konferenciju za tisak za vas."

David ga upitno pogleda.

"Doista?"

Kincaid kimne glavom.

"Svakako."

David reče:

"Bit će bolje da je otkazete. Odlučio sam se vratiti kriminalističkom pravu. Jesse Ouiller mi je ponudio partnerstvo. Kad se čovjek bavi tim dijelom prava, onda barem zna tko su doista zločinci. Zato, Joey, zlato, uzmite si svoje partnerstvo i zabijte si ga onamo gdje sunce ne sja."

I David izađe iz ureda.

Jesse Quiller se osvrne po dvoetažnom stanu u potkrovlju i reče:

"Ovo je krasno. Doista vam odgovara."

"Hvala" reče Sandra. Čula je zvuk iz dječje sobe. "Trebala bih pogledati Jeffreyja." Žurno pođe do dječje sobe.

Jesse Quiller pođe do prelijepog okvira od čistog srebra u kojem se već nalazila Jeffreyjeva prva fotografija.

"Ovo je ljupko. Odakle vam?"

"Poslala ga je sutkinja Williams."

"Drago mi je da si opet sa mnom, partneru" reče Jesse.

"Drago mi je da sam se vratio, Jesse."

"Zacijelo će ti sad trebati malo vremena za opuštanje. Malo se odmori..."

"Da. Mislili smo uzeti Jeffreyja i odvesti se u Oregon, posjetiti Sandrine roditelje i..."

"Usput rečeno, jutros se u uredu pojavio jedan zanimljiv slučaj, Davide. Žena je optužena da je ubila vlastito dvoje djece. Imam osjećaj da je nedužna. Nažalost, ja moram u Washington radi drugog slučaja, ali mislio sam da bi ti mogao samo porazgovarati s njom i vidjeti što ti se čini..."

KNJIGA TREĆA

Dvadesetdrugo poglavlje

Psihijatrijska bolnica Connecticut, dvadeset četiri kilometra sjeverno od Westporta, nekad je bila imanje Wima Boekera, imućnog Nizozemca, koji je kuću izgradio 1910. godine. Četrdeset bujnih jutara sadrži veliki vlastelinski dvor, radionicu, konjušnicu i bazen za plivanje. Država je kupila imanje godine 1925. i preuredila vlastelinski dvor za potrebe stotinjak pacijenata. Oko imanja je podignuta visoka žičana ograda, a na ulazu je postavljena stražarnica. Na sve su prozore postavljene metalne rešetke, a jedan je dio građevine sigurnosno pojačan za opasne pacijente.

U uredu dr. Otta Lewisona, upravitelja psihijatrijske klinike, održavao se sastanak. Dr. Gilbert Keller i dr. Craig Foster razgovarali su o novoj pacijentici koja je uskoro trebala stići.

Gilbert Keller je muškarac četrdesetih godina, srednje visine, plave kose i žarkih sivih očiju. On je poznati stručnjak za poremećaj podvojene ličnosti.

Otto Lewison, upravitelj Psihijatrijske bolnice Connecticut, je čovjek sedamdesetih godina, uredan i dotjeran omanji muškarac s punom bradom i starinskim naočalama.

Dr. Craig Foster godinama je surađivao s dr. Kellerom, a sad piše knjigu o poremećaju podvojene ličnosti. Svi su proučavali podatke o Ashley Patterson.

"Dama je bila prilično marljiva. Tek joj je dvadeset osam godina, a već je umorila pet muškaraca" reče Otto Lewison. Ponovno pogleda papire pred sobom. "Također je pokušala ubiti svog odvjetnika."

"O čemu svi maštaju" suho će Gilbert Keller.

"Držat ćemo je u odjelu A, s pojačanim osiguranjem, dok ne napravimo potpunu procjenu" reče Otto Lewison.

"Kad stiže?" upita dr. Keller.

Preko interkoma začuje se glas tajnice dr. Lewisona.

"Dr. Lewison, upravo su doveli Ashley Patterson. Želite li da je dovedu u vaš ured?"

"Da, molim vas." Lewison podigne glavu. "Je li to odgovor na tvoje pitanje?"

Putovanje je bilo prava noćna mora. Po završetku suđenja vratili su Ashley Patterson u njezinu ćeliju gdje je ostala tri dana dok su se obavljale pripreme za njezino prebacivanje na istok.

Zatvorski ju je autobus odvezao do aerodroma u Oaklandu gdje ju je čekao avion. To je bio preuređeni DC-6, dio golema državnog sustava za prevoženje zatvorenika kojim upravlja šerifska služba Sjedinjenih Država. U avionu su bila dvadeset četiri zatvorenika, svi s lisičinama na rukama i okovima na nogama.

Ashley je također imala lisičine, a kad je sjela, lancima su pričvrstili njezine noge za donji dio sjedala.

Zašto mi to čine? Nisam opasna zločinka. Ja sam normalna žena. A neki glas u njoj dometne: Koja je umorila pet nedužnih ljudi.

Kažnjenici u avionu bili su ogrubjeli zločinci, osuđeni za umorstvo, silovanje, oružanu pljačku i desetak drugih zločina. Upravo su kretali prema najbolje čuvanim zatvorima diljem zemlje. Ashley je bila jedina žena u avionu. Jedan je kažnjenik pogleda i naceri se.

"Bok, dušice. Kako bi ti se svidjelo da dođeš ovamo i zagriješ moje krilo?"

"Smiri se" upozori ga stražar.

"Hej! Zar u tvojoj duši nema nimalo romantike? Ova se kuja neće ševiti narednih... Na koliko si osuđena, dušice?"

Drugi kažnjenik reče:

"Jesi li uspaljena, medena? Kako bi bilo da se preselim na sjedalo do tebe i dam ti..."

Jedan je kažnjenik zurio u Ashley.

"Čekajte malo!" reče. "Ova je ženska ubila pet muškaraca i kastrirala ih."

Sad su svi zurili u Ashley.

Nitko joj više nije dodijavao.

Na putu do New Yorka avion je dva puta sletio kako bi iskrcao ili ukrcao putnike. To je bio dugačak let, s mnogo turbulencije, a kad su sletjeli na aerodrom La Guardia, Ashley je patila od bolesti vožnje.

Kad je avion sletio, na pisti su je čekala dva policajca. Skinuli su joj okove s nogu, ali su je ponovno sputali lancima u unutrašnjosti policijskog kombija. Nikad se nije osjećala tako poniženom. Činjenica da se osjećala tako normalnom sve je još više otežavala. Zar misle da će pokušati pobjeći ili nekoga ubiti? Sve je to gotovo, pripada prošlosti. Zar oni to ne znaju? Bila je sigurna da se to više nikad neće dogoditi. Željela je biti daleko odatle. Bilo gdje.

U jednom je trenutku, tijekom, dugotrajne, jednolične vožnje do Connecticuta, zadrijemala. Probudio ju je čuvarov glas.

"Stigli smo."

Nalazili su se pred ogradom Psihijatrijske bolnice Connecticut.

Kad su Ashley Patterson uveli u ured dr. Lewisona, on reče:

"Dobro došla u Psihijatrijsku bolnicu Connecticut, gospođice Patterson."

Ashley je samo stajala ondje, blijeda i bez riječi.

Dr. Lewison joj predstavi druge liječnike i ponudi joj stolac.

"Sjednite, molim vas." Pogleda čuvara. "Skinite joj lisičine i okove." Čuvar joj skine okove i Ashley sjedne.

Dr. Foster reče:

"Znam da ovo za vas mora biti jako teško. Učinit ćemo sve što je u našoj moći da vam što više olakšamo. Naš je cilj da jednoga dana odete odavde, izliječeni."

Ashley pronađe svoj glas.

"Koliko... koliko bi to moglo trajati?"

"Još je prerano da na to odgovorimo" reče Otto Lewison. "Ako vas možemo izliječiti, to bi moglo potrajati pet ili šest godina."

Svaka je riječ poput groma pogodila Ashley.

»Ako vas možemo izliječiti, to bi moglo potrajati pet ili šest godina...«

"Terapija nije agresivna. Sastojat će se od kombinacije razgovora s dr. Kellerom, hipnoze, grupne terapije, radne terapije. Važno je imati na umu da mi nismo vaši neprijatelji."

Gilbert Keller joj je proučavao lice.

"Ovdje smo da vam pomognemo i želimo da nam vi u tome pomognete."

Više se nije imalo što reći.

Otto Lewison kimne glavom bolničaru, a on priđe Ashley i uhvati je za ruku. Craig Foster reče:

"On će vas sada odvesti u vašu sobu. Kasnije ćemo ponovno razgovarati."

Kad je Ashley izišla, Otto Lewison se okrene Gilbertu Kelleru.

"Što misliš?"

"Pa, postoji jedna prednost. Samo su dva alter ega na kojima treba raditi."

Keller se pokušavao sjetiti.

"Koliko smo ih najviše imali?"

"Gospođa Beltrand, devedeset alter ega."

Ashley nije znala što može očekivati, ali nekako je zamišljala mračni, turobni zatvor. Psihijatrijska bolnica Connecticut bila je više poput ugodnog kluba... s metalnim rešetkama.

Dok je bolničar vodio Ashley kroz dugačke, vedre hodnike, ona je gledala pacijente kako se slobodno šeću naokolo. Bilo je ljudi svih dobi, i svi su izgledali normalno. Zašto su ovdje? Neki su joj se nasmiješili i rekli »Dobro jutro«, ali Ashley je bila previše smućena da bi im odgovorila. Sve je djelovalo nekako nadnaravno. Nalazila se u bolnici za duševne bolesnike. *Jesam li luda?*

Stigli su do velikih čeličnih vrata što su odvajala jedan dio zgrade. Iza vrata se nalazio bolničar. Pritisnuo je crveno puce i golema su se vrata otvorila.

"Ovo je Ashley Patterson."

Drugi bolničar reče:

"Dobro jutro, gospođice Patterson."

Sve se činilo tako normalnim. Ali više ništa nije normalno, pomisli Ashley. Svijet se okrenuo naglavce.

"Ovuda, gospođice Patterson."

Poveo ju je do drugih vrata i otvorio ih. Ashley korakne unutra. Umjesto u ćeliji, našla se u udobnoj sobi srednje veličine. Zidovi su obojeni pastelno plavom bojom, a namještaj čini maleni kauč i krevet udobna izgleda.

"Ovdje ćete boraviti. Za nekoliko će minuta donijeti vaše stvari."

Ashley je gledala kako bolničar izlazi i zatvara vrata za sobom. *Ovdje ćete boraviti.*

Počne se osjećati klaustrofobično.

Što ako ja ne želim tu boraviti? Što ako želim otići odavde? Priđe vratima. Bila su zaključana. Ashley sjedne na kauč i pokuša srediti svoje misli. Nastojala se koncentrirati na pozitivno.

Pokušat ćemo vas izliječiti.

Pokušat ćemo vas izliječiti. Izliječit ćemo vas.

Dvadesettreće poglavlje

Dr. Gilbert Keller bio je zadužen za Ashleynu terapiju. Njegova je specijalnost bila liječenje poremećaja podvojene ličnosti. Iako je imao neuspjeha, njegov postotak uspjeha bio je visok. U ovakvim slučajevima nije bilo laganih odgovora. Njegov prvi zadatak bio je navesti pacijenta da mu vjeruje, da se uz njega ugodno osjeća, a potom bi trebao na površinu izvući druge ličnosti, jednu po jednu, tako da na koncu mogu komunicirati jedna s drugom i razumjeti zašto postoje, te konačno, zašto više nisu potrebne. To je bio trenutak stapanja u kojem se različite ličnosti pretvaraju u jednu jedinu cjelinu.

Daleko smo od toga, razmišljao je dr. Keller.

Idućeg su jutra odveli Ashley u ured dr. Kellera.

"Dobro jutro, Ashley."

"Dobro jutro, dr. Keller."

"Želio bih da me zovete Gilbert. Bit ćemo prijatelji. Kako se osjećate?"

Ashley ga pogleda i reče:

"Kažu mi da sam ubila pet muškaraca. Kako bih se trebala osjećati?"

"Sjećate li se da ste ubili bilo koga od njih?"

"Ne."

"Pročitao sam prijepis vašeg suđenja, Ashley. Vi ih niste ubili. To je učinio jedan od vaših alter ega. Upoznat ćemo vaše druge ličnosti i s vremenom, uz vašu pomoć, natjerat ćemo ih da nestanu."

"Ja... nadam se da možete..."

"Mogu. Ovdje sam da bih vam pomogao i baš ću to učiniti. Vaš je um stvorio druge ličnosti kako bi vas poštedio nepodnošljiva bola. Moramo otkriti što je uzrokovalo bol. Moram saznati kad su se te druge ličnosti rodile i zašto."

"Kako... kako ćete to učiniti?"

"Razgovarat ćemo. Sjetit ćete se nekog događaja. S vremena na vrijeme koristit ćemo hipnozu ili natrijski amital. Već ste bili hipnotizirani, zar ne?"

"Da."

"Nitko neće na vas vršiti pritisak. Nećemo žuriti." Umirujućim glasom doda: "A kad završimo, vi ćete ponovno biti zdravi."

Razgovarali su gotovo sat vremena. Po isteku tog vremena Ashley se osjećala daleko opuštenije. Vrativši se u svoju sobu, pomislila je: *Doista mislim da on to može učiniti.* Tada se kratko pomolila.

Dr. Keller se sastao s Ottom Lewisonom.

"Jutros smo razgovarali" reče dr. Keller. "Dobro je što Ashley priznaje da problem postoji i želi da joj se pomogne."

"To je početak. Obavještavaj me."

"Hoću, Otto."

Dr. Keller se radovao izazovu što ga je očekivao. Ashley Patterson je na neki način bila vrlo posebna. Čvrsto je odlučio da će joj pomoći.

Razgovarali su svakoga dana, a tjedan dana nakon što je Ashley stigla, dr. Keller reče:

"Nadam se da vam je udobno i da ste opušteni. Sad ću vas hipnotizirati." Pođe prema njoj.

"Ne! Čekajte!"

Dr. Keller je iznenađeno pogleda.

"Što je bilo?"

Kroz Ashleynu glavu proletjele je desetak užasnih misli. Izvući će njezine druge ličnosti. Užasavala ju je ta pomisao.

"Molim vas" reče. "Ne... ne želim ih upoznati."

"Nećete" uvjeravao ju je dr. Keller. "Još ne." Ashley proguta slinu. "Dobro."

"Jeste li spremni?"

Ona kimne glavom.

"Da."

"Dobro. Počnimo."

Potrajalo je petnaest minuta dok ju nije hipnotizirao. Kad je bila pod hipnozom, Gilbert Keller pogleda komadić papira na svom stolu. Toni Prescott i Alette Peters. Vrijeme je za prebacivanje, postupak promjene dominantne ličnosti. Pogleda Ashley, usnulu u naslonjaču, a potom se nagne naprijed.

"Dobro jutro, Toni. Čuješ li me?"

Promatrao je preobražaj na Ashleynu licu dok je kontrolu preuzimala posve drukčija ličnost. Na licu se pojavila nenadana živahnost. Počela je pjevušiti:

Pola kile jeftine riže,

I pola kile meda,

Onda se prste poliže,
Uh! Tako je to svuda!

"To je bilo vrlo lijepo, Toni. Ja sam Gilbert Keller."

"Znam tko si" reče Toni.

"Drago mi je da smo se upoznali. Jesu li ti ikad rekli da imaš prekrasan glas?"

"Okani me se."

"Doista tako mislim. Jesi li uzimala satove pjevanja? Kladam se da jesi."

"Ne, nisam. Zapravo, željela sam, ali moja..." *Za Boga miloga, hoćeš li prestati s tom groznom galamom! Tko ti je utuvio u glavu da znaš pjevati?... "nije važno."*

"Toni, želim ti pomoći."

"Ne, ne želiš, dušice. Želiš me povaliti."

"Zašto to misliš, Toni?"

"Vi prokleti muškarci uvijek samo to želite. Pa pa."

"Toni...? Toni...?" Tišina.

Gilbert Keller ponovno pogleda Ashlevno lice. Bilo je smireno. Dr. Keller se nagne naprijed.

"Alette?" Izraz Ashlevna lica nije se promijenio. "Alette...?" Ništa.

"Želim razgovarati s tobom, Alette." Ashley se počne nelagodno meškoljiti. "Iziđi, Alette."

Ashley duboko udahne, a potom uslijedi iznenadna bujica riječi izgovorenih talijanskim jezikom.

"C'e gualcuno che parla Italiano?"

"Alette..."

"Non so dove mi travo."

"Alette, slušaj me. Na sigurnom si. Opusti se."

"Mi sento slanca... Umorna sam."

"Doživjela si užasne stvari, ali sad je sve to iza tebe. Tvoja će budućnost biti vrlo mirna. Znaš li gdje se nalaziš?"

Njegov je glas bijele boje.

"Si. Ovo je nekakvo mjesto za ljude koji su pazzo. Zato si ti ovdje, doktore. Ti si onaj koji je lud."

"To je mjesto gdje ćeš se izliječiti. Alette, kad zatvoriš oči i zamisliš ovo mjesto, što ti pada na pamet?"

"Hogarth. On je slikao umobolnice i užasavajuće prizore. Ti si prevelika neznanica da bi uopće čuo za njega."

"Ne bih želio da ovo mjesto smatraš užasavajućim. Pričaj mi o sebi, Alette. Čime se voliš baviti? Što bi željela raditi dok si ovdje?"

"Volim slikati."

"Morat ćemo ti nabaviti slikarske boje."

"Ne!"

"Zašto?"

"Ne želim." »Što ti je to, dijete? Meni izgleda poput ružne mrlje.«
Ostavi me na miru.

"Alette?"

Gilbert Keller je gledao kako se Ashleyno lice ponovno mijenja. Alette je nestala. Dr. Keller probudi Ashley. Ona otvori oči i trepne.

"Jeste li počeli?"

"Već smo završili."

"Kakva sam bila?"

"Toni i Alette su razgovarale sa mnom. Dobro smo počeli, Ashley."

Ashley je primila pismo od Davida Singera u kojem je pisalo:

Draga Ashley,

Samo ti želim staviti do znanja da mislim na tebe i nadam se da dobro napreduješ. Zapravo, često mislim o tebi. Osjećam se kao da smo zajedno preživjeli rat. Borba je bila teška, ali pobijedili smo. Imam i dobre vijesti. Obavijestili su me da u Bedfordu i Quebecu neće podignuti optužnicu protiv tebe. Ako nešto mogu za tebe učiniti, samo mi javi.

Najtoplije želje,

David

Idućeg je jutro dr. Keller razgovarao s Toni dok je Ashley bila pod hipnozom.

"Što je sada, doktore?"

"Samo želim malo čavrljati s tobom. Htio bih ti pomoći."

"Ne treba mi tvoja prokleta pomoć. Sa mnom je sve u redu."

"Pa, meni je potrebna tvoja pomoć, Toni. Želim ti postaviti jedno pitanje. Što misliš o Ashley?"

"O gospođici Uštogljenicil Nemoj me vući za jezik."

"Ne sviđa ti se?"

"Blago rečeno."

"Što ti se kod nje ne sviđa?"

Usljedila je stanka.

"Pokušava svima osujetiti zabavljanje. Da ja katkad ne preuzmem kontrolu, naši bi životi bili dosadni. Dosadni. Ona ne voli ići na zabave ili putovati ili činiti bilo kakve zabavne stvari."

"Ali ti voliš?"

"Možeš se kladiti da volim. To je ono što nam život pruža, nije li tako, ljubavi?"

"Rodila si se u Londonu, zar ne, Toni? Želiš li mi pričati o tome?"

"Jedno ti mogu reći. Voljela bih da sam sada ondje." Tišina.

"Toni...? Toni...?" Nestala je.

Gilbert Keller reče Ashley:

"Želio bih razgovarati s Alette." Gledao je kako se mijenja izraz Ashley na lica. Nagne se naprijed i tiho reče: "Alette."

"Si."

"Jesi li čula moj razgovor s Toni?"

"Da."

"Poznajete li se ti i Toni?"

"Da." *Naravno da se poznajemo, glupane.*

"Ali Ashley ne poznaje ni tebe ni nju?"

"Ne."

"Sviđa li ti se Ashley?"

"U redu je." *Zašto mi postavljaš sva ta glupava pitanja?*

"Zašto ne razgovaraš s njom?"

"Toni to ne želi."

"Zar ti Toni uvijek govori što ti je činiti?"

"Toni je moja prijateljica." *To se tebe ne tiče.*

"I ja bih želio biti tvoj prijatelj, Alette. Pričaj mi o sebi. Gdje si se rodila?"

"Rodila sam se u Rimu."

"Je li ti se sviđao Rim?"

Gilbert Keller je gledao kako se mijenja izraz na Ashley na licu. Počela je plakati.

Zašto? Dr. Keller se nagne naprijed i umirujućim glasom reče:

"Sve je u redu. Sad ćeš se probuditi, Ashley..."

Ashley otvori oči.

"Razgovarao sam s Toni i Alette. One su prijateljice. Želio bih da sve tri budete prijateljice."

Dok je Ashley bila na ručku, u njezinu je sobu ušao bolničar i na podu opazio sliku krajolika. Na trenutak ju je proučavao, a zatim ju je odnio u ured dr. Kellera.

U uredu dr. Lewisona bio je u tijeku sastanak.

"Kako ide, Gilberte?"

Dr. Keller zamišljeno odgovori:

"Razgovarao sam s dva alter ega. Dominantna je Toni. Porijeklom je iz Engleske, ali o tome ne želi razgovarati. Druga, Alette, rodila se u Rimu, ali ni ona o tome ne želi razgovarati. Zato ću se usredotočiti na to. Ondje su se dogodile traume. Toni je agresivnija. Alette je osjetljiva i povučena. Zanima je slikanje, ali se boji posvetiti tome. Moram otkriti zašto je tako."

"Dakle, misliš da Toni kontrolira Ashley?"

"Da. Toni preuzima kontrolu. Ashley nije bila svjesna njezina postojanja, ili, kad smo već kod toga, niti Aletteina postojanja. Ali Toni i Alette se međusobno poznaju. To je zanimljivo. Toni ima lijep glas za pjevanje, a Alette je nadarena slikarica." Podigne sliku što ju je donio bolničar. "Mislim da bi njihove darovitosti mogle biti ključ pomoću kojeg ću doprijeti do njih."

Ashley je jednom tjedno primala pismo od oca. Nakon što bi ga pročitala, tiho bi sjedila u svojoj sobi i ni s kim nije željela razgovarati.

"To je njezina jedina veza s domom" dr. Keller reče Ottu Lewisonu. "Mislim da to pojačava njezinu želju da izađe odavde i počne normalno živjeti. Svaki maleni djelić pomaže..."

Ashley se počela navikavati na okolinu. Činilo se da pacijenti šeću naokolo, iako su se na svim vratima i u hodnicima nalazili bolničari. Vrata u ogradi uvijek su bila zaključana. Postojala je prostorija za rekreaciju gdje su se mogli okupljati i gledati televiziju, gimnastička dvorana gdje su pacijenti mogli vježbati i zajednička blagovaonica. Ondje je bilo svakojakih ljudi: Japanaca, Kineza, Francuza, Amerikanaca... Na svaki se način nastojalo da bolnica izgleda što običnije, ali kad bi Ashley odlazila u svoju sobu, uvijek su za njom zaključavali vrata.

"Ovo nije bolnica" Toni se žalila Alette. "To je prokleti zatvor."

"Ali dr. Keller misli da može izliječiti Ashley. Tada možemo otići odavde."

"Nemoj biti glupa, Alette. Zar ne shvaćaš? Jedini način na koji može izliječiti Ashley je tako da se riješi nas, da mi nestanemo. Drugim riječima, da bi nju izliječio, mi moramo umrijeti. Pa, ja neću dopustiti da se to dogodi."

"Što ćeš učiniti?"

"Naći ću načina da pobjegnemo."

Dvadesetčetvrto poglavlje

Idućeg je jutra bolničar pratio Ashley do njezine sobe.

"Danas ste nekako drukčiji" reče bolničar.

"Doista, Bille?"

"Da. Gotovo kao druga osoba." Toni tiho reče:

"To je zbog tebe."

"Kako to mislite?"

"Zbog tebe se osjećam drukčije." Dotakne mu ruku i pogleda mu oči.

"Zbog tebe se osjećam predivno."

"Ma hajde."

"Doista je tako. Vrlo si seksi. Znaš li to?"

"Ne."

"Pa, jesi. Jesi li oženjen, Bille?"

"Bio sam, jednom."

"Tvoja je žena bila luda kad te pustila od sebe. Koliko dugo već radiš ovdje, Bille?"

"Pet godina."

"To je prilično dugo. Osjećaš li katkad da želiš otići odavde?"

"Katkad, svakako."

Toni spusti glas.

"Znaš, sa mnom je zapravo sve u redu. Priznajem da sam imala maleni problem kad sam došla ovamo, ali sad sam izliječena. I ja bih željela otići odavde. Kladim se da bi mi ti mogao pomoći. Nas dvoje bismo zajedno mogli otići odavde. Krasno bismo se zabavljali."

Na trenutak ju je proučavao.

"Ne znam što bih rekao."

"O da, znaš. Gledaj kako bi to bilo jednostavno. Samo me jedne noći, dok svi spavaju, moraš pustiti odavde. Jednostavno ćemo nestati." Pogledala ga je i nježno rekla: "Pobrinut ću se da ti se to isplati."

Bili kimne glavom.

"Razmislit ću o tome."

"Samo ti razmisli" samouvjereno će Toni. Kad se Toni vratila u sobu, rekla je Alette: "Odlazimo odavde."

Idućeg su jutra odveli Ashley u ured dr. Kellera.

"Dobro jutro, Ashley."

"Dobro jutro, Gilberte."

"Jutros ćemo pokušati s natrijskim amitalom. Jesi li to već dobivala?"

"Ne."

"Pa, vidjet ćeš da djeluje, vrlo opuštajuće."

Ashley kimne.

"Dobro. Spremna sam."

Dr. Keler je pet minuta kasnije razgovarao s Toni.

"Dobro jutro, Toni."

"Zdravo, doktore."

"Jesi li sretna ovdje, Toni?"

"Čudno da to pitaš. Iskreno govoreći, doista mi se počinje sviđati ovo mjesto. Osjećam se kao kod kuće."

"Zašto onda želiš pobjeći?" Njezin glas otvrdne.

"Što?"

"Bili mi kaže da si ga pitala neka ti pomogne pobjeći odavde."

"Taj kujin sin!" U glasu joj se osjećao bijes. Skočila je sa stolca, potrčala do stola, podigla držač za papir i bacila ga prema glavi dr. Kellera. On se sagne.

"Ubit ću te i ubit ću njega!" Dr. Keller je pograbi.

"Toni..."

Gledao je kako se mijenja izraz Ashleyina lica. Toni je nestala. Shvati da mu srce mahnito lupa.

"Ashley!"

Kad se Ashley probudila, otvorila je oči, zbunjeno se osvrnula oko sebe i pitala:

"Je li sve u redu?"

"Toni me je napala. Naljutila se jer sam otkrio da pokušava pobjeći."

"Ja... žao mi je. Imala sam osjećaj da se nešto loše događa."

"U redu je. Želio bih da se upoznaš s Toni i Alette."

"Ne!"

"Zašto ne?"

"Bojim se. Ne... ne želim ih upoznati. Zar ne razumijete? One nisu stvarne. To je samo plod moje mašte."

"Morat ćeš ih sresti prije ili kasnije, Ashley. Morate upoznati jedna drugu. Samo se tako možeš izliječiti."

Ashley ustane.

"Želim se vratiti u svoju sobu."

Kad su je vratili u njezinu sobu, Ashley je gledala kako bolničar odlazi. Ispunjavao ju je duboki osjećaj očaja. Mislila je:

Nikad neću odavde izići. Svi mi lažu. Ne mogu me izliječiti. Nije se mogla suočiti s činjenicom da druge ličnosti žive u njoj... Zbog njih su ljudi umoreni, obitelji uništene. Zašto ja, Bože? Počela je plakati. Što li sam ti ikad učinila? Sjela je na krevet i pomislila: Ne mogu dalje ovako. Postoji samo jedan način da se to završi. Moram to sada učiniti.

Ustala je i pošla po sobi u potrazi za nečim oštrim. Ništa nije našla. Sobe su bile pomno uređene tako da u njima nema ničega čime bi se pacijenti mogli ozlijediti.

Dok je pogledom pretraživala prostoriju, opazila je boje, platno i kistove te se zaputila onamo. Drške kistova bile su drvene. Ashley prelomi jedan napola i tako dobije oštre, nazubljene rubove. Polako uzme jedan dio kista i položi ga na zapešće. Jednim hitrim pokretom duboko zareže u vene i krv počne šikljati. Ashley položi oštri rub na drugo zapešće i ponovi pokret. Stajala je ondje i gledala kako krv stvara mrlju na sagu. Počela je osjećati hladnoću. Spustila se na pod i sklupčala u položaj fetusa. I tada u sobi zavlada mrak.

Dr. Gilbert Keller se šokirao kad je čuo vijest. Pošao je posjetiti Ashley u ambulanti. Na zapešćima je imala debele zavoje. Dok ju je gledao kako ondje leži, dr. Keller je pomislio:

Ne smijem dopustiti da se tako nešto ponovi.

"Gotovo smo te izgubili" reče. "Mene bi to prikazalo u jako lošem svjetlu."

Ashley istisne iskrivljeni osmijeh.

"Žao mi je. Ali sve se čini tako... tako beznadnim."

"Tu nemaš pravo" uvjeravao ju je dr. Keller. "Želiš li da ti se pomogne, Ashley?"

"Da."

"Onda moraš vjerovati u mene. Moraš surađivati sa mnom. Ne mogu uspjeti sam. Što kažeš?" Uslijedi duga tišina.

"Što želite da učinim?"

"Najprije želim da mi obećaš kako više nikad nećeš pokušati nauditi sebi."

"Dobro. Obećajem."

"Sad ću isto obećanje dobiti od Toni i Alette. Uspavat ću te."

Dr. Keller je nekoliko minuta kasnije razgovarao s Toni.

"Ta sebična kuja nas je sve pokušala ubiti. Misli samo na sebe. Shvaćaš li što želim reći?"

"Toni..."

"Pa, ja to neću podnositi. Ja ću..."

"Hoćeš li šutjeti i slušati me?"

"Slušam."

"Hoću da mi obećaš da nikad nećeš nauditi Ashley."

"Zašto bih to obećala?"

"Reću ću ti zašto. Jer si ti dio nje. Rođena si iz njezina bola. Još ne znam kroz što si morala proći, Toni, ali znam da je zasigurno bilo strašno. Ali moraš shvatiti da je ona to isto proživjela, a Alette je rođena iz istog razloga. Vas tri imate mnogo zajedničkog. Trebale biste pomagati jedna drugoj, a ne mrziti se. Hoćeš li mi dati svoju riječ?"

Ništa.

"Toni?"

"Valjda" progundā Toni.

"Hvala ti. Želiš li sada razgovarati o Engleskoj?"

"Ne."

"Alette. Jesi li tu?"

"Da." *Što misliš, gdje bih mogla biti, budalo?*

"Hoću da mi obećaš ono što mi je i Toni obećala. Obećaj da nikad nećeš nauditi Ashley. Jedino do nje ti je stalo, zar ne?"

Ashley, Ashley, Ashley, A što je s nama?

"Alette?"

"Da. Obećajem."

Mjeseci su prolazili, ali nije bilo znakova napretka. Dr. Keller je sjedio za svojim stolom, proučavao bilješke, prisjećao se razgovora, pokušavao otkriti što nije u redu. Vodio je brigu o šest drugih pacijenata, ali ga je najviše zabrinjavala Ashley. Postojao je nevjerovatni jaz između njezine nedužne ranjivosti i mračnih sila koje su mogle preuzeti kontrolu nad njezinim životom. Kad god bi razgovarao s Ashley, obuzimala bi ga snažna želja da je zaštititi.

Ona mi je poput kćeri, razmišljao je. Koga ja zavaravam? Zaljubljujem se u nju.

Dr. Keller pođe k Ottu Lewisonu.

"Imam jedan problem, Otto."

"Mislio sam da je to rezervirano za naše pacijente."

"Ovdje je riječ o jednoj od naših pacijentica. Ashley Patterson."

"Oh?"

"Shvatio sam da me... da me ona jako privlači."

"Prijenos osjećaja?"

"Da."

"To bi moglo biti vrlo opasno za oboje, Gilberte."

"Znam."

"Pa, najvažnije je da si toga svjestan... Budi oprezan."

"To i namjeravam."

STUDENI

Jutros sam Ashley dao dnevnik.

"Htio bih da ti i Toni i Alette koristite ovo, Ashley. Možeš ga držati u svojoj sobi. Kad god bilo koja od vas ima neke misli ili ideje što bi ih radije napisala nego rekla meni, jednostavno ih treba zapisati."

"U redu, Gilberte."

Dr. Keller je mjesec dana kasnije zapisao u svoj dnevnik:

PROSINAC

Liječenje je na mrtvoj točki. Toni i Alette ne žele razgovarati o prošlosti. Postaje sve teže nagovoriti Ashley da pristane na hipnotiziranje.

OŽUJAK

Dnevnik je još uvijek prazan. Nisam siguran tko pruža najviše otpora, Ashley ili Toni. Kad ipak uspijem hipnotizirati Ashley, Toni i Alette se samo nakratko pojavljuju. Odlučno odbijaju razgovarati o prošlosti.

LIPANJ

Redovito se sastajem s Ashley, ali osjećam da nimalo ne napredujem. Dnevnik je još uvijek netaknut. Dao sam Alette slikarski stalak i boje. Nadam se da bi moglo doći do pomaka ako počne slikati.

SRPANJ

Nešto se dogodilo, ali nisam siguran je li to znak napretka. Alette je naslikala predivnu sliku bolničkog okoliša. Kad sam je pohvalio, činila se zadovoljnom. Te je večeri slika bila uništena.

Dr. Keller i Otto Lewison zajedno su pili kavu.

"Mislim da ću malo pokušati s grupnom terapijom" reče dr. Keller. "Čini se da ništa drugo ne djeluje."

"Koliko pacijenata misliš uključiti?"

"Ne više od šest. Htio bih da se počne družiti s drugim ljudima. Sada živi u vlastitom svijetu. Želio bih da se izvuče iz toga."

"Dobra zamisao. Vrijedi pokušati."

Dr. Keller uvede Ashley u malenu prostoriju za sastanke. Unutra se nalazilo šest ljudi.

"Želio bih te upoznati s nekim prijateljima" reče dr. Keller.

Poveo je Ashley prostorijom i upoznavao je s ljudima, ali Ashley je bila previše smućena da bi zapamtila njihova imena. Jedno se ime stapalo s drugim. Ondje je bila Debela Žena, Koščati Čovjek, Čelava Žena, Hromi Čovjek, Kineskinja i Blagi Čovjek. Svi su djelovali vrlo ljubazno.

"Sjedni" reče Čelava Žena. "Želiš li kavu?" Ashley sjedne.

"Hvala vam."

"Čuli smo o tebi" reče Blagi Čovjek. "Mnogo si toga prošla."

Ashley kimne.

Koščati Čovjek reče:

"Pretpostavljam da smo svi mnogo toga prošli, ali ovdje nam pomažu. Ovo je prekrasno mjesto."

"Imaju najbolje liječnike na svijetu" dometne Kineskinja.

Svi djeluju tako normalno, pomisli Ashley.

Dr. Keller je sjeo po strani i pratio razgovore. Ustao je četrdeset pet minuta kasnije.

"Mislim da je vrijeme da pođemo, Ashley."

Ashley ustane.

"Drago mi je da sam vas sve upoznala."

Hromi Čovjek joj priđe i šapne:

"Nemoj ovdje piti vodu. Otrovana je. Žele nas ubiti, a ipak pokupiti novac od države."

Ashley proguta slinu.

"Hvala. Ja... zapamtiti ću."

Dok su se Ashley i dr. Keller vraćali hodnikom, ona upita:

"Kakvi su njihovi problemi?"

"Paranoja, shizofrenija, poremećaj podvojene ličnosti, kompulzivna stanja. Ali, Ashley, njihovo napredovanje otkako su došli ovamo

vrijedno je divljenja. Želiš li redovito s njima razgovarati?"

"Ne."

Dr. Keller uđe u ured Otta Lewisona.

"Uopće ne napredujem" prizna dr. Keller. "Grupna terapija nije uspjela, a hipnoza uopće ne djeluje. Želio bih pokušati nešto drukčije."

"Što?"

"Trebam mi tvoje dopuštenje da povedeni Ashley na večeru izvan područja bolnice."

"Mislim da to nije dobra zamisao, Gilberte. Moglo bi biti opasno. Ona je već..."

"Znam. No u ovom trenutku ja sam neprijatelj. Želim joj postati prijateljem."

"Njezin alter ego, Toni, jednom te je pokušala ubiti. Što ako ponovno pokuša?"

"Snaći ću se."

Dr. Lewison razmisli.

"Dobro. Želiš li da netko pođe s tobom?"

"Ne. Sve će biti u redu, Otto."

"Kad želiš početi s tim?"

"Večeras."

"Želiš me izvesti na večeru?"

"Da. Mislim da bi ti dobro činilo da se nakratko makneš odavde, Ashley. Što kažeš?"

"Da."

Ashley se čudila svom uzbuđenju pri pomisli na izlazak na večeru s Gilbertom Kellerom. *Bit će zabavno na jednu večer izići odavde*, mislila je Ashley. No znala je da nije riječ samo o tome. Ushićivala ju je pomisao na izlazak s Gilbertom Kellerom.

Večerali su u japanskom restoranu Otani Gardens, osam kilometara udaljenom od bolnice. Dr. Keller je znao da riskira. Toni ili Alette bi svakog trenutka mogle preuzeti kontrolu. Bio je upozoren.

Važnije je da mi Ashley nauči vjerovati kako bih joj mogao pomoći.

"Čudno je, Gilberte" reče Ashley osvrćući se po krcatom restoranu.

"Što to?"

"Ovi ljudi uopće ne izgledaju drukčije od onih u bolnici."

"Zapravo i nisu drukčiji, Ashlev. Siguran sam da svi imaju problema. Jedina je razlika u tome što ljudi u bolnici nisu sposobni nositi se s problemima, a zato im mi pomažemo."

"Ja nisam znala da imam problema sve dok... Pa, znaš."

"Znaš li zašto je tako, Ashley? Jer si ih zakopala. Nisi se mogla suočiti s onim što ti se dogodilo i zato si u umu izgradila ograde kojima si sakrila sve loše događaje. Mnogi ljudi to čine, do određenog stupnja." Namjerno je promijenio temu. "Kakav je tvoj odrezak?"

"Izvrstan, hvala."

Ashley i dr. Keller su otad nadalje jednom tjedno jeli izvan bolnice. Ručali su u izvrsnom malenom talijanskom restoranu pod nazivom Banducci, a večerali su u restoranima The Palm, Eveleene's i The Gumbo Pot. Ni Toni ni Alette nisu se niti jednom pojavile.

Jedne je večeri dr. Keller poveo Ashley na ples. Otišli su u maleni noćni klub u kojem je svirao odličan sastav.

"Zabavljaš li se?" upita dr. Keller.

"Jako. Hvala ti." Ashley ga pogleda i reče. "Ti nisi poput drugih liječnika."

"Oni ne znaju plesati?"

"Znaš na što mislim."

Privinuo ju je uza se, a oboje su osjetili posebnost trenutka.

»*To bi moglo biti vrlo opasno za oboje, Gilberte...*«

Dvadesetpeto poglavlje

"Znam koga vruga pokušavaš učiniti, doktore. Nastojiš uvjeriti Ashley da si joj prijatelj."

"Ja jesam njezin prijatelj, Toni, kao i tvoj."

"Ne, nisi. Misliš da je ona krasna, a ja sam ništa."

"Griješiš. Poštujem tebe i Alette jednako kao što poštujem Ashley. Sve ste mi jednako važne."

"Je li to istina?"

"Da. Toni, kad sam ti rekao da imaš prekrasan glas, tako sam i mislio. Sviraš li neki glazbeni instrument?"

"Glasovir."

"Kad bih mogao srediti da koristiš glasovir u dvorani za rekreaciju kako bi mogla svirati i pjevati, bi li te to zanimalo?"

"Možda bi." Zvučila je uzbuđeno.

Dr. Keller se nasmiješi.

"Onda ću to rado učiniti. Bit će tamo da ga ti možeš koristiti."

"Hvala."

Dr. Keller je uredio da Toni sama bude u prostoriji za rekreaciju po jedan sat svakog poslijepodneva. U početku su vrata bila zatvorena, ali kad su drugi pacijenti čuli glazbu i pjevanje iznutra, otvorili su vrata i slušali. Uskoro je Toni zabavljala na desetke pacijenata.

Dr. Keller je zajedno s dr. Lewisonom pregledavao svoje bilješke. Dr. Lewison reče:

"Što je s onom drugom, Alette?"

"Za nju sam sredio da svakog poslijepodneva slika u vrtu. Pazit će na nju, naravno. Mislim da će to biti dobra terapija."

No Alette je odbila. Tijekom jednog razgovora s njom dr. Keller reče: "Ne koristiš boje što sam ti ih dao, Alette. Šteta je da propadnu. Tako si nadarena."

Odakle ti to znaš?

"Zar ne uživaš u slikanju?"

"Uživam."

"Onda zašto to ne radiš?"

"Jer nisam darovita." *Prestani me gnjaviti.*

"Tko ti je to rekao?"

"Moja... moja majka."

"Nismo još razgovarali o tvojoj majci. Želiš li mi pričati o njoj?"

"Nema se što pričati."

"Poginula je u prometnoj nesreći, zar ne?" Uslijedila je duga stanka.
"Da. Poginula je u nesreći."

Idućeg je dana Alette počela slikati. Voljela je boraviti u vrtu sa slikarskim platnom i kistovima. Kad je slikala, uspijevala je zaboraviti na sve ostalo. Nekoliko bi se pacijenata okupilo oko nje i promatralo. Govorili su raznobojnim glasovima.

"Tvoje bi slike trebale biti u galeriji." *Crni.*

"Doista si dobra." *Žuti.*

"Gdje si to naučila?" *Crni.*

"Možeš li jednom naslikati mene?" *Narančasti.*

"Volio bih da ja znam kako se to radi." *Crni.*

Uvijek joj je bilo žao kad bi vrijeme isteklo pa bi se morala vratiti u veliku zgradu.

"Želio bih te s nekim upoznati, Ashley. Ovo je Lisa Garrett."

To je bila žena pedesetih godina, malena i slična utvari.

"Lisa danas ide kući."

Žena se ozari.

"Nije li to divno? A sve dugujem dr. Kelleru."

Gilbert Keller pogleda Ashley i reče:

"Lisa je patila od poremećaja podvojene ličnosti, a imala je trideset alter ega."

"Tako je, draga. I svi su nestali."

"Ona je treći pacijent s poremećajem podvojene ličnosti koji nas ove godine napušta" naglašeno će dr. Keller.

Ashley osjeti nalet nade.

"Dr. Keller je pun razumijevanja. Doista se čini da mu se sviđamo" reče Alette.

"Ti si prava glupača" prezirno će Toni. "Zar ne vidiš što se događa? Već sam ti jednom rekla. Pretvara se da mu se sviđamo kako bismo činile ono što on želi. A znaš li što je to? Želi nas sve tri spojiti, ljubavi, i tada uvjeriti Ashley da joj nas dvije nismo potrebne. I znaš li što će se tada dogoditi? Ti i ja ćemo umrijeti. Zar to želiš? Ja ne."

"Pa, ne" s oklijevanjem će Alette.

"Onda me slušaj. Ponašat ćemo se kako želi liječnik. Uvjerit ćemo ga da mu doista pokušavamo pomoći. Zavlačit ćemo. Nikamo nam se ne žuri. A ja ti obećajem da ću nas jednoga dana izvući odavde."

"Kako god ti kažeš, Toni."

"Dobro. Zato ćemo pustiti da stari doktor misli kako sjajno napreduje."

Stiglo je pismo od Davida. U kuverti se nalazila fotografija malenog dječaka. U pismu je pisalo:

Draga Ashley,

Nadam se da je s tobom sve u redu i da terapija dobro napreduje. Ovdje je sve u redu. Marljivo radim i uživam u tome. Šaljem ti fotografiju našeg dvogodišnjaka, Jeffreyja. S obzirom na brzinu kojom raste, za nekoliko ćemo minuta pripremati njegovo vjenčanje. Nemam nikakvih zanimljivih vijesti o kojima bih ti mogao pisati. Samo sam ti želio staviti do znanja da mislim na tebe.

Sandra se pridružuje toplim pozdravima, David

Ashley je proučavala fotografiju. *Jeffrey je lijep mali dječak, pomisli. Nadam se da će imati sretan život.*

Pošla je na ručak, a kad se vratila, fotografija je ležala na podu sobe, poderana na sitne komadiće.

15. lipnja, 13:30 sati

Pacijent: Ashley Patterson. Terapija uz uporabu natrijskog amitala. Alter ego, Alette Peters.

"Pričaj mi o Rimu, Alette."

"To je najljepši grad na svijetu. Pun je sjajnih muzeja. Običavala sam ih sve obilaziti." *Što bi ti mogao znati o muzejima?*

"Željela si biti slikarica?"

"Da." *Što si mislio, da sam željela biti vatrogasac?*

"Jesi li učila slikanje?"

"Ne, nisam." *Zar ne možeš gnjaviti nekoga drugoga?*

"Zašto nisi? Zbog onoga što ti je majka rekla?"

"O, ne. Jednostavno sam zaključila da nisam dovoljno darovita." *Toni, makni ga od mene!*

"Jesi li imala kakve traume tijekom tog razdoblja? Možeš li se sjetiti ako ti se dogodilo nešto strašno?"

"Ne. Bila sam jako sretna." *Toni!*

15. kolovoza, 9 sati

Pacijent: Ashley Patterson. Terapija hipnozom s alter egom, Toni Prescott.

"Želiš li razgovarati o Londonu, Toni?"

"Da. Ondje mi je bilo jako lijepo. London je tako civiliziran. Ondje se čovjek može baviti svim i svačim."

"Jesi li imala kakvih problema?"

"Problema? Ne. Bila sam jako sretna u Londonu."

"Ondje se nije dogodilo ništa loše, koliko se ti možeš sjetiti?"

"Naravno da nije." *Što ćeš sada, smotani?*

Svaki je razgovor budio sjećanja u Ashley. Kad je uvečer odlazila u krevet, sanjala je da se nalazi u Global Computer Graphicsu. Ondje je bio Shane Miller koji ju je pohvalio za dobro obavljen posao. *»Nismo se mogli snalaziti bez tebe, Ashley. Zauvijek ćemo te zadržati ovdje.«* Potom se prizor promijenio i ona se nalazila u zatvorskoj ćeliji, a Shane Miller je govorio: *»Pa, mrzim što to sada moram učiniti, ali u danim okolnostima kompanija ti daje otkaz. Prirodno, ne možemo dopustiti da budemo povezani s nečim ovakvim. Razumiješ, zar ne? U ovome nema ničeg osobnog.«*

Kad se Ashley ujutro probudila, jastuk joj je bio mokar od suza.

Alette su rastuživali terapijski razgovori. Podsjećali su je koliko joj nedostaje Rim i kako je bila sretna s Richardom Meltonom. *Mogli smo imati tako sretan zajednički život, ali sada je prekasno. Prekasno.*

Toni je mrzila terapijske razgovore jer su u njoj budili previše bolnih uspomena. Sve što je učinila bilo je zato da bi zaštitila Ashley i Alette. No je li to netko cijenio? Nije. Stavili su je pod ključ kao da je nekakav zločinac. *Ali ja ću izići odavde*, Toni obeća samoj sebi. *Izići ću odavde.*

Vrijeme je odnijelo stranice kalendara i još je jedna godina došla i prošla. Dr. Keller je postajao sve frustriraniji.

"Pročitao sam tvoj posljednji izvještaj" dr. Lewison reče Gilbertu Kelleru. "Misliš li da doista postoji praznina, ili se one poigravaju?"

"Poigravaju se, Otto. Kao da znaju što pokušavam učiniti i to mi osujećuju. Mislim da mi Ashley iskreno želi pomoći, ali one joj to ne dopuštaju. Obično se pomoću hipnoze može doprijeti do njih, ali Toni je vrlo jaka. Preuzima potpunu kontrolu i opasna je."

"Opasna?"

"Da. Zamisli koliko mržnje mora nositi u sebi kad je umorila i kastrirala pet muškaraca."

Ostatak godine nije donio poboljšanje.

Dr. Keller je imao uspjeha s drugim pacijentima, ali Ashley, ona koja ga je najviše zabrinjavala, uopće nije napredovala. Dr. Keller je imao osjećaj da se Toni uživa poigravati s njim. Čvrsto je odlučila da on neće uspjeti. I tada je odjednom došlo do preokreta.

Sve je počelo s još jednim pismom dr. Pattersona.

5. lipnja

Draga Ashley,

Moram otputovati u New York radi nekog posla te bih vrlo rado svratio i posjetio te. Nazvat ću dr. Lewisona, i ako on nema ništa protiv, možeš me očekivati oko 25. ovog mjeseca.

Voli te otac

Dr. Patterson je stigao tri tjedna kasnije u društvu privlačne, tamnokose žene četrdesetih godina i njezine trogodišnje kćeri, Katrine. Uveli su ih u ured dr. Lewisona. Ustao je kad su ušli.

"Dr. Patterson, vrlo mi je drago što smo se upoznali."

"Hvala vam. Ovo je gospođica Victoria Aniston i njezina kći, Katrina."

"Drago mi je, gospođice Aniston. Katrina."

"Doveo sam ih da upoznaju Ashley."

"Krasno. Ona je trenutno s dr. Kellerom, ali uskoro bi trebali završiti."

"Kako je Ashley?" upita dr. Patterson. Otto Lewison je oklijevao. "Možemo li nekoliko minuta razgovarati u četiri oka?"

"Svakako."

Dr. Patterson se okrene Victoriji i Katrini.

"Čini se da je vani prekrasan vrt. Zašto me ondje ne pričekate, a ja ću vam se pridružiti zajedno s Ashley."

Victoria Aniston se nasmiješi.

"Dobro." Pogleda Otta Levvisona. "Drago mi je da smo se upoznali, doktore."

"Hvala vam, gospođice Aniston."

Dr. Patterson je gledao kako njih dvije odlaze. Tada se okrene Ottu Lewisonu.

"Zar postoji neki problem?"

"Bit ću otvoren, dr. Patterson. Ne napredujemo onako kako sam se nadao. Ashley kaže kako želi da joj pomognemo, ali ne surađuje s nama. Zapravo, bori se protiv liječenja."

Dr. Patterson ga je zbunjeno promatrao.

"Zašto?"

"To i nije tako neobično. Pacijenti koji pate od poremećaja podvojene ličnosti se u određenom razdoblju boje upoznati svoje druge ličnosti. To ih užasava. Sama pomisao da druge osobe mogu živjeti u njihovu umu i tijelu te preuzeti kontrolu kad god požele... Pa, možete zamisliti kako to može biti zastrašujuće."

Dr. Patterson kimne.

"Naravno."

"Postoji nešto što nas zbunjuje kad je riječ o Ashleynu problemu. Ti problemi gotovo uvijek počinju s poviješću zlostavljanja do kojeg je došlo kad je pacijentica bila jako mlada. Nemamo nikakvih podataka o tome u Ashleynu slučaju i stoga nemamo pojma kako ili zašto je počela trauma."

Dr. Patterson je trenutak šutke sjedio. Kad je progovorio, bilo je to s naporom.

"Ja vam mogu pomoći." Duboko udahne. "Okrivljujem sebe."

Otto Lewison ga je napeto promatrao.

"To se dogodilo kad je Ashlev imala šest godina. Morao sam poći u Englesku. Moja žena nije mogla ići. Poveo sam Ashley sa sobom. Moja je žena ondje imala postarijeg rođaka po imenu John. Tada toga nisam bio svjestan, ali John je imao... emocionalnih problema. Jednog sam dana morao otići kako bih održao predavanje, a John se ponudio da će čuvati Ashley. Kad sam se te večeri vratio, njega više nije bilo. Ashley je bila u stanju potpune histerije. Trebalo mi je beskrajno dugo da je smirim. Nakon toga nikome nije dopuštala da joj se približi, postala je plaha i povučena, a tjedan dana kasnije Johna su uhitili za nekoliko slučajeva zlostavljanja djece." Na licu dr. Pattersona nalazio se izraz bola. "Nikad si to nisam oprostio. Nakon toga više nikad nisam ostavljao Ashley samu s nekim."

Uslijedi duga tišina. Otto Lewison reče:

"Strašno mi je žao. No mislim da ste nam dali odgovor na pitanje koje nas je mučilo, dr. Patterson. Sad će dr. Keller imati nešto određeno na čemu može raditi."

"To je za mene bilo previše bolno da bih ranije o tome razgovarao."

"Razumijem." Otto Lewison pogleda na sat. "Ashlev će se još malo zadržati. Zašto se ne pridružite gospođici Aniston u vrtu, a ja ću poslati Ashley k vama kad se pojavi."

Dr. Patterson ustane.

"Hvala vam. Učinit ću tako."

Otto Lewison gledao je kako odlazi. Jedva je čekao da dr. Kelleru kaže što je saznao. Victoria Aniston i Katrina su ga čekale.

"Jesi li vidio Ashley?" upita Victoria.

"Poslat će je ovamo za nekoliko minuta" odgovori dr. Patterson. Osvrne se po prostranom imanju. "Ovdje je lijepo, zar ne?"

Katrina mu pritrči.

"Želim ponovno ići do neba."

On se nasmiješi.

"U redu." Podigne je, baci u zrak i uhvati.

"Više!"

"Drži se. Idemo." Ponovno je baci u zrak i uhvati u naručje, a ona je vriskala od ushićenja.

"Još!"

Dr. Patterson je leđima bio okrenut glavnoj zgradi pa nije vidio da su Ashley i dr. Keller izašli.

"Više!" vikne Katrina.

Ashley zastane na vratima i ukoči se. Gledala je kako se njezin otac igra s malenom djevojčicom, a činilo joj se da se vrijeme rasplinulo. Sve nakon toga dogodilo se kao na usporenom filmu.

Javili su se bljeskovi prizora u kojima malena djevojčica leti u zrak...

»Više, tata!«

»Drži se. Idemo.«

I tada djevojčicu netko baca na krevet... Nečiji glas govori:

»Ovo će ti se sviđati...«

Prizor u kojem čovjek ide u krevet kraj nje. Mala je djevojčica vriskala: »Prestani. Ne. Molim te. Ne.«

Čovjek je bio u sjenci. Pritisnuo ju je na krevet i milovao njezino tijelo. »Zar to nije lijep osjećaj?«

Odjednom je sjenke nestalo i Ashley je mogla vidjeti čovjekovo lice. Bio je to njezin otac.

Dok ga je sada gledala kako se u vrtu igra s malenom djevojčicom, Ashley je otvorila usta i počela vrištati, i nije mogla prestati.

Dr. Patterson, Victoria Aniston i Katrina zaprepašteno se okrenu.

Dr. Keller brzo reče:

"Strahovito mi je žao. Ovo je loš dan. Možete li doći drugi put?"

Tada odnese Ashley unutra. Odnijeli su je u jednu od prostorija za hitne slučajeve.

"Njezin je puls nenormalno visok" reče dr. Keller. "Nalazi se u stanju privremene amnezije." Priđe joj bliže i reče: "Ashley, nemaš se čega bojati. Ovdje si sigurna. Nitko ti neće nauditi. Samo slušaj moj glas i opusti se... opusti se... opusti se..." Potrajalo je pola sata. "Ashley, reci mi što se dogodilo. Što te je uzrujalo?"

"Otac i mala djevojčica..."

"Što je s njima?"

Toni mu je odgovorila.

"Ona se s tim ne može suočiti. Boji se da će djevojčici učiniti ono što je učinio njoj."

Dr. Keller se na trenutak zagleda u nju.

"Što... što joj je učinio?"

Bilo je to u Londonu. Ležala je u krevetu. On je sjeo kraj nje i rekao: »Učinit ću te jako sretnom, dušice«, i počeo ju je šakljati, a ona se smijala. A tada... skinuo joj je pidžamu i počeo se igrati s njom. »Zar ti moje ruke nisu ugodne?« Ashley je počela vriskati. »Prestani! Nemoj to raditi!« Ali on nije htio prestati. Pritisnuo ju je na krevet i nastavio...

Dr. Keller upita:

"Je li se to tada dogodilo prvi put, Toni?"

"Da."

"Koliko je godina imala Ashley?"

"Šest."

"Tada si se ti rodila?"

"Da. Ashley je bila previše užasnuta da bi se s tim mogla suočiti."

"Što se nakon toga dogodilo?"

"Otac je svake noći dolazio k njoj u krevet." Riječi su poput bujice navirale iz nje. "Nije ga mogla spriječiti. Kad su se vratili kući, Ashley je rekla majci što se dogodilo, a majka ju je nazvala lažljivom malom kujom. Ashley se uvečer bojala usnuli jer je znala da će tata doći u njezinu sobu. Običavao ju je natjerati da ga dira, a potom bi se sam zadovoljavao. Govorio joj je: »Ne smiješ nikome pričati o ovome jer te neću više voljeti.« Nikome nije mogla reći. Mama i tata su cijelo vrijeme vikali jedno na drugo, a Ashley je mislila da je ona tome kriva. Znala je da je učinila nešto loše, ali nije znala što. Mama ju je mrzila.

"Koliko dugo je to trajalo?" upita dr. Keller.

"Kad mi je bilo osam godina..." Toni zašuti.

"Nastavi, Toni."

Ashleyno se lice promijeni i pojavila se Alette. Ona reče:

"Preselili smo u Rim gdje se on bavio istraživanjem u Policlinico Umberto Primo."

"Ondje si se ti rodila?"

"Da. Ashley nije mogla podnijeti ono što se jedne noći dogodilo pa sam joj ja došla pomoći i zaštititi je."

"Što se dogodilo, Alette?"

"Tata je došao u njezinu sobu dok je spavala, a bio je nag. Uvukao se u njezin krevet i ovoga je puta silom ušao u nju. Pokušala ga je spriječiti, ali nije mogla. Preklinjala ga je neka to više ne čini, ali on je dolazio svake noći. Uvijek je govorio: *»Ovako muškarac pokazuje ženi da je voli, a ti si moja žena i ja te volim. Nikad nikome ne smiješ pričati o ovome.«* I nikome nije mogla pričati."

Ashley je jecala, a suze su joj se slijevale niz obraze.

Gilbert Keller je jedva potisnuo poriv da je uzme u naručje, kaže joj da je voli i da će sve biti u redu. Ali, naravno, to nije bilo moguće.

Ja sam njezin liječnik.

Kad se dr. Keller vratio u ured dr. Lewisona, dr. Patterson, Victoria Aniston i Katrina već su otišli.

"Pa, to je ono što smo čekali" dr. Keller reče Ottu Lewisonu. "Konačno smo probili zid. Znam kada su se i zašto rodile Toni i Alette. Odsad nadalje trebalo bi doći do velikih promjena."

Dr. Keller je imao pravo. Počeli su napredovati.

Dvadesetšesto poglavlje

Počela je terapija hipnozom. Kad je hipnotizirao Ashley, dr. Keller reče:

"Ashley, pričaj mi o Jimu Clearyju."

"Voljela sam Jima. Trebali smo zajedno pobjeći i vjenčati se."

"Da...?"

"Na maturalnoj zabavi Jim me je pitao hoću li poći s njim njegovoj kući, a ja... rekla sam da neću. Kad me je doveo kući, moj nas je otac čekao. Bio je bijesan. Rekao je Jimu neka se gubi i neka više ne dolazi."

"Što se tada dogodilo?"

"Odlučila sam poći k Jimu. Spakirala sam kovčeg i krenula prema njegovoj kući." Oklijevala je. "Na pola puta do njegove kuće predomislila sam se i vratila kući. Ja..."

Ashleyn izraz lica počne se mijenjati. Počne se opuštati u naslonjaču i tada se pojavi Toni.

"Vraga se vratila. Otišla je u njegovu kuću, doktore."

Kad je stigla do kuće Jima Clearyja, sve je bilo u mraku. »Moji roditelji neće biti kod kuće tijekom vikenda.« Ashley je pozvonila na ulaznim vratima. Jim Cleary je nekoliko minuta kasnije otvorio vrata. Bio je u pidžami.

"Ashley." Na njegovu se licu pojavio širok smiješak. "Odlučila si doći." Povukao ju je unutra.

"Došla sam jer ja..."

"Nije važno zašto si došla. Ovdje si." Zagrlio ju je i poljubio. "Jesi li za piće?"

"Ne. Možda malo vode." Odjednom je osjetila strepnju.

"Svakako. Dođi." Uzeo ju je za ruku i poveo u kuhinju. Natočio joj je čašu vode i gledao kako pije. "Djeluješ nervozno."

"Je... jesam nervozna."

"Nemaš razloga za nervozu. Nema opasnosti da će se moji vratiti. Idemo gore."

"Jime, mislim da ne bismo smjeli."

Prišao joj je s leđa i posegnuo za njezinim dojčkama. Okrenula se. "Jime..."

Njegove su se usne našle na njezinima i pritisnuo ju je uz kuhinjski ormarić.

"Učinit ću te sretnom, medena." To je njezin otac govorio: »Učinit ću te sretnom, medena.«

Ukočila se. Osjetila je kako joj svlači odjeću i ulazi u nju dok je ondje naga stajala i vriskala u sebi. A tada ju je obuzeo divlji gnjev.

Ugledala je veliki mesarski nož kako strši iz drvenog nosača. Pograbila ga je i počela udarati u njegova prsa, vrišteći:

"Prestani, oče... Prestani... Prestani... Prestani..."

Pogledala je dolje, a Jim je ležao na podu. Iz njega je šikljala krv.

"Životinjo!" vriskala je. "Nikad to više nikome nećeš učiniti." Sagnula se i zabila nož u njegove testise.

U šest sati ujutro Ashley je pošla na željeznički kolodvor i čekala Jima. Nije mu bilo ni traga ni glasa.

Počela ju je obuzimati panika. Što li se moglo dogoditi? Ashley je iz daljine čula zvižduk vlaka. Pogledala je na sat: 7:00. Vlak se zaustavljao na peronu. Ashley je ustala i mahnito se osvrtala naokolo.

Dogodilo mu se nešto strašno. Nekoliko minuta kasnije stajala je ondje

i gledala kako vlak odlazi i sa sobom odnosi njezine snove.

Čekala je još pola sata, a tada se polako zaputila kući. U podne su se Ashley i njezin otac već nalazili u zrakoplovu za London...

Terapija je bila pri kraju. Dr. Keller je brojio:

"... četiri... pet. Sad si budna." Ashley otvori oči.

"Što se dogodilo?"

"Toni mi je ispričala kako je ubila Jima Clearyja. Napao te je. Ashleyno lice probljedi.

"Želim se vratiti u svoju sobu."

Dr. Keller je podnosio izvještaj Ottu Lewisonu.

"Doista smo počeli napredovati, Otto. Dosad smo imali zastoj, a svaka od njih bojala se učiniti prvi potez. No sada se počinju opuštati. Idemo u pravom smjeru, ali Ashley se još uvijek boji suočiti sa stvarnošću."

"Ona nema pojma kako je došlo do tih umorstava?" upita dr. Lewison.

"Baš nikakvog. Posve je to izbrisala iz pamćenja. Toni je preuzela kontrolu."

Bilo je to dva dana kasnije.

"Je li ti udobno, Ashley?"

"Da." Njezin je glas zvučio jako daleko.

"Želio bih razgovarati o Dennisu Tibbleu. Je li ti on bio prijatelj?"

"Dennis i ja radili smo za istu kompaniju. Zapravo nismo bili prijatelji."

"U policijskom izvještaju piše da su u njegovu stanu pronađeni tvoji otisci prstiju."

"Tako je. Pošla sam onamo jer je želio neki moj savjet."

"I što se dogodilo?"

"Razgovarali smo nekoliko minuta, a on mi je dao čašu vina u koje je stavio drogu."

"Što je sljedeće čega se sjećaš?"

"Ja... probudila sam se u Chicagu." Ashley se izraz lica počne mijenjati.

U narednom trenutku već je Toni razgovarala s njim.

"Želiš li znati što se doista dogodilo...?"

"Ispričaj mi, Toni."

Dennis Tibble je podigao bocu vina i rekao:

"Raskomotimo se." Poveo ju je prema spavaćoj sobi.

"Dennis, ne želim..."

Nalazili su se u spavaćoj sobi, a on joj je skidao odjeću.

"Znam što želiš, dušo. Želiš da te pojbem. Zato si došla ovamo."

Borila se kako bi se oslobodila.

"Prestani, Dennise!"

"Ne dok ti ne dam ono zbog čega si došla ovamo. Ovo će ti se sviđati, dušo."

Gurnuo ju je na krevet i čvrsto je držao, a rukom je pošao prema njezinim preponama. To je bio glas njezina oca. »Ovo će ti se sviđati, dušo.« Silom je prodirao u nju, opet i opet, a ona je u sebi vriskala. »Ne, oče. Prestani!« tada ju je obuzeo neopisivi bijes. Ugledala je bocu vina. Dohvatila ju je, razbila je o rub stola i zabila mu nazubljene krajeve u leđa. Vrisnuo je i pokušao ustati, ali ona ga je čvrsto držala i nastavila zabijati razbijenu bocu u njega. Gledala je kako se otkotrljao na pod.

"Prestani" cvilio je.

"Obećaješ li da to više nikad nećeš učiniti? Pa, pobrinut ćemo se da bude tako." Uzela je razbijeno staklo i posegnula za njegovim

testisima.

Dr. Keller je trenutak šutio.

"Što si tada učinila, Toni?"

"Zaključila sam da bih trebala otići odande prije dolaska policije. Moram priznati da sam bila prilično uzbuđena. Željela sam na neko vrijeme pobjeći od Ashleyne dosadna života, a u Chicagu sam imala prijatelja pa sam odlučila poći onamo. Međutim, nije bio kod kuće pa sam malo kupovala, posjetila nekoliko barova i dobro se zabavljala."

"Što se potom dogodilo?"

"Pošla sam u jedan hotel i zaspala." Slegne ramenima. "Odat nadalje, to je bila Ashleyne zabava."

Polako se budila, svjesna da je nešto pošlo po zlu. Osjećala se kao da ju je netko drogirao.

Ashley se osvrnula po prostoriji i odmah ju je počela hvatati panika. Ležala je u krevetu, naga, u jeftinoj hotelskoj sobi. Nije imala pojma gdje se nalazi ili kako je ovamo dospjela. Nekako je uspjela sjesti, a u glavi joj je počelo nabijati. Sišla je s kreveta, pošla u sićušnu kupaonicu i stupila pod tuš. Pustila je da joj mlaz tople vode udara po tijelu nastojeći isprati sve užasne, prijava stvari koje su joj se dogodile. Što ako je zatrudnjela? Pozlilo joj je od pomisli da bi mogla imati njegovo dijete. Ashley je izišla iz tuš-kabine, obrisala se i pošla do ormara. Nije bilo njezine odjeće. Jedino što je našla u ormaru bila je crna kožnata suknja, uska majica jeftina izgleda i par cipela s uskim, visokim potpeticama. Gadila joj se pomisao da bi to trebala staviti na sebe, ali nije imala drugog izbora. Brzo se odjenula i pogledala se u zrcalo. Izgledala je poput prostitutke.

"Oče, ja..."

"Što se dogodilo?"

"Nalazim se u Chicagu i..."

"Što radiš u Chicagu?"

"Ne mogu sad o tome. Treba mi avionska karta za San Jose. Nemam uza se novca. Možeš li mi pomoći?"

"Naravno. Pričekaj... Iz Zračne luke O'Hare polijeće zrakoplov American Airlinesa u deset i četrdeset, let 407. Čekat će te karta na prijavnom pultu."

"Alette, čuješ li me? Alette."

"Ovdje sam, dr. Keller."

"Želio bih razgovarati o Richardu Meltonu. On ti je bio prijatelj, zar ne?"

"Da. Bio je vrlo... simpatico. Bila sam zaljubljena u njega."

"Je li on bio zaljubljen u tebe?"

"Mislim da jest, da. Bio je umjetnik. Zajedno smo obilazili muzeje i razgledavali prelijepa slika. Kad sam bila s Richardom, osjećala sam se... živom. Mislim da bismo se jednoga dana vjenčali da ga netko nije ubio."

"Pričaj mi kako je bilo kad ste zadnji put bili zajedno."

"Kad smo izašli iz muzeja, Richard je rekao:

»Moj sustanar je večaras na jednoj zabavi. Zašto ne bismo svratili do mog stana? Imam neke slike koje bih ti želio pokazati.«

»Još ne, Richarde.«

»Kako god ti kažeš. Vidjet ćemo se idući vikend?«

»Da.«

"Tada sam se odvezla" reče Alette. "To je bio posljednji put da sam..."

Dr. Keller je gledao kako se na njezinu licu pojavljuje Tonin izraz.

"To ona želi misliti" reče Toni. "Ali nije bilo tako."

"Što se zapravo dogodilo?" upita dr. Keller.

Pošla je u njegov stan u Ulici Fell. Bio je malen, ali Richardove su ga slike činile prelijepim.

"Slike čine sobu živom, Richarde."

"Hvala ti, Alette." Zagrlio ju je. "Želim voditi ljubav s tobom. Prekrasna si."

»Prekrasna si«, rekao je njezin otac. I ona se ukočila. Jer je znala kakva će se užasna stvar dogoditi. Ležala je na krevetu, naga, i osjećala poznatu bol dok je prodirao u nju i razdirao je. Vriskala je: »Ne! Prestani, oče! Prestani!« tada je nastupila manično-depresivna mahnitost. Nije se sjećala kako je došla do noža, ali je udarala po njegovu tijelu i vikala:

"Rekla sam ti da prestaneš! Prestani!"

Ashley se svijala u naslonjaču i vriskala.

"U redu je, Ashley" reče dr. Keller. "Na sigurnom si. Sad ćeš se probuditi, kad nabrojim do pet."

Ashley se probudila, ali se sva tresla.

"Je li sve u redu?"

"Toni mi je ispričala o Richardu Meltonu. Vodio je ljubav s tobom. Mislila si da je to tvoj otac pa si..."

Ashley pokrije rukama uši.

"Ne želim više slušati!"

Dr. Keller pođe k Ottu Lewisonu.

"Mislim da konačno nešto postizemo. Sve je to vrlo teško za Ashley, ali približavamo se kraju. Još su nam preostala dva umorstva."

"A tada?"

"Navest ću Ashley, Toni i Alette da se međusobno upoznaju."

Dvadesetsedmo poglavlje

"Toni? Toni, čuješ li me?" Dr. Keller je gledao kako se mijenja Ashley'n izraz lica.

"Čujem te, doktore."

"Razgovarajmo o Jean Claudeu Parentu."

"Trebala sam znati da nitko ne može biti tako dobar."

"Kako to misliš?"

"U početku je ostavljao dojam pravog džentlmena. Svakoga me dana izvodio i doista smo se lijepo zabavljali. Mislila sam da je drukčiji, ali bio je poput svih ostalih. Želio je samo seks."

"Shvaćam."

"Poklonio mi je prekrasan prsten i valjda je mislio da sam time postala njegovo vlasništvo. Pošla sam s njim u njegovu kuću."

Kuća je bila lijepa jednokatnica od crvene cigle ispunjena antikvitetima.

"Lijepo je."

"Gore u spavaćoj sobi nalazi se nešto posebno što bih ti želio pokazati."

Poveo ju je na kat, a ona ga nije mogla spriječiti. Našli su se u spavaćoj sobi, a on ju je uzeo u zagrljaj i rekao:

"Razodjeni se."

"Ne želim..."

"Da, želiš. Oboje to želimo." Brzo ju je razodjenuo, spustio je na krevet i legao na nju. Ona je stenjala: »Nemoj. Molim te, nemoj, oče!«

Ali on nije obraćao pozornost. Zabijao se u nju dok na koncu nije rekao:

"Ah" i tada je prestao. "Sjajna si" dodao je.

Nju je potresla pakosna eksplozija. Pograbila je oštri otvarač za pisma sa stola i zabila mu ga u prsa, nekoliko puta.

"Više to nikad nikome nećeš učiniti." Posegnula je za njegovim spolnim organima.

Kasnije se polako istuširala, odjenula i vratila u hotel.

"Ashley... Ashley'no se lice počne mijenjati. "Probudi se."

Ashley se polako probudi. Pogleda dr. Kellera i reče:

"Ponovno Toni?"

"Da. Upoznala je Jean Claudea preko Interneta. Ashley, kad si bila u Quebecu, je li bilo razdoblja kad ti se činilo da vrijeme nestaje? Kad je odjednom bilo nekoliko sati ili dan kasnije, a ti nisi znala kamo je nestalo to vrijeme?" Ashley polako kimne glavom.

"Da. To se... to se često događalo."

"Tada je Toni preuzimala kontrolu."

"I tada je... tada je ona...?"

"Da."

Naredni su mjeseci mirno prolazili. Tijekom poslijepodneva dr. Keller bi slušao kako Toni svira glasovir i pjeva, ili bi gledao kako Alette u vrtu slika. Trebalo je razgovarati o još jednom umorstvu, ali želio je da Ashley bude opuštena prije tog razgovora.

Već je prošlo pet godina otkako je došla u bolnicu. *Gotovo je izliječena*, mislio je dr. Keller. Jednog ponedjeljka ujutro poslao je po Ashley i gledao kako ulazi u njegov ured. Bila je blijeda, kao da je znala što je očekuje.

"Dobro jutro, Ashley."

"Dobro jutro, Gilberte."

"Kako se osjećaš?"

"Nervozno. Ovo je posljednje, zar ne?"

"Da. Razgovarat ćemo o zamjeniku šerifa Samu Blakeu. Što je radio u tvom stanu?"

"Zamolila sam ga da dođe. Netko je na zrcalu u mojoj kupaonici napisao: »*Umrijet ćeš.*« Nisam znala što da radim. Mislila sam da me netko pokušava ubiti. Nazvala sam policiju i zamjenik Blake je došao k meni. Bio je pun razumijevanja."

"Jesi li ga ti zamolila da ostane uz tebe?"

"Da. Bojala sam se ostati sama. Rekao je da će kod mene provesti noć, a ujutro će se pobrinuti da dobijem dvadeset četiri sata zaštite. Ponudila sam se da ću ja spavati na kauču tako da on može spavati u spavaćoj sobi, ali je rekao da mu je dobar i kauč. Sjećam se da je provjerio jesu li prozori dobro zatvoreni, a potom je dvaput zakračunao vrata. Njegov se pištolj nalazio na stoliću kraj kauča. Zaželjela sam mu laku noć, otišla u spavaću sobu i zatvorila vrata.

"Što se tada dogodilo?"

"Ja... Sljedeće čega se sjećam je da me probudio nečiji vrisak iz uličice. Zatim je došao šerif i rekao mi da su zamjenika Blakea našli

mrtvog." Ušutjela je, a lice joj je bilo posve blijedo.

"Dobro. Sad ću te uspavati. Samo se opusti... Zatvori oči i opusti se..." Trebalo mu je deset minuta. Tada dr. Keller reče:

"Toni..."

"Ovdje sam. Želiš znati što se doista dogodilo, zar ne? Ashley je postupila glupo kad je pozvala Sama da ostane u stanu. Mogla sam joj reći što će on učiniti."

Začuo je povik iz spavaće sobe, brzo ustao i pograbio pištolj. Požurio je do vrata spavaće sobe i načas osluškiavao. Tišina. Samo mu se učinilo. Kad se okrenuo da se vrati do kauča, ponovno je čuo zvuk. Otvorio je vrata držeći pištolj u ruci. Ashley je naga ležala u krevetu i spavala. U sobi nije bilo nikoga osim nje. Tiho je stenjala u snu. Približio se krevetu. Izgledala je prelijepo dok je ondje ležala, sklupčana u položaj fetusa. Ponovno je zastenjala, uhvaćena u nekom strašnom snu. Želio ju je samo utješiti, uzeti u naručje i smiriti. Legao je kraj nje i nježno je privukao k sebi, a tada je osjetio toplinu njezina tijela i počeo se uzbuđivati.

Probudio ju je njegov glas koji je govorio:

"U redu je sada. Sigurna si." Njegove su usne bile na njezinima, raširio joj je noge i našao se u njoj. Ona je vriskala:

»Ne, oče!«

On se micao sve brže i brže obuzet iskonskom žudnjom, a tada je nju zahvatila divlja želja za osvetom. Zgrabila je nož iz ladice noćnog ormarića i počela ga zabadati u njegovo tijelo.

"Što se dogodilo nakon što si ga ubila?"

"Umotala je njegovo tijelo u plahte, odvukla ga do dizala i zatim kroz garažu u uličicu iza kuće."

"... i tada" dr. Keller je pričao Ashley "je Toni umotala njegovo tijelo u plahte, odvukla ga u dizalo i kroz garažu do uličice iza zgrade."

Ashley je ondje sjedila, a lice joj je smrtno proplijedjelo.

"Ona je čudo ... ja sam čudovište."

"Ne" reče Gilbert Keller. "Ashley, moraš imati na umu da se Toni rodila iz tvog bola, da bi te zaštitila. Isto vrijedi i za Alette. Vrijeme je tla s tim završimo. Htio bih da ih upoznaš. To je sljedeći korak k tvom ozdravljenju."

Ashley čvrsto stisne oči.

"Dobro. Kad ćemo... to učiniti?"

"Sutra ujutro."

Ashley je bila u dubokoj hipnozi. Dr. Keller je počeo s Toni.

"Toni, želim da ti i Alette razgovarate s Ashley."

"Zašto misliš da nas može prihvatiti?"

"Mislim da može."

"U redu, doktore. Kako god ti kažeš."

"Alette, jesi li spremna upoznati Ashley?"

"Ako Toni kaže da je to u redu."

"Svakako, Alette. Već je i vrijeme."

Dr. Keller duboko udahne i reče:

"Ashley, htio bih da pozdraviš Toni." Uslijedi duga tišina. Potom se začuje plahi glas.

"Zdravo, Toni..."

"Zdravo."

"Ashley," pozdravi Alette.

"Zdravo, Alette..."

"Zdravo, Ashley..."

Dr. Keller odahne od olakšanja.

"Želio bih da se sve tri međusobno upoznate. Propatile ste iste užasne traume. To vas je odijelilo jednu od druge. No više nema razloga za takvo odvajanje. Postat ćete jedna cjelovita, zdrava osoba. To je dug put, ali krenule ste njime. Vjerujte mi, najteže smo prošli."

Od tog trenutka nadalje Ashleyno je liječenje brzo napredovalo. Ashley

je svakodnevno razgovarala sa svoja dva alter ega.

"Morala sam te zaštititi" objasni Toni. "Pretpostavljam da sam svaki put kad bih ubila jednog od onih muškaraca zapravo ubijala oca zbog onoga što ti je učinio."

"I ja sam te pokušavala zaštititi" reče Alette.

"Ja... zahvalna sam vam. Zahvalna sam jednoj i drugoj."

Ashley se okrene dr. Kelleru i suho reče:

"To sam zapravo ja, zar ne? Razgovaram sama sa sobom."

"Razgovaraš s druga dva dijela sebe" blago je ispravi dr. Keller.

"Vrijeme je da se sve tri sjedinite i ponovno postanete jedno."

Ashley ga pogleda i nasmiješi se.

"Spremna sam."

Dr. Keller je tog poslijepodneva posjetio Otta Lewisona.

"Čuo sam dobre vijesti, Gilberte" reče dr. Lewison.

Dr. Keller kimne glavom.

"Ashley je izvrsno napredovala. Mislim da ćemo je za nekoliko mjeseci moći otpustiti iz bolnice i nastaviti liječenje izvana."

"To su sjajne vijesti. Čestitam."

Nedostajat će mi, pomisli dr. Keller. *Strašno će mi nedostajati.*

"Dr. Salem je na liniji dva, gospodine Singer."

"Dobro."

David zbunjeno posegne za telefonskom slušalicom. Zašto li ga dr. Salem zove? Prošle su godine otkako je s njim razgovarao.

"Royce?"

"Dobro jutro, Davide. Imam neke zanimljive informacije za tebe. Riječ je o Ashley Patterson."

David odjednom osjeti paniku.

"Što je s njom?"

"Sjećaš li se koliko smo se namučili da otkrijemo kakva je trauma bila uzrokom njezina stanja, i nikako nismo uspijevali u tome?"

David se toga vrlo dobro sjećao. To je bila glavna slabost njihova slučaja.

"Da."

"Pa, upravo sam saznao što je to bilo. Moj me je prijatelj, dr. Lewison, šef Psihijatrijske bolnice Connecticut, maločas nazvao. Djelić slagalice koji nedostaje je dr. Steven Patterson. On je seksualno zlostavljao Ashley dok je bila dijete."

David s nevjericom upita:

"Što?"

"Dr. Lewison je to upravo saznao."

David je sjedio i slušao dok je dr. Salem govorio, ali misli su mu odlutale. Sjećao se riječi dr. Pattersona. *»Ti si jedini kome mogu vjerovati, Davide. Moja mi je kći sve na svijetu. Ti ćeš joj spasiti život... Želim da ti braniš Ashley i ne želim da se bilo tko drugi upliće u slučaj...«* David odjednom shvati zašto je dr. Patterson tako uporno inzistirao na tome da on sam zastupa Ashley. Liječnik je bio siguran da će ga David zaštititi ako ikad otkrije što je učinio svom djetetu. Dr. Patterson je morao birati između svoje kćeri i svog ugleda, a izabrao je svoj ugled. Kujin sin!

"Hvala, Royce."

Dok je Ashley tog poslijepodneva prolazila kraj prostorije za rekreaciju, opazila je primjerak Westport Newsa što ga je netko ondje ostavio. Na naslovnoj stranici novina nalazila se fotografija njezina oca u društvu Victorije Aniston i Katrine. Članak je počinjao riječima:

»Dr. Steven Patterson uskoro će se vjenčati s pripadnicom otmjenih društvenih krugova, Victorijom Aniston, koja ima četverogodišnju kćer iz prijašnjeg braka. Dr. Patterson pridružit će se osoblju Bolnice St. John na Manhattanu, a on i njegova buduća žena kupili su kuću na Long Islandu...«

Ashley se zaustavi, a lice joj se pretvori u bijesnu masku.

"Ubit ću kujinog sina" vrisne Toni. "Ubit ću ga!"

Posve je izgubila kontrolu nad sobom. Morali su je smjestiti u zaštićenu prostoriju gdje se nije mogla ozlijediti. Ograničili su joj pokrete lisičinama i okovima za noge. Kad su je bolničari dolazili hraniti, pokušavala ih je zgrabiti, te su morali paziti da joj se previše ne približe. Toni je posve preuzela kontrolu nad Ashley.

Kad je vidjela dr. Kellera, vrisnula je:

"Pusti me odavde, gade jedan. Sada!"

"Pustit ćemo te odavde" umirujućim će glasom dr. Keller "ali se najprije moraš smiriti."

"Smirena sam" vikne Toni. "Pusti me van!"

Dr. Keller sjedne na pod do nje i reče:

"Toni, kad si vidjela fotografiju svog oca, rekla si da ćeš ga ozlijediti i..."

"Lažeš! Rekla sam da ću ga ubiti."

"Bilo je dosta ubijanja. Ne želiš više nikoga probosti."

"Neću ga ubiti nožem. Jesi li čuo za solnu kiselinu? Sve će progristi, uključujući i kožu. Čekaj dok ja..."

"Ne želim da tako razmišljaš."

"Imaš pravo. Palež! Vatra je bolja. Neće morati čekati do pakla da bi izgorio. Mogu to učiniti tako da me nikad ne uhvate ako..."

"Toni, zaboravi na to."

"Dobro. Mogu smisliti još nekoliko načina koji bi bili još bolji."

Na trenutak se frustrirano zagleda u nju.

"Zašto si tako bijesna?"

"Zar ne znaš? Mislila sam da si ti neki sjajni liječnik. Oženit će se ženom koja ima četverogodišnju kćer. Što će se dogoditi toj djevojčici, gospodine Slavni Doktore? Ja ću ti reći. Isto ono što se nama dogodilo. Pa, ja ću to spriječiti!"

"Nadao sam se da smo se oslobodili sve te mržnje."

"Mržnje? Želiš li čuti o mržnji?"

Padala je kiša, jednolično udaranje kišnih kapi po krovu jarećeg automobila. Gledala je majku koja je sjedila za volanom i škiljila prema cesti što se pružala pred njima. Nasmiješila se, dobro raspoložena. Počela je pjevati:

Okolo naokolo duda

Majmun je lovio...

Njezina se majka okrenula prema njoj i vrisnula:

"Umukni! Rekla sam ti da mrzim tu pjesmicu. Zlo mi je od tebe, ti bijedna mala..."

Nakon toga kao da se sve događalo usporeno. Zavoj pred njima, automobil koji je skliznuo s ceste, stablo. Sudar ju je izbacio iz vozila. Bila je potresena, ali neozlijeđena. Ustala je. Čula je kako njezina majka, zarobljena u automobilu, viče:

"Izvuci me odavde. Pomozi mi! Pomozi mi!"

Stajala je ondje i gledala dok automobil konačno nije eksplodirao.

"Mržnja? Želiš li čuti još?"

Walter Manning je rekao:

"To mora biti jednoglasna odluka. Moja je kći profesionalna umjetnica, a ne diletantica. Ovo je učinila kao uslugu. Ne možemo je odbiti... Ovo mora biti jednoglasno. Ili ćemo mu dati sliku moje kćeri, ili mu uopće nećemo dati sliku.

Parkirala je uz pločnik, ali nije ugasila motor. Gledala je kako Walter Manning prelazi ulicu i kreće prema garaži u kojoj je držao svoj automobil. Ubacila je u brzinu i svom snagom pritisnula papučicu gasa. Čovjek je u posljednjem trenutku čuo zvuk automobila koji mu se približavao i okrenuo se. Vidjela je izraz njegova lica kad se automobil zabio u njega, a potom odbacio njegovo polomljeno tijelo u stranu. Nastavila je vožnju. Nije bilo svjedoka. Bog je bio na njezinoj strani.

"To je mržnja, doktore! To je prava mržnja!"

Gilbert Keller je zaprepašteno slušao njezine riječi, potresen hladnokrvnom opakošću svega toga. Otkazao je sve što je imao dogovoreno za taj dan. Osjećao je potrebu za samoćom.

Kad je dr. Keller idućeg jutra ušao u zaštićenu prostoriju, Alette je preuzela kontrolu.

"Zašto mi to činite, dr. Keller?" upita Alette. "Pustite me odavde."

"Hoću" obeća dr. Keller. "Pričaj mi o Toni. Što ti je rekla?"

"Rekla je da moramo pobjeći odavde i ubiti oca."

Toni preuzme kontrolu.

"Jutro, doktore. Sad nam je dobro. Zašto nas ne pustiš?"

Dr. Keller joj se zagleda u oči. Ondje ugleda hladnokrvno umorstvo.

Dr. Otto Lewison uzdahne.

"Strašno mi je žao što se to dogodilo, Gilberte. Sve je tako dobro napredovalo."

"U ovom trenutku ne mogu čak ni doprijeti do Ashley."

"Pretpostavljam da to znači kako s liječenjem treba početi od početka."

Dr. Keller se zamisli.

"Zapravo ne, Otto. Stigli smo do točke u kojoj su se tri ličnosti međusobno upoznale. To je veliki korak naprijed. Idući je korak trebala biti integracija. Moram naći neki način da to postignem."

"Onaj prokleti članak..."

"Sreća za nas da je Toni vidjela članak."

Otto Lewison ga iznenađeno pogleda.

"Sreća?"

"Da. Zato jer u Toni još uvijek postoji takva mržnja. Sad kad znamo da je ondje, možemo na njoj raditi. Želim provesti jedan pokus. Ako upali, imat ćemo dobre izgleda. Ako ne uspije..." zastane i tiho doda: "... onda mislim da će Ashley ovdje morati provesti ostatak života."

"Što želiš učiniti?"

"Mislim da ne bi bilo dobro da Ashley otac ikad više posjeti Ashley, ali želio bih angažirati državnu uslužnu agenciju da nam šalje sve članke koji se pojave o dr. Pattersonu."

Otto Lewison trepne.

"Čemu to?"

"Sve ću ih pokazati Toni. S vremenom njezina mržnja mora samu sebe potrošiti. Tako ću je moći pratiti i pokušati kontrolirati."

"To bi moglo jako dugo trajati, Gilberte."

"Najmanje godinu dana, a možda i duže. Ali to je jedina prilika što je Ashley ima."

Ashley je preuzela kontrolu pet dana kasnije..

Kad je dr. Keller ušao u zaštićenu prostoriju, Ashley reče:

"Dobro jutro, Gilberte. Žao mi je zbog svega ovoga."

"Meni je drago da se to dogodilo, Ashley. Sad ćemo razotkriti sve svoje osjećaje."

Kimne čuvaru neka joj skine lisičine i okove. Ashley ustane i protrlja zapešća.

"To baš nije bilo ugodno" reče. Izišli su na hodnik. "Toni se jako ljuti."

"Da, ali proći će je to. Evo moga plana..."

Svakog su mjeseca objavljivana tri ili četiri članka o dr. Stevenu Pattersonu. U jednom je pisalo:

»Dr. Steven Patterson vjenčat će se ovaj petak s Victorijom Aniston. Na Long Islandu obaviti će se otmjeno vjenčanje na koje će doletjeti kolege dr. Pattersona...«

Toni je postala histerična kad joj je dr. Keller pokazao članak.

"Taj brak neće dugo trajati."

"Zašto to kažeš, Toni?"

"Jer će on umrijeti!"

»Dr. Steven Patterson dao je otkaz u Bolnici St. John jer prelazi na dužnost šefa kardiološkog osoblja u Metodističkoj bolnici Manhattan...«

"Tako da ondje može silovati sve djevojčice!" vrisne Toni.

»Dr. Steven Patterson primio je Laskerovo priznanje za rad u medicini i bit će primljen u Bijeloj kući...«

"Trebali bi objesiti gada!" vikne Toni.

Gilbert Keller se pobrinuo da Toni dobije sve članke napisane o njezinu ocu. Kako je vrijeme prolazilo, činilo se da Tonin gnjev jenjava sa svakim novim člankom. Kao da je potrošila svoje emocije. Prešla je s mržnje na ljutnju i, konačno, na rezignirano prihvaćanje.

Pojavio se kratak članak u dijelu novina o nekretninama.

»Dr. Steven Patterson i njegova žena uselili su u dom na Manhattanu, ali kane kupiti drugi dom u Hamptonsu, a ondje će provoditi ljeta sa svojom kćeri, Katrinom.«

Toni počne jecati.

"Kako nam je to mogao učiniti?"

"Osjećaš li da je ta djevojčica zauzela tvoje mjesto, Toni?"

"Ne znam. Posve sam... zbunjena sam."

Prošla je još jedna godina. Ashley je tri puta tjedno imala terapijske razgovore. Alette je gotovo svakoga dana slikala, ali Toni nije htjela pjevati ni svirati glasovir.

O Božiću je dr. Keller pokazao Toni novi izrezak iz novina. Ondje je bila fotografija njezina oca u društvu Victorije i Katrine. Ispod slike je pisalo: OBITELJ PATTERSON SLAVI BOŽIĆ U HAMPTONSU.

Toni čeznutljivo reče:

"Običavali smo zajedno provoditi božićne blagdane. Uvijek mi je davao prekrasne darove." Pogleda dr. Kellera. "Nije bio posve zao. Kad se izuzme... znaš... bio je dobar otac. Mislim da me je doista volio."

To je bio prvi znak novog poboljšanja.

Kad je dr. Keller jednoga dana prolazio kraj prostorije za rekreaciju, čuo je kako Toni pjeva i svira glasovir. Iznenađeno je ušao u prostoriju i promatrao je. Bila je posve zaokupljena glazbom.

Idućeg je dana dr. Keller imao razgovor s Toni.

"Tvoj otac stari, Toni. Što misliš kako ćeš se osjećati kad umre?"

"Ne... ne želim da umre. Znam da sam rekla mnogo gluposti, ali tada sam se ljutila na njega."

"Više se ne ljutiš?"

Ona razmisli.

"Ne ljutim se, samo sam povrijeđena. Mislim da si imao pravo. Doista sam osjećala da malena djevojčica zauzima moje mjesto." Pogleda dr. Kellera i reče: "Bila sam zbunjena. Ali moj otac ima pravo nastaviti sa svojim životom, a Ashley ima pravo nastaviti sa svojim."

Dr. Keller se nasmiješi. *Opet smo na pravom putu.*

Ashley, Toni i Alette su sad otvoreno razgovarale jedna s drugom.

"Ashley, Toni i Alette su ti bile potrebne jer nisi mogla podnijeti bol" reče dr. Keller. "Što sada osjećaš za svog oca?"

Zavlada kratka tišina. Tada Ashley polako reče:

"Nikad neću moći zaboraviti ono što mi je učinio, ali mogu mu oprostiti. Želim prošlost ostaviti iza sebe i okrenuti se prema budućnosti."

"Da bi to učinila, ponovno moraš postati jedna cjelovita ličnost. Što misliš o tome, Alette?"

Alette reče:

"Ako sam ja Ashley, hoću li i dalje moći slikati?"

"Jasno da hoćeš."

"Pa, onda, u redu."

"Toni?"

"Hoću li i dalje moći pjevati i svirati glasovir?"

"Da" odgovori dr. Keller.

"U tom slučaju, zašto ne?"

"Ashley?"

"Spremna sam na to da sve tri postanemo jedno. Želim... želim im zahvaliti što su mi pomogle kad mi je to bilo potrebno."

"Bilo mi je zadovoljstvo, ljubavi."

"Miniera anche" reče Alette.

Došlo je vrijeme za posljednji korak: integraciju.

"Dobro. Sad ću te hipnotizirati, Ashley. Pozdravi se s Toni i Alette."
Ashley duboko udahne.

"Zbogom, Toni. Zbogom, Alette."

"Zbogom, Ashley."

"Čuvaj se, Ashley."

Ashley je deset minuta kasnije bila u dubokoj hipnozi.

"Ashley, više se nemaš čega bojati. Svi su tvoji problemi ostali iza tebe. Više te nitko ne mora štiti. Možeš se snalaziti u životu bez tuđe pomoći, bez da isključuješ ružna iskustva. Sposobna si suočiti se sa svime što se dogodi. Slažeš li se sa mnom?"

"Da, slažem se. Spremna sam za suočavanje s budućnošću."

"Dobro. Toni?" Nije bilo odgovora.

"Toni?" Bez odgovora.

"Alette?" Tišina.

"Alette?" Tišina.

"Otišle su, Ashley. Sad si cjelovita ličnost i izliječena si."

Gledao je kako se Ashleyno lice razvedrilo.

"Probudit ćeš se kad nabrojim do tri. Jedan... dva... tri..."

Ashley otvori oči, a blaženi joj osmijeh obasja lice.

"Dogodilo... dogodilo se, zar ne?"

Dr. Keller kimne glavom.

"Da."

"Slobodna sam" ushićeno će Ashley. "O, hvala ti, Gilberte! Osjećam se... osjećam se kao da je netko uklonio užasnu tamnu zavjesu."

Dr. Keller je uzme za ruku.

"Ne mogu ti reći koliko mi je drago. Tijekom idućih mjeseci napraviti ćemo još neke testove, ali ako rezultati budu onakvi kakvima se nadam, pa, poslat ćemo te kući. Organizirat ću ti ambulantno liječenje, bez obzira gdje ćeš živjeti."

Ashley kimne, previše obuzeta emocijama da bi mogla govoriti.

Dvadesetosmo poglavlje

Tijekom idućih nekoliko mjeseci Otto Lewison se pobrinuo da tri psihijatra pregledaju Ashley. Koristili su hipnozu i natrijski amital.

"Zdravo, Ashley. Ja sam dr. Montfort i moram ti postaviti nekoliko pitanja. Kako se osjećaš?"

"Osjećam se izvrsno, doktore. Čini mi se kao da sam upravo preboljela dugotrajnu bolest."

"Misliš li da si loša osoba?"

"Ne. Znam da su se dogodile neke ružne stvari, ali mislim da ja nisam odgovorna za to."

"Mrziš li nekoga?"

"Ne."

"Što je s tvojim ocem? Mrziš li njega?"

"Mrzila sam ga. Više ga ne mrzim. Mislim da si nije mogao pomoći. Samo se nadam da je sada u redu."

"Želiš li ga ponovno vidjeti?"

"Mislim da bi bilo bolje da ga ne vidim. On ima svoj život. Ja želim početi novi život."

"Ashley?"

"Da."

"Ja sam dr. Vaughn. Rado bih malo popričao s tobom."

"Dobro."

"Sjećaš li se Toni i Alette?"

"Naravno. Ali njih više nema."

"Što osjećaš prema njima?"

"U početku su me užasavale, ali sad znam da su mi bile potrebne. Zahvalna sam im."

"Spavaš li dobro tijekom noći?"

"Sada spavam, da."

"Ispričaj mi svoje snove."

"Nekoć sam imala užasne snove; nešto me je uvijek proganjalo. Mislila sam da će me netko ubiti."

"Imaš li još uvijek takve snove?"

"Više ne. Moji su snovi vrlo mirni. Vidim jarke boje i nasmiješene ljude. Noćas sam sanjala da se nalazim na skijalištu i letim niz padine. Bilo je prekrasno. Više mi uopće ne smeta hladnoća."

"Što osjećaš prema svom ocu?"

"Želim da bude sretan, a i ja želim biti sretna."

"Ashley?"

"Da."

"Ja sam dr. Hoelterhoff."

"Drago mi je, doktore."

"Nisu mi rekli da si tako lijepa. Misliš li da si lijepa?"

"Mislim da sam privlačna..."

"Čujem da imaš krasan glas. Misliš li da je to točno?"

"To nije školovani glas, ali, da" Ashley se nasmije "uspijevam pogoditi melodiju."

"Kažu mi također da slikaš. Jesi li dobra u tome?"

"Mislim da sam prilično dobra za amatera. Da."

Zamišljeno ju je proučavao.

"Imaš li nekih problema o kojima bi željela razgovarati sa mnom?"

"Ne mogu se ničega sjetiti. Ovdje jako dobro postupaju sa mnom."

"Što misliš o odlasku odavde i životu izvan ovih zidova?"

"Mnogo sam o tome razmišljala. Zastrašujuće je, ali istodobno i uzbudljivo."

"Misliš li da ćeš se bojati tamo vani?"

"Ne. Želim stvoriti novi život. Dobra sam s kompjutorima. Ne mogu se vratiti u kompaniju u kojoj sam radila, ali sigurno se mogu zaposliti u nekoj drugoj kompaniji."

Dr. Hoelterhoff kimne glavom.

"Hvala, Ashley. Bilo je ugodno razgovarati s tobom."

U uredu Otta Lewisona okupili su se dr. Montfort, dr. Vaughn, dr. Hoelterhoff i dr. Keller. Dr. Lewison je proučavao njihove izvještaje. Kad je završio, pogledao je dr. Kellera i nasmiješio se.

"Čestitam" reče. "Svi su ovi izvještaji pozitivni. Odlično obavljen posao."

"Ona je divna žena. Vrlo posebna, Otto. Drago mi je da će opet živjeti normalnim životom."

"Je li pristala na ambulantno liječenje po izlasku odavde?"

"Svakako."

Otto Lewison kimne glavom.

"Vrlo dobro. Reći ću neka pripreme otpusno pismo." Okrene se drugim liječnicima. "Hvala vam, gospodo. Cijenim vašu pomoć."

Dvadesetdeveto poglavlje

Dva dana kasnije pozvali su je u ured dr. Lewisona. Ondje se već nalazio dr. Keller. Ashley će biti otpuštena iz bolnice i vratit će se u svoj dom u Cupertino. Ondje su već dogovorili redovitu terapiju i kontrolne preglede kod psihijatra kojeg je odobrio sud.

"Pa, danas je taj dan" reče dr. Lewison. "Jesi li uzbuđena?"

"Uzbuđena sam, prestrašena sam, ja sam... ne znam" reče Ashley. "Osjećam se poput ptice koju su upravo pustili na slobodu. Osjećam se kao da letim." Lice joj je blistalo.

"Drago mi je da odlaziš, ali... nedostajat ćeš mi" reče dr. Keller.

Ashley ga uhvati za ruku i toplo reče:

"I ti ćeš meni nedostajati. Ne znam kako... kako ti uopće mogu zahvaliti." Oči joj se ispune suzama. "Vratio si mi moj život."

Ashley se okrene dr. Lewisonu.

"Kad se vratim u Kaliforniju, zaposlit ću se u jednoj od kompjutorskih kompanija. Javit ću vam kako mi je na poslu i kako mi odgovara ambulantno liječenje. Želim biti sigurna da mi se više nikad neće dogoditi ono što se ranije događalo."

"Mislim da nemaš razloga za zabrinutost" uvjerljivo će dr. Lewison.

Kad je otišla, dr. Lewison se okrene Gilbertu Kelleru.

"Ovo olakšava prihvaćanje mnogih slučajeva u kojima nismo uspjeli, zar ne, Gilberte?"

Bio je sunčan lipanjski dan. Hodala je Avenijom Madison u New York Cityju, a njezin blistavi smiješak privlačio je poglede prolaznika. Još nikad nije bila tako sretna. Razmišljala je o divnom životu što je očekuje i o svemu što će učiniti. Mogla je doživjeti užasan kraj, ali ovo je sretan završetak za kakvim je žudjela.

Stigla je na kolodvor Pennsylvania. To je bio najužurbaniji željeznički kolodvor u Americi, bezlični labirint prostorija i hodnika u kojima nedostaje zraka. Kolodvor je bio pun ljudi.

I svaka osoba mogla bi ispričati zanimljivu priču, pomisli. Svi odlaze na različita mjesta, žive vlastite živote, a sad ću i ja živjeti svojim životom.

Kupila je putnu kartu na jednom od automata. Njezin je vlak upravo stizao na peron.

Sretna slučajnost, pomisli.

Ukrcala se u vlak i sjela. Ispunjavalo ju je uzbuđenje zbog onoga što će se uskoro dogoditi. Vlak se trznuo i počeo ubrzavati. Konačno sam krenula. Dok je vlak vozio prema Hamptonsu, počela je tiho pjevati:

Majmun je lovio lasicu
Okolo naokolo duda.
Majmun je mislio na zabavu,
Uh! Tako je to svuda...

K R A J



Table of Contents

KNJIGA PRVA

Prvo poglavlje

Drugo poglavlje

Treće poglavlje

Četvrto poglavlje

Peto poglavlje

Šesto poglavlje

Sedmo poglavlje

Osmo poglavlje

Deveto poglavlje

Deseto poglavlje

KNJIGA DRUGA

Jedanaesto poglavlje

Dvanaesto poglavlje

Trinaesto poglavlje

Četrnaesto poglavlje

Petnaesto poglavlje

Šesnaesto poglavlje

Sedamnaesto poglavlje

Osamnaesto poglavlje

Devetnaesto poglavlje

Dvadeseto poglavlje

Dvadesetprvo poglavlje

KNJIGA TREĆA

Dvadesetdrugo poglavlje

Dvadesettreće poglavlje

Dvadesetčetvrto poglavlje

Dvadesetpeto poglavlje

Dvadesetšesto poglavlje

Dvadesetsedmo poglavlje

Dvadesetosmo poglavlje

Dvadesetdeveto poglavlje